

VADEMECUM

SZAGKHF

Vademecum

VADEMECUM

A Szent Atanáz
Görögkatolikus Hittudományi Főiskola
képzési kínálata, tantárgyleírások, szabályzatok,
hasznos tudnivalók

Nyíregyháza
2013

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola
H-4400 Nyíregyháza
Bethlen G. u. 13-19.
Tel./Fax: +36/42/597-600
www.atanaz.hu
atanaz@atanaz.hu

Postacím
H-4401 Nyíregyháza, Pf. 303.

Felelős kiadó: Véghseő Tamás rektor

© Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, 2013

Tartalom

Általános információk	7
Tantárgyleírások	27
A Teológus szak tantárgyai	29
A Katekéta-lelképásztori munkatárs alapszak tantárgyai	79
A Hittanár-nevelő tanár mesterszak tantárgyai	108
A Kántor alapszak tantárgyai	118
A Második tanulmányi ciklus (Licencia) tantárgyai	141
A Theolingua egyházi szaknyelvi vizsga leírása	163
Szabályzatok	171
Tanulmányi és Vizsgaszabályzat	173
A Második tanulmányi ciklus (Licencia) szabályzata	201
Könyvtárhasználati szabályzat	207
Idegennyelvi szabályzat	225
A Hallgatói Önkormányzat szabályzata	229
Hallgatói jogorvoslati szabályzat	238
Hallgatói fegyelmi és kártérítési szabályzat	252

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola szervezeti felépítése

Magnus cancellarius:

Kocsis Fülöp
hajdúdorogi püspök

Rektor:

Dr. Véghseő Tamás
főiskolai tanár

Rektorhelyettesek:

Dr. Szabó Péter
egyetemi tanár
és

Dr. Seszták István
főiskolai tanár

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola a szent teológia tudományában baccalaureatusi és licencia diplomát a római Pápai Keleti Intézet aggregált intézményeként ad ki.

A Pápai Keleti Intézet vezetősége:

Rektor és a Keleti Egyházi Tudományok Karának dékánja

P. James McCann SJ

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolával való kapcsolattartás moderátora:

P. Constanin Simon SJ

A Pápai Keleti Intézettel való kapcsolattartás moderátora:

Dr. Seszták István
rektorhelyettes, főiskolai tanár

A Nappali Tagozat igazgatója:

Dr. Véghseő Tamás
rektor

A Levelező Tagozat igazgatója:

Dr. Seszták István
rektorhelyettes, főiskolai tanár

Szenátus

A Szenátus tagjai Dr. Véghseő Tamás rektor, Dr. Szabó Péter és Dr. Seszták István rektorhelyettesek.

Akadémiai Tanács

Az Akadémiai Tanács tagjai a kinevezett teológiai tanárok, a megbízott teológiai előadók közül pedig a pap-tanárok.

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola oktatói

Főállású tanárok

Dr. Véghseő Tamás
Dr. Seszták István
Dr. Orosz Atanáz
Dr. Ivancsó István
Dr. Soltész János
Dr. Kruppa Tamás
Dr. Obbágy László
Dr. Janka György
Dr. Sivadó Csaba
Gánicz Endre
Dr. Vincze Krisztián
Dr. Szilágyiné Inántszy-Pap Ágnes
Dr. Bubnó Tamás
Dr. Baán István
Horváth Tamás
Nyirán János
Dobos András
Dr. Gyurkovics Miklós

Részmunkaidős tanárok

Dr. Fodor György
Dr. Szabó Péter
Verdes Miklós

Megbízott előadók

Dr. Melles Tivadar

Dr. Papp Tibor

Lipcsák Tamás

Lukács Imre

Gebri József

Dr. Jankáné Dr. Puskás Bernadett

Dr. Nagy Edit

Hudivók Mariann

Sivadóné Sinka Krisztina

Dr. Vincze Katalin

Britschgi Réka

Dr. Tóth-Loesti Heidrun

Oláh Gabriella

Husztiné Hajdú Erika

Ördög Mária

Dr. Csermely Tibor

Riczuné Vadász Csilla

Pregitzer Fruzsina

Bohács Béla

Tirpák Ferenc

Farkas Ágota

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola oktatási és kutatási egységei

Tanszékek

DOGMATIKA TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Kruppa Tamás

DOGMATÖRTÉNET ÉS ÓKERESZTÉNY IRODALOM TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Orosz Atanáz

FILOZÓFIA TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Vincze Krisztián

FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Seszták István

SZENTÍRÁSTUDOMÁNYI TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Fodor György

LITURGIA TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Ivancsó István

ERKÖLCSTEOLÓGIA TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Soltész János

EGYHÁZTÖRTÉNELEM TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Janka György

EGYHÁZJOG TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Szabó Péter

LELKIPÁSZTORKODÁSTAN TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Obbágy László

EGYHÁZZENE TANSZÉK

Tanszékvezető: Dr. Bubnó Tamás

IDEGENNYELVI LEKTORÁTUS

Lektorátusvezető: Inántszy-Pap Ágnes

Intézetek

KÉPZÉSI ÉS TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

Vezető: Dr. Véghseő Tamás

Kutatócsoportok

GÖRÖGKATOLIKUS ÖRÖKSÉG KUTATÓCSOPORT

Vezető: Dr. Véghseő Tamás

www.byzantinohungarica.hu

BIZÁNCI TEOLÓGIAI MŰHELY

Vezető: Dr. Seszták István

LITURGIKUS MŰHELY

Vezető: Nyirán János

Tudományos kiadványok szerkesztőségei

ATHANASIANA

Főszerkesztő: Dr. Ivancsó István

www.athanasiana.hu

FOLIA ATHANASIANA

Főszerkesztő: Dr. Ivancsó István

www.athanasiana.hu

EASTERN CANON LAW

Főszerkesztő: Dr. Szabó Péter

www.easterncanonlaw.com

COLLECTANEA ATHANASIANA

Sorozatszerkesztők: Dr. Szabó Péter és Dr. Véghseő Tamás

www.athanasiana.hu

LITURGIKUS ÖRÖKSÉGÜNK

Sorozatszerkesztő: Dr. Ivancsó István

ATHANASIANA FÜZETEK

Sorozatszerkesztő: Dr. Ivancsó István

SZISZTEMATIKUS TEOLÓGIAI MUNKÁK

Sorozatszerkesztő: Dr. Seszták István

ERKÖLCSTEOLÓGIAI MUNKÁK

Sorozatszerkesztő: Dr. Soltész János

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola egyéb szervezeti egységei

Rektori Hivatal

Riczuné Vadász Csilla, *hivatalvezető*

Elérhetőség:

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 13-19.

Postacím: H-4401 Nyíregyháza, Pf. 303.

+36/42/597-600

+36/30/4400001

Tanulmányi Osztály

Riczuné Vadász Csilla, *osztályvezető*

Dévai Zoltánné, *tanügyi előadó*

Tóth Krisztina, *tanügyi előadó, pályázati referens*

A Tanulmányi Osztály ügyfélfogadási rendje:

- Hallgatói ügyekben munkanapokon 9-14 óra között,
- levelezős konzultációk alkalmával: 8.30-10.30 között
- Egyházi és állami ünnepeken a Tanulmányi Osztály zárva tart.

A képzésekhez szükséges jegyzetek a Tanulmányi Osztályon szerezhetők be. A képzésekkel kapcsolatos pénzügyi adminisztrációt a Tanulmányi Osztály végzi.

Elérhetőség:

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 13-19.

Postacím: H-4401 Nyíregyháza, Pf. 303.

+36/42/597-600 (202-es vagy 206-os mellék)

+36/30/4400001

e-mail: atanaz@atanaz.hu – honlap: www.atanaz.hu

Főiskolai Könyvtár

Gánicz Endre, *igazgató*

Mártonné Gebri Lucia, *könyvtáros*

Rajpholczki Szilvia, *könyvtáros*

Bartháné Szincsák Anikó, *könyvtáros*

Tokáné Vajdics Zsuzsa, *könyvtáros, projekt szakmai vezető*

Elérhetőség:

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 13-19.

Postacím: H-4401 Nyíregyháza, Pf. 303.

+36/42/597-600 (310-es mellék),

e-mail: konyvtar@atanaz.hu

honlap: www.lib.atanaz.hu

Nyitvatartás:

Hétköznapokon (H - P): 8.30-16.30 óráig.

Egyházi és állami ünnepeken a könyvtár zárva tart.

Pályázati Iroda

Tóth Krisztina, *pályázati referens*

Szabó István, *pályázati tanácsadó*

Elérhetőség:

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 13-19.

Postacím: H-4401 Nyíregyháza, Pf. 303.

+36/42/597-600 (207-es mellék),

e-mail: piroda@atanaz.hu

Ügyfélfogadás: előzetes bejelentkezés alapján

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola

Minőségpolitikai Nyilatkozata

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola vezetésének célja, hogy

- a Főiskola a régióban olyan meghatározó szellemi központtá váljon, amelyet a keresztény értékrend, a minőség-tudat, a társadalmi felelősség értékrendje és az azt megtestesítő tevékenység és aktivitás jellemez,
- az oktatás és a kutatás terén különös figyelmet kapjon a bizánci teológiai, liturgikus, egyházfegyelmi és lelkiségi hagyomány, valamint a görögkatolikus történelem és kulturális örökség tudományos igényű megismerése és megismertetése,
- a bizánci teológiai, liturgikus, egyházfegyelmi és lelkiségi hagyomány, valamint a görögkatolikus történelem és kulturális örökség kutatása hazai és nemzetközi együttműködésben végzett szervezett projektek, a kutatási eredmények disszeminációja és nemzetköziesítése révén valósuljon meg,
- a Magyar Görögkatolikus Egyház egyetlen felsőoktatási intézményeként a Főiskola jelentős mértékben járuljon hozzá a hiteles bizánci hagyomány feltárásához és ezáltal a Magyar Görögkatolikus Egyház teológiai szemléletének, liturgikus és egyházfegyelmi gyakorlatának megújításához,
- az intézmény képzési szerkezetében és kínálatában jelenjenek meg a Magyar Görögkatolikus egyház lelkipásztori, oktatási, nevelési és szociális intézményeinek sajátos igényei,
- a szomszédos országok görögkatolikus egyházaival, s azok intézményeivel a közös bizánci hagyomány alapjaira építkezve szoros oktatási és kutatási együttműködés épüljön ki,
- a szomszédos országokban élő magyar görögkatolikus közösségek számára a Főiskola kiemelt képzőhellyé és kulturális-szellemi referenciaintézménnyé váljon.

Annak érdekében, hogy a Főiskolán a képzés, a hitéleti tevékenység, a kutatás-fejlesztés, az alap és kiegészítő tevékenységek ellátása magas színvonalon történjék, biztosítva legyen ezek folyamatos tökéletesítése, ennek eredményeképpen magas színvonalú tudást és képességet igazoló oklevél kerüljön kiadásra, a Főiskola vezetése a teljes tevékenységi körre vonatkozó minőségbiztosítási rendszert határoz meg.

Minőségbiztosítási rendszerének fejlesztésével a Főiskola azt biztosítja, hogy a hazai és a nemzetközi hitéleti tevékenységek területén, illetve a munkaerőpiacon hasznosítható, magas színvonalú és továbbfejleszthető ismereteket közvetítsen hallgatói részére.

Mindezen célok elérése érdekében a Főiskola:

- képzési és kutatási tevékenysége fejlesztése érdekében minőségbiztosítási rendszert épít ki;
- minőségbiztosítási rendszerét fejleszti a Felsőoktatási Törvény, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság elvárásai, valamint a nemzetközi ajánlások szerint;
- a minőségfejlesztést és a humán erőforrás menedzsment követelmény rendszerét szorosan összehangolja, hogy munkatársai a hitéleti, oktatási, kutatási, tanácsadási feladatok ellátására a felsőoktatási intézmények közötti versenyben kiemelkedő képességűekké váljanak;
- a minőségfejlesztés és az intézményfejlesztés stratégiai elemeit hatékony és hatásos módon integrálja.

A Főiskola vezetése arra ösztönzi munkatársait:

- hogy a minőségpolitikát megismerjék;
- életvitelükben és munkájukban fokozott igényességet tanúsítsanak;
- ismereteiket, tudásukat folyamatosan bővítsék;

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola vezetése elkötelezi magát és aktív szerepet vállal a minőségbiztosítási rendszer működtetésében, fejlesztésében, és ezt az elkötelezettséget minden munkatársától elvárja.

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola képzési kínálata

Teológus szak

- Osztatlan képzés, csak nappali tagozaton, világi hallgatók számára 10 félév, míg papnövendékek számára 12 félév (nappali tagozaton).
- A papi szolgálatra jelentkezők mellett a teológia tudománya iránt érdeklődő civileket is várjuk.
- A képzés a római Pápai Keleti Intézettel együttműködésben zajlik.
- *Baccalaureatus in Theologia*, illetve *okleveles teológus* diplomát ad.
- A szak tantárgyleírásai a 29-78. oldalakon találhatók.

Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak (BA)

- 6 félév (nappali és levelező tagozaton egyaránt).
- Azokat a hallgatókat várjuk: akik a *katekéta szakirányt* választva, elsődlegesen hittanárok szeretnének lenni az Egyház szolgálatában vagy a *lelkipásztori munkatárs szakirányt* választva, az egyházközösségek munkájában, elsődlegesen mint gyakorlati segítők szeretnének tevékenykedni.
- A szak tantárgyleírásai a 79-107. oldalakon találhatók.

Hittanár-nevelő tanári szak (MA)

- 2-4 félév (nappali és levelező tagozaton egyaránt).
- Egyetemi szintű diploma, mely pedagógus végzettséget ad.
- Az ehhez szükséges tanári követelményeket a Nyíregyházi Főiskolával való együttműködés szabályozza.
- A képzés a már hittanár-tanár szakos diplomával rendelkezők szá-

mára 2 félév, míg csak hittanár, vagy teológus szakos diplomával rendelkezők esetében 4 félév.

- A képzésre jelentkezők számára a tanterv összeállítása egyénileg történik, előképzettségük figyelembevételével.
- A szak tantárgyleírásai a 108-117. oldalakon találhatóak.

Kántor szak (BA)

- 6 félév (csak nappali tagozaton)
- Azok jelentkezését várjuk, akik a görögkatolikus egyházközösségekben kántori feladatok ellátására szeretnének vállalkozni.
- A kántor szak alapos zenei, teológiai és egyházismereti képzés mellett az egyéni zenei adottságok fejlesztésének lehetőségét is kínálja.
- A szak tantárgyleírásai a 118-140. oldalakon találhatóak.

Hittanár-nevelő tanár szak (MA)

- A képzés indítását Főiskolánkon 2013 szeptemberétől tervezzük, egyszakos képzésként.
- Egységes, osztatlan mesterszak, 8-10 félév (nappali és levelező tagozaton egyaránt).
- Egyetemi szintű diploma, mely pedagógus végzettséget ad.
- Az ehhez szükséges tanári követelményeket a Nyíregyházi Főiskolával való együttműködés szabályozza.
- A kimenet lehet általános iskolai és középiskolai végzettség.
- A képzésre jelentkezőknek egy szakmai alkalmassági felvételi vizsgán kell bizonyosságot adniuk rátermettségükről, felkészültségükről és elhivatottságukról.

A Második tanulmányi ciklus (licencia)

- A második tanulmányi ciklus (licencia) közvetlen célja a teológiai ismereteknek a teológia-tudomány egy meghatározott területén belüli elmélyítése és kiteljesítése, valamint a hallgatóknak a kutatási módszerekbe történő elméleti és gyakorlati bevezetése.
- A jelentkezés előfeltétele a teológiai baccalauratus diploma.
- A képzés a római Pápai Keleti Intézettel együttműködésben zajlik.
- *Licentia in Theologia* diplomát ad, mely a teológiai doktorátus megszerzésének előfeltétele.
- A szak tantárgyleírásai a 141-162., szabályzata a 201-206. oldalakon található.

Theolingua egyházi szaknyelvi vizsga

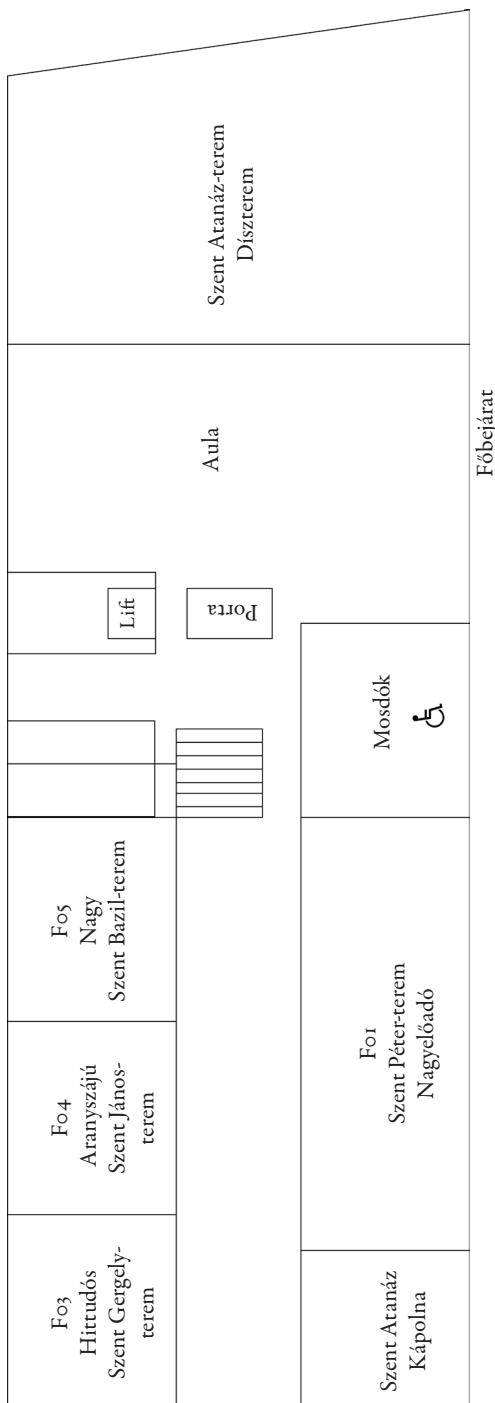
A Theolingua szaknyelvi nyelvvizsga egyenértékű az államilag elismert nyelvvizsgákkal. Főiskolánk angol, német és olasz nyelvből szervez vizsgákat. A képzés részletes ismertetése a 163-170. oldalakon található.

Teológiai, pedagógiai és szociális továbbképzések

A Képzési és Továbbképzési Intézet teológiai, pedagógiai és szociális továbbképzéseket szervez lelkészeknek, tanároknak, tanítóknak, a szociális intézményekben és a gyermekvédelemben tevékenykedő szakembereknek. Az aktuális képzési lehetőségekről az intézményi honlapon (www.atanaz.hu) adunk tájékoztatást.

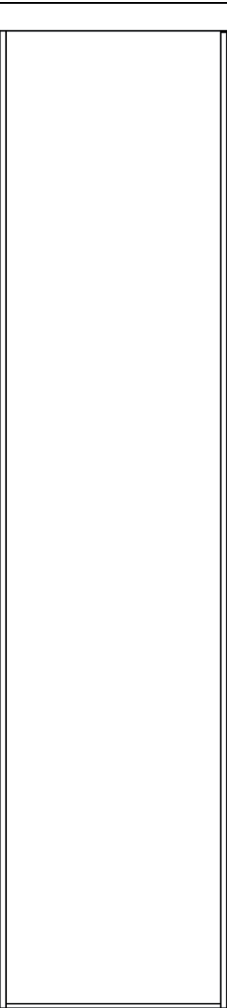
Jelentkezés és felvételi

- A jelentkezést közvetlenül a Főiskolára kell elküldeni az intézménytől igényelhető saját jelentkezési lapon, a kért melléletekkel ellátva.
- A szükséges melléletek: önéletrajz, keresztlevél, hitoktatói vagy lelkeszi ajánlás, érettségi bizonyítvány-másolat, tanúsítványok másolata, középiskolai bizonyítvány másolata, nyelvvizsgabizonyítvány(ok) másolata, fénykép, felbélyegzett saját címre szóló boríték, befizetett csekk fénymásolata, Taj-kártya és adóazonosító másolata.
- Az aktuális jelentkezési határidőket az intézményi (www.atanaz.hu) és a fenntartói (www.gorogkatolikus.hu) tesszük közzé.
- A papnövendéknek jelentkezők esetében a jelentkezéseket a Hajdúdorogi Püspöki Hivatal (4400, Nyíregyháza, Bethlen G. u. 5.) vagy a Miskolci Apostoli Exarchátus (3503 Miskolc, Pf.: 111.) címére várjuk.

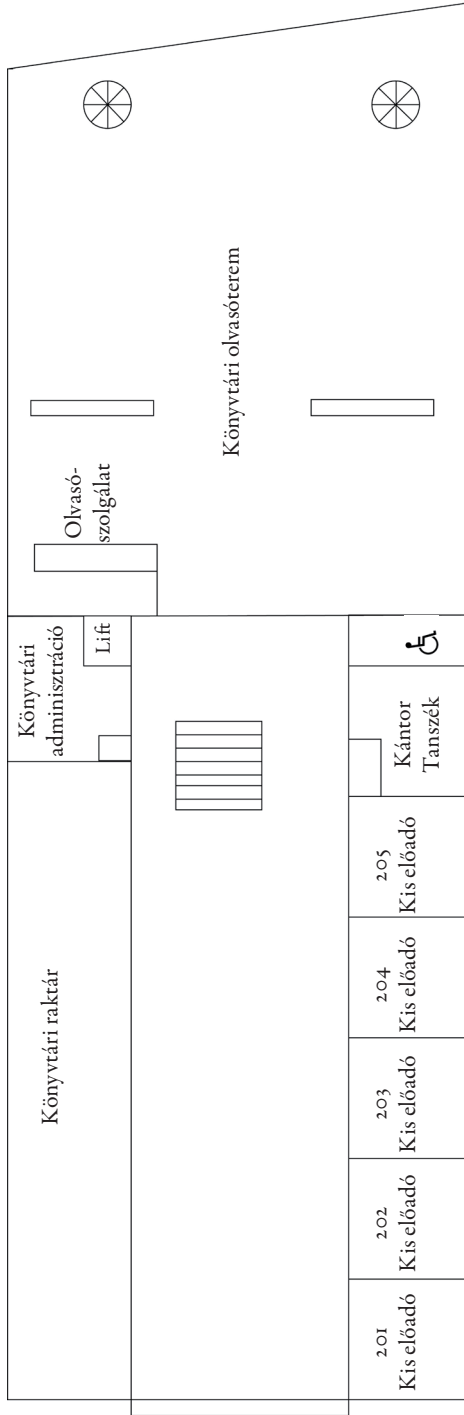
Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola
Fődszint

121 Filozófia Tanszék	120 Kanonjog Tanszék	119 Lelképítés- torkodás- tan Tanszék	118 Erkölcstan Tanszék	117 Dogmatika Tanszék	116 Öker. Dogma- történeti- Tanszék	115 Alapvető Hitran Tanszék	114 Szentírás- tudományi Tanszék	113 Egyházörö- nénclem Tanszék	112 Levelező Tanszék	111 Idegen- nyelvi Lektorátus	110 Görök-örökség Kuratócsoport
										Lift	

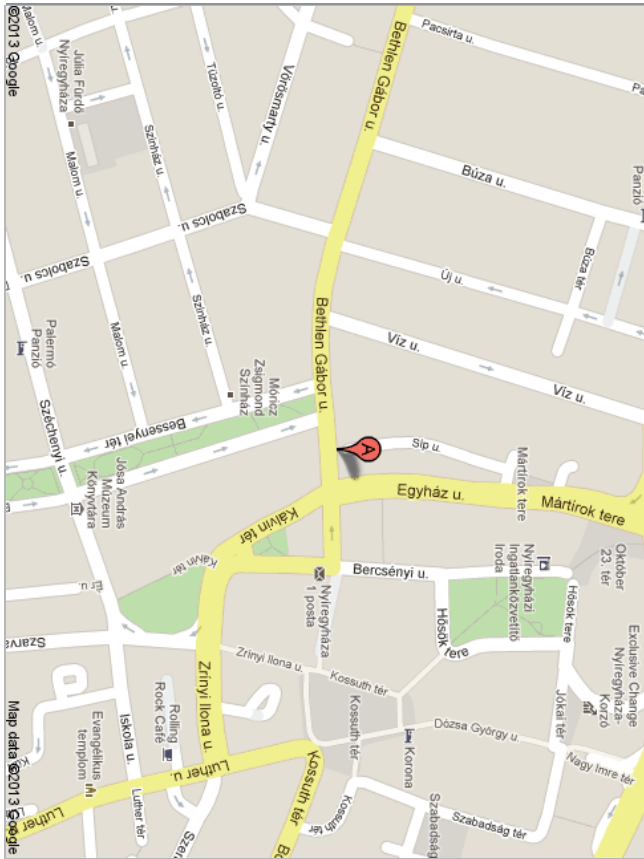
101 Rektori Hivatal	102 Tanulmányi Osztály	103 Árpádházi Szt. Piroška- Szakkepző Iskola	104 Gondnokság Pályázati Iroda	105 Liturgia Tanszék	Mosdók	108 Tárgyaló	Teakonyha
---------------------------	------------------------------	--	--------------------------------------	----------------------------	--------	-----------------	-----------

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola
Első emelet

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola
Második emelet

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola
Nyíregyháza, Bethlen G. u. 13-19.

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

- Teológus szak
- Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak
- Hittanár-nevelő tanár szak
- Kántor szak
- Második tanulmányi ciklus (licencia)
- Theolingua egyházi szaknyelvi vizsga

TEOLÓGUS SZAK

Előadások

MATFI 1101 – LOGIKA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Kiinduló pontja a kurzusnak Arisztotelész formális logikája; ebben pedig sor kerül a fogalmak, ítéletek és következtetések természetének tanulmányozására, ugyanakkor a bizonyítások elemzésére. A hallgatók megismerik a szillogizmus különböző formáit, a különbséget indukció és dedukció között. Kant filozófiáján keresztül pedig bemutatjuk az analitikus, szintetikus, a priori és a posteriori ítéletek különbségét. A modern logika érdekessége, hogy az általános formalizálásra, a matematizálásra törekszik, és logikai kalkulusokat használ a matematikai szabályok alapzatára épülve. A kurzus keretein belül sor kerül még nyelvfilozófiai problémakörök felvetésére és vázlatos bemutatására. Elemzésre kerül az egy- és többértelműség, a szavak analógiája; a szavak jelentése, referenciája és jelölése.

MATFI 1102 – ISMERETELMÉLET

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ismeretelmélet célja, hogy bemutassa az emberi megismerés természetét, struktúráját és különböző módjait, szintjeit. Az ember, mint vizsgáló alany áll szemben a világgal, és annak részleteivel, s vizsgálódása közben észreveszi, hogy megismerő képességének megvannak a határai is, ugyanakkor olyan alapjai, melyeket reflexió alá kell vetni. Mindenekelőtt a racionalizmus és empirizmus kerülnek a kurzus idején vizsgálat alá. Különböző fogalmak elemzése történik meg, mint

észlelet, érzés, képzelet, percepció, a priori, intellektus, absztrakció. Ezeket a fogalmak Hume, Locke, Kant, Szent Tamás filozófiájában kutatjuk elsősorban. Az ismeretelméleti kérdéseket azonban antik formájukban is ismerni kell, így a hallgatók megismerik Platón, Arisztotelész ismeretelméleti filozófiáját is, benne a vonal- és barlang hasonlatot. Ezenfelül a XX. századi filozófiai történekek is részét alkotják a kurzusnak, benne Husserl és követőinek fenomenológiája. Végezetül a misztikus megismerés módját is felidézzük Hitvalló Maximosz és Clairvaux-i Szent Bernát nyomán.

MATFI 1103 – LÉTELMÉLET (METAFIZIKA)

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A metafizika kurzus Arisztotelész filozófiájával kezdődik, az ő hülémorfizmusával, a kategóriák bemutatásával, majd pedig transzcendentálék ismertetésével folytatódik. A hallgatóknak ismerniük kell olyan fogalmakat, mint lényeg, akcidens, első és második anyag, aktus-potencia, lét-lényeg, forma-anyag összefüggése. Szintén fontos metafizikai problémakör az idő és a tér természete, amikor is megkülönböztetjük a képzetes, fizikai, matematikai és észlelt teret. Kant szerint a tér és idő az emberi értelem a priori tulajdonságai; Newton és Leibniz nyomán abszolút és relatív térről beszélünk, végül Arisztotelész és Szent Ágoston tanítását kiegészítjük az újkori és legújabb kori szerzők említésével, mint pl. McTaggart. Fontos része a kurzusnak a különböző ontológiai szintek és kvalitásaik bemutatása, a növényi, állati és emberi pszichofizikai szintek és az emberi értelem elkülönítése Max Scheler nyomán.

MATFI 1104 – KOZMOLÓGIAI ANTROPOLÓGIA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy kiindulópontja a különböző ontológiai szintek áttekintése és az élet eredetével foglalkozó elméletek filozófiai reflexiója. Az evolúciós elméletek közül nem csak Darwiné kerül elemzésre, hanem Lamarck, de Vries elképzelései is. Fontos cél, hogy a hallgatók az összes pro contra érvet ismerjék az evolúcióval kapcsolatosan. A kurzus második része a hit és evolúció kapcsolatára keresi a választ; s így bibli-

ai fogalmakat is elemez, mint teremtés, élet, isteni transzcendencia. A hallgatók e dolgok ismeretében felfedezik, hogy nincs ellentmondás teremtés és evolúció, hit és tudomány között. P. T. de Chardin, Joseph Ratzinger írásai lényegileg tartoznak hozzá a kurzus anyagához.

MATFI 1105 – FILOZÓFIAI ISTENTAN (TEODÍCEA)

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Mindenekelőtt a klasszikus istenérvek kerülnek a kurzus idején bemutatásra. A kiindulási pont Isten megismerhetősége, az emellett és ezellen felhozott (pro és contra) érvek tanulmányozása. Az analógia, az analógiás beszéd természetének ismerete nagyon fontos, hiszen ez a közege az Istenről szóló beszédeknek. Ezt követően bemutatásra kerül az apofatikus és katafatikus teológia, amikor Isten attribútumait próbáljuk jegyezni. Fontos témaköre még a teodíceának a kinyilatkoztatás és természetes teológia közti különbségek ismertetése, a panteizmus, immanencia, transzcendencia fogalmainak, s az ezekhez kötődő istenképeknek a vizsgálata. A kurzus záró része az ateizmussal foglalkozik, annak különböző válfajait elemzi. Bemutatásra kerülnek a különböző filozófiai ateizmusok és azok esetleges cáfolata.

MATFI 1106 – ETIKA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Az etika eredetét olyan lényegi jelenségekből nyeri, mint az erkölcsi ítéletek, emberi felelőség, lelkiismeret(-furdalás), megbánás, kötelesség. Ezekben a hétköznapi jelenségekben keresztül nyeri el az ember erkölcsi tapasztalatait. Platón, Arisztotelész, a sztoicizmus, a kereszténység közegeiben tanulmányozzuk, hogy mit is jelent az erény, a bűn, a jó, a rossz, a szenvedélyek. A modern gondolkodók közül Kant kap hangsúlyt, kategórikus imperatívuszának fogalma, a boldogság és az erényes élet közötti összefüggés. A kereszténység továbbá felmutatja a sarkalatos erényeket, a teológiai erényeket és az erkölcsi ismeret fontosságát. Az ember a társadalomban úgy tapasztalja meg önmagát, mint akinek jogai, s ugyanakkor kötelességei vannak, ezekben mutatkozik meg emberi méltósága. Az egyik cél az, hogy az ember egyensúlyt találjon

szabadság és társadalmiság között, ismerni kell az individualizmus és totalitarizmus veszélyeit, a közjó és személyes jó közti kapcsolatot, kiemeljük a szubszidiaritás és szolidaritás jelentőségét. A kurzus záró részében bioetikai problémák bevezető szintű ismertetése is megtörténik.

MATFI 1107-1110 – FILOZÓFIATÖRTÉNET I-IV.

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2+2+2+2 Kreditérték: 2+2+2+2

Számonkérés módja: 4 kollokvium

Filozófiatörténetet négy szemeszteren keresztül tanulnak a hallgatók, így ismerik meg az ókori, középkori, újkori s végül legújabbkori filozófiát. A legfontosabb szerzők, filozófiai irányzatok a következők: Hinduizmus, buddhizmus, Konfúcius, taoizmus. A preszokratikusok, a szofisták, Szokratész. Platón, Arisztotelész, a sztoa, Epikurosz, újplatonizmus. Patrisztika, Sz. Ágoston, J. S. Eriugena, Sz. Anzelm, P. Abelardus, Bacon, Bonaventura, Albertus Magnus, Sz. Tamás, J. Scotus, Eckhart, Clairvaux-i Bernát, G. Bruno, a reformáció, F. Bacon, Kepler, Galilei, Descartes, Spinoza, Leibniz, Hobbes, Locke, Berkeley, Hume, Pascal, Voltaire, Rousseau. Kant, Fichte, Schelling, Hegel, Schleiermacher. Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche, pozitivizmus, Marx, Dilthey, Husserl, Merleau-Ponty, Scheler, Jaspers, Sartre, Camus, Marcel. Heidegger, Blondel, Whitehead, Wittgenstein, Hartmann

MATFI 1112 – FILOZÓFIAI ANTROPOLÓGIA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ember számára az egyik legfontosabb, legjelentősebb probléma maga az emberi nem, annak természete és világban betöltött helye. A kurzus bemutatja az alapvető emberi karaktereket: az ember, mint személy és individuum, test-lélek, a személy transzcendens törekvései, az emberi cselekvések, mint szeretet, akarat, megismerés; az ember mint a társadalom tagja, a halhatatlanság kérdése, valamint az emberi testiség. Mindenekelőtt hangsúlyt nyer az ember lényegi egysége, akkor is, ha különböző fizikai és pszichikai aktusokat gyakorol. A test-lélek problémakörben jelentős szerzők koncepciója kerül áttekintésre, úgy, mint

Platón, Arisztotelész, kereszténység, Descartes, materiális és spirituális monizmusok elméletei.

MATFI 1113 – PATRISZTIKUS FILOZÓFIATÖRTÉNET

Oktató: Dr. Gyurkovics Miklós

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus első előadásain ismertetjük azokat a legfontosabb filozófiai irányzatokat, amelyek bár időrendben nagyrészt megelőzik a kereszténységet, mégis hatást gyakoroltak az ókeresztény filozófia kibontakozására (Platón, Arisztotelész, sztoicizmus, középső platonizmus, újplatonizmus). A továbbiakban Alexandriai Philó munkásságára összpontosítunk, melyet összevetjük a platonista irányzatokkal és a későbbiekben az alexandriai keresztény gondolkodók tanításával. Miután tisztáztuk a keresztény filozófia kulcsfogalmait, a következő ókeresztény gondolkodók írásait vesszük részletesen szemügyre: Jusztinosz hitvalló, Antióchiai Theophilosz, Alexandriai Kelemen, Origenész, Nagy Szent Bazil, Naziánzi Gergely, Nüsszai Gergely, Ágoston, Maximosz hitvalló, Areopagita Dénes, Palamasz Gergely. A legfontosabb témáink közzé a következők tartoznak: istentan, logosztan, Szentháromság, teremtéstan, kozmológia, antropológia, etika. Az előadások folyamán a fentemlített gondolkodók műveiből szemelvényeket olvasunk és magyarázzuk azokat. A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerkedjen a keresztény filozófia és a keresztény teológia legfontosabb fogalmaival és azoknak eszmetörténeti háttérével.

MATB 1201 – ÓSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS I.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 6 Számonkérés módja: Kollokvium

Ebben a szemeszterben az Ószövetségi bevezetés célja, hogy a hallgatókat bevezesse az Ószövetség könyveinek keletkezéstörténetébe. Izrael történetének, valamint a Pentateuchus, a korai próféták és a Kr.e. VIII. századi próféták könyvei teológiai tanításának a bemutatására is ekkor kerül sor.

MATB 1202 – ÓSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 6 Számonkérés módja: Kollokvium

A második szemeszterben az Ószövetségi bevezetés témája magába foglalja a Kr.e. VII. századi prófétákkal kezdve a próféta könyveket és a héber kánon harmadik csoportját, a “ketubim”-ot. Ugyanakkor a deuterokanonikus könyvek sajátosságainak vizsgálatára is sor kerül.

MATB 1203 – ÚJSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS I.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 5 Számonkérés módja: Kollokvium

Ebben a szemeszterben Szent Pál élete és munkássága kerül bemutatásra. A corpus paulinum tanulmányozása révén megismerhetjük a levelek keletkezésének történeti háttérét illetve azt a tanítást, amellyel a nemzetek apostola a missziós útjai során felmerülő kérdéseket megoldotta és az örömhírt hirdette.

MATB 1204 – ÚJSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 5 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus célja, hogy általános bevezetést nyújtson az Újszövetségi Szentíráshoz, kiemelve elsőként a kinyilatkoztatás közlésformáit, majd az Újszövetségi könyvek teológiai tanítását. Tanulmányozzuk az evangéliumok, az Apostolok Cselekedetei, a katolikus levelek, a Zsidókhoz írt levél és a Jelenések könyvének szövegeit, szerkezetét, kialakulását.

MATB 1205-1206 – ÓSZÖVETSÉGI EXEGÉZIS I-II.

Oktató: Dr. Fodor György

Heti óraszám: 3+3 Kreditérték: 4+4 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A bibliai őstörténethez kapcsolódó általános bevezetőt (a Ter 1-11 műfaja, szerkezete, keletkezése) követően annak részletes magyarázatára

kerül sor. Ezzel kapcsolatban bemutatást nyernek az ókori Kelet irodalmának a világ és az ember teremtését tárgyaló alkotásai is.

Tematika: A bibliai szövegek magyarázatát a pátriarkai történetek rövid ismertetése vezeti be (a pátriarkai történetek műfaja, eredete és keletkezése, a pátriarkák történetiségének kérdése). Az exegézis keretében különböző műfajú szövegegységek (Ter 14; 15; 18,1-15; 21,1-8; 22) magyarázatára kerül sor a héber szöveg alapján, amelyekből a hallgatók megérthetik a pátriarkai történetek műfaját és természetét a Genézis könyvében. Azok a bibliai szakaszok kerülnek elemzésre, amelyek az ószövetségi üdvösségközvetítők három fő tartományához tartoznak: királyi Messiás (Iz 7,1-17; 9,1-6; 11,1-9; Mik 5,1-5; Zak 9,9-10), Jahve szentvédő szolgálja (Iz 42,1-4.5-9; 52,13-53,12), Emberfia (Dán 7). A szövegek exegézise mellett a hallgatók megismerhetik az ószövetségi üdvösségvárás kérdését a mai biblikus kutatásban, egyúttal kitekintést kapnak arra nézve, hogy az Újszövetség miként alkalmazza ezeket a szövegeket Jézus személyére és üdvözítő művére.

MATB 1207-1208 – ÚJSZÖVETSÉGI EXEGÉZIS I-II.

Oktató: Dr. Fodor György

Heti óraszám: 3+3 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A tudományos exegézis módszereinek megismerése és gyakorlása a kiválasztott evangéliumi szövegek és a párhuzamos helyek feldolgozása során (elemzési szintek: szövegkritika, nyelvi elemzés, háttér-információk, irodalmi forma, szerkesztés, az eredeti esemény vagy szöveg, az ősegyház tanítása, Márk tanítása, Máté tanítása, Lukács tanítása, János tanítása, jelenkori értelmezés. Tárgyalt fejezetek: Az örömhír kezdete, Keresztelő János fellépése, Jézus megkeresztelkedése, Jézus megkísértése, Jézus fellépése

Tematika: Elemzendő görög szövegek: Mk 1, 1-13, Mt 1,1-17; 3, 1-17, Lk 1, 1-4, 3, 1-22, Jn 1,1-34; Mk 1,1-12, Mt4,1-22, Lk 4, 1-30; Jn 2,1-12. A bibliai szövegek megközelítése és válaszkeresés az emberi élet jelentős momentumaiából kiindulva, a közösségi bibliaolvasás módszerei. Tárgyalt szentírási egységek: (találkozások Jézussal) Zakeus története, Jézus Simon házában, Jézus Názáretben (Mk), Jézus és a gazdag, az emmauszi tanítványok; (Jézus példabeszédei) a szántóföldbe rejtett kincs, a tékozló fiú története, a konkoly és a búza, az irtalmas samaritánus története; (Jézus csodái) a siketnéma meggyógyítása, a naimi özvegy, a megszállott fiú meggyógyítása, a vihar lecsendesítése. Elemzendő

szövegek: Mt 10, 25-37; 13,24-33,44; Mk 4,35-41; 6,1-6; 7,31-37;9,14-29; 10,17-22; Lk7,11-17,36-50;15,11-32; 19,1-10; 24, 13-35

MATB 1210 – PERIKÓPA

Oktató: Dr. Gyurkovics Miklós

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A tantárgy fő témája a bizánci egyházi év liturgikus olvasmányai és azoknak teológiai magyarázata. Különösen nagy hangsúlyt fektetünk a nagyböjti és karácsonyi böjti időszakban előírt biblikus olvasmányok tárgyalására. A Szentírás, az ókeresztény irodalom és a liturgikus szövegek egységét mutatjuk be, mintegy összeforrt háromszöget, amelyre a bizánci lelkiség épül. Az ókeresztény gyökerek feltárásának bemutatásához a következő szerzők műveit elemezzük: Szárdeszi Melitón, Barnabás levél, Alexandriai Kelemen, Órigenész, Nagy Szent Bazil, Názianzi Gergely, Nüsszai Gergely, Aranyszájú Szent János.

MATB 1211-1212 – LATIN NYELV I-II.

Oktató: Dr. Gyurkovics Miklós

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A jelzős főnevek ragozása, alapvető határozók képzése, elöljárószavak, névmásragozás, aktív és passzív igeragozás, körülírt igeragozás, alapvető szókincs elsajátítása. Igenevek és igeneves szerkezetek: melléknévi igenevek, ablativus absolutus, gerundivumos szerkezet, főnévi igenevek, accusativus és nominativus cum infinitivo, mellé- és alárendelő összetett mondatok, consecutio temporum szabályai, feltételes mondatok, alapvető teológiai szókincs elsajátítása.

MATB 1213-1214 – BIBLIKUS GÖRÖG NYELV I-II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A kurzus célja: az újszövetségi Szentírás exegézisének előkészítése az eredeti görög nyelv alapjainak elsajátításával. Az első félév anyaga magába foglalja azokat az alapvető nyelvtani pontokat (főnév- és melléknévképzéseket, igeragozásokat) és szókincset, amely lehetővé teszi

a második félévben néhány – nyelvtanilag könnyebb – evangéliumi szakasz (János és Márk evangéliuma) olvasását szótár segítségével.

MATB 1215-1216 – HÉBER NYELV I-II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

I. A kurzus fő célkitűzése, hogy a biblikus héber nyelv alapjainak elsajátításával felkészítsen az Ószövetségi Szentírás exegézisére. Bemutatásra kerülnek az alapvető nyelvtani pontok és egy alap szókincs, amelyek lehetővé teszik néhány könnyebb szöveg megértését. II. Az Ószövetségi héber nyelv elsajátított alapjainak gyakorlatba való átültetésére kerül sor Ter 1-4 és Iz 7 nyelvtani pontjainak vizsgálatával és szótár segítségével történő lefordításával.

MATE 1301 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: ÓKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Az egyház története alapításától állami elismeréséig, 313-ig. 1. Az egyház keletkezésének történeti kerete: hellenizmus, romanizáció, zsidóság, 2. Jézus Krisztus és az egyház, az ősegyház kora, terjedése, szervezete, 3. Keresztényellenes perek, üldözések, 4. Apologéták és működésük, 5. Az első századok eretnekségei, 6. A gnózis és az anti-gnosztikus polémia, 7. Az egyház istentiszteleti élete és megszentelő tevékenysége, 8. Bűnbánati fegyelem és erkölcsi élet, 9. Az egyház-szervezet továbbfejlődése, 10. A kereszténység végleges győzelme és ennek következményei, II. Az egyház története 313-tól 692-ig. 1. Nagy Konstantin egyházpolitikája, 2. Az arianizmus, - a niceai zsinat (325), 3. Szentháromságtani viták - konstantinápolyi zsinat (381), 4. A IV. század görög és latin egyházatyái és teológiájuk, 5. Viszályok, vallási, társadalmi viták a IV-V. században, 6. Nesztoriosz és az efezusi zsinat (431), 7. Monofizitizmus és a khalkedoni dogma (451), 8. Az „újkhalkedoni korszak”, 9. Pelagius és Ágoston, 10. Istentiszteleti élet, megszentelő tevékenység, bűnbánati fegyelem a IV-VII. században, 11. Szerzetesség az ókorban, 12. Missziós tevékenység a germánok, frankok, britek között, 13. Az iszlám kialakulása és terjedése.

MATE 1302 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: KÖZÉPKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Korai középkor (692-1073). 1. A kereszténység elterjedése egész Európában, 2. Egyházi állam és a „Sacrum Imperium Romanun” 3. „Saeculum obscurum”, 4. Képrombolás és a keleti egyházszakadás, 5. Magyarország és kereszténység, 6. Egyházi tudományok és művelődés, 7. Liturgikus élet, egyházfegyelem, valláserkölcsei élet, 8. Szerzetesség és a cluny-i reform, II. Virágzó középkor (1073-1303). 1. VII. Gergely és reformmozgalma, az investitúra-harc, 2. A pápaság küzdelmei a Staufiakkal, 3. III. Ince theokratikus pápasága, 4. Magyar egyház az Árpád-házi királyok alatt, 5. Keresztes hadjáratok, 6. Missziós tevékenység, egyházkormányzat, középkori szerzetesség, 7. Eretnekség, inkvizíció, egyházi tudományosság, misztika, kultúra, 8. Liturgikus élet, megszentelő tevékenység, egyházfegyelem, valláserkölcsei élet, III. Kései középkor (1303-1517). 1. Avignon-i fogság, a nagy nyugati szakadás, 2. A konstanzi zsinat, 3. Basel-Ferrara-Firenzei zsinat és az unió, 4. Reneszánsz pápák, 5. A magyar egyház a vegyesházi királyok alatt, 6. Tudományos és irodalmi tevékenység, 7. A kései középkor liturgikus élete, bűnbánati fegyelme és valláserkölcsei élete.

MATE 1303 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: ÚJKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. A reformáció története: 1. Luther fellépése és tanai, 2. Zwingli, 3. Kálvin, 4. Hitújítás Angliában, 5. A reformáció elterjedése Európában és Magyarországon, II. A katolikus megújulás története: 1. A Trienti Zsinat, 2. A tridentinum megvalósítása: a.) reformpápák és főpapok, b.) barokk szentek és szerzetesrendek, 3. A katolikus megújulás teológiai tudománya és lelkisége, 4. Az újkori hitterjesztés története. III. A kereszténység a fejedelmi abszolutizmus és a felvilágosodás korában. 1. A pápaság és az egyház helyzete, 2. A gallikanizmus, 3. Janzenizmus, 4. Febronianizmus, 5. A katolikus egyház Magyarországon 1648-1780 között.

MATE 1304 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: LEGÚJABBKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Az egyház az iparosodás korában: 1. A francia forradalom és az egyház, 2. A katolikus restauráció, 3. A liberalizmus és hatásai, 4. IX. Piusz pápasága (1846-78), 5. A pápaság 1878 és 1922 között, II. Az egyház a jelenkorban: 1. A két világháború korának pápái, 2. A legújabbkori egyház Európában és Magyarországon, 3. A katolikus egyház a szocialista világrendszerben, 4. A II. Vatikáni Zsinat, 5. Boldog XXIII. János, VI. Pál és Boldog II. János Pál pápasága, 6. Az egyház napjainkban.

MATE 1306 – MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Oktató: Dr. Jankáné dr. Puskás Bernadett

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A kurzus olyan művészettörténeti áttekintést kíván adni, amely különösen is illeszkedik a teológus hallgatók képzésébe. A szakrális művészet kialakulásának, fő feladatainak bemutatása után két hangsúlyos témát jár körül, a bizánci egyházi művészet kérdéseit, valamint a posztbizánci művészet köréből elsősorban a kárpáti régió művészetét. A tematika történeti periódusok szerint és egyúttal művészeti ágakra bontva tárgyalja az egyes időszakok legfőbb művészeti feladatait. A szakrális épületek, enteriőrjeik, ikonosztázok kiválasztott példáin keresztül egyaránt foglalkozunk formai-stiláris és tartalmi-ikonográfiai kérdésekkel. Röviden kitérünk a műemlékvédelem és a kortárs művészet kérdéseire.

1. Ókeresztény művészet. 2. Kora bizánci építészet és képzőművészet (395-726). A képrombolás kora (726-843). A bizánci templom alaptípusai. 3-4. Közép bizánci építészet és képzőművészet (843-1204). A szerzetesi építészet és hatása. Monumentális festészet, mozaikművészet. 5. A bizánci templom interieurje. Az ikonosztázion. 6. Ikonográfiai típusok: Krisztus, a Szentháromság, az Istenszülő, a szentek, ünnepek ábrázolásai. 7. A késő bizánci művészet (1261-1453) és a posztbizánci művészet fő jellemzői. 8. A kárpáti régió, mint művészettörténeti fogalom. A helyi szakrális művészet kezdetei, kapcsolatai, megrendelői. 9. Középkori posztbizánci művészet a Kárpátok vidékén (15-16. század). A helyi

szakrális építészet középkori példái: kő- és fatemplomok. 10. A bizánci templón hatása a helyi korai ikonosztázra. A késő középkori ikonfestészet stíluskapcsolatai és ikonográfiája. Példák az egykori Munkácsi püspökségből. 11. A kárpát-vidéki művészet ún. késő reneszánsz időszaka (17. század-18. század első fele): építészet és falkép-festészet. 12. A négysoros ikonosztáz. Ikonfestészet a régióban. Fennmaradt ikonok Magyarországon. 13. A barokk a Kárpát-vidék művészetében (18. század második fele): Kő és fatemplomépítészet. Ikonográfiai újdonságok és új műfajok. Magyarországi emlékek. 14. Kitekintés a 19. század posztbizánci helyi művészetére.

MATFU 1401 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: VALLÁS, VALLÁSOSság

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus elsődleges célja, hogy bevezesse a hallgatót a vallás és a vallásosság kérdésébe, igen különböző és szerteágazó szempontokat figyelembe véve. Ugyanakkor nem direkt célunk a vallások bemutatása, hanem sokkal inkább annak a kérdésnek a megválaszolása, mit jelent egy teológus számára a vallás fogalma, ill. annak keresztény, teológiai megközelítése.

Tematika: 1. A vallás fogalma, teológiai megközelítése, 2. Rövid vallásfenomenológia, 3. Korunk vallásossága. Kihívások és az „idők jele”, 4. vallások általános bemutatása. Kapcsolatuk a kereszténységgel, 5. A vallások teológiai kérdése

MATFU 1402 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: KINYILATKOZTATÁS

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus a kereszténység sajátos valóságába enged betekinteni, különösen azzal, hogy a kinyilatkoztatás fogalmát elemzi. A kereszténység sajátos önazonosságát a kinyilatkoztató Isten Szavában és közeledésében találja meg. Erre válaszunk a hit! A kurzus e két fogalom helyes értelmezését keresi.

Tematika: 1. A kinyilatkoztatás fogalma, 2. Kinyilatkoztatás a Szentírásban, 3. A kinyilatkoztatás fogalmának teológia-történeti áttekintése, hangsúlyok és paradigmák, 4. A XX. század teológiája, 5. A kinyilatkoztatás teológiájának hangsúlyai, 6. A hit fogalma a Szentírásban, 7. A hit, mint Istennek adott válasz teológiája.

MATFU 1403 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: KRISZTOLÓGIA

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus célja a történeti Jézus személyének, alakjának, üzenetének megértése, korunk fundamentális teológiájának aktuális szempontjai szerint.

Tematika: 1. A fundamentális krisztológia „története”, 2. Ki nekünk Jézus? 3. Üdvösségvárás az Ószövetségben, 4. Jézus az üdvösséghez, az üzenet újdonsága, 5. Jézus alakjának egységes üzenete.

MATFU 1404 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: EGYHÁZTAN

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus célja az Egyház fogalmának teológiai elmélyítése.

Tematika: 1. Az Egyház fogalma és az Egyház kérdése a fundamentális teológiában, 2. Az egyházalapítás fogalmának aktualitása, 3. Jézus Krisztus és az Egyház, 4. Az Egyház képeinek alakulása, 5. A II. Vatikáni Zsinat és korunk ekkleziológiája, 6. Az egyháztan szisztematikus kérdései.

MATP 1501 – PATROLÓGIA I.

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja: Az Ókeresztény kor irodalma kezdeti korszakának bemutatása, ismerkedés a kezdeti korszak legfontosabb szerzőivel, műveikkel és azok műfajaival.

Tematika: 1. Bevezetés; Patrológia fogalma, felosztása, története; 2. Óskereszténység; Gnoszticizmus; 3. Apostoli atyák; 4. Szent Polikárp, Didakhé; 5. Barnabás levél; Hermasz Pásztora; 6. Pszeudoepigrafák, Apokrif 7. A II. századi görög apologéták; Jusztinosz; 8. Szent Irenaeus; 9. Az alexandriai teológiai iskola kezdetei; Alexandriai Kelemen; 10. Órigenész;

MATP 1502 – PATROLÓGIA II.

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja: Az Ókeresztény kor irodalma virágkorának és hanyatlásának bemutatása, ismerkedés a korszak legfontosabb szerzőivel, műveikkel és azok műfajaival.

Tematika: 1. Tertullianusz; Konstantini fordulat; 2. A szerzetesség kialakulása és irodalma; C. Euszébiosz; 3. Szent Atanáz; 4. Szent Bazil; 5. Nazianzosi Szent Gergely; 6. Nüsszai Szent Gergely; 7. Jeruzsálemi Szent Kürillosz; Mopszvesztai Theodorosz; 8. Aranyszájú Szent János; 9. Szent Ambrus; 10. Szent Jeromos; 11. Szent Ágoston; 12. Maximosz hitvalló, Damaszkuszi Szent János.

MATP 1503 – DOGMATÖRTÉNET: ISTENTAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a dogmatikai, patrisztikai, egyháztörténeti tanulmányok befejeztével magasabb szinten áttekinthesse a keresztény hit hitvallásokba, dogmákba, definíciókba öntésének folyamatát, részben kronológiai, részben tematikai szempontból. A tanegység elvégzése képessé teszi a hallgatókat arra, hogy hitükről „ésszerű hódolattal” számot adhassanak munkájuk, életük során.

Tematika: 1. Az ókori keresztény teológusok párbeszéde koruk bölcseletével; 2. Az Istenlátás a Bibliában és az első görög atyáknál (Lossky) 3. Az apofatikus és a katafatikus teológia Lossky: A keleti egyház misztikus teológiája című munkán keresztül; 4. A dogmatika antinómiája; 5. Canterbury Szent Anzelm ontológiai érve; 6. Aquinói Tamás és a reformáció istentana; 7. Újkori fordulat az emberi szubjektum felé és

ennek következményei; 8. Az I. Vatikáni Zsinat; 9. A XX. század Istentana és a II. Vatikáni Zsinat.

MATP 1504 – DOGMATÖRTÉNET: SZENTHÁROMSÁGTAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy az egész dogmatikának, sőt a teológiai tudománynak „szíve-közepét”, a szorosabb értelemben vett „theo-logiát”, az egyháznak a hárm-as-egy Istenről szóló hitét áttekintse, és így megalapozza a dogmatikát és a többi teológiai tárgyat.

Tematika: 1. A szentháromságos keresztségi hit és a hívő reflexió a Nikaiai Zsinat előtt; 2. A szentháromságtani fogalmak rögzítése; 3. A Nyugat pszichológiai Szentháromságtana 4. Szentviktori Richárd és a ferences iskola; 5. A Szentháromságtan krízise és próbálkozások az újrafogalmazásra; 6. Bizánci szentháromságtani kérdések; 7. A Fiú és a Szentlélek közötti reláció egyes szempontjai Keleten.

MATP 1505 – DOGMATÖRTÉNET: TEREMTÉSTAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja: A hallgatók szemhatárát kitérítve a kozmikus üdvösségtörténet egészére, részletesen bemutatva annak kezdőpontját, fejlődését és rámutatni beteljesedésére. A világ és az ember teremtésének teológiáját elhelyezni korunk természettudományának és filozófiájának távlatában.

Tematika: 1. A kozmológia és az etika kapcsolata az ókorban; 2. Creatio ex nihilo és a teremtés-krisztológiák; 3. Az ősbűn és az áteredő bűn tanának kialakulása; 4. Az „eredendő halandóság” értelmezése a keleti egyházban; 5. Az újplatonikus kozmológia hatása, az arisztoteleszi metafizika recepciója; 6. Kétkedés a teremtés racionális értelmezésével szemben; 7. A reformáció teremtéstana; 8. Az újkori heliocentrikus világkép és a teremtéstan; 9. A keresztény teremtéstan és a fejlődéstudomány; 10. A II. Vatikáni Zsinat tanítása a teremtésről; 11. A teremtetlen energiákról szóló tan a keleti egyházban.

MATP 1506 – DOGMATÖRTÉNET: KRISZTOLÓGIA, SZÓTÉRIOLÓGIA, MARIOLÓGIA

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja: A hallgatókat elvezetni hitünk központi tartalmának, a krisztológia alapigazságainak elsajátítására, felismerésére. A különböző szóteriológiai modellek alkalmazása korunk emberével való párbeszédében.

Tematika: 1. Krisztológiai típusok; Krisztus istenségét és emberségét elvitató krisztológiák; 2. A latin-nyugati krisztológia kezdetei; 3. Az arianizmus; 4. Az első Egyetemes Zsinat döntései; 5. A Nikaiai Zsinatot követő viták és a Konstantinápolyi Zsinat; 6. Apollinarisz krisztológiája; 7. Az antióchiai és az alexandriai krisztológiák; 8. Eutükhész monofizitizmusa és a Khalkedóni Zsinat; 9. A Khalkedóni Zsinat befogadása és a II. Konstantinápolyi Zsinat; 10. Monotheletizmus, monoenergizmus; 11. Canterbury Szent Anzelm satisfactio elmélete; 12. Aquinói Szent Tamás krisztológiája; 13. A reformáció és az újkor Jézusképe; 14. A bizánci krisztológia sajátos szempontjai; 15. XX. századi krisztológiai törekvések.

MATP 1507 – DOGMATÖRTÉNET: KEGYELEM TAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja: A hallgatókat elvezetni a kegyelem tan alapigazságainak elsajátítására, felismerésére. Az emberi szabadság és isteni kegyelem viszonyának helyes értelmezése a korunk emberével való párbeszédében.

Tematika: 1. A kegyelem tan biblikus alapjai; 2. Pelágusz és Ágoston vitája; 3. Az ókori egyház kegyelem tani döntései (Karthagó, Orange); 4. A középkor kegyelem tana; 5. Aquinói Szent Tamás ontológiai kegyelem tani nézete; 6. A tomista-skolasztikus kegyelem tan alapvető te telei és a ferences iskola; 7. A reformáció és Trentó; 8. A Trentói Zsinat tanító részeinek és kánonjainak elemzése; 9. A Trentói Zsinat utáni kegyelem tani fejlődés napjainkig; 10. A szabadság és kegyelem viszonya napjaink teológiai megközelítésében.

MATP 1508 – DOGMATÖRTÉNET: ESZKATOLÓGIA

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja: A hallgatókat elvezetni az eszkatológia alapigazságainak elsajátítására, felismerésére. Szemhatárát kitérítve a kozmikus üdvösségtörténet egészére, részletesen bemutatva annak végpontját: a világ és az ember eszkatologikus beteljesedésének, a halál utáni életnek keresztény távlatait.

Tematika: 1. A végidővárás változása az egyházban; Kiliazmus; 2. Civitas Dei és Civitas terrena; 3. A haladás és evolúció megjelenése az eszkatológiában; 4. Egyetemes remény: ősegyházi hitvallások; 5. Az apokatasztázisz-tan kibontakozása; 6. Szent Ágoston: Massa damnata; Középkori és újkori eszkatológiai szempontok; 7. Feltámadás, halhatatlanság és közbülső állapot; Apostoli atyáktól Órigenészig; 8. A tisztító tűz-tan fejlődése; 9. Az újkor eszkatológiája; 10. A XX. századi eszkatológiai megközelítések; 11. A bizánci eszkatológia.

MATD 1601 – DOGMATIKA: PROLEGOMENA, AZ ISTEN MISZTÉRIUMA

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Prolegomena: A dogmatika célja és programja — Módszertani kiindulópont, A teológia felosztása, A teológia története — Az Istenről való beszéd nyelvi formái, lehetőségei és határai — A dogmatikus teológia önrétegzése — A teológia mai megközelítései

Tematika: Az Isten misztériuma: A modern ember kérdései, előzetes hermeneutika — Bibliai alapok: Az ószövetség népe és istenük Jahve, Izrael hitvallása – Teológia a Názáreti Jézus nyomán: az Újszövetség tanítása, az ősegyház tanúságtétele — Korunk kérdései: Isten önkinyilatkoztatása, Isten mint titok – Isten és Jézus Krisztus-i kinyilatkoztatása, Isten megtapasztalhatósága, megismerhetősége, az Istenről való beszéd, az ateizmus, — Az egyház tanítása Isten megismerhetőségéről, lényegéről, tulajdonságairól, és az Isten életét feltáró dogmák, Isten és istenkeresés, hihetőség és érthetőség, Isten és a természetes teológia, az Isten jövője.

MATD 1602 – DOGMATIKA: A SZENTHÁROMSÁG TITKA

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A Szentháromságtan megközelítése: struktúrája, helye a teológiában, elhelyezkedése a dogmatikában — A Szentháromságtan bibliai alapjai: A szentháromság kinyilatkoztatásának előkészítése az Ószövetségben, kinyilatkoztatása az Újszövetségben — Szentháromságtani modellek értelmezése, a görög és latin gondolkodás alapelvei — Szisztematikus reflexió: A vita jelenlegi állásáról — a szentháromságtan hermeneutikája – Vestigia Trinitatis – Isten hármassága önközlésének történetében — Oikonomiai és Immanens Szentháromság — Az önközlés: az isteni kapcsolatfelvétel háttere — A szentháromsági személyfogalom problematikája — A három isteni személy lényegi egysége mint a vonatkozások valósága — A szentháromsági eredetek és személyi sajátosságok — Az üdvtörténeti küldésekről — A hármasság Isten titka és a hit élete: Jézus Krisztus Istenének imádása, átalakulásunk Jézus Krisztusban, a Szentlélekben való élet

MATD 1603 – DOGMATIKA: TEREMTÉSTAN, MARIOLÓGIA

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Teremtés: A teremtésteológia kiindulópontja és elhelyezése; — Teremtés és üdvösség az Ószövetség íásaiban — Teremtés és megváltás Jézus tanításában és az újszövetségi írások szerint; — A bibliai teremtés központi tartalmai: Isten a Teremtő / A világ mint teremtés / Az ember mint teremtmény / Angyalok, démonok és az ördög / Nyomorúság és szabadulás; — A teremtés főbb elméleti kérdései: Az anyag eredetének kérdése / A Logosz szerepe a teremtésben / Isteni gondviselés és a creatio continua / Ősbűn és áteredő bűn; — Mai kérdések és az evolúciós világértelmezés; — Isten teremtő tevékenységét, az ember eredetét, mivoltát, és kegyelmi felemelését, valamint az eredeti bűnt, s az angyalok teremtését felemelését, bűnét és feladatát megvilágító dogmák

Mariológia: A mariológia helye és mai nehézségei — Mária mint az Ószövetség női küldetéseknek beteljesítője: Új Éva stb., — Jézus anyja az Újszövetségben: a szinoptikusoknál / János evangéliumában / a

Jelenések könyvének szemléletében — Mária szerepének megítélése az egyház történetében és önértelmezésében - a II. Vatikáni Zsinat — A Mária-dogmák szisztematikus értelmezésének hermeneutikai alapelvei — Mária mint theotokosz/aeiparthenosz/immaculata és assumpta;

MATD 1604 – DOGMATIKA: KRISZTOLÓGIA, SZÓTÉRIOLÓGIA

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A krisztológia alapfogalmai és elhelyezése — Az ószövetségi várakozás az üdvösségre mint az újszövetségi krisztológia és szótériológia háttere — A názareti Jézus földi története, halálos sorsa és tanúságtétele saját magáról — Az újszövetségi tanúságtétel Jézus feltámadásáról — Az Újszövetség krisztológiájának keletkezése és kibontakozása — Jézus életének misztériumai, az egyház tanúságtétele — A krisztológia szisztematikus reflexiójának hermeneutikai irányelvei — Jézus Krisztus mint valódi és igazi ember, egy új emberség kezdeményezője — Az egészen Istentől való ember – Isten mint Jézus életének középpontja és forrása — Jézus szolidáris proegzisztenciája, mint Isten és az üdvösség közvetítője — Konfliktus, szenvedés és kereszthalál – Isten követének visszautasítása – az ő erre adott válasza; — A feltámadás és felmagasztalás értelmezése: Jézus célbaérkezése Istenben és új jelenléte nálunk — Isten emberré lett önközlése és az életre vezető út – A Krisztus személyére vonatkozó, a megtestesülés következményeit bemutató és a megváltás művét értékelő dogmák

MATD 1605 – DOGMATIKA: KEGYELEM TAN, PNEUMATOLÓGIA

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Kegyelemtan: A kegyelemtan helye; Utak és akadályok – Isten irgalmának gazdagsága az Ószövetség tanúsága alapján – A szentháromságos Egyisten kegyelme mint az üdvösség foglalatja az emberben – A teológiai irányzatok mérlege – Isten kegyelmes felénkfordulása – A kegyelem közlése és megvalósulása;

Pneumatológia: A Lélek megtapasztalásának és teológiájának helyzete; helye; a sokszínű nyelvhasználat és alaptapasztalat – Isten Lelke és Isten népe az Ószövetségben: A Ruah szóban tükröződő tapasztalat; Korai lélektapasztalatok; A fogság által közvetített lélektapasztalat; – A Lélek megtapasztalása és teológiája az Újszövetségben: A Lélek első megtapasztalásai; Krisztus és a keresztények pneumatikus léte Pálnál; Isten szolgálja a Lélek erejében a szinoptikusoknál; A tanúk lelki ajándékai az Apostolok cselekedeteiben; Az Igazság Lelke János evangéliumában – A pneumatológia mai feladatai – A Lélek helye és funkciója a Szentháromságban – Az új élet Lelke;

MATD 1606 – DOGMATIKA: ESZKATOLÓGIA

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A teremtett világ beteljesedése: Elhelyezés, problematika, fogalmak – Szentírási alapok: Ősi ígéretek; apokaliptika; Isten uralmának hirdete; Parúziavárás; A parúzia és az ítelet összekapcsolása – A jelenkori vita: A világ pusztulása; evolúció; Egzisztenciális értelmezés; a remény teológiája; A politikai teológia; A felszabadítás teológiája; A történelem lehetséges öntranszcendenciája, Remény az esetleges pusztulás ellenében – Hermeneutikai szempontok: Az eszkatológikus kijelentések megalapozása; Az eszkatológia nyelvezete; Az eszkatológiai kifejezések hatótávolsága – Tartalmi kijelentések: A teremtés és az üdvtörténetek beteljesedése; A jelen a jövő horizontjában; remény és emberi közreműködés a beteljesedésben; a történelem maradandó nyitottsága.

Az egyéni élet beteljesedése: Megközelítés, elhelyezés, mai problematika – Bibliai alapok: Életközpontság; Seol-elképzelések; Maradandó közösség Istennel; A feltámadás hitének előképei; Az egyéni jövő reménye a kései Ószövetségben; Szkepszis és lemondás a prédikátornál; A halottak feltámadása a Jézus által hirdetett Isten Országában; Győzelem a halál felett Pál teológiájában; Örök élet már ma Jánosnál – Emlékeztető a hermeneutikai megfontolásokra – A halál értelmezése – A feltámadás jelentése – Létezik-e közbülső állapot a halál és a feltámadás között? – Az ítélet értelmezése – A tisztulás lehetőségének esélyei – A végérvényes bukás lehetősége – Beteljesedés.

MATD 1607/1-2 – DOGMATIKA: SZENTSÉGTAN I-II.

Oktató: Dobos András

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A kurzus célja, hogy átfogó képet nyújtson a hallgatóknak a szentségek ünneplésének és teológiájának történelmi fejlődéséről, a tanítóhivatali megnyilatkozásokról, az aktuális kérdésekről, valamint a jelenlegi gyakorlatról. A „müszterion” illetve a „sacramentum” fogalmak alapvető tisztázása után betekintést nyújt az Atyák szimbolizmusra épülő teológiájába, bemutatja azt a teológiai gondolkodásban beállt fordulatot, mely az első évezred fordulóján ment végbe Nyugaton, majd a skolasztika szentségtanát, a reformátorok kritikáját, a Tridenti Zsinatnak erre adott válaszát és az újkor hajnalán a keleti egyházban lezajló változásokat. A XIX. században megindult liturgikus, biblikus és patrisztikus mozgalmak, illetve az azokkal egy időben megszülető orosz emigráns teológia érintőleges tárgyalása a II. Vatikáni Zsinat tanításának és reformjának vizsgálatát készíti elő. A történelmi áttekintést a „klasszikus” (skolasztikus) szentségi teológia főbb fogalmainak vizsgálata követi. Az egyes szentségek elemző vizsgálatát metodológia alapvetések előzik meg. Az egyes szentségek tárgyalása a következő szempontok alapján történik: antropológiai háttér, szentírási alapok, liturgia- és dogmatörténeti fejlődés. Különös hangsúly esik a liturgikus ünneplés megismerésére, a „legem credendi lex statuit supplicandi” elv alapján. Végül minden fejezetet a nyitott kérdések és aktuális problémák ismertetése, valamint a liturgikus praxisra vonatkozó javaslat zár. A hallgatók aktív részvételét audiovizuális eszközök segítik.

MATD 1609 – ÖKUMENIZMUS

Oktató: Lukács Imre

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy általános bevezetést nyújt az ökumenikus mozgalomba mind történelmi, mind pedig teológiai szempontból. Fontos, hogy a hallgatók minél alaposabban megismerjék az ökumenikus párbeszéd résztvevőit. Vizsgáljuk a katolikus–protestáns párbeszéd történetét, a protestáns egyházak történetét és teológiáját, de Főiskolánk görögkatolikus mivoltát szem előtt tartva nagy hangsúlyt fektetünk a keleti egyházakkal folytatott ökumenikus párbeszéd történetének és eredményeinek megismertetésére. A tantárgy az ökumenikus mozgalom

történetének alapvető ismeretét nyújtja, egészen napjainkig. A keleti egyházak és ökumenikus törekvéseik megismerése a többi teológiai, filozófiai és történeti tantárgy anyagára épül. Célunk, hogy a hallgató az ökumenikus mozgalmat a katolikus egyház alapelvei szerint vizsgálja és értékelje. Bemutatjuk az ökumenikus jellegű lelkiségi mozgalmakat és különböző egységmodelleket is.

MATD 1611 – KELETI EGYHÁZTAN

Oktató: Dr. Orosz Atanáz / Dr. Baán István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A keleti hagyomány által kidolgozott egyházkép beépítése a II. Vatikáni Zsinat utáni katolikus egyházképbe. A hallgatók keleti ritusú örökségének elmélyítése a keleti teológia időtálló értékei alapján, ennek révén a párbeszédre való készség erősítése az ortodoxia iránt. A keleti egyháztan liturgikus és patrisztikus hagyománya, különös tekintettel Antiochiai Szent Ignác, Római Szent Kelemen, valamint Nagy Szent Atanáz és a kappadókiaiak egyházképére, az ortodox és katolikus ekkleziológiai kutatás modern eredményei. A tantárgy a pasztorációs gyakorlat közvetlen előkészítését jelenti.

Tematika: A keleti egyház egyháztani hagyománya: a szentháromságtani, az eucharisztikus-, a koinónia-egyháztan, az ehhez kapcsolódó teológiai kérdések: szentháromságtan, kegyelemtan, a keresztség és egyházi rend szentségének keleti szemlélete, a liturgiagyarázatok egyházképe, Sz. Homjakov és a szlavofilek egyháztana, a helyi egyház teológiája Joannisz Ziziúlasz ortodox metropolitánál, egyháztani következtetések.

MATM 1701 – MORÁLTEOLÓGIA: ALAPFOGALMAK

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja az erkölcssteológia alapjainak megvilágítása, a keleti egyház tanításaival való kapcsolatok bemutatása.

Tematika: 1. Az erkölcssteológia története, fogalma, módszere, érvelési módjai; 2. Istenképiség és keresztyén hivatás; 3. Az erkölcsi személyiség alapvonásai, személyes cselekvés fogalma, tudatossága, szándékossága,

minősítése; 4. A szabad döntés értelmezése, a cselekvés akadályai; 5. Az erkölcsi törvény fogalma, a természetes erkölcsi törvény, a Tóra és Krisztus törvénye, egyházi és társadalmi törvények; 6. A lelkiismeret fogalma, értelmezése, felosztása, a bizonytalan lelkiismeret, morális szisztémák; 7. A bűn fogalma, fajtái, forrásai és következményei; 8. A viciumok, a belső bűnök, a kísértés és a próbatétel. 9. A megtérés fogalma és a megbocsátás követelménye.

MATM 1702 – MORÁLTEOLÓGIA: ERÉNYEK

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus a keresztény erények tartalmát és életünkben való helyét és alkalmazását mutatja be a Keleti Atyák gondolatainak felhasználásával.

Tematika: 1. A keresztény hit fogalma, biblia-teológiai értelmezése. 2. A keresztény hit megvédése, megvallása, terjesztése. 3. A keresztény hit ökumenikus kérdései. 4. Az üdvözítő hit és az ellene irányuló bűnök. 5. A keresztény remény értelmezése bibliai és teológiai szempontok alapján, a remény elleni bűnök. 6. A keresztény szeretet fogalma, normája, dilemmái, megnyilvánulása a családban és az emberi közösségekben. 7. Az ellenségszeretet és bűnök a szeretet erénye ellen. 8. Az erkölcsi erények értelmezése.

MATM 1703 – MORÁLTEOLÓGIA: VALLÁSOSSÁG

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A vallásosság témaköre annak elméletét és gyakorlatát mutatja be, különös tekintettel a Keleti Kódex és a Liturgikus Instrukció tanításainak felhasználására.

Tematika: 1. A keresztény vallásosság fogalma, a „szent” filozófiai, bibliai megvilágítása, teológiai elemzése 2. A vallásos személyiség főbb jellemvonásai 3. Az áldozatbemutatás fogalma, a keresztény kultusz csúcsa: az Eucharisztia 4. A kultikus ünneplés teológiai alapja és gyakorlati megvalósítása 5. Az imádság fogalma, fajtái, problémái 6. A vallásosság különleges megnyilvánulásai: a fogadalom és az eskü 7. A val-

lásossággal kapcsolatos bűnök: hamis kultusz, bálványimádás, babona, spiritizmus, káromkodás, átkozódás, szentségtörés, simonia.

MATM 1704 – MORÁLTEOLÓGIA: ÉLETETIKA

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az étellel kapcsolatos felelősség teológiai értékelése és gyakorlati szempontjainak megvilágítása a kurzus célja, különös tekintettel a Keleti Kódex, a keleti atyák és teológusok tanításainak felhasználására.

Tematika: 1. Az igazságosság erénye, a tulajdon problémája, a tulajdon megsértése és jóvátétele 2. A személyi kibontakozás és az aszkézis 3. Egészség, betegség, halál 4. Az étellel kapcsolatos felelősség: gyilkosság, öngyilkosság, háború, önvédelem, euthanázia, halálbüntetés 5. A nemiség erkölcsi problémái, a keresztény házasság értelmezése 6. A házasság termékenysége, családtervezés, abortusz, sterilizáció, mesterséges megtermékenyítés, béranyaság 7. A házasság a keleti teológia szemléletében 8. A nemiség és a házasság tévutai

MATJ 1801 – BEVEZETÉS A KELETI KÁNONJOGBA

Oktató: Horváth Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Kánonjogi alapismeretek: a keleti kánonjog lehatárolása és irodalma; a keleti jog-források fejlődése; kodifikációtörténet; a keleti jogforrások modern kiadásai; kánonjogteológiai alapismeretek; a II. Vatikánum tanítása a keleti egyházakról; a keleti kódex szerkezeti felépítése; a keleti kódex általános jellemzői; a kódex rövid tartalmi áttekintése; II. „Normae generales”: bevezető kánonok (CCEO 1–6. kk.); normatipológia; az egyházi törvény és a jogszokás, egyházi közigazgatás; személyek az egyházban; sajátjogú egyház és rítus; a sajátjogú egyháztagság szabályai; III. A magyar görögkatolikus egyház sajátjogú részleges joga: a részleges jog szerepe; kapcsolata a „magasabb joggal”; alapfogalmak; törvényhozói illetékességek és status quaestionis.

MATJ 1802 – HÁZASSÁGJOG

Oktató: Horváth Tamás

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Házasságjog: A házasság fogalma; házassági jogképesség; házassági beleegyezés; a házasságkötés törvényes formája; a házasság felbontásának és érvényesítésének lehetőségei; házassági jogi kazuisztika és adminisztráció; II. Eljárásjog: Eljárásjogi alapismeretek; az egyházi bíróságok rendszere; a peres eljárás; a házassággal kapcsolatos eljárások; egyes további különleges eljárások; eljárásjogi praxis (alapismeretek).

MATJ 1803 – EGYHÁZI ALKOTMÁNYJOG

Oktató: Dr. Szabó Péter

Heti óraszám: 4 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Ekkleziológiai bevezető; II. Isten népe: A krisztushívők általában; a klerikusok jogai és kötelezettségei; szerzetesjogi alapismeretek; a krisztushívők társulatai; III. Az egyházi hivatalok; IV. A kormányzati hatalom; V. Az egyház hierarchikus szerkezete: Az Egyház legfőbb hatósága; a sajátjogú egyházak természete, tipológiája és általános szabályozása; a pátriárkai egyházak; a nagyérseki egyházak; a sajátjogú metropolitai egyházak és a többi sajátjogú egyház; a püspöki székek betöltése, az egyházmegye és a püspökök; az egyházmegyék belső rendje; az exarchátus és az exarcha; a sajátjogú egyházak koordinációja.

MATJ 1804 – SZENTSÉGI JOG

Oktató: Dr. Szabó Péter

Heti óraszám: 4 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Az egyház tanítói küldetése: A tanítói küldetés alapjai és alanyai; a népek evangelizációja; a tanítóhivatal és megnyilatkozásainak tipológiája; az egyház egysége: kommúnió – katolizáció – ökumenizmus; II. Az egyház megszentelői küldetése: A szentségi jog szabályozására illetékes hatóságok; a *communicatio in sacris* szabályai; keresztség; bérnálás; az Isteni Eucharisztia; bűnbánat; betegek kenete; felszentelés; szentségjogi kazuisztika és adminisztráció; III. Egyházi

büntetőjog: Büntetőjogi alapismeretek; az egyes büntetések; a büntető eljárások.

MATL 1901-1902 – SZERTARTÁSTAN I-II.

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 1+1 Kreditérték: 1+1 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Tartalom: A kurzus átfogó képet ad a bizánci szertartású keresztények egyházi és liturgikus évről, az azokhoz kapcsolódó állandó és változó ünnepekről, a liturgikus könyvekről, az egyes szentségekről, valamint a liturgikus nap szertartásairól: alkonyati istentisztelet (vecsérnye/eszperinosz), kis és nagy esti zsolozsma, éjféλι istentisztelet, reggeli istentisztelet (utrenye/orthrosz), imaórák. Ezenkívül alapvető liturgikus fogalmak tisztázására is sor kerül, amelyek alapul szolgálnak a következő évek liturgikus tanulmányaihoz.

Cél: Megismertetni a hallgatókkal a liturgikus alapfogalmakat és szertartásokat, amelyek által a bizánci egyház liturgikus életébe is bevezetést kapnak. Módszer: Tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével.

MATL 1903-1904 – LITURGIKA I-II.

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Tartalom: A kurzus folyamán részletesen megvizsgáljuk Aranyszájú Szent János Szent és Isteni Liturgiájának struktúráját és minden egyes rítusát a következő sorrendben: az adományok előkészítésének szertartása (proszkomidia vagy prothezisz); az ún. enarxisz, vagyis a Szent Liturgia bevezető része; a kisbemenet; az olvasmányok; az ekténiák (a hitjelöltek és hívekét is beleértve, imádságaikkal és a katekumenek elbocsátásával együtt); a nagybemenet; a Hiszekegy; az anafora és az áldozás előtti és utáni rítusok. Szent Bazil Szent és Isteni Liturgiájának már csak az anaforáját és azon részeit vesszük górcső alá, amelyek nem közösek az Aranyszájúéval. A bizánci egyház harmadik anaforája (Szent Jakab Szent és Isteni Liturgiája) mellett az Előre megszentelt áldozatok liturgiájának történeti áttekintését és mai gyakorlatát is bemutatja e tantárgy.

Cél: Megismertetni a bizánci egyház eucharisztikus liturgiáinak fejlődéstörténetét, ami az aktuális gyakorlat mélyebb megértését is elősegíti. Módszer: Tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével.

MATL 1905-1906 – TYPIKON I-II.

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 1+1 Kreditérték: 1+1 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Tartalom: A Typikon a szoros értelemben vett liturgikus könyvek sorában időrendileg a legutolsó helyet foglalja el, jelentőségét tekintve azonban mégis az egyik legfontosabb, mivel szabályozza a többiben lévő szertartások menetét. A kurzus folyamán tanulmányozzuk a liturgikus könyvek között betöltött helyét és szerepét, valamint történeti fejlődését is, kiemelve a szabbaita, a sztudita és a neoszabbaita korszakokhoz kötődő sajátosságokat. A Typikon általános részeinek bemutatása után a részletes leírások kerülnek kifejtésre.

Cél: Megismertetni a bizánci rítus szertartásainak helyes végzéséhez szükséges liturgikus előírásokat, ugyanakkor kifejtetni az azok hátterében lévő liturgikus teológiát is, elkerülve ezáltal, hogy a tanulmány pusztán rubricista vagy túlságosan ritualista jelleget öltjön. Módszer: Tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével.

MATL 1907-1917 – LITURGIKUS ÉNEK I-XI.

Oktató: Bubnó Tamás/ Dr. Sivadó Csaba/Sinka Krisztina/Kocsis Fülöp

Heti óraszám: 11X1 Kreditérték: 11X1 Számonkérés módja: 11 gyakorlati jegy

A liturgikus ének tantárgy célja, hogy a hallgató fokozatosan elsajátítsa elméletben és gyakorlatban a szertartásokon használt összes görögkatolikus dallam minőségi előadásának lényegét: lelkileg, teológiailag, tudatilag, zeneileg és hangilag egyaránt. Lássa és ismerje a magyar dallamvilág bizánci és szláv gyökereinek összefüggéseit, valamint hatásukat a hazai görögkatolikus zenére. Ismerje meg a magyarországi görögkatolikus éneklés hagyományát, variánsait, valamint a keleti hagyományú más egyházak liturgikus gyakorlatából szemelvényeket. Alapos felkészültséggel és ismeretekkel tudja alátámasztani az énekléshez szükséges attitűd saját személyiségére vonatkozó kialakítását. Összefüggéseiben ismerje más keresztény/keresztyén egyházak és a bi-

záncai rítusú egyházak liturgikus éneklésre vonatkozó hagyományát, s tájékozódási szinten ezek mai úzusát.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: 1. Ismerje meg és sajátítsa el egyházunk liturgikus életének legalapvetőbb zenei hagyományát. 2. Képes eligazodni – a fejlődés fő irányainak figyelembevételével – a liturgikus egyházi ének legjellegzetesebb hagyományaiban. 3. Képes a megtanult egyházi énekeket tisztán elénekelni, s alkalmassá válni a közösségi énekvezetésre, a szertartásaink önálló énekvezetésére.

Tematika: 1. Miatyánk éneklése a 8 sztichira dallamon; Tropárok, kontákokok; 2. Az apostoli és a liturgikus olvasmányok recitálása; 3. A 8 sztichira dallamok éneklése az útrenye és a vecsernye szertartásaiban; 4. Vecsernyei előversek éneklése; 5. A prokimenek és a hozzájuk tartozó alleluják; 6. Az 1. 2. és a 4. hangú mintadallamok; 7. A 6. és a 8. liturgikus mintadallamok 8. A föltámadási kánonok éneklése; 9. Az ünnepi kánonok; 10. Az esküvői szertartás; 11. A temetési szertartás.

MATG 9918 – PASZTORÁLTEOLÓGIA I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: „A gyakorlati teológia a teológia rendezőelve” (Rahner) – Paradigmaváltás a lelkipásztorkodásban – Evangelizáció, új evangelizáció – A lelkipásztorkodás mint vendéglátás – Az evangelizáció munkásai – Az evangelizáció keretei – Társadalomszerkezet és evangelizáció – Családpasztoráció – Az elváltak és újrarahasodottak lelkipásztori gondozása – Evangelizáció a társadalom peremén – Rétegpasztoráció – A lelkipásztori szolgálat közösségi jellege – A lelkipásztorkodás személyes, megszólító jellege – Gyászolók lelkigondozása.

MATG 9919 – PASZTORÁLTEOLÓGIA II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: A szentségi lelkipásztorkodás teológiai alapelvei – Az élet megszentelése; az élet szentségi megközelítése – A szentségkiszolgáltatás alapvető előírásai és lelkipásztori elvei – A katekumenátus – A szentségi lelkipásztorkodás gyakorlati kérdései – A keresztség – „Víz-

ből és Szentlélekből” – A katekumenátus – A bérmálás – A bűnbocsánat szentsége – A lelkiezetés – A betegek kenete és a betegellátás; betegek és haldoklók evangelizációja – A házasság szentségének lelkipásztori gondozása – A Szentlélek és a házasság szentsége.

MATG 9920 – KATEKETIKA I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A kateketika alapkérdései (hitébresztés és katekézis az egyház küldetésében; a katekézis fogalma, célja, forrásai; történelmi áttekintés; kitekintés: a magyar hitoktatás múltja és jelene) – Katekézis és a hit fejlődése (a keresztény nevelés megalapozása; családi nevelés; katekézis óvodás, kisiskolás, középiskolás korban; a megtérők katekézise; a felnőtt katekézis fontossága, andragógiai megközelítése, motivációja) – A katekéta személye – Katekézis és kommunikáció – A katekézis katekumenális jellege.

MATG 9921 – KATEKETIKA II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: A hitoktatás gyakorlati kérdései – Alapelvek a hitoktatás anyagának elrendezésében – Didaktikai alapvetés; az oktatás folyamata (tanterv, tanmenet, óravázlat, óratípusok) – A hitoktatás módszertana – A felnőtt katekézis tartalma, módszertana – A Biblia oktatása – Liturgia és katekézis – A katekézis egyéb kiemelt témái – A hitre nevelés speciális feladatai – Az elbeszélés mint kateketikai műfaj – Fegyelmzés a hittanórán – Bevezetés és előkészület a kateketikai gyakorlathoz (hospitálások, mikrotanítások).

MATG 9924-9925 – SZOCIÁLTEOLÓGIA I-II.

Oktató: Dr. Papp Tibor

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Az Egyház küldetése nem evilági jellegű. Nem az a feladata, hogy egy meghatározott gazdasági és társadalmi rendet építsen fel a földön.

Egyetlen célja az, hogy a Megváltó munkáját folytassa. Ő pedig nem azért jött a földre, hogy megítélje a világot, hanem hogy tanúságot tegyen az igazságról, hogy szolgálja és megmentse a pusztulástól. „Az Egyház szociális tanításának az előadása és terjesztése evangéliumi küldetés, amely az Egyház sajátja” (SRS 41). Ezt a tanítást sokan félreértik. Vannak, akik keveset vagy semmit sem várnak tőle, sőt még helytelenítik is, mivel szerintük az Egyháznak kizárólag a természetfeletti küldetésével kellene foglalkoznia tekintet nélkül a földi létére. Az Egyház nem evilágból való, ne törődjön tehát a világ dolgaival! Mások túlságosan is sokat várnak az Egyháztól: technikailag kidolgozott, jól kipróbált terveket a világ gazdasági és társadalmi gondjainak megoldására, sőt még egy nemzetközi összefogás megszervezését is a tervek kivitelezésére. A félreértések alapja legtöbbször az, hogy sokan még az egyháziak közül sem ismerik az Egyház szociális tanítását. Az Egyháznak a maga társadalmi tanításával az a célja, hogy hirdesse és a társadalmi viszonyok komplex hálózatába illessze az Evangéliumot. Nem egyszerűen arról van szó, hogy az Egyház a társadalomban érje el az embert mint az evangélium hirdetésének címzettjét, hanem arról, hogy az evangéliummal megtermékenyítse és átítassa a társadalmat. Társadalmi tanításával az Egyház annak a missziós küldetésének tesz eleget, amellyel az Úr megbízta. A krisztusi szabadítás és megváltás üzenetét, Isten Országának evangéliumát behelyezi az adott történelmi körülményekbe. A társadalmi tanítással az Egyház nemcsak hogy nem távolodik el sajátos küldetésétől, de a legteljesebb értelemben hűséges hozzá.

MATG 9926 – A LELKI ÉLET TEOLÓGIÁJA I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Minősített aláírás

Tematika: A lelki élet felépítése: 1. Istenhez fordulás – a megtérés kezdetei – a megtérést követő átalakulás 2. A keresztyén aszkézis fő vonásai: a hármas szeretet útja – élet Krisztusban – Isten szava – az egyházi közösség szerepe – a kereszti titka – lélek és test: egységbe forrt kettőség – tevékenység és szemlélődés 3. A Lélek gyümölcsei: az imádságos élet kibontakozása és formái – a hivatások sokfélesége – az evangéliumi tanácsok – különleges kegyelmek

MATG 9927 – A LELKI ÉLET TEOLÓGIÁJA II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Minősített aláírás

Tematika: Fejezetek a lelkiség történetéből: 1. Keresztény ókor (az Újszövetség lelkisége, az ősegyház lelkisége, Órigenész /biblikus lelkiség/, a szerzetesség lelkisége, az ókori keresztények imaélete) 2. A középkori lelkiség fő vonásai 3. A barokk lelkiség 4. Nem katolikusok lelkisége 5. A XX. sz. első felének lelkisége (liturgikus megújulás, biblikus spiritualitás, az ökumenizmus lelkisége) 6. Lelkiség a II. Vatikáni Zsinaton és utána

MATG 9930 – RETORIKA

Oktató: Verdes Miklós

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus célja, hogy egy több mint 2000 éves tudományág történetét áttekintve megvizsgálja az „ékszólás művészetének” alapfogalmait és alapvető kérdésfeltevéseit. A vizsgáldás annak a folyamatnak a megismerésére irányul, melynek nyomán megszületik a kommunikáció és meggyőzés céljait szolgáló beszéd. Az elemzés a kezdetektől indul (Empedoklész, Korax, Tisziász), a retorika kérdéseire elsőként reflektáló filozófusoktól (szofisták, Arisztotelész, Platón), a különböző retorikai irányzatoktól (a platóni Akadémia, Démosztenész, Iszokratész), érinti a római kor legjelentősebb eredményeit (Quintilianus Szónoklattanja és Cicero beszédei), a keresztény ókor kiemelkedő alakjait (Szent Ambrus, Szent Ágoston, Szent Bazil, Nüsszai Szent Gergely, Nazianzosi Szent Gergely, Aranyszájú Szent János), a középkort (amikor a retorika a 7 szabad művészet közül az első lesz), valamint a modern és posztmodern kor újdonságait (a retorika új színterei). A történeti áttekintés során a retorika különböző meghatározásai kerülnek a figyelem középpontjába, valamint a beszéd elkészítésének öt szakasza, a szónok öt feladata (ld. Rhetorica ad Herennium: inventio, dispositio, elocutio, memoria, pronuntiatio). Az elemzés ezután a szónoki beszéd műfajaira, feladataira, alapelveire és stílusjegyeire összpontosít, kiemelt figyelmet szentelve a szónoki kommunikáció non-verbális eszközeinek. A teológus szak részét képező kurzus célja, hogy bevezetésül és megalapozásul szolgáljon a későbbi homiletika kurzus és a homiletikai gyakorlat számára, olyan ismeretek és képességek megszerzését téve

lehetővé, amelyeket a hallgatók az említett tantárgyak során, valamint a későbbiekben kamatoztatni tudnak.

MATG 9932 – EGYHÁZI KÖZIGAZGATÁSTAN

Oktató: Dr. Ivancsó István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A mindennapi életben szükséges egyházi adminisztráció ismertetése és gyakorlása: anyakönyvezés, pénzkezelés, intenciók, hitoktatási nyilvántartás; képviselőtestület működési szabályzata, esperesi látogatás, irattárkezelés, levelezés stb.

MATG 9933 – PASZTORÁLPSZICHOLÓGIA

Oktató: Lipcsák Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A cél felkészíteni a hallgatókat arra, hogy képesek legyenek a közösség tagjainak lelki gondozására, a közösség problémáinak kezelésére, ismerjék a közösség fejlesztésének módszereit. Szerezzenek jártasságot az idősek és betegek gondozásában, valamint a gyászmunkában is. E célok elérése érdekében összhangba kell hozni a pszichológia releváns, tudományos ismeretanyagát a hallgatók gyakorlati tapasztalataival.

Tematika: a) A pasztorálpszichológia módszerei, b) A pszichés hatás fogalma és eszközei, c) Direkt és indirekt kommunikáció, d) A segítő beszélgetés lélektana, e) Lelkigondozás.

MATG 9936-9937 – KATEKETIKAI GYAKORLATI I-II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A hallgatók tapasztalt katekéták vezetésével oktatási intézményeket (óvodákat, általános iskolákat, középiskolákat) látogatnak meg és tapasztalatokat gyűjtenek, a gyakorlatba átültetik a kateketikai kurzuson hallottakat.

MATG 9934-9935 – PASZTORÁLTEOLÓGIAI GYAKORLAT I-II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A hallgatók tapasztalt lelkipásztorok vezetésével szociális (idősotthonok, gyermekvédelmi intézmények) és egészségügyi (kórházak) intézményeket látogatnak meg, tapasztalatokat gyűjtenek és a gyakorlatba átültetik a pasztorális kurzuson hallottakat.

MATG 1920 – VISELKEDÉSKULTÚRA

Oktató: Verdes Miklós

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A teológus szak lelkészi szakirányának részét képező kurzus során a résztvevők először az általános illetan legfontosabb szabályait tekintik át, a köszöneti formáktól és a bemutatkozástól az étkezés szabályaiig, az illő öltözködéstől a kommunikációs eszközök helyes használatáig. Az etikett általános szabályaival való megismerkedés után történik a sajátosan az Egyház életére vonatkozó normák és szokások feltárása. Ide tartoznak a különböző megszólítási formák, az egyházi levelezés szabályai, a liturgikus térben való viselkedés különböző kérdései, és a lelkipásztori életben felmerülő változatos élethelyzetekre való reagálás szempontjai. A fent említett szabályok és normák megismerésének és elsajátításának fő célja az, hogy a jövőbeli lelkipásztorok magatartása ne akadály, hanem előmozdítója legyen az embereknek az Egyházhoz való közeledésének.

Alap- és szakszemináriumok**MATA 2101-2102 – METODOLÓGIAI ALAPSZEM. I-II.**

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2

Számonkérés módja: 1 gyakorlati jegy, 1 minősített aláírás

A kurzus segítséget kíván nyújtani a tudományos ismeretszerzés és ismeretközlés (különös tekintettel a teológiai tudományágakra) technikájának elsajátításához. A hallgatók megismerkednek az egyes teoló-

giai tudományágak alapvető könyvészetével (lexikonok, kézikönyvek, folyóiratok), az egyéni kutatómunka hagyományos (könyvtári bibliográfiai kutatás) és legújabb (internetalapú adatbázisok kezelése) módszereivel, valamint a dolgozat-készítés technikájával. A hallgatók elméleti oktatása mellett fontos szerepet kapnak a módszertani gyakorlatok. A hallgatók minden egyes szemináriumi előadásra a szaktanár által kijelölt témában bibliográfiai kutatást és anyaggyűjtést végeznek,

Tematika: I. A tudományos ismeretek lelőhelyei a. általános könyvészeti ismeretek, könyvfajták, b. periodikák, c. elektronikus adatbázisok használata: CD-Rom és internet; 2. A hatékony tanulás és tudományos ismeretszerzés módszertana, 3. A számítógép használata a teológia tanulmányok során, 4. A teológiai diszciplínák rendszere; 5. Általános teológiai szakirodalom ismertetése: lexikonok, enciklopédiák, bibliográfiák; 6. Bevezetés az egyes teológiai diszciplínák szakirodalmába I. filozófia, fundamentális teológia, egyháztörténelem; II. dogmatika, szentírástudomány, erkölcssteológia.

MATA 2201-2202 – SZENTÍRÁSTUDOMÁNYI ALAPSZEM. I-II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2

Számonkérés módja: 1 minősített aláírás, 1 gyakorlati jegy

Az alapszeminárium rövid metodológiai áttekintés és a fontosabb segédeszközök ismertetése után lehetőséget nyújt a biblikus irodalom jobb megismerésére, illetve annak feldolgozására. Az exegéták műveinek összehasonlításából - a segédeszközök (konkordanciák, szótárak) használatával is - a hallgatóknak kritikai állásfoglalást kell kialakítani az adott témában. Az egyéni kutatómunkára épülő beszámolók minden egyes témában lehetővé teszik a véleménycserét is a szeminárium összes résztvevője számára. A 2. szemeszter végére a szaktanár által megjelölt témákból a hallgatóknak írásos beszámolót kell készíteniük.

MATA 2601 – DOGMATIKA ALAPSZEMINÁRIUM I.

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A negyedik évfolyamon kötelező dogmatika alapszeminárium célja a dogmatikai témájú irodalom szakszerű feldolgozásának begyakorlása.

Az első szemeszter tematikájában az Apostoli Hitvallás tételeit követve a hallgatók hétről hétre egy-egy a cikkelyt értelmező tanulmányt kapnak kézbe, amit otthon tovább kutatnak, földolgoznak, folyamatosan értékelt írásbeli recenziót készítenek róla és a szaktanár vezetésével a következő héten megvitatnak.

MATA 2602 – DOGMATIKA ALAPSZEMINÁRIUM II.

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A második szemeszterben ki-ki önálló kutatást végez, mivel év végére minden hallgató köteles egy tíz oldal terjedelmű szemináriumi dolgozatot készíteni, amelyben bizonyítja, hogy egy maga választotta dogmatikai témát képes tudományos és formai igényességgel feldolgozni. A szemináriumi munka ezért a második félévben ezen önálló kutatás előkészítésében, a témák kiválasztásában, a részeredmények bemutatásában, a választott témák feltárandó kérdéseinek közös megvitatásában és a hibák kijavításában áll, ami a szeminaristák kritikus szemléletének kialakulását, illetve fejlődését szolgálja és segíti.

MATA 2401-2402 – FUNDAMENTÁLIS TEOL. ALAPSZEM. I-II.

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2

Számonkérés módja: 1 minősített aláírás, 1 gyakorlati jegy

Az alapszeminárium menete és célja a II. Vatikáni Zsinat dokumentumainak (DV, LG, GS, UR, OE, NA) átolvasása és átgondolása, tanításának minél tökéletesebb megértése és elsajátítása, elsősorban a fundamentális teológia szempontjai szerint. A teológiai tanulmányok kezdetén elengedhetetlen a mai kor legfontosabb katolikus teológiai mozgatórugójának, a II. Vatikáni Zsinat eszméinek ismerte, amelyet a szemináriumi módszer eszközeinek segítségével próbálunk meg bejárni, ezt a tanár vezetésével folyó közös beszélgetések, a hallgatók kritikai állásfoglalásának kialakítása és az állandó, egyéni kutatómunka jelentik.

MATS 2301 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM SZAKSZEMINÁRIUM I.

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: A. Diplomatika. 1. Az oklevéltan fogalma 2. Az oklevél fennmaradása 3. Az oklevél külső ismertetőjelei: anyaga, alakja, szövegképe, grafikus szimbólumai, díszítő elemei, megerősítésének módja, pecsételése. 4. Az oklevél belső ismertetőjelei: az oklevél részei protocollum, contextus, eschatocollum és ezek alkotóelemei. 5. A hazai okleveles gyakorlat kialakulása és története. 6. A pápai oklevelek sajátosságai, fajtái és története. 7. A diplomatika és a magyarországi görögkatolikusok története. B. Egyházi heraldika. I. Általános heraldika 1. A címer fogalma, eredete, használata 2. A címerek felosztása és fajtái 3. A címer alkotórészei: a pajzs, a sisak és díszei, heraldikai díszek 4. A címertörés szabályai 5. A címerleírás. II. Egyházi heraldika 1. Az egyházi címerhasználat kialakulása és története 2. A pápák címerhasználat 3. Főpapi címerhasználat 4. A szerzetesrendek címerei 5. Címerek a magyar katolikus egyházi gyakorlatban 6. Görögkatolikus püspöki címerek. C. Irattan és levéltári ismeretek. 1. Alapfogalmak: írás és irat 2. Szisztematikus irattan 3. Analitikus irattan 4. Genetikus irattan 5. Gépi adatfeldolgozás 6. Iratkezelés és irattári rendszerek 7. Az iratkezelés hatályos szabályai 8. Egyházi iratkezelés egykor és ma 9. Levéltári segédletek 10. A levéltárak anyagának használata, Világi és egyházi levéltárak, ill. anyagaik megismerése révén a kutatáshoz nélkülözhetetlen ismeretek elsajátítása a szakszemináriumi gyakorlat célja.

MATS 2302 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM SZAKSZEMINÁRIUM II.

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: A. Latin Paleográfia. 1. A paleográfia, mint tudomány, 2. A paleográfia története, 3. A paleográfia íróanyagai, íróeszközei, festékanyagai, 4. A betűk (litterae) írása, kötése (ligatura), kapcsolása (nexus), 5. A rövidítés (abbreviatio), 6. Írástörténet: a kapitális, unciális, kurzív írás és változatai, 7. A karoling minuscula és változatai, 8. Nyelv és stílus Magyarországon, 9. A paleográfia és a görögkatolikus oklevelek, 10. A forráskiadás szempontjai. B. A forráskutatás története és szempontjai. 1. A kéziratos források: oklevelek és kódexek. 2. Magyar

iratolvasási gyakorlat: kódexek (Guary, Jókai, Peer,) és levelek olvasása,
3 A szakdolgozat készítésével kapcsolatos kérdések.

A katolikus egyház története Közép-, Kelet-, és Dél-Európában a XX. században. 1. A katolikus egyház a Szovjetunióban 2. A Balti államok és a katolikus egyház, 3. A katolikus egyház Ukrajnában 4. A katolikus egyház Lengyelországban, 5. A katolikus egyház Csehszlovákiában 6. A katolikus egyház Romániában, 7. A katolikus egyház Jugoszláviában 8. A katolikus egyház Bulgáriában és Albániában.

A munkácsi görögkatolikus egyházmegye az üldöztetés évtizedeiben. 1. A munkácsi egyházmegye a trianoni béke után Csehszlovákiában 2. Az egyházmegye a II. világháború alatt 3. A Szovjet éra következményei 4. Az 1949-es erőszakos felszámolás 4. Romzsa Tódor püspök élete és vértanúsága 5. Chira Sándor püspök, 6. Orosz Péter titkos püspök 7. Csépes János áldozópap 8. Bendász István áldozópap 9. Ortutay Elemér áldozópap 10. Az egyházmegye hitvalló papjai 11. A legalizálás évei 12. Az egyházmegye napjainkban.

MATS 2501-2502 – DOGMATÖRTÉNETI SZAKSZEM. I-II.

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A szakszeminárium hallgatói a szaktanárral közösen megbeszélte témában önállóan kutatnak és kutatásuk anyagából alkalmanként beszámolnak. A beszámolók között a szaktanár a fő témán belül előadásokat tart, közösen átbeszélik és értékelik az elhangzottakat.

MATS 2203-2204 – SZENTÍRÁSTUDOMÁNYI SZAKSZEM. I-II.

Oktató: Dr. Fodor György

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

Az egyéni kutatómunkára épülő beszámolók minden egyes témában lehetővé teszik a véleménycserét is a szeminárium összes résztvevője számára. A 2. szemeszter végére a szaktanár által megjelölt témákból a hallgatóknak írásos beszámolót kell készíteniük.

MATS 2604-2605 – DOGMATIKA SZAKSZEMINÁRIUM I-II.

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A szakszeminárium célja egyrészt az önálló kutató munka segítése és felügyelete, valamint lehetőséget biztosítani a kutatási részeredmények bemutatására és segítő megvitatására. Másrészt minden félévben feldolgozunk egy-egy aktuális teológiai témát. 1. A „rossz” dogmatikai jelentősége. Ezen belül a „bűn” és a „szenvedés” összefüggéseire irányítjuk figyelmünket a keleti és nyugati teológia szemléletének tükrében. 2. A férfiakból és nőkből álló egyház szerepét és helyét vesszük nagyító alá a megváltás művében, a modern keleti és nyugati teológia szemléletének összevetésében. 3. A „személy fogalom” történeti változásainak trinitológiai és krisztológiai vonatkozásai. Ezen belül a „személy” és a „természet” fogalom összefüggéseire irányítjuk figyelmünket a modern keleti és nyugati teológia szempontjainak figyelembe vételével. 4. Hans Urs von Balthasar teológiai esztétikájának elemzése (Theodarmatik II/1-2) az általa kiválasztott laikus és klerikus teológusok bemutatásával.

MATS 2801-2802 – KÁNONJOGI SZAKSZEM. I-II.

Oktató: Dr. Szabó Péter

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A tudományos munka alaplépései: bibliográfia gyűjtése; idézetmetodológia; idegen nyelvű cikk ismertetése, kiértékelése

MATS 2701-2702 – MORÁLTEOLÓGIAI SZAKSZEM. I-II.

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

Általános cél: a kötelező tananyag elmélyítése, speciális erkölcsi ismeretek közlése, részterületek áttekintése, kidolgozása. A Katolikus Egyház Katekizmusának és más erkölcsi témájú dokumentumok megismerése, feldolgozása, a Keleti Egyház tanításainak részleteiben történő megismerése, elmélyítése. Speciális cél: a szakirányú érdeklődés lehetőségének realizálása, szakdolgozat készítéshez való segítségnyújtás.

Tematika: 1. Az egészség mint lelki feladat 2. Keresztény böjt és aszkézis 3. A kapcsolatok keresztény ökológiája 4. Az élet kezdetével kapcsolatos felelősség kérdésköre 5. A házasság, különös tekintettel a Keleti Egyház tanítására 6. Miért szenvedünk? Az élet végével kapcsolatos felelősség és az élet meghosszabbításának problémái 7. A munka teológiája 8. Szerelem, szexualitás 9. Erkölcspszichológia, életvezetési szempontok 10. Speciális erkölcszociológiai témák. Ezekon kívül egyénileg választott témakidolgozás is lehetséges, megbeszélés szerint. Kifejezetten ajánlott idegen nyelvű cikk, tanulmány fordítása, ismertetése, elsősorban folyóiratokból.

MATS 2901/I-2 – LITURGIKA SZAKSZEMINÁRIUM I-II.

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

I. Állandó ünnepek a bizánci egyházban. Tartalom/tematika: A szeminárium három különböző módszer segítségével bemutat három állandó ünnepet: 1. a Keresztfelmagasztalás ünnepét (szeptember 14.) a liturgikus szövegek újraolvasása (rilettura), 2. Szűz Mária templomba való bevezetését (november 21.) az apokrif és a patrisztikus irodalom, 3. az Úrszínváltás ünnepét (augusztus 6.) ikonográfiai megközelítés segítségével. A módszertani bevezető után a hallgatók egy-egy ünnepet kiválasztva fokozatosan készülnek a szemináriumi dolgozat megírására. 1. Bibliográfia gyűjtése. 2. A dolgozat vázlatának összeállítása. 3. A dolgozat egy fejezetének elkészítése és bemutatása. 4. A szemináriumi dolgozat leadása. Cél: Önálló kutatómunka és a tanár iránymutatása szerint feldolgozni a bizánci egyház egy állandó ünnepét. Módszer: Bevezetésként tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével, majd előadások a hallgatók bevonásával. II. Tartalom/tematika: Nagyböjt, nagyhét és a szent három nap liturgikus teológiája. A szeminárium a liturgikus év legnagyobb eseményének és kiindulási pontjának, vagyis a húsvét ünnepének megvizsgálása után az azt megelőző, felkészítő időszakra reflektál a hallgatók bevonásával. A hallgatók a tanárral történt személyes egyeztetés után fokozatosan készülnek a szemináriumi dolgozat megírására. 1. Bibliográfia gyűjtése. 2. A dolgozat vázlatának összeállítása. 3. A dolgozat egy fejezetének elkészítése és bemutatása. 4. A szemináriumi dolgozat leadása. Cél: A szeminárium célja, hogy a tanárral egyeztetett témát a hallgatók önálló kutatómunka során szemináriumi dolgozat formájában feldolgoz-

zák. Módszer: Bevezetesként tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével, majd előadások a hallgatók bevonásával.

MATS 2902/1-2 – LITURGIKA SZAKSZEMINÁRIUM III-IV.

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

III. Bizánci liturgiakommentárok. Tartalom/tematika: A szeminárium bemutatja a Szent és Isteni Liturgia bizánci kommentárjait, és a hallgatók bevonásával megvizsgálja azok teológiáját, hasonlóságait/különbözőségeit és egyéb sajátosságait. A hallgatók a tanárral történt személyes egyeztetés után fokozatosan készülnek a szemináriumi dolgozat megírására. 1. Bibliográfia gyűjtése. 2. A dolgozat vázlatának összeállítása. 3. A dolgozat egy fejezetének elkészítése és bemutatása. 4. A szemináriumi dolgozat leadása. Cél: A szeminárium célja, hogy a tanárral egyeztetett témát a hallgatók önálló kutatómunka során szemináriumi dolgozat formájában feldolgozzák. Módszer: Bevezetesként tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével, majd előadások a hallgatók bevonásával. IV. Keleti liturgiák. Tartalom/tematika: A szeminárium bemutatja a különböző keleti rítusok és azok liturgiáinak történeti fejlődését, majd a hallgatók bevonásával feldolgozza az egyes liturgiák sajátosságait. A hallgatók a tanárral történt személyes egyeztetés után fokozatosan készülnek a szemináriumi dolgozat megírására. 1. Bibliográfia gyűjtése. 2. A dolgozat vázlatának összeállítása. 3. A dolgozat egy fejezetének elkészítése és bemutatása. 4. A szemináriumi dolgozat leadása. Cél: A szeminárium célja, hogy a tanárral egyeztetett témát a hallgatók önálló kutatómunka során szemináriumi dolgozat formájában feldolgozzák. Módszer: Bevezetesként tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével, majd előadások a hallgatók bevonásával.

MATS 2903-2904 – KATEKETIKA SZAKSZEM. I-II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

Tematika: A. 1. A felnőttkatekézis (fontossága, megalapozása, tartalmi-módszertani nehézségei stb.); 2. Liturgia, homília, katekézis (a vásárnap lehetőségei és feladatai); 3. Katekézisünk égbekiáltó bűne: az

elhanyagolt kamaszok; 4. A Katekézis Általános Direktóriuma ismertetése, új szakkönyvek feldolgozása. B. 1. Katekézis a Bibliában – Biblia a katekézisben; 2. A katekézis kommunikációs problémái; 3. A katekézis kulturális kontextusa; 4. A Magyar Kateketikai Direktorium ismertetése, új szakkönyvek feldolgozása.

MATS 2905 – PASZTORÁLTEOLÓGIAI SZAKSZEM. I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: Biblikus lelkipásztorkodás – A pszichológia helye és jelentősége a lelkipásztori szolgálatban – Lelkipásztori tervezés

MATS 2906 – PASZTORÁLTEOLÓGIAI SZAKSZEM. II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: A rétegpasztoráció kérdéskörei és tartalmi elemei: ifjúságpasztoráció – családpassztoráció – kórházipasztoráció – cigánypasztoráció – deviancia és lelkipásztorkodás – börtönpasztoráció.

MATS 2101-2102 – FILOZÓFIAI SZAKSZEMINÁRIUM I-II.

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A szeminárium folyamán a hallgatók filozófusok alapvető szövegeit tanulmányozzák. Ezeket a szövegeket személyesen, és a másodlagos irodalmak tükrében is értelmezniük kell. A szeminárium célja a választott és olvasott szövegek megértésének gyakorlata.

MATS – FUNDAMENTÁLIS TEOL. SZAKSZEM. I-II.

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A szakszeminárium a fundamentális teológia alapkérdéseit vizsgálja és segítséget nyújt a szakdolgozat témájának kiválasztásában, ponto-

sításában, a szakirodalom összegyűjtésében és elemzésében, illetve a dolgozat elkészítésében. a szakszemináriumon való részvétel kötelező mindazok számára, akik fundamentális teológiai témából írják szakdolgozatukat.

Opcionális kurzusok és különőadások

MATO 2303 – MAGYARORSZÁGI GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZTÖRTÉNELEM I.

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. A vándorlástól az Árpád-kori kolostorok pusztulásáig: 1. A keleti kereszténység hatása a honfoglalás előtt és alatt, 2. A bizánci hittérítés, 3. Szent István egyházpolitikája, a két rítus együttélése, 4. Bizánci szertartású kolostorok és ezek hanyatlása. II. Az uniók kora: 1. Új kolostori központok, 2. A délszláv unió, 3. A gyulafehérvári unió, 4. Unió Bihar vármegyében, 5. Ungvári unió, 6. Rítusvikariátusok Nagyváradon és Munkácson.

MATO 2304 – MAGYARORSZÁGI GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZTÖRTÉNELEM II.

Oktató: Dr. Janka Györg

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. A magyarországi görögkatolikus egyházmegyék kánoni felállítása és története: 1. A munkácsi egyházmegye, 2. A körösi egyházmegye, 3. A fogarasi egyházmegye, majd érsekség, 4. A nagyváradi egyházmegye, 5. A lugosi és a szamosújvári egyházmegye, 6. Az eperjesi egyházmegye, 7. A püspökök bécsi szinódusa, II. A görög katolikus magyarság mozgalmi és a hajdúdorogi egyházmegye története, III. A Miskolci Apostoli Kormányzóság története, IV. A Magyar Görögkatolikus Egyház napjainkban

MATO 2305 – A BIZÁNCI EGYHÁZ TÖRTÉNETE

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: 1. Az egyház helyzete, belső élete a bizánci birodalomban. 2. Eltávolodás és politikai szakadás Róma és Bizánc között, 3. A képrombolás, 4. Ignatiosz és Photiosz, 5. A bizánci egyház térítő tevékenysége, 6. Az egyházszakadás, 7. A keresztes hadjáratok, 8. A bizánci egyház sorsa a birodalom utolsó évszázadaiban, 9. Uniós zsinatok, 10. A birodalom bukása és az egyház, 11. A szláv egyházak és a moszkvai patriarkátus

MATO 2306 – HOMILETIKA

Oktató: Verdes Miklós

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A homiletika kurzus a jövődöbéli lelkipásztorok igehirdetésre való felkészítését célozza. Egyik oldalról a retorika tantárgy során szerzett ismeretekből kiindulva, a klasszikus retorika megfontolásait, alapfogalmait és meghatározásait hasznosítva vizsgálja a „jó beszéd” természetét, feladatait, felépítését és eszközeit. Másrészt a kurzus résztvevői áttekintik az Egyházban gyökerező igehirdetés történetét, megismerkednek annak kiemelkedő alakjaival, különleges hangsúlyt fektetve a keleti egyház jeles személyiségeinek ez irányú munkásságára. A történeti-patrisztikus áttekintés után az igehirdetés gyakorlatának elméleti alapjai kerülnek a vizsgálódás középpontjába, a 20 és 21. századi zsinati és pápai dokumentumokból kiindulva (Dei Verbum, Gaudium et Spes, Catechesi tradendae. Pastores dabo vobis, stb.). A kurzus nem téveszti szem elől a homiletikai reflexió episztemológiai helyzetét, amely a pasztorálteológia szerves részeként nem választható el az Egyház cselekvésének egyéb területeitől, sőt az igehirdetés gyakorlatában világosan megjelenik a pasztorálteológia egészét meghatározó alapelv, az ún. „megtestesülés törvénye”. A teológiai alapok elemzése után könnyebben és pontosabban lehet válaszolni a homília tartalmára, szerkezetére és nyelvezetére, valamint az igehirdető ideális tulajdonságaira vonatkozó gyakorlati kérdésekre. Mindezek fényében nyílik lehetőség a prédikáció felépítésében, szerkesztésében nyújtandó segítségre is, szoros összefüggésben a homiletikai gyakorlat során felmerülő feladatokkal és tapasztalatokkal.

MATO 2916-2926 – HOMILETIKAI GYAKORLAT I-XI.

Oktató: Verdes Miklós

Heti óraszám: 11x1 Kreditérték: 11x1 Számonkérés módja: 11 min. aláírás

A homiletikai gyakorlat során a résztvevők feladata, hogy megadott témájú homíliaszövegeket készítsenek el és adjanak elő, ilyen módon készülve később igehirdetői munkájukra. A gyakorlat az Egyház történetének kiemelkedő igehirdetőinek egy-egy szövegének elemzésével kezdődik, majd különböző műfajú saját beszédek létrehozásával folytatódik, támaszkodva a teológiai kurzusokon (pl. dogmatika, exegézis, erkölcszociológia) megszerzett ismeretekre. A gyakorlat során a résztvevők elő is adják az elkészített prédikációkat, ilyen módon lehetőség nyílik az azonnali értékelésre, észrevételek, jobbítható elemek feltárására. Ezáltal szolgál e gyakorlat a jövődöbeli lelkipásztorok igehirdetéssel kapcsolatos tapasztalatainak elmélyítésére, ilyen irányú képességeinek folyamatos fejlesztésére.

MATO 2307 – LELKIVEZETÉS

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A kurzus célja a modern keresztény lelkivezetés, illetve lelki kísérés céljának és módszerének elméleti és gyakorlati oktatása. Témák: A lelkivezetés, a segítő beszélgetés és a gyónás megkülönböztetése. – A lelkivezetés célja. – Vezetés vagy kísérés? – A lelkivezetés preventív jellege. – Alapvető szükségletek megteremtése a lelki élethez. – Az Önismeret fejlesztése. – Az imaélet gondozása. – A belső megmozdulások fölfedezése a lelki életben. – A belső megmozdulás, mint jelzés. – A belső megmozdulás, mint leleselkedő veszély vagy éltető erőforrás. – A keresztény lelkivezetés sajátosságai. – A jó lelkivezető tulajdonságai. – A lelkivezetés legnagyobb hibái. – Az imaélet fejlesztése, mint a lelkiélet legfőbb támasza.

MATO 2308 – BIZÁNCI LECTIONARIUMOK

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: A liturgikus könyvek között egy kisebb csoportot alkotnak a lectionariumok, vagyis azok az olvasmányos könyvek, amelyek részei-

nek felolvasására az egyház által előírt szertartások keretein belül kerül sor, az egyház által meghatározott sorrendben. Az opcionális kurzus bemutatja a négy ismert lectionariumot, vagyis az Evangéliumos könyvet, az Apostolos könyvet, a Profetologiont (ószövetségi olvasmányok könyve) és a Zsoltáros könyvet, majd görcső alá veszi a bizánci egyház bizonyos ünnepeinek szertartásaira elrendelt olvasmányait. Cél: A kurzusnak kettős célja van, egyrészt megvilágítani, hogy milyen sorrendben és milyen elv szerint kerültek az egyes apostoli, evangéliumi illetve parímiás szakaszok az adott napokhoz, illetve ünnepekhez. Másrészt pedig azok magyarázatára is sor kerül, főként az ünnepek vonatkozásában. Módszer: Tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével.

MATB 29I5 – LITURGIKUS GÖRÖG NYELV

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: A bizánci egyház liturgikus könyveinek, szertartásainak legeredetibb nyelve a görög, ám nem a klasszikus értelemben vett görög nyelv, hanem annak az ún. bizánci változata. A hallgatók a korábbi évek során már megismerkedtek a klasszikus görög nyelvvel és annak szabályaival, a liturgikus tanulmányokhoz azonban szükséges a bizánci görög nyelv ismerete is, ezt segíti elő a kurzus. Cél: A bizánci görög nyelv megismertetése és a jotacista kiejtés begyakorlása olvasás szintjén, valamint különböző liturgikus szövegek (Szokásos kezdet, Hiszekegy, részletek az anaforából: alapítási szavak, anamnézis, epiklézis, Valóban méltó) memorizálása. Módszer: Tantermi oktatás különféle olvasási és fordítási gyakorlatokkal.

MATO 29I6 – A KELETI ATYÁK TANÍTÁSA AZ IMÁDSÁGRÓL

Oktató: Dr. Ivancsó István

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A kurzus alapvető ismereteket kíván nyújtani a keleti lelkiség egy sajátos területéről, az imádságról. Rendszerbe foglalja az atyák tanítását az imádságról, mégpedig a tanításuk alapján, a klasszikus patrisztikus korszakban.

Tematika: 1. Az imádság szükségessége; 2. Mi az imádság? 3. Az imádság mint kérés; 4. Kihez szól az imádság? 5. Miért szól az imádság?

6. A szóbeli ima; 7. A szemlélődő ima; 8. Az értelem használata; 9. A hészkűkhazmus; 10. A nyilvános és magán imádságok; 11. Kegyelem és emberi tevékenység az imában; 12. Az imádság és szentség.

Modern nyelvek

MATNY 4101-4104 – ALAPOZÓ NYELVOKTATÁS: ANGOL, NÉMET, OLASZ, OROSZ

Oktatók: Dr. Szilágyiné Inántszy-Pap Ágnes és Britschgi Réka (angol), Heidi Tóth Loesti és Dr. Vincze Katalin (német), Verdes Miklós (olasz), Dobos András (orosz)

Heti óraszám: angol és német: 4+4+4+4, olasz és orosz: 2+2+2+2

Kreditérték: 0 Számonkérés módja: 3 gyakorlati jegy 1 szigorlat

Az alapozó nyelvoktatás elsődleges célja, hogy a hallgatókat felkészítse az egyházi szaknyelv elsajátítására. Az alapozó nyelvi kurzusok további célja, hogy az idegen nyelvismereti hátránnyal rendelkező hallgatókat szintre hozza az előkészítő év végére. Cél az alapfokú B1-s szintű nyelvtudás elmérése, mint kimeneti követelmény. A Közös Európai Referenciakeret B1 szintjének megfelelően kerül sor a nyelvi ismeretek fejlesztésére - mind a nyelvtan, mind az írásbeli és szóbeli kommunikáció terén. Ennek megfelelően elérendő követelmény, hogy a hallgatók elsajátítsák az alapvető szófaji és mondattani ismereteket, valamint képesek legyenek kapcsolatteremtésre, mondanivalójuk megformálására. Fel tudjanak tenni és meg tudjanak válaszolni olyan kérdéseket, amelyek a mindennapi szükségletek konkrét kifejezésére szolgálnak, illetve egyszerű, rutinszerű helyzetekben képesek legyenek információt cserélni mindennapi tevékenységekről vagy témákról. Egyszerű eszközökkel és mondatokkal beszélni tudjanak a családjukról és más személyekről, életkörülményeikről, tanulmányaikról, tervezett szakmai tevékenységeikről, valamint röviden meg is tudják magyarázni, indokolni véleményüket és terveiket.

Az I-II. félévben feldolgozásra kerülő témakörök: 1. Személyes adatok, információk. A jövőre vonatkozó elképzelések. Személyes tulajdonságok. Felekezeti hovatartozás. 2. A szűkebb család. Családi élet, szülők, gyerekek. Családi munkamegosztás. Vallásgyakorlás a családban. Napi imádságok. 3. A tágabb család. Rokonok, keresztszülők, keresztyer-

mekek. 4. Egyházi vonatkozású és egyéb családi összejövetelek, ünnepek. 5. Az otthon. Lakás, háztípus, helyiségek, berendezés. Egyházi szimbólumok a lakásban. 6. Lakóhely, lakókörnyezet. A település, az utca, a környék bemutatása. Környékbeli templom, más egyházi intézmények a lakóhelyen. 7. Tanulás. Az iskola/az egyetem. Tantárgyak. Nyelvtanulás. Egyházi vonatkozású és egyéb iskolai élmények. Egyházi iskolák. Hittanulás. 8. Munkatevékenység a munkahelyen / diák-munka. Élmények, tapasztalatok. Gyakori foglalkozások. Fontosabb egyházi tisztségek. 9. Emberi kapcsolatok. Levelezés. Diáktársak, barátok, kollégák. Munkatársak egyházi kapcsolatokban. 10. Társas élet. Vendégek fogadása. Közös tevékenységek (pl. kórus, egyesület, klub.) Kapcsolat az egyházközség / gyülekezet tagjaival. 11. Vásárlás, üzletek. Ünnepi öltözet. Ajándékvásárlás. Egyházi vonatkozású ajándékok. 12. Napirend. Hétköznapok, vasárnap. 13. Ünnepek. A Mikulás ünneplése. Szent Miklós püspök történelmi alakja. 14. A karácsony, mint keresztény ünnep. 15. A húsvét, mint zsidó és keresztény ünnep. Húsvéti szokások. A húsvét megünneplése a családban. 16. Étkezés. Ételek egyházi ünnepi alkalmakon. A böjt. 17. Egészség, betegségek. Sportolás, kirándulás, egészséges élet. A hit és az egészséges élet kapcsolata. 18. Szabadidő, kedvtelések, kultúra, szórakozás. Múzeumok, kiállítások, koncertek.

MATNY 4105-4108 – EGYHÁZI SZAKNYELVOKTATÁS: ANGOL, NÉMET, FRANCIA

Oktatók: Dr. Szilágyiné Inántszy-Pap Ágnes (angol és francia), Britschgi Réka (angol), Dr. Vincze Krisztián (német), Dobos András (német)

Heti óraszám: 4+4+4+4 Kreditérték: 2 +2+2+2

Számonkérés módja: 3 gyakorlati jegy és 1 szigorlat

Az egyházi szaknyelvoktatás célja 4 óra/hét időtartamban 4 féléven keresztül, hogy a hallgató képes legyen a teológia rész tudomány területein használatos szaknyelvi terminológiákat adekválan, készségszinten használni írott és szóbeli kommunikációs környezetben. Kiemelt cél, hogy a hallgató képes legyen a teológiai szakirodalom idegen nyelvű tanulmányozására. A szaknyelvoktatás a teológus képzés első szakaszában, mint alapozó tantárgy valósul meg a későbbi tudományos igényű munka idegen nyelvi kereteit előkészítve. A képzés nagy hangsúlyt helyez az olvasott szövegértési készség fejlesztésére a tudományos szakirodalomra vonatkoztatva, illetve az idegen nyelvi publikációs készség

fejlesztésére. Prioritás, hogy a hallgató mestermunkájában minél több idegen nyelvi szakirodalmi hivatkozás szerepeljen. További cél, hogy a hallgatók a szaknyelvi tanulmányaik végére alkalmassá váljanak az államilag elismert Theolingua Egyházi Szaknyelvi Vizsga követelményeinek teljesítésére, amelynek hivatalos vizsgahelye intézményünk, illetve alkalmassá váljanak a 4 félév szaknyelvi tanulmányokat lezáró szaknyelvi szigorlati vizsga letételére.

I. Félév/modul – Vallások, felekezetek, személyes és közösségi imaélet, Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyház specifikus szókinccs elsajátítása: 1. Felekezetek, egyházi közösségek Magyarországon. A magyarországi Görögkatolikus Egyház bemutatása. 2. Személyes adatok, információk, a jövőre vonatkozó elképzelések. A papi szolgálat. 3. A hit a mindennapokban. Legismertebb szertartásaink, imádságaink. 4. A szentségek jelentősége életünkben. Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű filozófiai, fundamentális és liturgikus szövegek olvasása, fordítása

II. Félév/modul – A vallásgyakorlás színterei: templomok, zarándokhelyek, egyházközségek, iskolák, család. Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyház specifikus szókinccs elsajátítása: 1. Zarándokhelyek, a történelmi egyházak híres és fontos templomai, műemlékei. 2. A templom külső és belső leírása. 3. A család és a hit, vallásos nevelés a családban. Az egyházi iskolák küldetése, hitoktatás. 4. Az egyházközségek élete, a felebaráti szolgálat személyes krízisek esetén (betegség, munkanélküliség, magány, gyász, öregség). Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű gyakorlati teológiai, egyháztörténelmi, morálteológiai olvasása, fordítása

III. Félév/modul – Egyházi ünnepek. Böjt. A keresztény művészet jelentősége. Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyház specifikus szókinccs elsajátítása: 1. Fontosabb egyházi ünnepek: A különböző egyházi ünnepek üzenete. 2. Az ünnepekhez kapcsolódó szokások és szimbólumok. Étkezési előírások. Böjt. Jeles vallási ünnepeken hagyományosan fogyasztott ételek. 3. A keresztény művészet jelentősége. 4. A vallás megjelenése a médiában. Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű dogmatikai, kánonjogi szövegek olvasása, fordítása

IV. Félév/modul – Példák és útmutatások a Bibliából, nagy egyházi tanítók-nevelők, szentek élete. Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyház specifikus szókincs elsajátítása: 1. A Biblia: Közismert bibliai történetek és üzenetük. 2. A legismertebb magyar szentek. 3. A Katolikus Egyház nagy tanítói, példájuk életünkben. 4. Vallási vonatkozású olvasmány és filmélmények. Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű szentírástudományi, patológiai és dogmatörténeti szövegek olvasása

Szigorlatok

MATFI 1111 – FILOZÓFIA SZIGORLAT

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: - Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Szigorlat

MATE 1305 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM SZIGORLAT

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: - Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Szigorlat

MATB 1209 – SZENTÍRÁSTUDOMÁNY SZIGORLAT

Oktatók: Dr. Fodor György és Gánicz Endre

Heti óraszám: - Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Szigorlat

MATM 1705 – MORÁLTEOLÓGIA SZIGORLAT

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: - Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Szigorlat

MATNY 4110 – EGYHÁZI SZAKNYELVI SZIGORLAT

Oktatók: Dr. Szilágyiné Inántszy-Pap Ágnes, Britschgi Réka,
Dobos András, Vincze Krisztián

Heti óraszám: - Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Szigorlat

MATD 1608 – DOGMATIKA SZIGORLAT

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: - Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Szigorlat

Záródolgozat

MAS 2101-2105 – SZAKDOLGOZAT

Oktató: Témavezető

Heti óraszám: - Kreditérték: 5 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A szakdolgozatnak – a tartalom-, irodalomjegyzék nélkül – mintegy 50 oldal terjedelműnek kell lennie; A/4-es formátumban, 1,5 sorközzel 12 pontos betűvel, 3 cm-es margókkal. A szöveg szerkesztésénél szigorúan a Főiskola által meghatározott metodológiát kell követnie. Az ezt tartalmazó megjegyzéseket a végzős hallgatóknak a Tanulmányi Osztályon kell elkérniük. A szakdolgozat címlapját a titkárság által kiadott minta szerint kell megszerkeszteni. A szakdolgozatnak egy oldalas idegen nyelvű összefoglalóval kell zárulnia.

A bakkalaureátusi szigorlata

A bakkalaureátusi szigorlatot bizottság előtt kell letenni, melynek elnöke a rektor vagy megbízottja, tagjai: a fundamentális teológia, a dogmatika, a liturgia és morálteológia szaktanára, a bakkalaureátusi szakdolgozat témavezetője, illetve a Pápai Keleti Intézet erre esetleg kirendelt képviselője (illetve a moderátor) és a jegyző. A szigorlat anyagát a szaktanárok a Pápai Keleti Intézettől kapott témakörök alapján állítják össze. A témakörök jegyzékét a végzős hallgatók a II. szemeszter közepén (március 15-ig) kapják kézhez. A bakkalaureátusi szigorlat időtartama tárgyanként 15 perc, összesen 60 perc. A bakkalaureátusi szigorlat érdemjegye az egyes szakterületeken elért eredmények átlagából tevődik össze. Az érdemjegy elért 0,51-től kerekítendő felfelé.

KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPSZAK

„A” típusú alapozó és szakmai törzstárgyak

HGB 1101 – ÓSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS I.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ószövetségi bevezetés célja, hogy megismertesse a hallgatókkal Izrael történetét, a Pentateuchus keletkezését, valamint a Deuteronomisztikus könyveket és a 8. századi prófétákat, illetve az általuk írt ószövetségi szentírási könyveket.

Tematika: a) Általános bevezető, b) Izrael története a Kr. e. 2. évezred második felétől, c) A pentateuchus-kritika története, d) A Teremtés, Kivonulás, Leviták, Számok és a Második Törvénykönyv azaz a TÓRA bemutatása, e) József, Bírák, Sámul 1. és 2. könyve, Királyok 1 és 2. könyve, f) Ámosz, Ozeás, Mikeás, Izaiás próféta könyve

HGB 1102 – ÓSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ószövetségi bevezetés célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a prófétai könyvekkel, az Írások csoportjába tartozó könyvekkel, a deuteronomikus iratokkal és a bölcséleti irodalommal.

Tematika: a) Náhúm, Szofoniás, Abdeus, Jeremiás könyve, b) Ezekiel, Deutero-Izaiás, c) Aggeus, Zakariás, Tritó-Izaiás, Malakeus, Zakariás, Joel és Jónás könyve, d) Zsoltárok, Jób, Példabeszédek, Rút, Énekek éneke, Prédikátor, Siralmak, Eszter, Dániel, Ezdrás, Nehemiás, Króni-

kák 1. és 2. könyve, e) Báruk, Jeremiás levele, Tóbiás, Judit, 1-2 Makka-beus, Bölcsesség, Sirák, Eszter és Dániel könyve.

HGB 1103 – ÚJSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS I.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Az újszövetségi bevezetés az újszövetségi szentírás könyvei létrejöttének idejét, helyét, körülményeit tárgyalja, figyelmet szentelve az egyes könyvek tartalmára, sajátos mondanivalójára.

Tematika: a) A jeruzsálemi ősegyház és Palesztina története Jeruzsálem pusztulásáig, b) 1-2. Tesszalonikieknek írt levél, c) Kolosszeieknek írt levél, d) Efezusiaknak írt levél, e) Filemonnak írt levél, f) Filippieknek írt levél, g) 1-2. Korintusiaknak írt levél, h) Galatáknak írt levél, i) Rómaiaknak írt levél, j) Timóteusnak írt levél, k) Titusznak írt levél.

HGB 1104 – ÚJSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja Jézus Krisztus életének, tanításának bemutatása, az evangéliumok megismertetése és a szinoptikus kérdés értelmezése. A katolikus levelek az I. század második felének jobb megismerését teszik lehetővé.

Tematika: a) Jézus élete (időpont és környezet), b) Jézus tanítása, c) Az emberek válasza Jézus tanítására, d) Szinoptikus evangéliumok (Máté, Márk, Lukács), e) Az Apostolok Cselekedetei, f) A Katolikus levelek (János 3 levele, Péter 2 levele, Júdás és Jakab levele), g) János evangéliuma, h) Zsidóknak írt levél, i) Jelenések könyve.

HGB 1205-1206 – METODOLÓGIA I-II.

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A kurzus segítséget kíván nyújtani a tudományos ismeretszerzés és ismeretközlés (különös tekintettel a teológiai tudományágakra) technikájának elsajátításához. A hallgatók megismerkednek az egyes teoló-

giai tudományágak alapvető könyvészetével (lexikonok, kézikönyvek, folyóiratok), az egyéni kutatómunka hagyományos (könyvtári bibliográfiai kutatás) és legújabb (internetalapú adatbázisok kezelése) módszereivel, valamint a dolgozat-készítés technikájával. A hallgatók elméleti oktatása mellett fontos szerepet kapnak a módszertani gyakorlatok. A hallgatók minden egyes szemináriumi előadásra a szaktanár által kijelölt témában bibliográfiai kutatást és anyaggyűjtést végeznek,

Tematika: 1. A tudományos ismeretek lelőhelyei a. általános könyvészeti ismeretek, könyvfajták, b. periodikák, c. elektronikus adatbázisok használata: CD-Rom és internet; 2. A hatékony tanulás és tudományos ismeretszerzés módszertana, 3. A számítógép használata a teológiai tanulmányok során, 4. A teológiai diszciplínák rendszere; 5. Általános teológiai szakirodalom ismertetése: lexikonok, enciklopédiák, bibliográfiák; 6. Bevezetés az egyes teológiai diszciplínák szakirodalmába I. filozófia, fundamentális teológia, egyháztörténelem; II. dogmatika, szentírástudomány, erkölcssteológia.

HGB 1201 – FILOZÓFIAI ANTROPOLÓGIA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ember számára az egyik legfontosabb, legjelentősebb probléma maga az emberi nem, annak természete és világban betöltött helye. A kurzus bemutatja az alapvető emberi karaktereket: az ember, mint személy és individuum, test-lélek, a személy transzcendens törekvései, az emberi cselekvések, mint szeretet, akarat, megismerés; az ember mint a társadalom tagja, a halhatatlanság kérdése, valamint az emberi testiség. Mindenekelőtt hangsúlyt nyer az ember lényegi egysége, akkor is, ha különböző fizikai és pszichikai aktusokat gyakorol. A test-lélek problémakörben jelentős szerzők koncepciója kerül áttekintésre, úgy, mint Platon, Arisztotelész, kereszténység, Descartes, materiális és spirituális monizmusok elméletei.

HGB 1202 – FILOZÓFIAI ETIKA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Az etika eredetét olyan lényegi jelenségekből nyeri, mint az erkölcsi ítéletek, emberi felelőség, lelkiismeret(-furdalás), megbánás, köteles-

ség. Ezeken a hétköznapi jelenségeken keresztül nyeri el az ember erkölcsi tapasztalatait. Platón, Arisztotelész, a sztoicizmus, a kereszténység közegeiben tanulmányozzuk, hogy mit is jelent az erény, a bűn, a jó, a rossz, a szenvedélyek. A modern gondolkodók közül Kant kap hangsúlyt, kategorikus imperatívuszának fogalma, a boldogság és az erényes élet közötti összefüggés. A kereszténység továbbá felmutatja a sarkalatos erényeket, a teológiai erényeket és az erkölcsi ismeret fontosságát. Az ember a társadalomban úgy tapasztalja meg önmagát, mint akinek jogai, s ugyanakkor kötelességei vannak, ezekben mutatkozik meg emberi méltósága. Az egyik cél az, hogy az ember egyensúlyt találjon szabadság és társadalmiság között, ismerni kell az individualizmus és totalitarizmus veszélyeit, a közjó és személyes jó közti kapcsolatot, kiemeljük a szubszidiaritás és szolidaritás jelentőségét. A kurzus záró részében bioetikai problémák bevezető szintű ismertetése is megtörténik.

HGB 1203-1204 – FILOZÓFIATÖRTÉNET I-II.

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Filozófiatörténetet két szemeszteren keresztül tanulnak a hallgatók, így ismerik meg az ókori, középkori, újkori s végül legújabbkori filozófiát. A legfontosabb szerzők, filozófiai irányzatok a következők: A preszokratikusok, a szofisták, Szokratész. Platón, Arisztotelész, a sztoa, Epikurosz, újplatonizmus. Patrisztika, Sz. Ágoston, Albertus Magnus, Sz. Tamás. J. Scotus, Eckhart, Clairvaux-i Bernát. G. Bruno, a reformáció, F. Bacone, Kepler, Galilei. Descartes, Spinoza, Leibniz, Hobbes, Locke, Hume. Kant, Hegel. Kierkegaard, Nietzsche. Husserl, Scheler, Jaspers, Heidegger, Wittgenstein.

HGB 1207 – A SZOCIOLÓGIAI ALAPJAI

Oktató: Dr. Papp Tibor

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A szociológiai alapjainak elsajátításával a társadalmi jelenségek mélyebb megértése.

Tematika: 1. A szociológia mint tudomány; 2. a szociológia tárgya, módszere, alapvető szemlélete, emberképe; 3. a szociológia története,

módszertana; 4. a szegénység mint világméretű probléma, társadalmi szerkezet és rétegződés; 5. életkörülmények városban és falun; társadalmi mobilitás; nyitott és zárt társadalom; 6. migráció; népesedés; az egészségügyi ellátás helyzete; 7. kiemelt demográfiai csoportok: nők, idősek, fiatalok és gyermekek; 8. a kisebbségekkel, etnikai csoportokkal kapcsolatos kérdések; 9. a család mint a társadalom alapsejtje; 10. az oktatás és a nevelés különös jelentősége a társadalmi egyenlőtlenségek kiegyensúlyozásában; 11. a gazdasági élet; a munkanélküliség; az állam és a politika szerepe életünkben; 12. az életmód; a fogyasztói társadalom; 13. kultúra, értékek, életminőség; deviáns viselkedés; 14. a vallás szerepe a társadalomban; 15. szekularizáció, fundamentalizmus; 16. társadalmi változások, gazdasági fejlődés, rendszerváltozás; demokrácia.

HGB 1301 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: ÓKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Az egyház története alapításától állami elismeréséig, 313-ig. 1. Az egyház keletkezésének történeti kerete: hellenizmus, romanitás, zsidóság, 2. Jézus Krisztus és az egyház, az ősegyház kora, terjedés, szervezet, 3. Keresztényellenes perek, üldözések, 4. Apologéták és működésük, 5. Az első századok eretnekségei, 6. A gnózis és az antignosztikus polémia, 7. Az egyház istentiszteleti élete és megszentelő tevékenysége, 8. Bűnbánati fegyelem és erkölcsi élet, 9. Az egyházszervezet továbbfejlődése, 10. A kereszténység végleges győzelme és ennek következményei, II. Az egyház története 313-tól 692-ig. 1. Nagy Konstantin egyházpolitikája, 2. Az arianizmus, - a niceai zsinat (325), 3. Szentháromságtani viták - konstantinápolyi zsinat (381), 4. A IV. század görög és latin egyházatyái és teológiájuk, 5. Viszályok, vallási, társadalmi viták a IV-V. században, 6. Nesztoriosz és az efezusi zsinat (431), 7. Monofizitizmus és a khalkedoni dogma (451), 8. Az „újkhalkedoni korszak”, 9. Pelagius és Ágoston, 10. Istentiszteleti élet, megszentelő tevékenység, bűnbánati fegyelem a IV-VII. században, 11. Szerzetesség az ókorban, 12. Missziós tevékenység a germánok, frankok, britek között, 13. Az iszlám kialakulása és terjedése.

HGB 1302 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: KÖZÉPKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Korai középkor (692-1073). 1. A kereszténység elterjedése egész Európában, 2. Egyházi állam és a „Sacrum Imperium Romanun” 3. „Saeculum obscurum”, 4. Képrombolás és a keleti egyházszakadás, 5. Magyarság és kereszténység, 6. Egyházi tudományok és művelődés, 7. Liturgikus élet, egyházfegyelem, valláserkölcsi élet, 8. Szerzetesség és a cluny-i reform, II. Virágzó középkor (1073-1303). 1. VII. Gergely és reformmozgalma, az investitúra-harc, 2. A pápaság küzdelmei a Staufiakkal, 3. III. Ince theokratikus pápasága, 4. Magyar egyház az Árpád-házi királyok alatt, 5. Keresztes hadjáratok, 6. Missziós tevékenység, egyházkormányzat, középkori szerzetesség, 7. Eretnekség, inkvizíció, egyházi tudományosság, misztika, kultúra, 8. Liturgikus élet, megszentelő tevékenység, egyházfegyelem, valláserkölcsi élet, III. Kései középkor (1303-1517). 1. Avignon-i fogság, a nagy nyugati szakadás, 2. A konstanzi zsinat, 3. Basel-Ferrara-Firenzei zsinat és az unió, 4. Reneszánsz pápák, 5. A magyar egyház a vegyesházi királyok alatt, 6. Tudományos és irodalmi tevékenység, 7. A kései középkor liturgikus élete, bűnbánati fegyelme és valláserkölcsi élete,

HGB 1303 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: ÚJKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. A reformáció története: 1. Luther fellépése és tanai, 2. Zwingli, 3. Kálvin, 4. Hitújítás Angliában, 5. A reformáció elterjedése Európában és Magyarországon, II. A katolikus megújulás története: 1. A Trienti Zsinat, 2. A tridentinum megvalósítása: a.) reformpápák és főpapok, b.) barokk szentek és szerzetesrendek, 3. A katolikus megújulás teológiai tudománya és lelkisége, 4. Az újkori hitterjesztés története. III. A kereszténység a fejedelmi abszolutizmus és a felvilágosodás korában. 1. A pápaság és az egyház helyzete, 2. A gallikanizmus, 3. Janzenizmus, 4. Febronianizmus, 5. A katolikus egyház Magyarországon 1648-1780 között.

HGB 1304 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM: LEGÚJABBKOR

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. Az egyház az iparosodás korában: 1. A francia forradalom és az egyház, 2. A katolikus restauráció, 3. A liberalizmus és hatásai, 4. IX. Piusz pápasága (1846-78), 5. A pápaság 1878 és 1922 között, II. Az egyház a jelenkorban: 1. A két világháború korának pápái, 2. A legújabbkori egyház Európában és Magyarországon, 3. A katolikus egyház a szocialista világrendszerben, 4. A II. Vatikáni Zsinat, 5. Boldog XXIII. János, VI. Pál és Boldog II. János Pál pápasága, 6. Az egyház napjainkban.

HGB 1401 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: VALLÁSTAN

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókat megismertesse az alapvető hittani ismeretekkel, s ezek által megalapozza teológiai tanulmányaikat, elsősorban a dogmatika tantárgy megértését segítve ezzel elő.

Tematika: a. Vallás, vallásosság: a vallás fogalma, vallásbölcselet, valláspszichológia, keresztény vallási jelenségek a vallásfenomenológia tükrében, b. A vallástörténet főbb vonásai, a világvallások, c. A vallás teológiája, kereszténység és a nem keresztény vallások kapcsolata

HGB 1402 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: KINYILATKOZTATÁS

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az alapvető hittani ismereteket, s ezek által megalapozza teológiai tanulmányaikat, elsősorban a dogmatika tantárgy megértését elősegítve ezzel.

Tematika: a. A kinyilatkoztatás és a hit: A kinyilatkoztatás fogalma, lehetősége, ténye a Szentírásban és a teológia történetében, b. Tulajdonosságai, a Szentírás, a szenthagyomány, a dogma, a dogmafejlődés, a hit

HGB 1403 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: KRISZTOLÓGIA

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megértesse, mennyiben jelenti a krisztológiai vizsgálódás a teológiai gondolkodás középpontját. A félév célja, hogy mindenkit elvezessen a hitvallás megfogalmazására, miszerint: Jézus, Krisztus, az Isten Fia.

Tematika: A Krisztus-esemény vizsgálata: hermeneutikai kérdése, az Isten-Országá kifejezés vizsgálata (a jézusi igehirdetés központi fogalma), az első hitvallás megfogalmazásához alapul szolgáló gondolatok vizsgálatok. A történeti Jézus kérdése.

HGB 1404 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA: EGYHÁZTAN

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A félév során a tantárgy célja, hogy a hallgatókban tudatosítsa a II. Vatikáni Zsinat megújult egyházképét és egyházfogalmát.

Tematika: a. Az Egyház krisztusi eredete, b. Az Egyház alapítása, c. Teológiatörténet folyamán kialakult egyházképek, d. A II. Vatikáni Zsinat megújult egyházszemlélete, e. Az Egyház mint „communio”, f. Az Egyház alapfunkciói és alaptulajdonságai.

HGB 1501 – DOGMATIKA: ISTENTAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatók számára felvesse a mai emberek kérdéseit, elsősorban az istenkérdést, azokra válaszokat keresve.

Tematika: a) Az Ószövetség népe és Istene, Jahve, b) Izrael népének sokszínű Istentapasztalata, c) Az ószövetségi istenhitt szisztematikus távlatban, d) A Jézus korabeli zsidóság törekvései az istenhittel kapcsolatban, e) A teológia és a krisztológia újszövetségi összekapcsolódása, f) Az istentan dogmatörténeti szempontjai és szisztematikus reflexiója.

HGB 1502 – DOGMATIKA: SZENTHÁROMSÁGTAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatók számára felvesse a mai emberek kérdéseit, elsősorban az istenkérdést, azokra válaszokat keresve.

Tematika: a) Szentháromságtani megközelítések, b) A Szentháromság kinyilatkoztatásának ószövetségi előtörténete, c) A Szentháromság kinyilatkoztatása az Újszövetségben, d) A Szentháromságtan dogmatörténeti szempontjai, e) A szentháromságtani terminológia kialakulása, fejlődése, f) A kappadókiai atyák és Nyugat pszichológiai szentháromságtana, g) A Szentháromságtan hermeneutikája, h) Isten hármassága önközlésének ökonómiájában, i) Az üdvtörténeti és az immansz Szentháromság, j) A három isteni személy lényegi egysége, mint a vonatkozások valósága, k) A szentháromsági eredések és a személyi sajátosságok, belső eredések, üdvtörténeti küldések, l) A hármasság-egy isten titka és a hit élete.

HGB 1503 – DOGMATIKA: TEREMTÉSTAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a teremtéshit irodalmi kifejezőmódjait és annak dogmatörténeti fejlődését.

Tematika: a) A zsidó-keresztény teremtéshit irodalmi kifejezőmódjai, b) A teremtés és a megváltás Jézus tanításában, c) Alapvető megjegyzések a bibliai teremtéstanhoz, d) A bibliai teremtéstan központi tartalmai, e) A teremtéstan dogmatörténeti fejlődése az ókorban és a középkorban, f) Az újkor világképe, g) Isten teremtő tevékenysége, h) Az ember, a világ és annak beteljesedése.

HGB 1504 – DOGMATIKA: KRISZTOLÓGIA

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az Ószövetség várakozását az üdvösségre, valamint az újszövetségi krisztológiákat.

Tematika: a) Az Ószövetség várakozása az üdvösségre, b) A názareti Jézus földi története és halálos sorsa, c) Az Újszövetség tanúságtétele a feltámadásról, Újszövetségi krisztológiák, d) krisztológiai típusok a Nikaia előtti időben, e) a Nikaiai Zsinat döntése Canterbury Szent Anzelm és Aquinói Szent Tamás krisztológiája f) Újkori és XX. századi krisztológiák, g) A krisztológia szisztematikus tárgyalása - Mai értelmezési kísérletek

HGB 1505 – ÓKERESZTÉNY IRODALOM I.

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az ókeresztény írókat, műveiket és az ókeresztény irodalmat.

Tematika: a. A patológia fogalma, felosztása, b. Hellenizmus, rómaiság, zsidóság, őskereszténység, c. Gnoszticizmus, Szentírás és az egyházi tanítóhivatal, d. Római Szent Kelemen és Antióchiai Szent Ignác, e. Didakhé; Barnabás levél és a Hermász Pásztor, f. Pseudoepigrafák, apokrifek, g. Szent Jusztinosz és Szent Iréneusz, h. Ókeresztény teológiai iskolák; Alexandriai Kelemen, i. Órigenész.

HGB 1506 – ÓKERESZTÉNY IRODALOM II.

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az ókeresztény írókat, műveiket és az ókeresztény irodalmat.

Tematika: a. Tertullianusz, b. Cesareai Euszebiosz és az ókori történetírás, c. Szerzetesség kialakulása és teológiai irodalma, d. Arianizmus és Szent Athanáz, e. A kappadókiai atyák, f. Jeruzsálemi Szent Kürillosz, Tarzosi Diodorosz és Mopszvesztai Theodorosz, g. Aranyházú Szent János, Küroszi Theodorétosz, h. Szent Ambrus, Szent Hilárius, i. Szent Jeromos és Szent Ágoston.

HGB I601 – MORÁLTEOLÓGIA I. ALAPFOGALMAK

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja a morálteológia kialakulásának, fejlődésének tárgyalása, valamint a hallgatókkal megismertetni a morálteológiai alapfogalmakat, a krisztusi, egyházi és társadalmi törvények életünkre gyakorolt hatását. A tárgyalás kiemelt figyelemmel építi be a keleti teológia, az egyházatyák és a Keleti Kódex mérvadó szempontjait.

Tematika: a) Az erkölcssteológia története, kialakulása, fogalma, módszere, érvelési módja, b) Istenképiség, keresztény hivatás és az emberi élet célja, c) Az erkölcsi cselekvés szubjektív tényezői, minősítése, d) Az erkölcsi törvény fogalma, a természetes erkölcsi törvény; A Tóra és Krisztus törvénye, egyházi és társadalmi törvények, e) A Tízparancsolat, alapkövetelmények, f) A lelkiismeret fogalma, értelmezése, felosztása, a bizonytalan lelkiismeret, morális szisztémák, g) A bűn fogalma, fajai forrásai és következménye, h) A megtérés és a megbocsátás.

HGB I602 – MORÁLTEOLÓGIA II. ERÉNYEK

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a keresztény erényeket, s azok bibliai-teológiai értelmezését és életünkben elfoglalt helyét. Figyelembe veszi a tárgyalás a Keleti egyházatyák véleményét, a keleti teológia szempontjait.

Tematika: a) A keresztény emberkép, b) Erkölcsi kulcsfogalmak, c) Tízparancsolat, alapkövetelmények, d) A keresztény hit fogalma, bibliai-teológiai értelmezése, e) A keresztény hit megvédése, megvallása, terjesztése f) A hit ellen irányuló bűnök, g) A keresztény remény értelmezése bibliai-teológiai szempontból, a remény elleni bűnök, h) A keresztény szeretet antropológiai, bibliai és teológiai értelmezése, dilemmái és megnyilvánulása a családban és az emberi közösségben, i) Bűnök a szeretet erénye ellen, j) Az erkölcsi erények.

HGB 1701 – KÁNONJOG I.

Oktató: Horváth Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az Egyházi Törvénykönyv (CIC és CCEO) megismerése. A kánonok tanulmányozásán keresztül megismertetni a hallgatókkal az Egyház kormányzati hatalmával kapcsolatos előírásokat. A két szemeszter célja a jogi ismeretek előkészítése és keretbe helyezése, a gyakorlati jogalkalmazásra való felkészítés.

Tematika: a) Az Egyházi Törvénykönyv szerkezete, felépítése, a kodifikáció története. b) Általános szabályok, a törvény fogalma, kötelező ereje, a jogszokás. c) Isten népe – világiak és klerikusok. d) Az Egyház hierarchikus felépítése, a római pápa, a püspökök testülete, a püspökök szinódusa, a bíborosok, a Római Kúria, a megyéspüspök, a részegyházak.

HGB 1702 – KÁNONJOG II.

Oktató: Horváth Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az Egyházi Törvénykönyv alapján megismertetni a hallgatókkal a Katolikus Egyház Szentségeivel kapcsolatos előírásokat, valamint a téma jogtörténeti fejlődését. A két törvénykönyv vizsgálatán keresztül az interrituális és interekkleziális kérdések vizsgálata.

Tematika: a) Az Egyház megszentelő feladata (szentésgjog), b) Communicatio in sacris, c) Keresztség, bérmlás, eucharisztia, bűnbánat, betegek kenete, szent rend, d) Házasságjogi fogalmak, a házassági jogképeség, az érvénytelenítő akadályok, a házasság formája, a házasság érvényesítése.

HGB 1801 – PASZTORÁLIS TEOLÓGIA I. ALAPVETŐ PASZTORÁLIS

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A pasztorálteológia alapjainak megismertetése.

Tematika: a) Az evangelizáció, b) Az evangelizáció munkatársai (pap-ság, állandó diakónusok kérdése, világi munkatársak), c) Az evangeli-

záció keretei (városiasodás és evangelizáció; plébánia és egyházközség; az egyházi kisközösségek), d) A megszólítottak (társadalomszerkezet és evangelizáció; család; elváltak; idősek; betegek és haldoklók; evangelizáció a társadalom peremén).

HGB 1802 – PASZTORÁLIS TEOLÓGIA II. SZENTSÉGI PASZTORÁLIS

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A szentségi lelkipásztorkodás alapjainak megismertetése.

Tematika: a) A szentségi lelkipásztorkodás teológiai alapelvei, b) A szentség-kiszolgáltatás alapvető előírásai és lelkipásztori elvei, c) A katekumenátus, d) A lelkivezetés, e) A betegellátás.

HGB 1803 – PASZTORÁLPSZICHOLÓGIA

Oktató: Lipcsák Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A cél felkészíteni a hallgatókat arra, hogy képesek legyenek a közösség tagjainak lelki gondozására, a közösség problémáinak kezelésére, ismerjék a közösség fejlesztésének módszereit. Szerezzenek jártasságot az idősek és betegek gondozásában, valamint a gyászmunkában is. E célok elérése érdekében összhangba kell hozni a pszichológia releváns, tudományos ismeretanyagát a hallgatók gyakorlati tapasztalataival.

Tematika: a) A pasztorálpszichológia módszerei, b) A pszichés hatás fogalma és eszközei, c) Direkt és indirekt kommunikáció, d) A segítő beszélgetés lélektana, e) Lelkigondozás.

HGB 1804 – LELKIÉLET TEOLÓGIÁJA

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja megismertetni a hallgatókkal a lelki életet, annak fejlődését és a különböző lelkiségi mozgalmakat.

Tematika: a) Istenhez fordulás, b) A keresztyén aszkézis fő vonásai, c) A Lélek gyümölcsei, d) Szemelvények a lelkiség történetéből, e) A ke-

resztény ókor, f) A XVI. század lelkiisége, g) A XX. század lelkiisége, h) Szent művészet.

HGB 1805 – KRÍZIS ÉS TANÁCSADÁS

Oktató: Husztiné Hajdú Erika

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A képzés célja: A hallgatók mások életében útitársként, a saját életükben érettebb önreflexióval vállaljanak felelősséget, ennek során: 1. reálisan meg tudják ítélni a betegségekből adódó probléma- és konfliktushelyzeteket, 2. meg tudják választani a segítői-gondozói viszonyulás megfelelő szintjét, 3. felkészüljenek az élet adta helyzetekben tanúsítható kompetens magatartásra, 4. képesek legyenek lelkigondozói kapcsolatrendszerben is együttműködni. Tematika: Életút és fejlődés, az érett személyiség – Krízis és intervenció (a krízis fogalma, típusai, folyamata, felismerése, határterületek, segítő intervenciók szintek) – A tanácsadás elméleti megközelítése és gyakorlati módszerei – A tisztázó beszélgetések négytényezős modellje – A segítő beszélgetés és a tanácsadás alapstruktúrája – A segítő beszélgetés változói, hatékonysága (a segítő és a kliens személyisége a konzultációs folyamatban) – A pszichoterápia és tanácsadás (jellemzőik, különbségeik, kompetenciák) – A szorongás, a konfliktusok, a stressz (eustressz, distressz, a stressz-kör folyamata, a stressz szakaszai) – Coping technikák és a pszichológiai immunrendszer erősítése – A devianciák (definíciója, szocializációs hatások, típusai, szankciói) – Az öngyilkosság (preszuicidális szindróma, a felismerés és a segítség lehetőségei) – Párkapcsolati krízisek és a válás – Az öregedés, a halaldoklás és a gyász mint krízis – Hitkérdések és a segítő beszélgetések (pasztorálpszichológia és tanácsadás)

HGB 1806 – LELKIGONDOZÁS (KÓRHÁZI)

Oktató: Husztiné Hajdú Erika

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A képzés célja: A hallgatók mások életében útitársként, a saját életükben érettebb önreflexióval vállaljanak felelősséget, ennek során: 1. reálisan meg tudják ítélni a betegségekből adódó probléma- és konfliktushelyzeteket, 2. meg tudják választani a segítői-gondozói viszonyulás

megfelelő szintjét, 3. felkészüljenek az élet adta helyzetekben tanúsítható kompetens magatartásra, 4. képesek legyenek lelkipázkodói kapcsolatrendszerben is együttműködni.

Tematika: Pszicho-neuro-immunológiai szempontok (a klinikai gyakorlatban, a betegségek kialakulásában) – A mentális zavarok (típusai, felismerésük, kapcsolat a szomatikus betegségekkel) – A pszichológiai és fizikai mozgáster - a kórházi lelkipázkodás lehetőségei és korlátai – A betegek elhárító mechanizmusai, a konfliktus és a belátás háromszöge – A parakletikus lelkipázkodás, a beteg ember lelki kísérésének módjai – A betegek jogai (WHO deklarációja alapján) – A beteg gyermekek jogai – A klinikai lelkipázkodás etikai szabályai (alkalmasság és képződés, a lelkipázkodói team, kapcsolatrendszerek) – Tünetnyomozás – Az alkoholizmus mint klinikai tünetcsoport (az alkoholista személyisége, lelkipázkodói feladatok) – A kognitív és viselkedéslélektan hatékonyan használható módszerei a lelkipázkodói munkában – A daganatos betegek pszicho-onkológiai szemléletű gondozása, az önségitő csoportok jelentősége – A hospice mozgalom (története, gondozási alapelvei és formái, etikai kérdései) – A haldoklók lelkipázkodása (a haldokló magatartása, a haldoklás stádiumai, a ségitő viszonya a halálhoz)

HGB 1807 – LELKIGONDOZÁS GYAKORLAT (KÓRHÁZI)

Oktató: Szabó Sándor

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A kórházi lelkipázkodás gyakorlat az azonos címet viselő tantárgyhoz illeszkedően 2 hetes időtartamban gyakorlati lehetőséget biztosít a hallgatók számára a kórházi lelkipázkodás és a kórházi lelkeszi szolgálat hétköznapijaiba történő betekintésre, valamint a hospice-ban zajló munka megismerésére, illetve mindhárom területen a lehetőség szerinti aktív bekapcsolódásra.

HGB 1808 – VALLÁSPSZICHOLÓGIA

Oktató: Oláh Gabriella

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: a) A vallápszichológia fejlődése és mai helyzete, b) A vallás mint egyetemes emberi viselkedés vizsgálata, c) Személyiségmodellek és a vallásos tapasztalat pszichológiája, d) A funkcionális vallási élmény

HGB 1809 – CSALÁDPSZICHOLÓGIA

Oktató: Oláh Gabriella

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A házasság és a család működésének megismerése és megértése.

Tematika: 1) A házasság és a család fogalma, funkciója. A család fejlődését meghatározó tényezők: egyedi fejlődés (életpálya modellek, Levinson elm.), Házassági kapcsolat és fejlődése: a házasság születése, pszichológiai alapjai (szerelem, elköteleződés, intimitás), házassági kapcsolat jellege, típusai 2) A család életciklusai (Haley) és az egyes szakaszok sajátos feladatai, 3) A család működése és működészavarai. A házasság és a család stabilitása és minősége. Egészséges és kóros családok jellemzői. A házasság és a család működésének jellegét meghatározó tényezők (Olson modellje alapján): kohézió (kötődés, intimitás, közelség/távolság, határok), alkalmazkodás (negatív élethelyzetek, krízisek, konfliktusok, negatív érzelmek kezelése), kommunikáció, 4) Spiritualitás a házasságban: konfliktuskezelés, stabilitás, megbocsátás, 5) A házassági és családi problémák megelőzése és segítése. Jegyesoktatás, házasságra/családi életre nevelés, házaspár-csoportok. Családerősítő eljárások

HGB 1810 – BEVEZETÉS AZ EGYHÁZ ÉLETÉBE I. (PARÓKIALÁTOGATÁS)

Oktató: Dr. Obbágy László - Dr. Gyurkovics Miklós

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A gyakorlati képzés részeként a tantárgy célja, hogy a hallgatók életszerű bevezetést kapjanak a plébániai lelkipásztorkodás sokszínűségébe. A tantárgy célja továbbá, hogy az elméleti képzésben tanult kapcsolódási pontjai a valós élethez nyilvánvalóbbá váljanak és hogy a hallgatók tanulmányaik alatt ösztönzéseket kapjanak elhivatottságukhoz.

Tematika: Négy plébániára/parókiára látogatunk el közösen, ahol a plébános/parókus és világi munkatársai beszélnek a lelkipásztorkodás mindennapjairól. A plébánia-látogatásokat mindig kiértékelés követi, melyben a látottak és hallottak pasztorális mérlegét igyekszünk megvonni a II. Vatikáni Zsinat szellemében. Ebben hangsúlyos területek: plébániastruktúra, plébános és világi munkatársak kollegiális kapcsó-

lata, közösségek hálózata, missziós elkötelezettség, és útkeresés, rétegpasztoráció, stb.

HGB 1811 – BEVEZETÉS AZ EGYHÁZ ÉLETÉBE II. (SZERZETEK, LELKISÉGI MOZGALMAK)

Oktató: Dr. Obbágy László - Dr. Gyurkovics Miklós

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A szerzetesközösségek és lelkiségi mozgalmak megismertetése.

Tematika: a) A plébánia zsinati fogalmának megismerése, a plébánia struktúra megismertetése b) A szerzetesrendek szerepe és helyzete az egyházban c) A lelkiségi mozgalmak kialakulása, helyzete és szerepe az egyház életében.

HGB 1812 – BEVEZETÉS AZ EGYHÁZ ÉLETÉBE III. (RÉTEGPASZTORÁCIÓ)

Oktató: Dr. Obbágy László - Dr. Gyurkovics Miklós

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A rétegpasztoráció elméleti hátterének és gyakorlatának megismertetése.

Tematika: Család és lelkipásztorkodás. Családpasztoráció a) A család lelkipásztori gondozásának területei (A plébániai közösség felelősége a családokért; A családok közösségének fajtái: MÉCS, Házashétvége, Schönstadt, A lelkiségi mozgalmak családközösségei; A családi élet fázisai; Különleges gondot igénylő családtípusok) b) Falusi és városi lelkipásztorkodás, c) Értelmiség és lelkipásztorkodás, d) A munkások és az egyház, e) Az öregek evangelizációja, f) Az elváltak és élettársi kapcsolatban élők lelkipásztori szolgálata, g) A társadalom peremén élők evangelizációja

HGB 1813 – BEVEZETÉS AZ EGYHÁZ ÉLETÉBE IV. (IFJÚSÁGI PASZTORÁCIÓ)

Oktató: Dr. Obbágy László - Dr. Gyurkovics Miklós

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Az ifjúsági pasztoráció területeinek megismertetése.

Tematika: a) Az ifjúság pasztorációjának területei, b) Az ifjúság közösségei: hittan-csoportok, ministráns-, plébániai közösségek, énekkarok, lelkeségi közösségek ifjúsági csoportjai stb. c) Lélektani áttekintés a serdülő- és ifjúkorról.

HGB 1901 – KATEKETIKA I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A kateketika alapjainak megismertetése.

Tematika: a) A kateketika alapfogalmai, b) A katekétaképz(őd)és súlypontjai, c) A Szentírás kateketikai struktúrái, d) A katekézis története, e) A katekézis mai irányvonalai, f) A katekézis résztvevői: - Milyen utat építhet a család a hit felé? - A katekéta személyisége, - A katekézis és a hit fejlődése kisgyermekkortól a felnőtté válásig, - Felnőttek katekézise, g) Hittankönyveink

HGB 1902 – KATEKETIKA II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A katekézis feladatainak megismertetése.

Tematika: a) A katekézis katekumenális jellege, b) A hitoktatás gyakorlati kérdései: - Alapelvek a hitoktatás anyagának elrendezésében, - Tanterv, tanmenet, óravázlat, - A hitoktatás módszertana, c) A katekézis egyes feladatai: - A hitoktatás nyelve, a vallási fogalmak megalapozása, - A katekézis, - Az imádságra nevelés, - A biblikus hitoktatás, - Felkészítés a szentségek vételére, - Liturgia és katekézis, - Erkölcsi nevelés, - Az egyháztörténelem tanítása, - Ökumenizmus és katekézis.

HGB 1903 – KATEKETIKAI GYAKORLAT I. (HOSPITÁLÁS)

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Gyakorlati tapasztalatgyűjtés az óralátogatások kapcsán. Résztétel, beosztás szerint iskolai és parókiái (plébániai) hittanórákon. Az órák kiértékelése, megbeszélése.

HGB 1904 – KATEKETIKAI GYAKORLAT II. (HOSPITÁLÁS + MIKROTANÍTÁS)

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Gyakorlati tapasztalatszerzés a katekézishez. Kijelölt témákból (Ószö-
vetség, Újszövetség, egyháztörténelem, liturgia) mikrotanítások tartá-
sa – óravázlat-készítéssel, csoportos értékeléssel.

„B” típusú differenciált szakmai tantárgyak

HGB 2814 – NYÁRI PASZTORÁLIS GYAKORLAT

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Aktív részvétel egy egyházközség (lehetőség szerint a hallgató saját la-
kóhelyén lévő gyülekezet) mindennapi életében. Ismerkedés a parókia/
plébánia hétköznappjaival. Találkozás az egyházközségben működő
csoportok tagjaival, a lelkiségi mozgalmak képviselőivel, a katekéták-
kal, lelkipásztori munkatársakkal. Irodai, adminisztrációs munka. Be-
kapcsolódás a szentségi lelkipásztorkodás lehetséges módozataiba és
az evangelizációs tevékenységbe. Beteglátogatás. A lelkipásztorkodás
mint vendéglátás pasztorális stílusának begyakorlása.

HGB 2815 – PASZTORÁLIS TEOLÓGIA III. (KÖZÖSSÉGVEZETÉS)

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: a) Egyház és lelkipásztorkodás a mai világban, b) Lelkipász-
tori paradigmaváltás, c) Evangelizáció - új evangelizáció, d) A commu-
nio egyházképe és a lelkipásztori irányelvek, e) Az evangelizáció teoló-
giája és lelkisége, f) Lelkipásztori tervezés a plébánián, g) Hogyan jön
létre a közösség, h) A krisztusi közösség ismérvei, i) Közösségvezetés és
csoportdinamika, j) Egyesületek, közösségek, mozgalmak és az evan-
gelizáció.

HGB 2816 – PASZTORÁLIS TEOLÓGIA IV. (KATEGÓRIÁLIS PASZTORÁLIS)

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Pontos témakör meghatározás és irodalomjegyzék az első előadás alkalmával.

HGB 2817 – KELETI LELKISÉG

Oktató: Dr. Ivancsó István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: A keleti lelkiség konkretizálása, források, különböző áramlatok. Az isteni élet, kegyelmi élet, lelki élet. Istenképiség és hasonlóság. A szeretet és szemlélődés. Előhaladás a lelki életben. Kegyelem, antropológiai, kozmológiai, szociológiai lelkiség. Az egyház. A bűntől való megtisztulás. A lelki harc. A lelkek megkülönböztetése. Szenvedélymentesség, erények, testvéri szeretet. Az imádság. Az ikonok tisztelete. A folytonos imádság. A szerzetesség. A bizánci és szláv lelkiség egybevetése.

HGB 2818 – LELKIVEZETÉS

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Kollokvium

A kommunikáció keresztény formáinak szakmai megalapozása.

Tematika: 1) Fogalom tisztázás: lelkivezetés vagy segítő beszélgetés. 2) A kommunikáció nehézségei a vezető és a vezetett oldaláról. 3) Belső irányulások, megmozdulások megkülönböztetése. 4) Alapvető emberi szükségletek megszerzése, ellenőrzése. 5) A lelki élet kezdetei és elmélyülése. 6) A lelkivezetési kapcsolat jellemzői és feltételei. 7) A helyes lelkivezetői beállítottság jellemzői. 8) Az első beszélgetés feladatai és vázlatterve. 9) A lelkivezető felkészülése, képzése. 10) A lelkivezetés ajánlott területei. 11) A lelkivezető belső jelzése. 12) A kétoldalú titoktartás jelentősége. 13) Az önazonosság megalapozása és elmélyítése. 14) Bevezetés az imaéletbe, akadályok, támpontok. 15) A helytelen kérdések és válaszok típushibái. 16) A kihívások elé állítás szerepe a lelkivezetésben. 17) A vezetett ellenállásának okai, felismerése, kezelése. 18) Az imaélet fejlesztésének eszközei, a valósi ima jellemzői és integrálása.

19) A személyesen irányított lelkigyakorlatok szerepe, jelentősége. 20) A szív érzékenységének fokozását segítő gyakorlatok.

HGB 2819 – LITURGIKA

Oktató: Dr. Ivancsó István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy a szertartástani ismeretekre építve szisztematikus módon tárgyalja a görögkatolikus egyház istentiszteleteit Krisztus húsvéti misztériuma szempontjából.

Tematika: a) A liturgikus teológia fogalma és feladata. b) Istentiszteletünk végső gyökerei. c) A misztérium. d) A liturgia középpontja: a húsvéti misztérium. e) Krisztus égi liturgiája. f) A földi liturgia. g) A liturgia és a Szentlélek. h) A liturgia és a Szentírás. i) A liturgikus nap felépítése. j) A misztérium-teológia jelenléte a szertartásokban. k) Az alkonyati istentisztelet teológiája. l) A litia. m) Az esti zsolozsma. n) Az éjféλι zsolozsma. o) A reggeli istentisztelet. p) Az imaórák. q) Az előábrázoló istentisztelet.

HGB 2820 – PARÓKIÁLIS GYAKORLAT I

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: a) Bevezetés a plébánia/parókia fogalmába: a II. Vatikáni Zsinat értelmezése b) A parókiai/plébániai lelkipásztorkodás feladatai, c) A plébánia/parókia mint közösségek közössége, d) A plébánia vezetése, e) A képviselőtestület.

HGB 2821 – PARÓKIÁLIS GYAKORLAT II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

Tematika: a) Lelkipásztori tervezés a plébánián/parókián, b) A változ(tat)ások lélektani nehézségei, c) Törekvés a krisztusi közösség létrehozására, d) Kőtemplom és lelki templom.

HGB 2905 – NYÁRI KATEKETIKAI GYAKORLAT

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A nyári kateketikai-pedagógiai gyakorlat általános célja, hogy az elméletben elsajátított kateketikai és pedagógiai ismereteket a hallgató a gyakorlati megvalósítás során is lássa, tapasztalja, tanulja, gyakorolja. A specifikus célkitűzés kettős. Célunk egyrészt a nyári táborok fontosságának, kateketikai-pedagógiai jelentőségének tudatosítása, a gyakorlati megvalósítás örömeinek és buktatóinak megismerttetése, meg tapasztalása. A gyakorlat második része, amelyre augusztus végén kerül sor, a tanév előkészítésének pedagógiai és kateketikai feladataival történő ismerkedést, ennek gyakorlati vetületei elsajátítását tűzi ki célul.

Tematika: a. Részvétel egy egyhetes nyári tábor szervezésében és lebonyolításában. A tábor lehet egyházközségi vagy egyházmegyei, illetve egyházi iskolai szervezésű. b. Bekapcsolódás a tanév előkészítésének pedagógiai és kateketikai feladataiba iskolai, illetve parókiái szinten.

HGB 2906 – KATEKETIKAI SZAKMÓDSZERTAN I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Professzionális felkészítés a katekezis gyakorlati feladataira a didaktikai alapvetés elsajátítása és az egzisztenciális elkötelezettség tudatosítása által.

Tematika: Didaktika: a) Didaktikai alapvetés és rövid történet, b) Ismeretelméleti alapigazságok és didaktikai alapelvek, c) Didaktikai alapfogalmak, d) Az oktatás folyamata; óraszerkezet, e) A tanítás alapja: a tanterv, f) Felkészülés I. Csoportalakítás, anyagkiválasztás, tanmenet, g) Felkészülés II. Óravázlat, óratervezet, h) Óratípusok (tanító, gyakorló, rendszerező, tudás-ellenőrző, ünnepi).

HGB 2907 KATEKETIKAI SZAKMÓDSZERTAN SZEM. I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A programozás és tervezés elsajátításának készsége, a kiegészítő pedagógiai és didaktikai ismeretek gyakorlati jellegű megismertetése

Tematika: Kateketikai programozás és tervezés, Gyermekismereti gyakorlatok, Iskolán kívüli programok szervezése, vezetése, Vizuális nevelés, esztétikai nevelés, A szemléltetés pedagógiája.

HGB 2908 KATEKETIKAI SZAKMÓDSZERTAN II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Professzionális felkészítés a katekezis gyakorlati feladataira a didaktikai alapvetés elsajátítása és az egzisztenciális elkötelezettség tudatosítása által.

Tematika: Metodika. a) Szóbeli ismeretközlési módszerek, b) Beszélgetés, megbeszélés, c) A belső szemléltetés, dramitázálás, d) A müncheni módszer, e) Aktív módszerek, f) Az élményszerűség módszerei, g) Szemléltetés, h) Az öt pont módszer, i) Változatosságot biztosító technikák, j) A rajzos módszer, k) Ének a hittanórán, l) A hitoktatás nyelve.

HGB 2909 – KATEKETIKAI SZAKMÓDSZERTAN SZEM. II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 1 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A tantárgyi program minél magasabb szintű megismerése és alkalmazása a katekézisben.

Tematika: Pedagógiai, előadói készség fejlesztése. Tanulói teljesítmény mérése és értékelése. Módszertani kérdések a didaktikai teóriaképzés kontextusában. A katekumenális katekézis. A zsidóság és a nemkeresztény vallások bemutatása a vallásoktatásban.

Választható tantárgyak

HGB 2101 GÖRÖGKATOLIKUS SZERTARTÁSTAN

Oktató: Dr. Ivancsó István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy általános bevezetést nyújtson a görögkatolikus egyház istentiszteletébe. Az alapfogalmakat és témákat analitikusan tárgyalja.

Tematika: a) Szertartás és szertartástan, b) A rítusok, a bizánci rítus sajátosságai, c) Az istentiszteleti helyek, d) A liturgikus ruhák, e) Liturgikus edények és eszközök, f) A liturgikus könyvek, g) Az istentiszteleti jelek, h) Fontosabb és leggyakoribb imáink, i) A mindennapi istentiszteletek, j) A Szent Liturgia, annak három része, részletes szimbolikájuk, k) Az egyházi év, l) A szentségek, m) A szentelmények.

HGB 2102 GÖRÖGKATOLIKUS ÉNEK

Oktató: Gebri József

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A görögkatolikus Szent Liturgia legáltalánosabb dallamainak ismerete.

Tematika: A görögkatolikus liturgiából: - állandó részek, - feltámadási tropárok, - feltámadási kontákok, - szentírási (ún. apostoli) szakaszok sajátosan görögkatolikus hagyományoknak megfelelő éneklése, - Pápai himnuszok, - Mária-énekek, - Karácsonyi énekek, - Énekek az Ol-táriszentségről.

HGB 2103 RÓMAI KATOLIKUS SZERTARTÁSTAN

Oktató: Bökö Péter

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy általános bevezetést nyújtson a római katolikus egyház istentiszteletébe. Alapfogalmakat és témákat analitikusan tárgyalja.

Tematika: a) Szertartás és szertartástan, b) A rítusok, c) Istentiszteleti helyek, d) Liturgikus ruhák, edények és eszközök, e) Liturgikus könyvek, f) Istentiszteleti jelek, g) Fontosabb és leggyakoribb imáink, h) Mindennapi istentiszteletek, i) A Mise, annak részei és részletes szimbolikája, j) Egyházi év, szentségek, szentelmények.

HGB 2104 RÓMAI KATOLIKUS ÉNEK

Oktató: Bökő Péter

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A Római Katolikus Szentmise legáltalánosabb dallamainak ismerete.

Tematika: - a szentmise rendje és állandó énekei, - Kyrie, Sanctus (más ordináriumokból is), - Responzóriumok, - Pápai himnuszok, - Mária-énekek, - Karácsonyi énekek, - Énekek az Oltáriszentségről.

HGB 4105-4108 – EGYHÁZI SZAKNYELVOKTATÁS: ANGOL, NÉMET, FRANCIA

Oktatók: Dr. Szilágyinié Inántsyt-Pap Ágnes (angol és francia), Britschgi Réka (angol), dr. Vincze Krisztián (német), Dobos András (német)

Heti óraszám: 4+4+4+4 Kreditérték: 2+2+2+2

Számonkérés módja: 3 gyakorlati jegy és 1 szigorlat

Az egyházi szaknyelvoktatás célja 4 óra/hét időtartamban 4 féléven keresztül, hogy a hallgató képes legyen a teológia rész tudomány területén használatos szaknyelvi terminológiákat adekvátan, készségszinten használni írott és szóbeli kommunikációs környezetben. Kiemelt cél, hogy a hallgató képes legyen a teológiai szakirodalom idegen nyelvű tanulmányozására. A szaknyelvoktatás mint alapozó tantárgy valósul meg a későbbi tudományos igényű munka idegen nyelvi kereteit előkészítve. A képzés nagy hangsúlyt helyez az olvasott szövegértési készség fejlesztésére a tudományos szakirodalomra vonatkoztatva, illetve az idegen nyelvi publikációs készség fejlesztésére. Prioritás, hogy a hallgató szakdolgozatában minél több idegen nyelvi szakirodalmi hivatkozás szerepeljen. További cél, hogy a hallgatók a szaknyelvi tanulmányaik végére alkalmassá váljanak az államilag elismert Theolinguá Egyházi Szaknyelvi Vizsga követelményeinek teljesítésére, amelynek hivatalos vizsgahelye intézményünk, illetve alkalmassá váljanak a 4 félév szaknyelvi tanulmányokat lezáró szaknyelvi szigorlati vizsga letételére.

I. Félév/modul – Vallások, felekezetek, személyes és közösségi imaélet, Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyházi specifikus szókinccs elsajátítása: 1. Felekezetek, egyházi közösségek Magyarországon. A magyarországi Görögkatolikus Egyház bemutatása. 2. Személyes adatok, információk, a jövőre vonatkozó elképzelések. A papi szolgálat. 3. A hit a mindennapokban. Legismertebb szertartásaink, imádságaink. 4. A szentségek jelentősége életünkben. Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű filozófiai, fundamentális és liturgikus szövegek olvasása, fordítása

II. Félév/modul – A vallásgyakorlás színterei: templomok, zarándokhelyek, egyházközségek, iskolák, család. Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyházi specifikus szókinccs elsajátítása: 1. Zarándokhelyek, a történelmi egyházak híres és fontos templomai, műemlékei. 2. A templom külső és belső leírása. 3. A család és a hit, vallásos nevelés a családban. Az egyházi iskolák küldetése, hitoktatás. 4. Az egyházközségek élete, a felebaráti szolgálat személyes krízisek esetén (betegség, munkanélküliség, magány, gyász, öregség). Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű gyakorlati teológiai, egyháztörténelmi, morálteológiai olvasása, fordítása

III. Félév/modul – Egyházi ünnepek. Böjt. A keresztény művészet jelentősége. Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyház specifikus szókinccs elsajátítása: 1. Fontosabb egyházi ünnepek: A különböző egyházi ünnepek üzenete. 2. Az ünnepekhez kapcsolódó szokások és szimbólumok. Étkezési előírások. Böjt. Jeles vallási ünnepeken hagyományosan fogyasztott ételek. 3. A keresztény művészet jelentősége. 4. A vallás megjelenése a médiában. Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű dogmatikai, kánonjogi szövegek olvasása, fordítása

IV. Félév/modul – Példák és útmutatások a Bibliából, nagy egyházi tanítók-nevelők, szentek élete. Szóbeli kommunikációs készségfejlesztés, egyház specifikus szókinccs elsajátítása: 1. A Biblia: Közismert bibliai történetek és üzenetük. 2. A legismertebb magyar szentek. 3. A Katolikus Egyház nagy tanítói, példájuk életünkben. 4. Vallási vonatkozású olvasmány és filmélmények. Írott szövegértési készségfejlesztés: Publikált tudományos igényű szakirodalom tanulmányozása: angol nyelvű szentírástudományi, patrológiai és dogmatörténelmi szövegek olvasása

Dolgozatok

HGB 2105-2108 – SZEMESZTERDOLGOZAT I-IV.

Oktató: Témavezető

Heti óraszám: - Kreditérték: 2+2+2+2

Számonkérés módja: 4 gyakorlati jegy

A hallgató tanulmányainak első négy félévében félévenként szemeszterdolgozatot készít. E dolgozatok célja a választott tantárgyban való elmélyülés és a szakdolgozati metodológia elsajátításának gyakorlati igazolása. A teológiai tantárgyak közül a hallgató szabadon eldönti milyen diszciplínában kívánja megírni dolgozatát, majd ezután a szaktanárral egyeztetve választ témát. Nem kötelező minden félévben ugyanabból a tantárgyból írni a szemeszterdolgozatot, de lehetséges ez a variáció is. A szemeszterdolgozat a szakdolgozat előkészítését is szolgálja. Terjedelme kb. 7-10 oldal. Elkészítése feltételezi a szaktanárral történő rendszeres konzultációt.

HGB 2109 SZAKDOLGOZAT

Oktató: Témavezető

Heti óraszám: - Kreditérték: 5 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A főiskolai diploma és végzettség megszerzéséhez tanulmányi követelmények teljesítése mellett szükséges szakdolgozat benyújtása és megvédelése. A hallgató szabadon választja meg a tantárgyat, melyből elkészíti.

A szakdolgozat célja valamely teológiai tantárgyban való elmélyülés, s a benne szerzett jártasság és mélyreható ismertség tényének igazolása elméleti és gyakorlati szempontok harmonizációjának bemutatása. A szakdolgozatot a metodológiai és a tanulmányi és vizsgaszabályzat követelményének megfelelően kell elkészíteni, rendszeres konzultációt tartva a témavezető szaktanárral, majd megvédeni, a követelmények szerint.

Szigorlatok

HGB 1105 – BIBLIAISMERET SZIGORLAT

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: - Kreditérték: 5 Számonkérés módja: Szigorlat

A hallgatóknak számot kell adniuk arról, hogy az elmúlt félévekben elsajátított, Szentírással kapcsolatos rész-ismereteiket egységben látják és azok egymáshoz való viszonyát jól ismerik.

A szigorlat tartalma: I. Ószövetség: 1. Törvény 2. Próféták 3. Írások II. Újszövetség: 1. Evangéliumok, 2. Az Apostolok Cselekedetei, 3. Páli levelek, 4. Katolikus levelek, 5. Jelenések könyve.

HGB 1507 – HIT- ÉS ERKÖLCSTAN SZIGORLAT

Oktatók: Dr. Soltész János és dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: - Kreditérték: 5 Számonkérés módja: Szigorlat

A tantárgy célja a katolikus egyház hittanításainak és erkölcsi felfogásának tudatosítása és elsajátítása és gyakorlati megvalósításának meg-
alapozása, a keresztény életvitel számára.

A szigorlat tartalma: A dogmatika tantárgyban szereplő katolikus hittanítások s azok indoklása, értelmezése valamint az erkölcsi alapfogalmak, erkölcsi normák, Tízparancs, az egyház parancsai s értelmezésük, melyek a morális tantárgy körébe tartoznak.

HGB 4110 – EGYHÁZI SZAKNYELVI SZIGORLAT

Oktatók: Dr. Szilágyiné Inántsy-Pap Ágnes, Britschgi Réka,
Dobos András, dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: - Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Szigorlat

Záróvizsga

HGB 2910 KATEKÉTA ZÁRÓVIZSGA

Oktatók: Dr. Obbágy László, dr. Soltész János és dr. Sivadó Csaba
Heti óraszám: - Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Szigorlat

A katekéta záróvizsga a Katekéta diploma megszerzésének feltétele. A záróvizsga a szakdolgozat megvédéséből és szóbeli részből áll, melynek követelményeit a tanulmányi és vizsgaszabályzat tartalmazza. A szóbeli rész a szakiránynak megfelelő sajátos tantárgyak és a gyakorlati ismeretek hangsúlyát tartalmazza.

A kateketika és a specializációs tantárgyak tematikus, elméleti és sajátos gyakorlati követelményeinek elsajátítása.

Szakdolgozat megvédése, szóbeli vizsga a kijelölt témakörökből.

HGB 2822 LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ZÁRÓVIZSGA

Oktatók: Dr. Obbágy László, dr. Soltész János és dr. Sivadó Csaba
Heti óraszám: - Kreditérték: 4 Számonkérés módja: Szigorlat

A záróvizsga a Lelkipásztori munkatárs diploma megszerzésének feltétele. A záróvizsga a szakdolgozat megvédéséből és szóbeli részből áll, melynek követelményeit a tanulmányi és vizsgaszabályzat tartalmazza. A szóbeli rész a szakiránynak megfelelő sajátos tantárgyak és a gyakorlati ismeretek hangsúlyát tartalmazza.

HITTANÁR-NEVELŐ TANÁR MESTERSZAK

MAFI 121 – FILOZÓFIA: METAFIZIKA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A metafizika kurzus Arisztotelész filozófiájával kezdődik, az ő hülémorfizmusával, a kategóriák bemutatásával, majd pedig transzcendentálék ismertetésével folytatódik. A hallgatóknak ismerniük kell olyan fogalmakat, mint lényeg, akcidens, első és második anyag, aktus-potencia, lét-lényeg, forma-anyag összefüggése. Szintén fontos metafizikai problémakör az idő és a tér természete, amikor is megkülönböztetjük a képzetes, fizikai, matematikai és észlelt teret. Kant szerint a tér és idő az emberi értelem a priori tulajdonságai; Newton és Leibniz nyomán abszolút és relatív térről beszélünk, végül Arisztotelész és Szent Ágoston tanítását kiegészítjük az újkori és legújabb kori szerzők említésével, mint pl. McTaggart. Szintén fontos része a kurzusnak a különböző ontológiai szintek és kvalitásaik bemutatása, a növényi, állati és emberi pszichofizikai szintek és az emberi értelem elkülönítése Max Scheler nyomán.

MAFI 122 – FILOZÓFIA: TEODÍCEA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A teodícea filozófiai diszciplínának fogalma, kiindulási pontjai és feladatai. Isten létének lehetséges megközelítései. Különböző filozófiai rendszerek istenérveinek taglalása, azok kritikái és azok bizonyítóereje. Isten az analógiás beszédben. Valláskritikák elemzése, ateista rendszerek tanulmányozása.

Tematika: Az antikvitás istentana - politeizmus, monoteizmus, antropomorf istenségképek ókori kritikája. Platón és Arisztotelész isten-

tana, a sztoikus filozófusok erkölcsének és Istenre való hivatkozásuk kapcsolata. Az újplatonizmus vallásossága. A patrisztika istentana, Szent Ágoston istenképe. A középkor teológiája: Szent Tamás öt útja, a misztikus vonulat Eckhart Mester és Nicolaus von Cues nyomán. A Descartes-i és Leibnizi metafizika, mint istentan-megalapozás. Kant moralizáló vallása. Hegel intellektualizáló vallása. Valláskritikák tárgyalása: L. Feuerbach, Marx, K. Nietzsche, S. Freud, R. Carnap A XX. sz. istentana K. Barth és K. Rahner gondolkodásában

MAB 111 – ÓSZÖVETSÉGI EXEGÉZIS I.

Oktató: Dr. Fodor György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ószövetségi írásmagyarázat legfőbb mai irányzatainak, módszereinek bemutatása a hallgatónak, akiknek a konkrét szövegelemzések segítségével képessé kell válniuk kritikusan értékelni és gyakorolni azokat.

Tematika: A bibliai őstörténethez kapcsolódó általános bevezetőt (a Ter 1-11 műfaja, szerkezete, keletkezése) követően annak részletes magyarázatára kerül sor. Ezzel kapcsolatban bemutatást nyernek az ókori Kelet irodalmának a világ és az ember teremtését tárgyaló alkotásai. A bibliai szövegek magyarázatát a pátriárkai történetek rövid ismertetése vezeti be (a pátriárkai történetek műfaja, eredete és keletkezése, a pátriárkák történetiségének kérdése). Az exegézis keretében különböző műfajú szövegegységek (Ter 14; 15; 18,1-15; 21,1-8; 22) magyarázatára kerül sor, amelyekből a hallgatók megérthetik a pátriárkai történetek műfaját és természetét a Genézis könyvében.

MAB 112 – ÓSZÖVETSÉGI EXEGÉZIS II.

Oktató: Dr. Fodor György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ószövetségi írásmagyarázat legfőbb mai irányzatainak, módszereinek bemutatása a hallgatónak, akiknek a konkrét szövegelemzések segítségével képessé kell válniuk kritikusan értékelni és gyakorolni azokat.

Tematika: Az ószövetségi üdvösségközvetítők három fő tartományához tartozó bibliai szövegek kerülnek elemzésre: királyi Messiás (Íz

7,1-17; 9,1-6; 11,1-9; Mik 5,1-5; Zak 9,9-10), Jahve szenvedő szolgája (Iz 42,1-4.5-9; 52,13-53,12), Emberfia (Dán 7). A szövegek exegézise mellett a hallgatók megismerhetik az ószövetségi üdvösségvárás kérdését a mai biblikus kutatásban, egyúttal kitekintést kapnak arra nézve, hogy az Újszövetség miként alkalmazza ezeket a szövegeket Jézus személyére és üdvözítő művére.

MAB 113 – ÚJSZÖVETSÉGI EXEGÉZIS I.

Oktató: Dr. Fodor György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az újszövetségi írásmagyarázat legfőbb mai irányzatainak, módszereinek bemutatása a hallgatóknak, akiknek a konkrét szövegelemzések segítségével képessé kell válniuk kritikusan értékelni és gyakorolni azokat.

Tematika: A kiválasztott evangéliumi szövegek és a párhuzamos helyek feldolgozása (elemzési szintek: szövegkritika, nyelvi elemzés, háttérinformációk, irodalmi forma, szerkesztés, az eredeti esemény vagy szöveg, az ősegyház tanítása, Márk tanítása, Máté tanítása, Lukács tanítása, János tanítása, jelenkori értelmezés. Tárgyalt fejezetek: Az örömhír kezdete, Keresztelő János fellépése, Jézus megkeresztelkedése, Jézus megkísértése, Jézus fellépése. Elemzésre kerülő szövegek: Mk 1, 1-15, Mt 1,1-17; 3, 1-17, Lk 1,1-4, 3, 1-22, Jn 1,1- 34; Mk 1,1-12, Mt 4,1-22, Lk 4, 1-30; Jn 2,1-12

MAB 114 – ÚJSZÖVETSÉGI EXEGÉZIS II.

Oktató: Dr. Fodor György

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az újszövetségi írásmagyarázat legfőbb mai irányzatainak, módszereinek bemutatása a hallgatóknak, akiknek a konkrét szövegelemzések segítségével képessé kell válniuk kritikusan értékelni és gyakorolni azokat.

Tematika: A kiválasztott evangéliumi szövegek a következő témakörök megismerésében nyújtanak segítséget: a bibliai szövegek megközelítése és válaszkeresés az emberi élet jelentős momentumaiból kiindulva, a közösségi bibliaolvasás módszerei. Tárgyalt szentírási egységek:

(találkozások Jézussal) Zakeus története, Jézus Simon házában, Jézus Názáretben (Mk), Jézus és a gazdag, az emmauszi tanítványok; (Jézus példabeszédei) a szántóföldbe rejtett kincs, a tékozló fiú története, a konkoly és a búza, az irgalmas samaritanus története; (Jézus csodái) a siketnéma meggyógyítása, a naimi özvegy, a megszállott fiú meggyógyítása, a vihar lecsendesítése. Elemzésre kerülő szövegek: Mt 10,25-37; 13,24-33,44; Mk 4,35-41; 6,1-6; 7,31-37; 9,14-29; 10,17-22; Lk 7,11-17,36-50; 15,11-32; 19,1-10; 24,13-35

MAE 131 – MAGYAR EGYHÁZTÖRTÉNELEM

Oktató: Dr. Janka György – Dr. Véghseő Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja megismertetni a hallgatókkal a magyar katolikus egyház ezeréves történetének fontosabb eseményeit, fordulópontjait és kiemelkedő személyiségeit. A hallgatók bevezetést kapnak az egyes korszakok historiográfiájába is. Az oktatás során kiemelt szerepet kap a sajátos egyházi terminológia elsajátítása, valamint a leginkább vitatott egyháztörténeti események elemzése. A tantárgy sikeres teljesítése esetén a hallgatók képessé válnak arra, hogy átlássák a magyar katolikus egyház jelenlegi helyzetének történelmi előzményeit.

Tematika: A kereszténység felvétele és az egyházszervezet kialakítása Szent István korában; Az egyházszervezet fejlődése az Árpád-házi királyok korában; A Vegyesházi uralkodók egyházpolitikája; A reformáció kora; Katolikus megújulás és ellenreformáció Magyarországon; A 18. századi katolikus egyház; A katolikus egyház Magyarországon a reformkorban és a 48-as szabadságharc korában; A kiegyezéstől az I. világháborúig; A két világháború közti katolikus reneszánsz; A kommunista diktatúra egyházüldözése az 1964-es megegyezésig; A katolikus egyház a Kádár-rendszerben; Az 1989-es politikai fordulat és az egyházszervezet 1993-as átszervezése

MAD 161 – DOGMATIKA V. KEGYELEMTAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A tárgy célja, hogy az üdvösségtörténet egészét Isten kegyelmi cselekvéseként mutassa be. E tantárgy elvégzése a hallgatóknak lehetőséget

ad korábbi dogmatikai ismereteik rendszerezésére és az üdvösségtörténet áttekintésére, elsősorban antropológiai szempontból.

Tematika: A Szentlélek mint Isten emberszeretetének megnyilvánulása. - Az üdvösség felkínálása és a kegyelem megnyilvánulási formái az Ószövetségben. - Isten megszemélyesült kegyelme: Krisztus és az általa meghirdetett Isten Országá. - A kegyelem értelmezése a görög egyházatyáknál. - Ágoston kegyelemtana és a nyugati egyház felfogása. - A kegyelemtan fejlődése a középkortól napjainkig. - A kegyelem perszonalisztikus-kommunikatív értelmezése. - Kegyelem és szabadság.

MAD 162 – DOGMATIKA VI. A ZSINAT EGYHÁZA

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus célja a mesterképzés végén egy „teológiai” összefoglaló kép kialakítása, melyhez alapként a II. Vatikáni Zsinat eseménye és dokumentumai szolgálnak.

Tematika: 1. A LG egyházképe, 2. A DV megújult kinyilatkoztatásfogalma, 3. Az Egyház és „környezete” a UR és a NA tükrében, 4. A keleti katolikus egyházak realitása, 5. A GS üzenete a világ számára.

MAM 171 – MORÁLTEOLÓGIA: ÉLETETIKA

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A keresztény hagyomány az életet és az egészséget a teremtő Isten adományának tekinti, és az ártatlan emberéletnek messzemenő tiszteletet és védelmet követel. A kurzus megismertet az ősi és a tudomány fejlődésével jelentkező új problémákkal, és lehetővé teszi a hallgatónak, hogy biztos eligazítást nyújtsanak a társadalom fiatal és felnőtt tagjainak a tisztességes döntéshez. A tárgy nélkülözhetetlen ismeretet nyújt a keresztény élethivatás betöltéséhez. A kurzus kifejezett hangsúlyt helyez a Keleti Egyház Kódexe és a keleti teológia szempontjainak megismerésére.

Tematika: I. Általános megfontolások: Az ember hivatása: Élet a Szentlélekben. Az élet értéke, az emberméltóság, az ölés tilalma, egészség és gyógyítás, öregedés és halál. - II. Az élet védelmének individuális

problémái: A magzati élet védelme, az emberi szaporodás új módszerei, a géntechnika erkölcsi problémái, kísérletek az emberen, a szervátültetés problémái, a halálbüntetés kérdése, az öngyilkosság cselekedete, önvédelem, eutanázia és halniségítés. - III. A háború szociális problémája. - IV. A házassággal kapcsolatos etikai kérdések.

MAM 172 –MORÁLTEOLÓGIA: VALLÁSOSSÁG

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 3 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

Az ember nemcsak létével, hanem tudatos és vallásos cselekedeteivel is meg akarja tisztelni Alkotóját. Ha ezt teszi, akkor a hit az élet tapasztalható dimenziójában valósul meg, az emberséget is felemeli, megszenteli. Az emberekben lévő vallásos érzés helyes megnyilvánulásának feltételei vannak. A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a hiteles keresztény vallásosságot, az ezzel szemben álló jelenségeket, tendenciákat, bűnöket, és az elhanyagolásából származó problémákat, hogy józan és felelősségteljes vallásos gyakorlatot alakíthassanak ki, mely mások számára is vonzó lehet. A tárgyalás nélkülözhetetlen része a Keleti Kódex a Liturgikus Instrukció és mérvadó keleti teológusok szempontjainak megismerése.

Tematika: a) A keresztény vallásosság fogalma, alapvető megnyilvánulásai, a „szent” értéke b) A vallásos személyiség főbb jellemvonásai c) Az áldozatbemutatás fogalma, a keresztény kultusz csúcsa d) A kultikus ünneplés teológiája és gyakorlata e) Az imádság fogalma, fajtái, problémái f) A vallásosság különleges megnyilvánulásai: a fogadalom és az eskü g) A vallásosság elhajlásai: a hiszékenység és a vallásosság elhanyagolásának megnyilvánulásai. b) A Tízparancsolat áttekintése, különösen a vallásosság szemszögéből.

MAM 173 – AZ EGYHÁZ TÁRSADALMI TANÍTÁSA

Oktató: Dr. Papp Tibor

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Azoknak az intézményesült képződményeknek erkölcsi értékelése, amelyekké a szociális interakciók sűrűsödtek és szilárdultak.

Tematika: Alapfogalmak - A kinyilatkoztatás társadalomerkölcsi dimenziója - Egyház és világ - A modern társadalom születése - A katoli-

kus társadalomtan kezdetei - A pápák szociális tanításának áttekintése a Centesimus annus nyomán - Alapelvek: perszonalitás, szolidaritás, szubszidiaritás. A társadalmi alrendszerek erkölce: Politika és jog - Gazdaság - Környezetvédelem - Tudomány és technika - Család - Kultúra és világnézet

MAG 191 – A HITOKTATÁS SZAKMÓDSZERTANA I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A hallgatók a hit közvetítésének és a hitre nevelésnek a szélesebb perspektívájába helyezve képesek legyenek a teológiai és pedagógiai tudás összekapcsolására; ismerjék meg a hitoktatás módszertanának alapvető elméleti problémáit, a legfontosabb metodológiai kritériumokat és a speciális módszereket, hogy saját módszertani kultúrájukat később is fejleszteni tudják, és reflektálni tudjanak saját gyakorlatukra.

Tematika: Evangelizáció és hitre nevelés. A teológia, mint a hitre reflektálás pedagógiai közvetítése. Kateketikai megközelítésmódok az egyházban: diakrón és szinkrón perspektívában. Kateketikai dokumentumok és egyházi gyakorlat. Teológiai kritériumok a módszertani elemzésben. Pedagógiai kritériumok a módszertani elemzésben.

MAG 192 – A HITOKTATÁS SZAKMÓDSZERTANA II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A hallgatók a hit közvetítésének és a hitre nevelésnek a szélesebb perspektívájába helyezve képesek legyenek a teológiai és pedagógiai tudás összekapcsolására; ismerjék meg a hitoktatás módszertanának alapvető elméleti problémáit, a legfontosabb metodológiai kritériumokat és a speciális módszereket, hogy saját módszertani kultúrájukat később is fejleszteni tudják, és reflektálni tudjanak saját gyakorlatukra.

Tematika: Általános didaktikai módszerek alkalmazása a hittanórán. Speciális módszerek a hit közvetítésében és a hitoktatásban: egyházi hagyomány és új kezdeményezések. A különféle korosztályok hitoktatásának kiemelkedő jellegzetességei. A hittanóra tervezése; a hittanóra

felépítésének sajátosságai. Értékelés a hittanórán. Eszközök és használatuk a hittanórán.

Szemináriumok

MAE 132 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM SZEMINÁRIUM I.

Oktató: Dr. Janka György – Dr. Véghseő Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A kötelező tananyag elmélyítésén túl segítségnyújtás a nélkülözhetetlen történeti segédtudományok elsajátításához, ill. ezek speciális egyházi vonatkozásaihoz.

Tematika: Genealógia: fogalma, története, forrásai, alapfogalmai, jelei Archontológia és Prozopográfia.

MAG 193 – SZAKMÓDSZERTANI SZEMINÁRIUM I.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A hallgatók legyenek képesek az elméleti szak módszertani ismeretek gyakorlati alkalmazására elsősorban az elemzések, a reflexiók és a tervezés során. A saját nézeteikre reflektálva kezdjék el rugalmasan kialakítani tudatos kateketikai szemléletüket, s ehhez kapcsolódóan módszertani repertoárjukat.

Tematika: Reflektálás a saját kateketikai nézetekre, tapasztalatokra reflektív módszerekkel (fogalmi térkép, metafora, hangosan gondolkodás stb.). Elmélet és gyakorlat összekapcsolásának problémái, a saját elméletek megfogalmazásai és alkalmazási lehetőségeik. A hitoktatás terepeinek sajátosságai (plébánia, parókia, egyházi iskola, állami iskola). Elemzési szempontok: tankönyvek, tantervek teológiai, pedagógiai, kateketikai szemlélete. Elemzési szempontok: órák, foglalkozások elemzése. Módszertani bemutató gyakorlatok. A hitoktatás tervezésének konkrét lépései.

MAG 194 – SZAKMÓDSZERTANI SZEMINÁRIUM II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A hallgatók képesek legyenek az előző félévben elsajátított kompetenciák további fejlesztésére, az ismeretek alkalmazására a hitoktatásban, a különböző módszerek kipróbálása által növekedjen módszertani repertoárjuk, a módszertani elemzéshez kapcsolódó gyakorlati kritériumrendszerük. Sajtátsák el az állandó önreflexió gyakorlatát.

Tematika: A hallgatók mikrotanításokat vállalnak egy-egy módszerre fókuszálva. Az órák a mikro- tanításokból és azok elemzéséből állnak. Az elemzést egy másik hallgató előzetesen elkészített hand-outja segíti. A módszerek elsősorban az alábbiak közül kerülnek ki: 1. Kooperatív módszerek; 2. Egyéni munkához kapcsolódó módszerek; 3. Páros munkához kapcsolódó módszerek; 4. Drámapedagógiai módszerek; 5. Játék-módszerek; 6. Élménytanulás; 7. Vitamódszerek

Opcionális kurzusok és különeladások

A főiskola képzési kínálatából két tantárgy szabadon választható.

Szigorlatok

MAZS - ZÁRÓSZIGORLAT

Oktatók: Dr. Sivadó Csaba, Dr. Soltész János, Dr. Seszták István

Heti óraszám: - Kreditérték: - Számonkérés módja: Szóbeli szigorlat

A tanárjelölt által választott hittanár-nevelő tanári szakképzettség ismeretanyagának és kompetenciájának vizsga formájában történő számonkérése.

A zárószigorlat tematikája: A teológia két fő tárgyának, a dogmatikának és a morálteológiának ismeretköreiből, tantárgyanként 10-10 kijelölt témakör alapján, felkészülési idő után, szóbeli vizsga formájában ad számot tudásáról. A zárószigorlatot bizottság előtt kell letenni, melynek tagjai a szakfelelős és a kijelölt tantárgyak felelőse ill. oktatója.

Záródolgozat

MAZS - ZÁRÓDOLGOZAT

Oktató: Dr. Obbágy László

A tanári szakdolgozatot portfólió formájában kell elkészíteni. A portfólió egyrészt egy összesített írásbeli beszámoló a hallgató félév során végzett praxisáról (hatpontos, rendszerezett dokumentáció-gyűjtemény az összefüggő szakmai gyakorlathoz tartozó tárgyak tantárgyi programjában megfogalmazott feladatainak teljesítéséről), másrészt egy önálló dolgozat a hittanárrá válás folyamatáról, s egy személyes hangú ars poetica, egy hittanári hitvallás megfogalmazása.

KÁNTOR ALAPSZAK

Alapozó tárgyak

KATE 1001 – METODOLÓGIA

Oktató: Dr. Végheő Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A metodológia alapszeminárium célja a tudományos ismeretszerzés és ismeretközlés módszerének elsajátítása, különös tekintettel a teológiai tudományokra és természetesen a zenei kérdésekre. A hallgatók elméleti oktatása mellett fontos szerepet kapnak a módszertani gyakorlatok.

KATE 1002 – FILOZÓFIATÖRTÉNET I-II.

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium.

A filozófiai oktatás általános célja, hogy a hallgatókban felébressze a magukkal hozott köznapi és az iskolákban elsajátított szaktudományos létértelmezésen túl az egész eredetére, mibenlétére és céljára vonatkozó rendszeres, tudományos színvonalú kérdezés igényét. A filozófiai gondolkodás történetének tanulmányozása egy differenciáltabb problématudat kialakítását segíti és a személyes kérdezés, mérlegelés és válaszkeresés készségének fejlesztésére szolgál.

Tematika: I. a) A Szókratész előtti görög bölcelet, b) A szofisták és a szkepticizmus, c) A klasszikus görög filozófia: Szókratész, Platón, Arisztotelész, d) Hellenista filozófiai rendszerek: sztoicizmus, epikureizmus, szinkretizmus, újplatonizmus e) Az első keresztény bölcselet, a patrisztika századai, f) A skolasztika fejlődése, az egyetemes fogalmak vitája, arab és zsidó bölcelet, a skolasztika virágkora: Albertus Magnus, Aquinói Szent Tamás, Duns Scotus, g) A nominalizmus és a misztika. II. a) A reneszánsz bölcelete, b) René Descartes (1596-1630) racio-

nalizmusa, c) G. W. Leibniz (1646-1716) filozófiája, d) Az empirizmus D. Hume (1711-1776) filozófiájában, e) A felvilágosodás eszmevilága, f) Immanuel Kant (1724-1804) filozófiája I-II, g) Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831) filozófiája I-II, h) Soren Kirkegaard (1813-1855) filozófiája, i) Ludwig Feuerbach ateista antropológiája, j) A történelmi és a dialektikus materializmus, k) Friedrich Nietzsche nihilizmusa, l) K. Jaspers egzisztencializmusa, m) Martin Heidegger egzisztencializmusa, n) A transzcendentális módszer és a transzcendentális filozófiai rendszerek, o) A perszonalizmus.

KATE 1003-1004 – FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA I-II.

Oktató: Dr. Seszták István

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az alapvető hittani ismereteket, s ezek által megalapozza teológiai tanulmányaikat, elsősorban a dogmatika tantárgy megértését segítve ezzel elő.

Tematika: I. a) A kinyilatkoztatás és a hit: A kinyilatkoztatás fogalma, lehetősége, ténye a Szentírásban és a teológia történetében, b) Tulajdonságai, a Szentírás, a szenthagyomány, a dogma, a dogmafejlődés, a hit. II. A Krisztus-esemény vizsgálata: hermeneutikai kérdése, az Isten-Országá kifejezés vizsgálata (a jézusi igehirdetés központi fogalma), az első hitvallás megfogalmazásához alapul szolgáló gondolatok vizsgálata. A történelmi Jézus kérdése. A félév második feladata, hogy a hallgatókban tudatosítsa a II. Vatikáni Zsinat megújult egyházképét és egyházfogalmát: a) Az Egyház krisztusi eredete, b) Az Egyház alapítása, c) Teológiatörténet folyamán kialakult egyházképek, d) A II. Vatikáni Zsinat megújult egyházszemlélete, e) Az Egyház mint „communio”, f) Az Egyház alapfunkciói és alaptulajdonságai.

KATE 1005-1006 – ÓKERESZTÉNY IRODALOM I-II.

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az ókeresztény írókat, műveiket és az ókeresztény irodalmat.

Tematika: I. a) A patológia fogalma, felosztása, b) hellenizmus, római-ság, zsidóság, őskereszténység, c) gnoszticizmus, Szentírás és az Egyház

zi Tanítóhivatal, d) Római Szent Kelemen és Antióchiai Szent Ignác, e) Didakhé; Barnabás levél és a Hermász Pásztor, f) Pszeudoepigrafák, apokrifek, g) Szent Jusztinosz és Szent Iréneusz, h) Ókeresztény teológiai iskolák; Alexandriai Kelemen, i) Órigenész. II. a) Tertullianusz, b) Cesareai Euszébiosz és az ókori történetírás, c) Szerzetesség kialakulása és teológiai irodalma, d) Arianizmus és Szent Athanáz, e) A kappadókiai atyák, f) Jeruzsálemi Szent Kürillosz, Tarzoszi Diodorosz és Mopszvesztai Theodorosz, g) Aranyszájú Szent János, Küroszi Theodorótosz, h) Szent Ambrus, Szent Hiláriu, i) Szent Jeromos és Szent Ágoston.

KATE 1027 – BIZÁNCI LITURGIATÖRTÉNET

Oktató: Nyírán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: kollokvium

Az A. Baumstark és más liturgiatudósok által megfogalmazott „összehasonlító liturgia-elemzés” módszerét alkalmazva a kurzus nem csupán liturgikus információk összességét igyekszik nyújtani, hanem a bizánci hagyomány liturgikus forrásainak ismertetésén keresztül a Szent Liturgia történeti fejlődését próbálja rekonstruálni. Az említett módszer és a liturgiátörténeti kutatás nagyban hozzájárul a textus receptus mélyebb megértéséhez.

Tematika: A bizánci liturgiák általános bemutatása után a kurzus az Aranyszájú Szent Jánosnak tulajdonított Szent és Isteni Liturgia szerkezetét és szövegét vizsgálja alaposabban. Ennek értelmében tárgyalásra kerül a proskomidia/protheszisz, az enarxisz és a kisbemenet, az olvasmányok, a nagybemenet, az accessus ad altare, mint az anafora előkészítése, majd maga az anafora, az áldozást előkészítő rítusok, az áldozás, hálaadás és elbocsátás.

KATE 1028 – AZ EGYHÁZI ÉV A BIZÁNCI HAGYOMÁNYBAN

Oktató: Nyírán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A kurzus célja, hogy egy teljes liturgikus évet bemutasson a maga komplexségében, amelyben a vasárnap és a hétköznapok, a változó és az állandó ciklus, s az ehhez kötődő ünnepek egyaránt nagy szerepet játszanak.

Tematika: A liturgikus év általános ismertetésekor az egyes időszakokhoz kötődő liturgikus könyvek tanulmányozására is sor kerül. A liturgikus év központi eseményének, a Húsvét ünnepének, az azt megelőző (Nagyböjt) és követő (Szent ötven nap) időszakok részletes történeti vizsgálata mellett jelenkori kihatásait is megpróbáljuk nyomon követni. Hasonló kritériumok szerint, de már nem annyira a részletesség igényével tekintjük át a Bizánci Egyház által meghatározott, ún. „Tizenkét nagy ünnepet”, és az év maradék részéből néhány kiemelt eseményt, amelyek görögkatolikus körben terjedtek el az idők folyamán.

KATE 1029 – APOSTOL ÉS PARÍMIÁK

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A liturgikus könyvek között egy kisebb csoportot alkotnak a lectionariumok, vagyis azok az olvasmányos könyvek, amelyek részeinek felolvasására az egyház által előírt szertartások keretein belül kerül sor, az egyház által meghatározott sorrendben.

Tematika: A négy ismert lectionarium, az Evangéliumos könyv, az Apostolos könyv, a Profetologion (ószövetségi olvasmányok könyve) és a Zsoltáros könyv közül az Apostolos könyvet és a mára már feledésbe merült Profetologion helyett pedig a parímiákat, vagyis azokat az ószövetségi olvasmányokat fogjuk elemezni, amelyeket Egyházunk bizonyos ünnepeink szertartásaira elrendelt. A kurzusnak kettős célja van, egyrészt megvilágítani, hogy milyen sorrendben és milyen elv szerint kerültek az egyes apostoli, illetve parímiás szakaszok az adott napokhoz, illetve ünnepekhez. Másrészt pedig a szakaszok éneklésének sajátosságai mellett, azok magyarázatára is sor kerül, főként az ünnepek vonatkozásában.

KATE 1030 – KÁNTOR-TYPIKON

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tartalom: A Typikon a szoros értelemben vett liturgikus könyvek sorában időrendileg a legutolsó helyet foglalja el, jelentőségét tekintve azonban mégis az egyik legfontosabb, mivel szabályozza a többiben lévő szertartások menetét. A kurzus folyamán tanulmányozzuk a

liturgikus könyvek között betöltött helyét és szerepét, valamint történeti fejlődését is, kiemelve a szabbaita, a sztudita és a neoszabbaita korszakokhoz kötődő sajátosságokat. A Typikon általános részeinek bemutatása után a részletes leírások kerülnek kifejtésre.

Cél: Megismertetni a bizánci rítus szertartásainak helyes végzéséhez szükséges liturgikus előírásokat, ugyanakkor kifejtetni az azok hátterében lévő liturgikus teológiát is, elkerülve ezáltal, hogy a tanulmány pusztán rubricista vagy túlságosan ritualista jelleget öltjön. Módszer: Tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével.

Szakmai törzstárgyak

KATE 1031-1035 – LITURGIKUS (EGYHÁZI) ÉNEK I-V.

Oktató: Dr. Bubnó Tamás, Dr. Sivadó Csaba, Kocsis Fülöp

Heti óraszám: 2+2+2+2 Kreditérték: 3+3+3+3+3

Számonkérés módja: 4 kollokvium, 1 szigorlat

A kántorképzés egyik legfontosabb, alapvető tantárgya. Célja, hogy a hallgató fokozatosan elsajátítsa elméletben és gyakorlatban a szertartásokon használt összes görögkatolikus dallam minőségi előadásának lényegét: lelkileg, teológiailag, tudatilag, zeneileg és hangilag egyaránt. Lássa és ismerje a magyar dallamvilág bizánci és szláv gyökereinek összefüggéseit, valamint hatásukat a hazai görögkatolikus zenére. Ismerje meg a magyarországi görögkatolikus éneklés hagyományát, variánsait, valamint a keleti hagyományú más egyházak liturgikus gyakorlatából szemelvényeket. Alapos felkészültséggel és ismeretekkel tudja alátámasztani a kántorsághoz szükséges attitűd saját személyiségére vonatkozó kialakítását. Összefüggéseiben ismerje más keresztény/keresztényen egyházak és a bizánci rítusú egyházak liturgikus éneklésre vonatkozó hagyományát, s tájékozódási szinten ezek mai úzusát.

KATE 1007-1008 – ÓSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS I-II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Az ószövetségi bevezetés célja, hogy megismertesse a hallgatókkal Izrael történetét, a Pentateuchus keletkezését, a Deuteronomisztikus

könyveket és a 8. századi prófétákat, illetve az általuk írt ószövetségi szentírási könyveket.

Tematika: I. a) Általános bevezető, b) Izrael története a Kr. e. 2. évezred második felétől, c) A pentateuchus-kritika története, d) A Teremtés, Kivonulás, Leviták, Számok és a Második Törvénykönyv azaz a TÓRA bemutatása, e) József, Bírák, Sámul 1. és 2. könyve, Királyok 1. és 2. könyve, f) Ámosz, Ozeás, Mikeás, Izaiás próféta könyve. II. a) Náhúm, Szofoniás, Abdeus, Jeremiás könyve, b) Ezekiel, Deutero-Izaiás, c) Aggeus, Zakariás, Trito-Izaiás, Malakeus, Zakariás, Joel és Jónás könyve, d) Zsoltárok, Jób, Példabeszédek, Rút, Énekek éneke, Prédikátor, Siralmak, Eszter, Dániel, Ezdrás, Nehemiás, Krónika 1. és 2. könyve, e) Báruk, Jeremiás levele, Tóbiás, Judit, 1-2 Makkabeus, Bölcsesség, Sirák, Eszter és Dániel könyve

KATE 1009-1010 – ÚJSZÖVETSÉGI BEVEZETÉS I-II.

Oktató: Gánicz Endre

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Az újszövetségi bevezetés az újszövetségi szentírási könyvek létrejöttének idejét, helyét, körülményeit tárgyalja, figyelmet szentelve az egyes könyvek tartalmára, sajátos mondanivalójára.

Tematika: I. a) Jézus élete (időpont és környezet), b) Jézus tanítása, c) Az emberek válasza Jézus tanítására, d) Szinoptikus evangéliumok (Máté, Márk, Lukács), e) Apostolok Cselekedetei, f) A Katolikus levelek (János 3 levele, Péter 2 levele, Júdás és Jakab levele), g) János evangéliuma, h) Zsidóknak írt levél, i) Jelenések könyve. II. a) A jeruzsálemi ősegyház és Palesztina története Jeruzsálem pusztulásáig, b) 1-2. Teszsalonikieknek írt levél, c) Kolosszeieknek írt levél, d) Efezusiakhoz írt levél, e) Filemonhoz írt levél, f) Filippieknek írt levél, g) 1-2. Korinthusiakhoz írt levél, h) Galatákhoz írt levél, i) Rómaiakhoz írt levél, j) Timóteushoz írt levél, k) Tituszhoz írt levél.

KATE 1011-1012 – EGYHÁZTÖRTÉNELEM I-II.

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A tantárgy célja, hogy az adott korra vonatkozóan megismertesse a hallgatókkal az egyház történetét, legfontosabb eseményeit. Felhívja a

hallgatók figyelmét a liturgia alakulására, a bűnbánati és fegyelmi élet változásaira.

Tematika: I. Az egyház keletkezésének történeti kerete: hellenizmus, romanitás, zsidóság, Jézus Krisztus és az egyház, az ősegyház kora, terjedés, szervezet, Apologéták és működésük, Az első századok eretnekségei, Az egyházszervezet továbbfejlődése, Nagy Konstantin egyházpolitikája, Az arianizmus, a niceai zsinat, a szentháromságtani viták, a konstantinápolyi zsinat, A IV. század görög és latin egyházatyái és teológiájuk, Nesztoriosz és az efezusi zsinat, a monofizitizmus és a khalcedoni dogma, az „újkhalcedoni korszak”, Pelagius és Ágoston, A kereszténység elterjedése egész Európában, Egyházi állam és a „Sacrum Imperium Romanun”, Képrombolás és a keleti egyházszakadás, Magyarság és kereszténység, Szerzetesség és a cluny-i reform, VII. Gergely és reformmozgalma, az investitúra-harc, Magyar egyház az Árpád-házi királyok alatt, Keresztes hadjáratok, Missziós tevékenység, egyházkormányzat, középkori szerzetesség, eretnekség, inkvizíció, egyházi tudományosság, misztika, kultúra, Avignon-i fogság, a nagy nyugati szakadás, a konstanzi zsinat, a Basel-Ferrara-Firenzei zsinat és az unió, Reneszánsz pápák, a magyar egyház a vegyesházi királyok alatt. II. A lutheri reformáció okai, története és megerősödése, A kálvinizmus elterjedése Európában és Magyarországon, A Trienti Zsinat, a katolikus megújulás megvalósítása, pápai, szerzetessége, A katolikus restauráció Magyarországon, a barokk lelkiség, liturgia és teológia, Hitterjesztés az újkorban, a harmincéves háború korának pápai, A pápaság és az egyházi élet a feudális abszolútizmus korában, a protestantizmus és az ortodoxia a korszakban, Gallikanizmus és janzenizmus, a felvilágosodás, a jezsuita rend eltörlése, A magyar katolikus egyház története 1711-1780, A katolikus egyház a nagy francia forradalom és Napóleon uralma alatt, XII. Leó, VIII. Piusz, XVI. Gergely, IX. Piusz pápasága, Az I. Vatikáni Zsinat és XIII. Leó és X. Piusz pápasága, A katolikus egyház Európa államaiban 1914-ig, A magyar katolikus egyház története 1790-1914 között, Az egyház belső élete, megszentelő tevékenysége és teológiája 1914-ig, Az ortodoxia, a protestáns egyházak, és a szekták sorsa 1914-ig, A két világháború korának pápai, Ortodoxia, protestantizmus és ökumenizmus a XX. században, A katolikus egyház belső élete és a teológia irányai a XX. században, A magyar katolikus egyház története 1914-2000 között, XXIII. János, VI. Pál, II. János Pál pápasága, a II. Vatikáni Zsinat, A hajdúdorogi egyházmegye története.

KATE 1013 – GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZTÖRTÉNELEM

Oktató: Dr. Janka György

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: I. A vándorlástól az Árpád-kori kolostorok pusztulásáig: 1. A keleti kereszténység hatása a honfoglalás előtt és alatt; 2. A bizánci hittérítés; 3. Szent István egyházpolitikája, a két rítus együttélése; 4. Bizánci szertartású kolostorok és ezek hanyatlása. II. Az uniók kora: 1. Új kolostori központok; 2. A délszláv unió; 3. A gyulafehérvári unió; 4. Unió Bihar vármegyében; 5. Rítusvikariátusok Nagyváradon és Munkácson. I. A magyarországi görögkatolikus egyházmegyéek kánoni felállítása és története: 1. A munkácsi egyházmegye; 2. A körösi egyházmegye; 3. A fogarasi egyházmegye, majd érsekség; 4. A nagyváradi egyházmegye; 5. A lugosi és a szamosújvári egyházmegye; 6. Az eperjesi egyházmegye; 7. A püspökök bécsi szinódusa. II. A görögkatolikus magyarság mozgalmi és a hajdúdorogi egyházmegye története. III. A Miskolci Apostoli Kormányzóság története. IV. A Magyar Görögkatolikus Egyház napjainkban.

KATE 1014-1017 – DOGMATIKA I-IV.

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

Heti óraszám: 2+2+2+2 Kreditérték: 3+3+3+3

Számonkérés módja: 4 kollokvium

A tantárgy célja, hogy a hallgatók számára felvesse a mai emberek kérdéseit, elsősorban az istenkérdést, azokra válaszokat keresve valamint, hogy a hallgatókkal megismertesse a teremtéshit irodalmi kifejezőmódjait és annak dogmatörténeti fejlődését.

Tematika: I. Istentan és Teremtéstan. a) Az Ószövetség népe és Istene, Jahve, b) Izrael népének sokszínű Istentapasztalata, c) Az ószövetségi istenhittől a keresztény istenhittől távlatban, d) A Jézus korabeli zsidóság törekvései az istenhittel kapcsolatban, e) A teológia és a krisztológia újszövetségi összekapcsolódása, f) Az istentan dogmatörténeti szempontjai és szisztematikus reflexiója, g) A zsidó-keresztény teremtéshittől irodalmi kifejezőmódjai, h) A teremtés és a megváltás Jézus tanításában, i) Alapvető megjegyzések a bibliai teremtéstanhoz, j) A bibliai teremtéstan központi tartalmai, k) A teremtéstan dogmatörténeti fejlődése az ókorban és a középkorban, l) Az újkor világlképe, m) Isten teremtő tevékenysége, n) Az ember, a világ és an-

nak beteljesedése. II. Szentháromságtan. a) Szentháromságtani megközelítések, b) A Szentháromság kinyilatkoztatásának ószövetségi előtörténete, c) A Szentháromság kinyilatkoztatása az Újszövetségben, d) A Szentháromságtan dogmatörténeti szempontjai, e) A szentháromságtani terminológia kialakulása, fejlődése, f) A kappadókiai atyák és Nyugat pszichológiai szentháromságtana, g) A Szentháromságtan hermeneutikája, h) Isten hármassága önközlésének ökonómiajában, i) Az üdvtörténeti és az immanens Szentháromság, j) A három isteni személy lényegi egysége, mint a vonatkozások valósága, k) A szentháromsági eredetek és a személyi sajátosságok, belső eredetek üdvtörténeti küldések, l) A hármasság-egy isten titka és a hit élete. III. Krisztológia. a) Az Ószövetség várakozása az üdvösségre, b) A názáreti Jézus földi története és halál sorsa, c) Az Újszövetség tanúságtétele a feltámadásról, újszövetségi krisztológiák, d) krisztológiai típusok a Nikaia előtti időben, e) a Nikaiai Zsinat döntése, Canterbury Szent Anzelm és Aquinói Szent Tamás krisztológiája f) Újkori és XX. századi krisztológiák, g) A krisztológia szisztematikus tárgyalása - Mai értelmezési kísérletek. IV. Kegyelemtan, Eszkatológia. a) A kegyelemtan megközelítése, ószövetségi alapjai, b) Jézus Krisztus: isten megszemélyesült kegyelme, c) A kegyelemtan dogmatörténeti fejlődése a keresztény ó- és középkorban, d) A Trentói Zsinat és napjaink kegyelemtana, e) A Szentháromságos Isten önközlésének kegyelmi jellege, f) A kegyelem közlése és megvalósulása, g) Az eszkatológia megközelítése, bibliai alapjai, h) A végidővárás változásának fejlődése a különböző korokban, i) A hermeneutikai szempontok az eszkatológiában, j) Az egyetemes remény a Bibliában, k) A halottak feltámadása Jézus Krisztus tanításában, l) Az egyetemes remény és ítélet, valamint a feltámadás dogmatörténeti fejlődése, m) A halál szisztematikus értelmezése, n) Feltámadás, ítélet, tisztulás, beteljesedés.

KATE 1018-1019 – MORÁLTEOLÓGIA I-II.

Oktató: Dr. Soltész János

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A tantárgy célja a morálteológia kialakulásának, fejlődésének tárgyalása, valamint a hallgatókkal megismertetni a morálteológiai alapfogalmakat, a Krisztusi, egyházi és társadalmi törvények életünkre gyakorolt hatását, megismertetni a keleti teológia, a keleti atyák és a Kódex mérvadó szempontjait is.

Tematika: I. Alapfogalmak. a) Az erkölcszociológia kialakulása, fogalma, módszere, érvelési módja, b) Istenképiség és keresztény hivatás, c) Az

erkölcsi személyiség alapvonása, személyes cselekvés fogalma, tudatosága, szándékossága, minősítése, d) A szabad döntés értelmezése, a cselekvés akadályai, e) Az erkölcsi törvény fogalma, a természetes erkölcsi törvény; A Tóra és Krisztus törvénye, egyházi és társadalmi törvények, f) A Tízparancsolat, g) A lelkiismeret fogalma, értelmezése, felosztása, a bizonytalan lelkiismeret, morális szisztémák, h) A bűn fogalma, fajai, forrásai és következménye, i) A megtérés és a megbocsátás, II. Erények. a) A keresztény hit fogalma, bibliai-teológiai értelmezése, b) A keresztény hit megvédése, megvallása, terjesztése, c) A keresztény hit és az ellene irányuló bűnök, d) A keresztény remény értelmezése, bibliai és teológiai szempontjai, e) A remény elleni bűnök f) A keresztény szeretet fogalma, normája, dilemmái, megnyilvánulása a családban és az emberi közösségben, g) Bűnök a szeretet erénye ellen.

KATE 1020 – A SZOCIOLÓGIA ALAPJAI

Oktató: Dr. Papp Tibor

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: kollokvium

A szociológia segítséget ad az ember számára, hogy azt a társadalmat, amelyben él, jobban megértse. Így például magyarázatot találjon a társadalomban található kulturális különbségek okaira vagy a társadalom életét irányító politikai döntésekre. Mivel pedig az ember a társadalomban él, ezért a társadalom ismerete lehetővé teszi számára, hogy önmagát is jobban megismerje, ezzel a szociológia gyakorlati jelentősége egyre nagyobb manapság.

Tematika: Az oktatás folyamán a következő tartalmak kerülnek előtérbe: a szociológia mint tudomány; a szociológia tárgya, módszere, alapvető szemlélete, emberképe; a szociológia története; a szociológia módszertana; a szegénység mint világméretű probléma; társadalmi szerkezet és rétegződés; életkörülmények városban és falun; társadalmi mobilitás; nyitott és zárt társadalom; migráció; népesedés; az egészségügyi ellátás helyzete; kiemelt demográfiai csoportok: nők, idősek, fiatalok és gyermekek; a kisebbségekkel, etnikai csoportokkal kapcsolatos kérdések; a család mint a társadalom alapsejtje; az oktatás és a nevelés különös jelentősége a társadalmi egyenlőtlenségek kiegyensúlyozásában; a gazdasági élet; a munkanélküliség; az állam és a politika szerepe életünkben; az életmód; a fogyasztói társadalom; kultúra, értékek, életminőség; deviáns viselkedés; a vallás szerepe a társadalomban;

szekularizáció, fundamentalizmus; társadalmi változások, gazdasági fejlődés, rendszerváltozás; demokrácia.

KATE 1036 – LITURGIKA

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: kollokvium

Tartalom: A kurzus folyamán megvizsgáljuk Szent Bazil Szent és Isteni Liturgiájának az anaforáját és azon részeit, amelyek nem közösek az Aranyszájú Szent Jánosnak tulajdonított Szent Liturgiáéval. A bizánci egyház harmadik anaforája (Szent Jakab Szent és Isteni Liturgiája) mellett az Előre megszentelt áldozatok liturgiájának történeti áttekintését és mai gyakorlatát is bemutatja a tantárgy.

Cél: Megismertetni a bizánci egyház eucharisztikus liturgiáinak fejlődéstörténetét, ami az aktuális gyakorlat mélyebb megértését is elősegíti. Módszer: Tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével.

KATE 1037 – SZERTARTÁSTAN

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: kollokvium

Tartalom: A kurzus átfogó képet ad a bizánci szertartású keresztények egyházi és liturgikus évről, az azokhoz kapcsolódó állandó és változó ünnepekről, a liturgikus könyvekről, az egyes szentségekről, valamint a liturgikus nap szertartásairól: alkonyati istentisztelet (vecsérnye/eszperinosz), kis és nagy esti zsolozsma, éjféli istentisztelet, reggeli istentisztelet (utrenye/orthrosz), imaórák. Ezenkívül alapvető liturgikus fogalmak tisztázására is sor kerül, amelyek alapul szolgálnak a következő évek liturgikus tanulmányaihoz.

Cél: Megismertetni a hallgatókkal a liturgikus alapfogalmakat és szertartásokat, amelyek által a bizánci egyház liturgikus életébe is bevezetést kapnak. Módszer: Tantermi oktatás liturgikus szövegek és prezentációk segítségével.

KATE 1021-1022 – EGYHÁZJOG I-II.

Oktató: Horváth Tamás

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Az Egyházi Törvénykönyv (CIC és CCEO) megismerése. A kánonok tanulmányozásán keresztül megismertetni a hallgatókkal az Egyház kormányzati hatalmával kapcsolatos előírásokat.

Tematika: I. a) Az Egyházi Törvénykönyv szerkezete, felépítése, b) Általános szabályok, a törvény fogalma, kötelező ereje, a jogszokás, c) Isten népe – világiak és klerikusok, d) Az Egyház hierarchikus felépítése, a római pápa, a püspökök testülete, a püspökök szinódusa, a bíborosok, a Római Kúria, a megyéspüspök, a részegyházak. II. a) Az Egyház megszentelő feladata (szentésgjog), b) Communicatio in sacris, c) Kereszttség, bérmálás, eucharisztia, bűnbánat, betegek kenete, szent rend, d) Házassági fogalmak, a házassági jogképesség, az érvénytelenítő akadályok, a házasság formája, a házasság érvényesítése.

KAZE 1038 – EGYHÁZZENEI IRODALOM

Oktató: Bubnó Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: kollokvium

Elsősorban a magyar és a Magyarországon használt külföldi bizánci rítusú egyházzenei irodalomba való bevezetésre szolgál. Tájékoztató szinten ugyancsak fontos a görög, a szláv (orosz, ukrán, szerb, ruszin, bolgár, lengyel) és a román egyházzene irodalom ismerete. A hallgató a félév végére adott témából kidolgozott írásbeli beszámolt, valamint lexikon-szócikkek elemzését és kifejtését köteles benyújtani. Ennek alapján, valamint az órákon elsajátított gyakorlati tudás megítélése szerint kapja meg érdemjegyét. A tantárgy célja, hogy a második félévtől kezdődően a hallgató kellő elméleti egyházzene-irodalmi ismeretekkel rendelkezvén képessé váljon a liturgikus ének tárgyban, ill. a kórusgyakorlatban való aktív részvétellel, énekesi és karvezetői szinten egyaránt.

KAZE 1039-1040 – ZENETÖRTÉNET

Oktató: Bubnó Tamás

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Az európai zenetörténet tájékoztató szintű ismerete feltétlenül szükséges a bizánci rítusban használatos egyházzene megértéséhez. A tárgy

tulajdonképpen előkészíti a speciális ismereteket és gyakorlati tudást feltételező bizánci zenetörténetet. A hasonlóságok és különbözőségek vizsgálata alapján képes megérteni a hallgató a nyugati és a keleti zenei gondolkodás lényegét. Ezért a zenetörténet tárgynak ez esetben állandó utalásokat kell tartalmaznia a különböző korok – az ókortól napjainkig tartó időszak – keleti és nyugati zenéjének találkozási pontjaira, egymásra gyakorolt hatására és eme hatásoknak a liturgikus úzusba való beépülésére.

KAZE 1041 – BIZÁNCI ZENETÖRTÉNET

Oktató: Bubnó Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: kollokvium

A zeneileg képzett, művelt és széles látókörű görögkatolikus kántorszemélyiséget megalapozó tantárgyak egyik legfontosabbja, amely szorosán ráépül a zenetörténet tantárgyra. A célja az, hogy a hallgatót bevezesse a bizánci liturgia ismeretébe és kialakulásának folyamatába, különös hangsúllyal annak zenei összefüggéseire. Az első évezredtől kezdődően nyomon követi a Bizánci Birodalom, a szláv államok és a Kárpát-medence bizánci populációjának liturgikus úzusát, különös tekintettel a magyar görögkatolikus liturgia létrejöttének körülményeire, valamint az azt elősegítő és befolyásoló teológiai, kulturális, művelődéstörténeti és zenei tényezőkre. A hallgatók a félév végén kollokviumon adnak számot a megszerzett ismereteikről.

KAZE 1042-1045 – MAGÁNÉNEK, HANGKÉPZÉS I-IV.

Oktató: Sinka Krisztina

Heti óraszám: 1+1+1+1 Kreditérték: 2+2+2+2

Számonkérés módja: 4 gyakorlati jegy

A hosszú távú kántori működés alapvető kritériuma a minőségileg képzett és szólófeladatok ellátására is alkalmas magánénekesi hang és a vele járó előadói hozzáállás elsajátítása. A hallgatónak emellett alkalmassá kell válnia a kamaraéneklés, s a professzionista kórusmunkára alkalmas hangkiállítás elérésére. Egyénileg és csapatban is kellő technikai felkészültséggel kell a kántorjelöltnek rendelkeznie, s ezt csak állandóan kontrollált egyéni hangképzési munka során képes megtanulni. A tantárgy tanítása során ezért fokozott hangsúly kell fektetni a közösség vezeté-

sére is alkalmas erőteljes, ugyanakkor zenileg magas színvonalú énekhang kifejlesztésére. Ezt a görögkatolikus egyházi ének és a klasszikus énekesi szóló- ill. kamarazenei művek arányos megosztásával kell elérni. 4 félév, heti 30 perc egyéni foglalkozás, 2. és 4. félév végén gyakorlati vizsga, ami tulajdonképpen hangversenyen való 10 ill. 20 perces önálló szólóanyag előadása.

KAZE 1046-1049 – ZONGORA I-IV.

Oktató: Hudivók Marianna

Heti óraszám: 1+1+1+1 Kreditérték: 2+2+2+2

Számonkérés módja: 4 gyakorlati jegy

Megbízható zongorázási készség kialakítása a szolfézs, zeneelmélet, karvezetés feladatok megoldásához. A technikai biztonság és zenei kifejezőkészség állandó fejlesztése révén képes legyen énekes vagy hangszeres szólistákat, kórusokat kísérni.

KAZE 1050-1052 – SZOLFÉZS I-III.

Oktató: Hudivók Marianna

Heti óraszám: 2+2+2 Kreditérték: 3+3+3

Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy, 1 szigorlat

Az aktív zenéléshez szükséges képességek és készségek fejlesztése. A zeneművek harmónia- és formavilágában való tájékozódás. A zenei műveltség gyarapítása. A korábban megszerzett ismeretekre és készségekre alapozva fejlessze a hallgatók zenei írás és olvasási képességét, melodikus és harmonikus hallását, memóriáját. Műzenei és egyházzenei szemelvények alapján ismerkedjen meg a zenetörténet különböző korszakainak dallami, harmóniai és formai sajátosságaival. Tudja szolfézs és zeneelméleti ismereteit hangszeres és karvezetői tevékenységében alkalmazni.

KAZE 1053-1054 – NÉPZENE, NÉPÉNEK I-II.

Oktató: Ördög Mária

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 kollokvium

A bizánci liturgikus úzusban a népének és a népzenei hatások nem nyertek el olyan erőteljes, helyenként domináns pozíciót a liturgikus zenével szemben, mint a nyugati egyházakban. Ám a szorosán vett

liturgián kívüli megnyilvánulások (búcsúk alkalmával, jeles napokon, ezekhez kötődő népszokásokkal kapcsolatban) mégis jelentősnek mondható vallásos, paraliturgikus irodalmat és zenei közeget teremtettek meg, amely szorosan kötődik a hívek mindennapos egyházi életéhez és lelkiiségéhez. A tantárgy célja: ezeknek a megismerése, a liturgikus zenével való kontextusba helyezése, a más felekezetek által kínált és előidézett zenei befolyás vizsgálata és elemzése. A magyar görögkatolikusság érdekében végzett kántori működéshez elengedhetetlenül fontos a paraliturgikus zenékben való tisztán látás képességének elsajátítása és népénekes-népzenétől befolyásolt repertoár megfelelő ízléssel való alkalmazása.

KAZA 1085 – ZENEELMÉLET

Oktató: Hudivók Marianna

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Kollokvium

A zeneelmélet tárgya a görögkatolikus kántorok összhangzattani és formatani alapismereteinek megalapozását és fejlesztését szolgálja. Bemutatja a különböző zenetörténeti korokban alkalmazott összhangzattani technikákat, hangszerelési módokat, valamint ezek művekben való megjelenését. A klasszikus összhangzattan mellett hangsúlyosan foglalkozik az egyházi skálák, a bizánci oktoéchosz és a modális viszonyok között létrejött összhangzattani megoldásokkal is. A hallgatónak jártasságot kell tanúsítaniuk a transzponálás és modulálás területén, az egyszerű harmonizálás gyakorlatában, valamint az egyházi művek formai elemzésében is.

Pedagógiai-pszichológiai modul

KATE 1023-1024 – PASZTORÁLTEOLÓGIA I-II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Tematika: I. a) Az evangelizáció, b) Az evangelizáció munkatársai (papság, állandó diakónusok kérdése, világi munkatársak), c) Az evangelizáció keretei (városiasodás és evangelizáció; plébánia és egyházközösség; az egyházi kisközösségek), d) A megszólítottak (társadalomszervezet és evangelizáció; család; elváltak; idősek; betegek és haldoklók; evangelizáció a társadalom peremén). II. a) A szentségi lelkipásztor

kodás teológiai alapelvei, b) A szentség-kiszolgáltatás alapvető előírásai és lelkipásztori elvei, c) A katekumenátus, d) A lelkivezetés, e) A betegellátás.

KATE 1025-1026 – KATEKETIKA I-II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 kollokvium

Tematika: I. a) A kateketika alapfogalmai, b) A katekétaképz(őd)és súlypontjai, c) A Szentírás kateketikai struktúrái, d) A katekézis története, e) A katekézis mai irányvonala, f) A katekézis résztvevői: - Milyen utat építhet a család a hit felé? - A katekéta személyisége, - A katekézis és a hit fejlődése kisgyermekkortól a felnőtté válásig, - Felnőttek katekézise g) Hittankönyveink.

KATE 1070 – PASZTORÁLPSZICHOLÓGIA

Oktató: Lipcsák Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték:2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A cél felkészíteni a hallgatókat arra, hogy képesek legyenek a közösség tagjainak lelki gondozására, a közösség problémáinak kezelésére, ismerjék a közösség fejlesztésének módszereit. Szerezzenek jártasságot az idősek és betegek gondozásában, valamint a gyászmunkában is. E célok elérése érdekében összhangba kell hozni a pszichológia releváns, tudományos ismeretanyagát a hallgatók gyakorlati tapasztalataival.

Tematika: a) A pasztorálpszichológia módszerei, b) A pszichés hatás fogalma és eszközei, c) Direkt és indirekt kommunikáció, d) A segítő beszélgetés lélektana, e) Lelkigondozás.

Szakmai gyakorlati tárgyak

KATE 1055-1056 – LITURGIKUS SZOLGÁLAT I-II.

Oktató: Nyírán János

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 3+3 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A liturgia szó etimológiai értelmezésében egyesek a közös cselekedeti, mások viszont a szolgálati jelleget emelik ki. A liturgiatudósok véleménye szerint ez utóbbi jobban kifejezi a liturgia lényegét, ebből a szem-

pontból fogjuk tehát szertartásainkat megközelíteni. Szertartásainkat, vagyis nem csupán a Szent Liturgiát, vagy a teljes napi zsolozsmát, hanem a szentségek kiszolgáltatását is meg fogjuk vizsgálni. A szertartások elemzésében kiemelt helyet kap majd a szolgálattevők szemszögéből való megközelítés, vagyis annak a megfogalmazása, hogy kinek mi a szerepe és feladata az egyes istentiszteletek végzésekor. A szolgálat mélyebb megértését elősegítve sor kerül a liturgikus mozgások és egyes szimbólumok magyarázatára is.

KAZE 1057-1060 – KARVEZETÉS, KÓRUSGYAKORLAT, VEZÉNYLÉSI GYAKORLAT I-IV.

Oktató: Bubnó Tamás

Heti óraszám: 2+2+2+2 Kreditérték: 3+3+3+3

Számonkérés módja: 4 gyakorlati jegy

A kántori, szóelőnékesi-énekvezetői tudás megszerzése mellett nagyon fontos a közös vokális zenélés gyakorlatának, valamint a vokális együttesek vezetéséhez szükséges alapvető ismereteknek az elsajátítása. Ennek legjobb módja a kóruséneklés állandó, magas szintű gyakorlása, melynek során az alapvető keironómiai és klasszikus kórusvezetői technikák megszerzésére is alkalom nyílik. A hallgatók az órák során rendszeresen irányítják a társaikból álló kórust, s az órák utáni konzultációs időben a vezető tanárral megbeszélik a továbbhaladás szempontjából fontos feladatokat és a minőségi irányítói felkészültség érdekében végzendő egyéni gyakorlási szempontokat. A 4. félév végén a hallgató teljes liturgia- v. zsolozsmavégzést irányító zenei vezetőként ad számot a megszerzett tudásából. Ennek keretében a bizánci-, a bizánci-szláv- és a közép-európai hagyomány ismeretében is megmutathatja jártasságát.

KAZE 1061 – KÁNTOR- ÉS KÓRUSGYAKORLAT

Oktató: Bubnó Tamás

Heti óraszám: 1 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Gyakorlati jegy

A görögkatolikus kántor-diploma megszerzésével a hallgatónak kettős tudást kell elsajátítania: 1./ a gyakorlati énekvezetést 2./ a liturgikus énekek és egyszerűbb bizánci rítusú kórusművek megtanítását, gyakorlatban való alkalmazását, továbbadását. A kántor- és kórusgyakorlat tantárgy az elméletben megszerzett tudás praktizálása az istentiszteletek során. A hallgatók a tipikon alapján készülnek föl a liturgikus

egyszólamúság anyagából, valamint a karvezetési ismereteik birtokában bizonyos tételeket a társaikkal, vagy más görögkatolikus egyházi kórusokkal, gyerekekkel helyeznek bele a liturgikus folyamatba, s ezt művészi színvonalon szólaltatják meg. A magyar hagyomány kiemelten fontos része ennek a gyakorlatnak, de fontos a teljes bizánci zenei anyagra való kitekintés mélysége, minél szélesebb körű ismerete is.

KAZE 1062-1063 – LITURGIKUS, PARÓKIAI GYAKORLAT I-II.

Oktató: Dr. Obbágy László

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

A liturgikus, parókiái gyakorlat tantárgy elsődleges célja, hogy a kántor-hallgató az alapképzési szakon elsajátított ismereteit egy-egy parókiái közösségben is kipróbálhassa, kamatoztassa. A gyakorlat megvalósulási formája a hétvégi liturgikus szolgálat, melyre különböző egyházközösségekben kerül sor, megfelelő szaktanári kísérettel. A kántor-hallgató a liturgikus gyakorlaton túl, teológiai és gyakorlati ismereteit felhasználva kapcsolódik be az egyházközönségi élet csoport-munkájába is.

Kötelezően választható tárgyak

NYELVI MODUL

Oktató: Dr. Szilágyiné Ináncsy-Pap Ágnes

Heti óraszám: 4+4+4+4 Kreditérték: 2

Számonkérés módja: 3 gyakorlati jegy 1 szigorlat

A hallgató számára kötelező 4 félév modern nyelv tanulása, amelyek a következő lehetnek: angol alapozó/szaknyelv, német alapozó/szaknyelv, francia alapozó/szaknyelv, olasz alapozó nyelv. 2012 szeptemberétől 4 félév egyházi szaknyelv tanulása kötelező, amely belső nyelvi szigorlattal zárul.

EGYHÁZI NYELVI MODUL: GÖRÖG NYELV

Oktató: Nyirán János

Heti óraszám: 2+2 Kreditérték: 2+2 Számonkérés módja: 2 gyakorlati jegy

Tartalom: Az első félév során a klasszikus görög nyelv különböző főnévragozásainak elsajátítása mellett a kurzus az olvasásra és egyes szö-

vegek megtanulására is nagy hangsúlyt fektet. A második félév tananyagába az igeragozásokon kívül a bizánci görög nyelv sajátosságainak elmélyítése is beletartozik. Cél: A főnévragozások és igeragozások elsajátítása, az erasmista és a jotacista kiejtés begyakorlása olvasás szintjén, valamint különböző liturgikus szövegek (Szokásos kezdet, Hiszekegy, Valóban méltó) memorizálása. Módszer: Tantermi oktatás különféle ragozások és az olvasás gyakorlásával.

Szabályozottan választható tantárgyak

KAZE 2001 – NÉPÉNEKTÖRTÉNET

Oktató: Dr. Bubnó Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A szakmai törzstárgyként szolgáló Népeinek, népzene tárgyat erősítő, a paraliturgikus egyházi zenék keletkezését vizsgálja, a keleti- és a nyugati egyházi gyakorlatban létrejött eltérő lelki-művelődéstörténeti-zenei funkciójukat, a mai keresztény/keresztyén felekezetek életében elfoglalt különböző súlyú helyüket taglalja. Foglalkozik a népeinek létrejöttének történelmi, zenei és szociális okaival, a zenei megoldások sokszínű hatást mutató palettájával, a népekként elterjedt paraliturgikus zenék műzenei előzményeivel és a mai társadalomban divatos populáris hatások elemzésével. Célja elsősorban az, hogy a magyarországi görögkatolikus kántorok kellő válaszokkal rendelkezzenek lelki és zenei tekintetben egyaránt a hazai többségi felekezetek (katolikus, protestáns) gyakorlatában ma olyan előkelő helyet kivívó népeinek repertoár hatásaival szemben a bizánci rítus hagyományos lelki és zenei értékeket előtérbe helyező felfogásának védelmében.

KAZE 2002 – BIZÁNCI IRODALOM- ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET

Oktató: Dr. Baán István

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Átfogó képet ad a bizánci irodalom területeiről és korszakairól, bevezet az ezzel kapcsolatos forrásokba. 1. Konstantinápoly – az új Róma 2. Klasszikus és bizánci irodalom viszonya, 3. Források, 4. Világi és

egyházi irodalom, 5. Történetírás, 6. A korabizánci kor irodalma, 7. A középbizánci kor irodalma, 8. A későbizánci kor irodalma, 9. A Biblia szerepe, 10. Homiliák, kommentárok, 11. Hagiográfia, 12. Teológiai irodalom, 13. Himnuszköltészet: kontákion, 14. Himnuszköltészet: kánon.

KAZE 2003 – GREGORIÁN

Oktató: Dr. Bubnó Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A tantárgy célja, hogy a római katolikus egyházzene sajátos énekét, az évszázadokon keresztül a keleti cantus planus-hoz hasonlóan alapvető befolyással és gyakorlati alkalmazással bíró, manapság a legfelsőbb egyházi vezetés által deklaráltan előtérbe helyezett, ám a mindennapos nyugati gyakorlatban alig-alig használt gregorián zenét, annak keletkezését, formai megnyilvánulásait, lelkiségét és zenei összetevőit a hallgatók számára bemutassa. A tantárgy keretében a kántorjelöltek meghatározott számú éneket sajátítanak el, s ezek alapján vizsgálják a keleti egyházzenei gyakorlattal megegyező, vagy rokon műfajokat és kifejezési formákat. (Nyolc hang rendszere, a zsoltárok és a himnuszok uzuális megjelenése, a gregorián motívum-építkezés.) A félév végén memoriter és elméleti beszámoló keretében adnak számot tudásukról.

KAZE 2004 – EGYHÁZI KÓRUS-IRODALOM

Oktató: Dr. Bubnó Tamás

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A Karvezetés-kórus gyakorlat elnevezésű szakmai gyakorlati modul és az Egyházzene irodalom elnevezésű szakmai törzstárgyat erősítő tantárgy. A hallgatók elsősorban a bizánci-görög és a bizánci-szláv kóruskultúra eltérő megnyilvánulási formáit, kompozíciós technikáját, hangrendszerét, hangképzését, vezénylését és a magyar (kárpat-medencei) görögkatolikus kóruskultúra tradicionális és műzenei szemelvényeit vizsgálják, s ezeken keresztül a magyar görögkatolikus műzenei (kórus-) hagyományába és jövőbeni távlataiba való betekintést végezhetnek el. A tárgy fontos célja ezeken kívül még az, hogy a jelöltek, mint potenciális kórusvezetők biztos kézzel és széles látókörrel tudjanak válogatni a rendelkezésre álló irodalomban, s összhangba

tudják a megismert repertoárt hozni a majdani – egyházközségekben végzendő – oktatási-nevelési feladataikkal, a kóruséneklésen, mint egyik lehetséges egyházi közösségi szerveződésen és megnyilvánulási formán keresztül.

KAZE 2005 – VALLÁSPSZICHOLÓGIA

Oktató: Oláh Gabriella

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

Tematika: a) A valláspszichológia fejlődése és mai helyzete, b) A vallás mint egyetemes emberi viselkedés vizsgálata, c) Személyiségmodellek és a vallásos tapasztalat pszichológiája, d) A funkcionális vallási élmény.

KAZE 2006 – CSALÁDPSZICHOLÓGIA

Oktató: Oláh Gabriella

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Kollokvium

A házasság és a család működésének megismerése és megértése

Tematika: 1) A házasság és a család fogalma, funkciója. A család fejlődését meghatározó tényezők: egyedi fejlődés (életpálya modellek, Levinson elm.), házassági kapcsolat és fejlődése: a házasság születése, pszichológiai alapjai (szerelem, elköteleződés, intimitás), házassági kapcsolat jellege, típusai, 2) A család életciklusai (Haley) és az egyes szakaszok sajátos feladatai, 3) A család működése és működészavarai. A házasság és a család stabilitása és minősége. Egészséges és kóros családok jellemzői. A házasság és a család működésének jellegét meghatározó tényezők (Olson modellje alapján): kohézió (kötődés, intimitás, közelség/távolság, határok), alkalmazkodás (negatív élethelyzetek, krízisek, konfliktusok, negatív érzelmek kezelése), kommunikáció, 4) Spiritualitás a házasságban: konfliktuskezelés, stabilitás, megbocsátás, 5) A házassági és családi problémák megelőzése és segítése. Jegyesoktatás, házasságra/családi életre nevelés, házaspár-csoportok. Családerősítő eljárások.

Szigorlatok

KAZE 1052 – SZOLFÉZS

Oktató: Hudióvók Marianna

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Szigorlat

KATE 1035 – LITURGIKUS (EGYHÁZI) ÉNEK

Oktató: Dr. Bubnó Tamás, Dr. Sivadó Csaba, Kocsis Fülöp

Heti óraszám: 2 Kreditérték: 3 Számonkérés módja: Szigorlat

KAZE 4110 – EGYHÁZI SZAKNYELVI SZIGORLAT

Oktató: Dr. Szilágyiné Inántszy-Pap Ágnes, Britschgi Réka,

Dobos András, Vincze Krisztián

Heti óraszám: Kreditérték: 2 Számonkérés módja: Szigorlat

Szakedolgozat

KAZE 2100 SZAKDOLGOZAT

Oktató: Témavezető

Heti óraszám: - Kreditérték: 5 Számonkérés módja: Minősített aláírás

A szakdolgozattal a hallgatónak bizonyítania kell, hogy elsajátította a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit, képes az elsajátított ismeretanyag alkalmazására, vagy – tanulmányaira alapozva – képes önálló kutatómunka végzésére és a munka eredményeinek írásos összefoglalására. A szakdolgozatot kb. 30 oldalban a metodológiai és a tanulmányi és vizsgaszabályzat követelményének megfelelően kell elkészíteni, rendszeres konzultációt tartva a témavezető szaktanárral, majd megvédeni, a követelmények szerint.

Záróvizsga

A záróvizsgán arról szükséges meggyőződni, hogy a szakképzettségben elvárt kompetenciákkal a jelölt valóban rendelkezik, a tanult ismereteket elsajátította, azokat alkalmazni is tudja. A záróvizsga részei: 1. A szakdolgozat szóbeli megvédése, 2. A képzés törzsanyagát felölelő komplex vizsga (zeneelmélet és teológia) 3. Diplomaliturgia. A záróvizsga eredménye a szakdolgozatra, a komplex vizsgára és a diplomaliturgiára adott érdemjegyek számtani átlaga.

A MÁSODIK TANULMÁNYI CIKLUS (LICENCIA)

Közös kurzusok

CCO₁ – METODOLÓGIA

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

A kurzus segítséget nyújt a hallgatóknak, hogy megismerjék a tudományos kutatás és publikáció technikáit (különös tekintettel a teológiai tudományokra). A hallgatók megismerhetik a különböző teológiai tudományok alapvető bibliográfiáját (lexikonok, kézikönyvek, folyóiratok), a tudományos kutatás hagyományos munkamódszereit (a könyvtárakban való bibliográfiai kutatást) és a legújabb módszereket (keresés az interneten és a CD-ROM adatbázisokban). Széles teret biztosít a licenciatusi dolgozat szövegének kidolgozásához.

Tematika: 1. A szellemi munka. 2. A teológiai tudományok és lényeges bibliográfiájuk. 3. Bibliográfiai kutatás, bibliográfiai felsorolás. 4. A könyv. 5. Kutatási eszközök a könyvtárban, az interneten és a CD-ROM adatbázisokban. 6. A levéltári kutatás. 7. A szöveg megfogalmazása.

CCO₂ – KRISZTOLÓGIAI ÉS ANTROPOLÓGIAI KÉRDÉSEK A BIZÁNCI TEOLÓGIÁBAN

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

A kurzus célja, hogy a hallgatók a szaktanár által kijelölt szövegek alapos elemzése által képet nyerjenek a bizánci krisztológia és antropológia fő vetületeiről.

Tematika: 1. Bevezető. 2. Az ókeresztény gondolkodás, a zsidó vallás és az antik kultúra összefüggései. 3. Az antik kultúra és filozófia értelmezése. 4. Az alexandriai keresztény gondolkodás története. 5. Órigenész. 6. A krisztológia problémái. 7. Krisztológiai viták antropológiai vonat-

kozásai. 8. Az átistenülés teológiája és antropológiai alapjai. 9. Antropológiai megközelítések a késő bizánci gondolkodásban. 10. Befejezés.

CCO₃ – PATRISZTIKUS EXEGÉZIS: A KELETI ATYÁK ÓSZÖVETSÉGE

Oktató: Dr. Orosz Atanáz/Dr. Baán István

Tematika: 1. A Hetvenes görög fordítás keletkezése és célja. 2. A Hetvenes görög fordítás szövege, nyelve és a görög atyák bibliamagyarázata. 3. A Hetvenes görög fordítás és a Diatesszaron az ókeresztény egyházban. 4. Exegetikai módszerek az ókeresztény teológiában. 5. A Teremtés könyve 1-5. fejezetének patrisztikus exegézise. 6. A Ter 12-25 válogatott szakaszainak exegézise. 7. A Ter 35-50 válogatott szakaszainak exegézise. 8. A Kivonulás könyve 1-15 válogatott szakaszainak exegézise.

CCO₄ – BIZANTINOLÓGIA

Oktató: Dr. Orosz Atanáz/Dr. Baán István

Milyenek voltak a bizánci birodalom intézményei?

Tematika: 1. Történelmi bevezetés. 2. A bizánci állam és a császár. 3. Az Egyház és intézményei: a patriarkátus és a klérus. 4. Az ikonrombolás és teológiai konfliktusok. 5. Konstantinápoly és a Birodalom kultúrája. 6. A Bizánci Birodalom görög nyelve és írása. 7. A Konstantinápolyi patriarkátus és kapcsolatai Rómával. 8. A Birodalom és az Egyház. 9. A bizánci irodalom, hagiográfia és himnusz-költészet. 10. A szerzetesség: a hészükhazmus és a többi lelki irányzat. 11. Bizánc öröksége. 12. A magyar bizantinológia.

CCO₅ – KELETI KERESZTÉNYEK KELET-EURÓPÁBAN

Oktató: Dr. Janka György

Tematika: A kurzus során az ortodox és görögkatolikus egyházak történetét tekintjük át kialakulásuktól kezdve napjainkig a következő országokban: 1. Lengyelországban. 2. Csehországban. 3. Szlovákiában. 4. Ukrajnában. 5. Romániában. 6. Szerbia és Montenegróban. 7. Horvátországban. 8. Magyarországon. 9. Bulgáriában. 10. Görögországban. 11. Albániában.

CCO6 – ÖKUMENIKUS TEOLÓGIA

Oktató: Dr. Orosz Atanáz/Dr. Baán István

Tematika: I. A bilaterális és multilaterális egyezmények teológiája: 1. Történeti bevezetés. 2. Egyháztani háttér. 3. Szentháromságtani háttér. 4. A katolikus-ortodox párbeszédre alakított Vegyesbizottság dokumentumai. 5. A Nikaia-Konstantinápolyi hitvallás ökumenikus értelmezése. II. Részletes ökumenikus teológia. 1. A megigazulás és a keresztség teológiája. 2. A keresztség ökumenikus teológiája. 3. Az eukarisztia és az intercommunio problémája. 4. Az egyházi rend teológiája: „szolgálatok” az ökumenikus dokumentumokban. 5. Péter utódainak szolgálata és a Római Szentszék primátusának keleti értelmezői. 6. Pasztorálteológiai összefüggések.

CCO7 – BIZÁNCI HEORTOLÓGIA

Oktató: Dr. Ivancsó István

A kurzus be kívánja mutatni és ki akarja dolgozni a bizánci egyház ünnepeit Jézus Krisztus húsvéti misztériuma szempontjából.

Tematika: 1. A bizánci egyház liturgikus évének változó ünnepei. 2. A bizánci egyház liturgikus évének állandó ünnepei. 3. A görög katolikus Egyház sajátos ünnepei. 4. Sajátosságok a görögkatolikus Egyház liturgikus naptárában.

CCO8 – A HÁROMSÁGBAN ÉLŐ EGY ISTENRŐL SZÓLÓ KELETI TANÍTÁS

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Cél: A Szentháromságról szóló isteni tanítás bemutatása a keleti egyházatyák és az egyetemes zsinatok doktrínáitól a modern teológiai értelmezésekig.

Tematika: 1. A legszentebb Háromság kinyilatkoztatott titkának patrisztikus exegézise. 2. A szentháromságtani dogmák története, különös tekintettel a keleti atyákra: Órigenész, A kappadókiai atyák és Damaszkuszi Szent János. 3. A keleti atyák szemléletének hatásai az ökumenikus, illetve uniós zsinatokon. 4. A Filioque-ról szóló viták. 5. A tanítás mai értelmezése, különösen a modern görög, orosz és román teológiában.

Szemináriumok

A teológiai-patrisztikus szekcióban

STP₁ – A SZENTLÉLEK SZÁRMAZÁSÁRÓL SZÓLÓ VITA AKTUÁLIS ÜZENETE

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Cél: A Filioque-kérdés hátterének és modern értelmezésének kutatása.

Tematika: 1. A Toledói zsinat. 2. Az ikonoklaszta kontroverzió. 3. A karolingok szerepe/hatása. 4. A Photiosz-féle skizma. 5. Az 1054-es szakadás, hatása. 6. A Lyoni zsinatig vezető út. 7. Ciprusi Gergely Tomusa (1285). 8. A Ferrara-Firenzei zsinat előzményei és következményei. 9. A modern idők ökumenikus erőfeszítéseinek eredményei.

STP₂ – „HOMO ADORANS”

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Cél: Az Istent dicsőítő lét teológiai jelentőségének bemutatása.

Tematika: 1. Isten dicsősége. 2. Teremtményi részesedés Isten dicsőségében. 3. Az ember, mint Isten dicsősége. 4. A szekularizáció, mint a dicsőítés hiánya. 5. A bűn természetellenessége. 6. Isten dicsérete mint az értelem tevékenysége. 7. A megélt teremtményi igazságosság, mint az akarát hódolata. 8. A liturgikus dicséret, mint a teremtményi szeretet tudatos kifejezése. 9. A hit feltétlen engedelmsége, mint az örök Fiú életében való részesedés. 10. Az Istent dicsőítő lét, mint az elkezdődött theózis.

STP₃ – A BŰN ÉS A SZENVEDÉS ÉRTELMEZÉSE A KERESZTÉNY KELETEN

Oktató: Dr. Seszták István

A bűnre vonatkozó kérdés végeredményben nem más, mint Isten létének és az ember „értelmének” szegezett kérdés. Szemináriumunk ezt a kijelentést kísérli meg megmagyarázni. A bűn mindig „teológiai ter-

minus”, mely származik valahonnan, amiben „értelmét megtalálja”. A következő problematikákra keressük a választ: az ember átistenülése az üdvösség és a bűn horizontjából; istenképű, de bűnös ember; a bűn mint az isteni közeledés elutasítása; Krisztus szenvedése és halála, mint az isteni szeretet kiadásának a kinyilatkoztatása; a bűn és a szentségi élet.

STP₄ – AZ ESZKATOLÓGIA NÉHÁNY KÉRDÉSE A MAI KELETI TEOLÓGIÁBAN

Oktató: Dr. Seszták István

A kurzus elsődleges célja, hogy az eszkatológia néhány konkrét, aktuális, olykor azonban igen problematikus teológiai kérdését elmélyítse. A témák megválaszolásában visszanyúlunk az első évezred néhány fontos egyházatyjához, illetve a XX. század azon modern keleti teológusainak gondolatait használjuk fel, akik jelentősen befolyásolták és alakították a múlt század teológiai gondolkodását.

Tematika: A legjelentősebb témák és kérdéskörök: 1. Idő, várakozás, halál és feltámadás. 2. Keresztény Kelet és eszkatológiai látásmód. 3. Keresztény Kelet és apokaliptika. 4. Az eszkatón fogalma Keleten. 5. Messianizmus.

STP₅ – PATRISZTIKUS ZSOLTÁRKOMMENTÁROK I.

Oktató: Dr. Orosz Atanáz

Tematika: 1. Az Újszövetség és a II.-IV. századi görög egyházatyák zsolttármagyarázatai. 2. Órigenész és Euszebiosz zsolttárkomentárjai. 3. Szent Atanáz zsolttármagyarázó levele Markellinoszhoz. 4. Nagy Szent Bazil prologusa és zsolttármagyarázatai. 5. Nisszai Szent Gergely a zsolttárcímekről. 6. Szent Hilarius és a korai latin atyák zsolttármagyarázatai Szent Ágostonig. 7. Aranyszájú Szent János zsolttármagyarázó homíliái. 8. Küroszi Theodorétosz zsolttármagyarázatai.

STP₆ – PATRISZTIKUS ZSOLTÁRKOMMENTÁROK II.

Oktató: Dr. Orosz Atanáz

Tematika: 1. Az 1-8. zsolttár magyarázatai. 2. A 21-23. zsolttár magyarázatai. 3. A 28-29. zsolttár magyarázatai. 4. A 32., 33., 36. és 38. zsolttár

magyarázatai. 5. A 40-50. zsoltár érdekesebb magyarázatai. 6. A 118. zsoltár magyarázatai. 7. A Polyelosz és a dicséreti zsoltárok magyarázatai. 8. A bibliai ódák magyarázatai.

STP7 – PATRISZTIKUS FORRÁSOK ELEMZÉSE I.

Oktató: Dr. Orosz Atanáz/Dr. Baán István

A szeminárium bevezetést nyújt a történelmi források kutatását szolgáló eszközök használatához. Hogyan kell fölhasználni a kritikai kiadásokat, a hagiográfiai műveket és a liturgikus kiadványokat egy tudományos kutatáshoz? Fordítási és elemzési gyakorlatok Órigenész, Johannes Cassianus, Nagy Szent Bazil, Aranyszájú Szent János és más szentatyák műveiből. – A szeminárium haladó görög-latin nyelvismertetet feltételez.

STP8 – PATRISZTIKUS FORRÁSOK ELEMZÉSE II.

Oktató: Dr. Orosz Atanáz/Dr. Baán István

A szeminárium elsősorban a görög források feldolgozásának módszereit gyakoroltatja be. Fordítási és elemzési gyakorlatok Nagy Szent Bazil, Aranyszájú Szent János, Szent Maximosz hitvalló és más szentatyák műveiből. – Alapos görög-latin nyelvtudást feltételez.

Az egyháztörténelmi-liturgikus szekcióban

SSL1 – A GÖR.KAT. EGYHÁZ FORRÁSAI A 17. SZÁZADBAN

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

A szeminárium 17. századi – elsősorban az ungvári unióhoz és De Camelis munkácsi püspök tevékenységéhez kapcsolódó – források tanulmányozásával kíván alaposabb ismereteket nyújtani a történelmi munkácsi egyházmegyében létrejött unió történetéről.

SSL2 – A GÖR.KAT. EGYHÁZ FORRÁSAI A 18. SZÁZADBAN

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

A speciális szeminárium célja a hallgatók bevezetése a korszak forrástörténetébe, hogy a források megismerésével kellő tudásra tegyenek szert a dokumentumok olvasása, fordítása és értékelése terén. A forrá-

sokat elsősorban a Haus-, Hof- und StaatsArchiv Wien, a Magyar Országos Levéltár Budapest, a Prímási Levéltár Esztergom, az Egri Érseki Levéltár Eger, anyagaiból válogatjuk. Latin tudás szükséges, német és olasz ismeret ajánlott.

SSL₃ – A GÖR.KAT. EGYHÁZ FORRÁSAI A 19. SZÁZADBAN

Oktató: Dr. Janka György

A szeminárium célja a magyar görögkatolikus egyházmegye felállítá-
sáért folytatott küzdelem tanulmányozása korabeli dokumentumok
alapján.

SSL₄ – A GÖR.KAT. EGYHÁZ FORRÁSAI A 20. SZÁZADBAN

Oktató: Dr. Janka György

A speciális szeminárium célja a hallgatók bevezetése a korszak forrás-
történetébe, hogy a források megismerésével kellő tudásra tegyenek
szert a dokumentumok olvasása, fordítása és értékelése terén. A kor-
szak jellegéből adódóan elsősorban a hajdúdorogi egyházmegye anya-
gát dolgozzuk fel a Görögkatolikus Püspöki Levéltár Nyíregyháza, a
Magyar Országos Levéltár Budapest, az Esztergomi Prímási Levéltár
fondjainak felhasználásával.

SSL₅ – A MAGYAR GÖR.KAT. LITURGIA DOKUMENTUMAI I.

Oktató: Dr. Ivancsó István

A szeminárium célja, hogy bemutassa a sajátos értelemben vett magyar
liturgia történelmi kifejlődését. A tanulmányozás középpontjába kí-
vánjuk állítani a liturgia legrégebbi emlékeit, annak tudatában, hogy
a Keleti Egyház a saját liturgiájában, liturgiája révén és liturgiájából él.

Tematika: 1. A magyar nyelv igénye a liturgiában. 2. Liturgikus mozga-
lom a magyar nyelvnek a liturgiában való használatáért. 3. Az első for-
dítások, melyek kéziratban maradtak. 4. Az eddig fel nem dolgozott és
publikálatlan kéziratok.

SSL₆ – A MAGYAR GÖR.KAT. LITURGIA DOKUMENTUMAI II.

Oktató: Dr. Ivancsó István

A szeminárium szervesen kapcsolódik az előzőhöz: be akarja mutatni a
magyar görögkatolikus egyház liturgikus életében legjelentősebb moz-
galmat, vagyis a hajdúdorogi liturgikus fordító bizottság tevékenység-

gét a 19. század végén. Megtörténik az immár kinyomtatott és kiadott könyvek vizsgálata.

Tematika: 1. Az 1879-es Hajdúdorogi liturgikus fordító bizottság tevékenysége. 2. Az első nyomtatásban kiadott liturgikus könyvek. 3. A 19. század folyamán kiadott liturgikus művek.

SSL7 – A MAGYAR GÖR.KAT. LITURGIA DOKUMENTUMAI III.

Oktató: Dr. Ivancsó István

A szeminárium célja: folytatni kívánja liturgiánk dokumentumainak kutatását a modern korban. Mit jelentett a Hajdúdorogi Egyházmegye felállítása ezen a téren? Hogyan tudta túlélni Egyházunk a kommunista korszakot? Hogyan tudta folytatni a liturgikus könyvek kiadását?

Tematika: 1. Liturgikus művek a 19-20. század fordulóján. 2. Az anyaegyházmegyék segítsége. 3. Az első kiadványok megjelenése a Hajdúdorogi Egyházmegyében. 4. Liturgikus művek kiadása az elnyomatás évtizedeiben.

SSL8 – A MAGYAR GÖR.KAT. LITURGIA DOKUMENTUMAI IV.

Oktató: Dr. Ivancsó István

A szeminárium nem csak fel kívánja sorolni liturgiánk legújabb liturgikus forrásait, hanem módszert is akar nyújtani a tanulmányozásukhoz.

Tematika: 1. Liturgikus művek az elnyomatás után. 2. Püspöki rendelkezések a liturgiáról. 3. Miklósy István püspök rendelkezései. 4. Dudás Miklós püspök rendelkezései. 5. Timkó Imre püspök rendelkezései. 6. A legújabb rendelkezések.

Opcionális kurzusok

A teológiai-patrisztikus szekcióban

OTP1 – A MONASZTIKUS LELKISÉG TÖRTÉNETE A KELETI ÉGYHÁZBAN

Oktató: Dr. Orosz Atanáz

Tematika: 1. Aszkéták és kivonulásuk az ókeresztény egyház közösségeiből. 2. A remeteség kezdetei a „Vita Antonii” és a „Szent Öregek”

könyve szerint. 3. Pakhomiosz és tanítványainak közösségbe szervezése. 4. Szabályzatok a koinobita szerzetesség számára. 5. Nagy Szent Bazil Bővebben és Rövidebben kifejtett szabályai és Etikája. 6. A Nagy Szent Bazil neve alatt áthagyományozott Konstitúciók. 7. A tökéletesség életcélja és annak motivációi Evagriosznál és Kasszianosznál. 8. A szentföldi szerzeteseszmény és az órigenista válság. 9. A Létra (Klimakosz Szent János) magyarázata. 10. Szent Maximosz hitvalló aszketikus-misztikus teológiája.

OTP₂ – A HALOTTAKÉRT SZÓLÓ IMÁDSÁG JELENTŐSÉGE A KELETI TEOLÓGIÁBAN

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Cél: A „halottakért végzett imádság” helyének és jelentőségének bemutatása a purgatóriumról szóló vitában.

Tematika: 1. Az utolsó ítélet teológiai szempontja, különös tekintettel a keleti tradíció tartalmára. 2. A kiengesztelődés és tisztulás lehetőségei és határai a keleti hagyományban. 3. A keletiek felfogása a halál utáni létről. 4. A purgatóriumról szóló nyugati tanítással való szembenállás mélysége és hatóköre. 5. A keletiek esetlegesen nem örökké tartó pokolról szóló tanításának jelentősége. 6. A halottakért végzett ima magyarázata a keleti egyházban.

OTP₃ – A NŐ SZEREPE A MEGVÁLTÁSBAN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ ISTENSZÜLŐRE

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Cél: A női lét hiteles keresztény antropológiájának bemutatása, különös tekintettel az Istenszüdő Szűz Máriának az isteni megváltásban betöltött szerepére.

Tematika: 1. Az Ószövetség nagy nőalakjainak szótériológiai szerepe. 2. Az Újszövetség női szereplői, különös tekintettel Isten Anyjára. 3. Az asszonyok szerepe és státusza a múlt és a jelen egyházának életében és felépítésében. 4. Mária szerepe és részesedése a megváltás művében. 5. A női lét méltósága és aktív szerepvállalásának modern lehetőségei.

OTP4 – A MEGTESTESÜLÉS ÉRTÉKE A KELETI TEOLÓGIÁBAN

Oktató: Dr. Kruppa Tamás

Cél: Az „Inkarnáció” szótériológiai jelentőségének kutatása a keleti teológiában.

Tematika: 1. A megtestesülés előkészítése az Ószövetségben. 2. A megtestesülés kánoni újszövetségi szövegeinek patrisztikus exegézise. 3. A megtestesülés jelentőségének kifejeződése a liturgikus év ünnepi szövegeiben. 4. A szenvedés és a pokolra szállás, mint Krisztus alázállásának és önküüresítésének legmélyebb pontjai. 5. A feltámadás mint a megtestesülés igazi jelentőségének és dicsőségének végső kinyilvánítása.

OTP5 – A TRIÓDION ÉS A PENTEKOSZTÁRION MINT A KATEKUMENÁTUS KATEKETIKAI ÉS LELKI- PÁSZTORI VEZÉRMOTÍVUMA

Oktató: Dr. Obbágy László

Tematika: 1. A katekumenátus története. 2. A katekumenátus a II. Vatikáni Zsinat utáni egyházi dokumentumokban. 3. A katekumenátus újbóli bevezetésének nehézségei. 4. A Triódion kezdetét megelőző vasárnapok. 5. A Triódion felépítése. 6. A Triódion szövegei a katekumenátus szempontjai alapján. 7. A Pentekosztárium szövegei a műsztagikus katekézis szempontjai alapján.

OTP6 – AZ ÓSZÖVETSÉGI SZENTÍRÁS LITURGIKUS KATEKÉZISE

Oktató: Dr. Obbágy László

Tematika: 1. Az Ószövetség az Egyházban él. 2. „Íme, bételjesült...” – Az alkonyati zsolozsma szövegeinek ószövetségi katekézise. 3. „...mert örökkévaló az ő irgalmassága...” – A reggeli zsolozsma ószövetségi katekézise. 4. „Örvendeztetek az Úrnak minden föld...” – A Szent Liturgia ószövetségi katekézise. 5. „...amint megáldottad Ábrahámot és Sárát...” – A szentségi katekézis ószövetségi vonatkozásai. 6. „Ha a te törvényed nem lett volna elmélkedésem...” – A szentelmények katekézisének ószövetségi vonatkozásai. 7. „...és fölsóhajtok, mint Jónás...” – Egyéb szertartásaink ószövetségi katekézise.

OTP7 – ALEXANDRIAI KELEMEN MINT AZ IDEÁLIS KATEKÉTA MINTÁJA

Oktató: Dr. Gyurkovics Miklós

Tematika: 1. Kelemen korának Alexandriája és a mai magyar valóság. 2. Az inkulturáció. 3. A Biblia és a keresztény irodalom ismerete. 4. Kelemen imaélete. 5. Egyházszertet, egyházkritika, egyházhűség. 6. Erkölcsi kérdések. 7. A katekumenek iránti személyes szeretet. 8. Kelemen és a fiatalok. 9. Kelemen kateketikai felfogása és a II. Vatikáni Zsinat utáni katekézis jellemzői.

OTP8 – FILOZÓFIA ÉS KRISZTOLÓGIA

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

A kurzus filozófiai és a teológiai témák és gondolatok kölcsönhatásait elemzi. Közelebbről a krisztológia és a modern filozófia egymásra hatását vizsgálja, keresve a filozófiai és a teológiai hermeneutikai szemlélet elmélyítésének lehetőségét.

Tematika: 1. A klasszikus filozófia és az idealizmus. Filozófiai krisztológia? A krisztológiai probléma. Pascal érzékeny szívű Istene. A János prológus és a filozófusok: Hegel, Schleiermacher, Fichte, Schelling. 2. Ateista humanizmus és a keresztény gondolkodás. Kierkegaard, Nietzsche, Szolovjov, Dosztojevszkij, Blondel. 3. Hitetlenség és hit a XX. században: Heidegger, Bergyajev, S. Weil, G. Marcel.

OTP9 – A KATEKIZMUS ÉS A KELETI ATYÁK ERKÖLCSTEOLÓGIAI SZEMPONTBÓL

Oktató: Dr. Soltész János

A kurzus a Katolikus Egyház tanításának alapjaihoz felhasznált keleti teológiai gondolatokra, és azok fontosságára mutat rá, mint közös kincsre.

Tematika: 1. Az ikonarcúság. 2. A szabadság. 3. Bűn, rossz, szenvedés. 4. A szív szerepe. 5. Metanoia. 6. Krisztus követése, a kereszt jelentősége. 7. Aszkézis, misztika. 8. Imádság. 9. Egyesülés Istennel.

ОТР10 – KINYILATKOZTATÁS ÉS FORRÁSOK. ISTEN-KÖZLÉS ÉS ISMERET

Oktató: Dr. Seszták István

A kurzus célja a keresztény teológia és teológiai megszólalás lehetőségének, mint Isten ajándékának és az ember részéről történő befogadásának a lehetősége. Analízisünk irányvonala elsődlegesen történeti-teológiai, mely segít az „Istenről szóló beszéd” fejlődésének és alakulásának helyes átgondolásában.

Tematika: 1. A keresztény gondolkodás születése az Újszövetség fényében. 2. Az egyházatyák és az „igaz” teológia születése. 3. A Középkor teológiai látásmódja. 4. Teológia és modernitás. 5. Az újszolasztika és a megújult teológia első lépései. 6. Korunk teológiai beszéde és feladatai.

ОТР11 – KHALKEDÓN UTÁNI KRISZTOLÓGIÁK

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az idevonatkozó szövegek, dokumentumok segítségével a Kalkedón utáni krisztológia fejlődésének alapvető jellemzőit.

Tematika: 1. Bevezetés. 2. Az V. századi krisztológiai megközelítések. 3. Khalkedóni és monofizita megközelítések. 4. Órigenista krízis a VI. században. 5. Az V. Egyetemes Zsinat krisztológiai megközelítése. 6. Megváltás, aszketizmus és átistenülés. 7. Hitvalló Maximosz szóteriológiája. 8. Damaszkuszi Szent János szintézise, a II. Niceai Egyetemes Zsinat. 9. Krisztológia a késő bizánci gondolkodásban. 10. Összegzés.

ОТР12 – A XX. SZÁZADI ORTODOX TEOLÓGIA

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a 20. századi ortodox teológia fő képviselőinek kérdésfeltevéseivel és sajátos teológiai szempontjaival.

Tematika: Bevezető. 1. 20. századi teológiai megközelítések az orosz ortodox teológiában: a. Szolovjov; b. Florenszkij; c. Bergyajev; d. Bulgakov. 2. Párizstól New Yorkig: a. Florovszkij; b. Schmemann; c. Lossky; d. Meyendorff. 3. a. Staniloae; b. Ziziulas c. Nellas. Összefoglalás.

ОТП13 – AZ OROSZ EMIGRÁNS TEOLÓGIA TÖRTÉNETE ÉS TÖREKVÉSEI

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

A kurzus folyamán a hallgatók az emigráns teológia történeti háttérrel, kialakulásával, jelentős alakjaival ismerkednek meg. A kurzus feladata még az idevonatkozó sajátos teológiai szövegek elemzése.

Tematika: 1. Történeti bevezető. 2. Az orosz ortodox teológia „nyugati fogsága” és annak következménye. 3. Az orosz teológia újjászületésének kontúrjai. 4. Útkeresések orosz földön. 5. A Szent Szergiusz Intézet Párizsban. 6. Florovszkij és a neopatrisztika. 7. Út a szófiológia felé. 8. Az emigráns teológia az Egyesült Államokban. 9. Az emigráns teológia hatása és érdeme. 10. Összefoglalás.

ОТП14 – A FILOZÓFIA PATRISZTIKUS ÉS BIZÁNCI ALAPJAI

Oktató: Dr. Vincze Krisztián

A kurzus a kereszténység első korszakában a különböző történelmi-kulturális korszakok eltérő gondolkodásmódját elemzi. Ennek segítségével jobban megérthetjük és értékelhetjük a keresztény gondolkodás állandóan szintézisre törekvő erőfeszítését.

Tematika: 1. A bizánci filozófia forrásai: hellenizmus, zsidóság és az evangéliumi örömhír. A görög filozófia a kereszténység első századaiban. Az apologéták. Az alexandriai irodalom. Az újplatonizmus. 2. A prebizánci korszak: a pogányság hanyatlása (313-529). 3. A protobizánci korszak: a kereszténység győzelme (529-711). 4. Képtisztelet és képrombolás: az igaz hit győzelme (711-843).

ОТП15 – A KERESZTÉNY ASZKÉZIS ETIKÁJA KELETEN

Oktató: Dr. Soltész János

A kurzus célja, hogy az Újszövetségből kiindulva, az első századok keresztény életvitelével kapcsolatos alapvető fogalmakat bemutassa.

Tematika: 1. Az ember feladata, hogy megvalósítsa önmagát. 2. Tökéletesség és Krisztus-követés az Újszövetségben. 3. Aszketikus utak a II. században. 4. A szüzesség és a tisztaság korai értelmezése. 5. Az enk-

ratizmus. 6. Aszkézis és tökéletesség Alexandriában. 7. A keresztény tökéletesség és Origenész. 8. Az életszentség és a szerzetesi szabályok.

OTPI6 – A KELETI VALLÁSOK ETIKÁJA ÉS A KERESZTÉNYSÉG

Oktató: Dr. Soltész János

A kurzus elsősorban a nagy világvallások és a Biblia kialakulásának hátterében élő népek etikai gondolatait tárgyalja.

Tematika: 1. Mezopotámia, Szíria és Irán vallásainak etikája. 2. Az egyiptomi halotti kultusz és etikája. 3. A hinduizmus etikája. 4. A buddhista aszketika. 5. Kína és a Távols-Kelet etikai gondolatai. 6. A görög etikai gondolkodás fejlődése. 7. A hellenizmus rendszereinek etikája. 8. A gnoszticizmus etikája. 9. Etika az iszlámban. 10. A kereszténység és más etikák.

Az egyháztörténelmi-liturgikus szekcióban

OSLI – A BIZÁNCI EGYHÁZ TÖRTÉNETE

Oktató: Dr. Sivadó Csaba

A kurzus során a hallgatók bepillantást nyerhetnek a bizánci egyház történetének fontosabb szakaszaiba. A korszakok részletes elemzése által pedig elsajátíthatják annak lényegi szempontjait.

Tematika: 1. Az egyetemes Római Birodalom (395-717). 2. A Hellén Római Birodalom (717-1057). a) A szervezés időszaka (717-944). b) A terjeszkedés (945-1057). 3. Hanyatlás és bukás (1057-1204). 4. Bizánc haláltusája és halála. a) Az utolsó újjászületés és kudarc (1204-1389). b) Végző küzdelem (1389-1453).

OSL2 – KÉPTISZTELET ÉS KÉPROMBOLÁS

Oktató: Dr. Janka György

Tematika: I. A képrombolás első szakasza (726-787). 1. Teológiai érvek a képkultusz ellen. 2. A képrombolás elindítása. 3. III. Leó (717-741) uralkodása. 4. V. Konstantin (741-775): az ikonoklasmus fokozódása. 5. A hierieiai zsinat (754): a képrombolás teológiája. 6. A képek védelmezői. 7. Konstantinápolyi Germanosz pátriárka (715-730). 8. A

szerzetesek álláspontja: Ciprusi Georgiosz. 9. Damaszkuszi Szent János (675-749). 10. A VII. egyetemes, II. Nikaiai zsinat 787. 11. A képtisztelők győzelme. – II. A képrombolás második szakasza (815-843). 1. A második periódus előzményei, a generációváltás. 2. V. Leó (813-820) újra indítja a képrombolást. 3. II. Mihály (820-829) politikája. 4. I. Teofil (829-842) uralkodása. 5. Teodóra császárné és az igazhitűség diadala (843).

OSL₃ – AZ UNIÓK TÖRTÉNETE KÖZÉP-EURÓPÁBAN

Oktató: Dr. Janka György

Tematika: 1. Az egyházszakadások és következményeik. 2. A II. Lyoni zsinat (1274). 3. A firenzei unió (1439), majd ennek felbomlása. 4. A katolikus misszió előretörése a trienti zsinat után. 5. Részleges uniók a Habsburg monarchiában. 6. A breszti unió (1596). 7. A márcsai unió (1611). 8. Az ungvári unió (1646), majd a munkácsi és máramarosi részek csatlakozása. 9. Unió Erdélyben (1698-1700). 10. Uniós folyamat a nagyváradi püspökség területén. 11. Az egyesült keletiek további sorsa a XVIII. században.

OSL₄ – HABSURG URALKODÓK ÉS GÖRÖGKATOLIKUSOK A 18. SZÁZADBAN

Oktató: Dr. Janka György

Tematika: 1. I. Lipót (1657-1705) egyházpolitikája. 2. I. József (1705-1711) egyházpolitikája. 3. III. Károly (1711-1740) egyházpolitikája. 4. Mária Terézia (1740-1780) uralkodása. 1) A barokk katolicizmus. 2) A „terezianus jozefinizmus”. 3) Új római katolikus egyházmegyék létesítése. 4) A munkácsi egyházmegye felállítása. 5) A nagyváradi görög katolikus egyházmegye felállítása. 6) A körösi egyházmegye felállítása. 7) A magyarországi görögkatolikus püspökök bécsi kongresszusa. 5. II. József (1780-1790) és a görögkatolikusok. 6. II. Lipót (1790-1792) egyházpolitikája.

OSL₅ – A MAGYARORSZÁGI GÖRÖGKATOLIKUSOK TÖRTÉNETE (19-20. SZÁZAD)

Oktató: Dr. Janka György

Tematika: I. 1. A körösi egyházmegye története. 2. A fogarasi egyházmegye, majd Gyulafehérvár-Fogarasi érsekség története. 3. A nagyvára-

di egyházmegye története. 4. A lugosi egyházmegye. 5. A szamosújvári egyházmegye. 6. A munkácsi egyházmegye. 7. Az eperjesi egyházmegye felállítása és története. 8. A hajdúdorogi mozgalom. 9. A hajdúdorogi külhelynökség története. – II. 1. A hajdúdorogi egyházmegye felállítása. 2. A papnevelés. 3. A szerzetesség. 4. Egyesületek és kulturális élet. 5. A liturgia. 6. Miklós István megyéspüspök (1913-1937). 7. Dudás Miklós megyéspüspök (1939-1972). 8. Timkó Imre megyéspüspök (1975-1988). 9. Keresztes Szilárd megyéspüspök (1988-2008). 10. Az egyházmegye hitélete napjainkban. 11. A Miskolci Apostoli Exarchátus története.

OSL6 – GÖRÖGKATOLIKUSOK A KOMMUNISTA DIKTATÚRÁKBAN

Oktató: Dr. Janka György

Tematika: 1. A görögkatolikusok helyzete Lengyelországban. 2. A görögkatolikus egyház sorsa Csehszlovákiában. 3. A görögkatolikus egyház üldözése a Szovjetunióban. 1) Ukrajnában. 2) Kárpátalján. 4. A görögkatolikus egyház elnyomása Romániában. 5. A görögkatolikusok élete a Magyar Népköztársaságban. 6. Görögkatolikus hitvallók és vértanúk. 7. A II. János Pál pápa által boldoggá avatottak.

OSL7 – BIZÁNCI MŰVÉSZET: MOZAIK, FALKÉP, IKON- ÉS KÖNYVFESTÉS

Oktató: Dr. Puskás Bernadett

Tematika: 1. Kora bizánci művészet (395-726): Az antikvitás öröksége, Közel-Kelet hatása. A szemléletmód és a stílusnyelv formálódása. A képrombolás előtti időszak emlékei. Az ikonográfiai típusok formálódása. 2. A képrombolás kora (726-843) és közép bizánci művészet (843-1204): Az ikon teológiája. A bizánci esztétika kérdései. A bizánci templom intérierjének képi rendszere. A Makedón-„protoreneszánsz”. A Komnénosz-korszak. A monumentális műfajok. Az ikonfestészet első virágkora. A miniatúra. 3. A „latin császárság” művészete (1204-1261) és a késő bizánci művészet (1261-1453): A Paleologosz-„reneszánsz”. A bizánci művészet kisugárzása. Helyi központok. Az ikonosztázion képi programjának alakulása.

OSL8 – IKONFESTÉSZET ÉS KÖNYVGRAFIKA A KÁRPÁT-VIDÉKEN A 15-18. SZÁZADBAN

Oktató: Dr. Puskás Bernadett

Metabizánci, illetve posztbizánci művészet az Északkelet-Kárpátok vidékén: Kutatástörténet, terminológia. A Kárpát-vidéki iskola és a nemzeti iskolák kérdése. A középkori ikonfestészet, könyvfestészet irányzatai. Ikonfestészeti központok, műhelyek, mesterek a 15-16. században. Ikonográfiai kérdések. A korai ikonosztázion-szerkezet és változásai. A munkácsi püspökség középkori ikon- és könyvfestészete, 15-16. század. Ikonfestészet, grafika a 17. században. Műhelyek, mesterkérdések. Az ikonosztázion-szerkezet változásai a 17-18. században. Az antimenzion, mint grafikai műfaj és a munkácsi püspökök antimenzionjai. A tradíció és a modernség kérdése a 18. század ikonfestészetében. Ikonográfiai és stílári vonatkozások. A könyvgrafika. A munkácsi püspökség területén működő műhelyek, mesterek. Kitekintés a 19. század művészetének problematikájára.

OSL9 – KERESZTES HADJÁRATOK

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

A keresztes hadjáratok történetének áttekintése és az Egyház történetére gyakorolt hatásuk vizsgálata mellett a kurzus betekintést kínál azok historiográfiájába is.

Tematika: 1. A keresztes hadjáratok historiográfiája. 2. A kereszténység szent helyei a Szentföldön. 3. A keresztes hadjáratok ideológiai háttere. 4. A keresztes hadjáratok története: 1099-1291. 5. Magyar részvétel a keresztes hadjáratokban. 6. Az eretnokségek elleni keresztes hadjáratok. 7. A török birodalom ellen hirdetett keresztes hadjáratok. 8. A keresztes hadjáratok mérlege.

OSL10 – A PROPAGANDA KONGREGÁCIÓ ÉS A MAGYARORSZÁGI GÖR.KAT. EGYHÁZ

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

A történelmi Magyarország területén létrejött görögkatolikus egyházak szentszéki felügyeletét a Keleti Kongregáció felállításáig a Hittérjesztés Szent Kongregációja (Propaganda Fide) látta el. A kurzus célja a kongregáció történetének áttekintése, feladatainak és joghatóságának

tanulmányozása, valamint a magyarországi görögkatolikusokkal kapcsolatos döntéseinek vizsgálata.

Tematika: 1. A Propaganda Kongregáció alapítása, szerkezete s programja. 2. A Kongregáció és a missziók világa. 3. A Kongregáció és a keleti egyházak. 4. A Propaganda és a magyarországi görögkatolikus egyház.

OSLI1 – A MAGYARORSZÁGI GÖRÖGKATOLIKUSOK TÖRTÉNETE A 17-18. SZÁZADBAN

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

A kurzus áttekintést nyújt a történelmi Magyarország területén létrejött görögkatolikus egyházak történetéről az ungvári uniótól (1646) a görögkatolikus püspökök bécsi értekezletéig (1772).

Tematika: 1. Az ungvári unió (1646). 2. Az unió megszilárdulása a 17. század második felében. 3. A gyulafehérvári unió (1700). 4. Az egyházi intézményrendszer átalakítása a 18. században. 5. A görög katolikus püspökök bécsi értekezlete 1772-ben. 6. A görögkatolikus egyházak belső fejlődése a 18. században.

OSLI2 – A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE AZ ÚJKORBAN

Oktató: Dr. Véghseő Tamás

A kurzus célja, hogy tömör és vázlatos összefoglalást nyújtson a magyar katolikus egyház történetéről a Tridenti Zsinattól a II. világháborúig.

Tematika: 1. A Trentói Zsinat és annak magyarországi recepciója. 2. Katolikus megújulás és ellenreformáció a 17. században. 3. Az egyházi intézményrendszer újjászervezése és a katolicizmus virágkora a 18. században. 4. A jozefinizmus és a liberalizmus. 5. A kiegyezéstől az első világháborúig. 6. A katolikus egyház Magyarországon a két világháború között.

OSLI3 – A KELETI LITURGIÁK

Oktató: Dr. Ivancsó István

A kurzus azt kívánja bemutatni a hallgatónak, milyen változatos az egyházak gazdagsága a maguk liturgiája révén. Ki akarja emelni, hogy léteznek más liturgiák is a Keleti Egyházban, melyek őrzik az öröksé-

güket. Éppen ezt az örökséget törekszik elemezni a különböző keleti katolikus és nem katolikus egyházakban.

Tematika: 1. A kopt liturgia. 2. Az örmény liturgia. 3. Az etióp liturgia. 4. A káld liturgia. 5. A malabár liturgia. 6. A malankár liturgia. 7. A maronita liturgia. 8. A szír liturgia. 9. A bizánci liturgia.

OSL14 – A KELETI ATYÁK TANÍTÁSA AZ IMÁDSÁGRÓL

Oktató: Dr. Ivancsó István

A kurzus alapvető ismereteket kíván nyújtani a keleti lelkiség egy sajátos területéről, az imádságról. Rendszerbe foglalja az atyák tanítását az imádságról, mégpedig a tanításuk alapján, a klasszikus patrisztikus korszakban.

OSL15 – ÜNNEPEK ÉS NÉPSZOKÁSOK A GÖRÖGKATOLIKUSSÁGBAN

Oktató: Dr. Ivancsó István

Az opcionális kurzus egy szemeszterben meg akarja ismertetni a görögkatolikus ünnepek és népszokások között fennálló kapcsolatot. A kutatás aláhúzza azt a tényt, hogy a híveink mennyire vallásosak, miközben az Egyházzal élnek meg a hitüket.

OSL16 – A „PÓCSI MÁRIA” SZERTARTÁSAI

Oktató: Dr. Ivancsó István

A kurzus célja, hogy bemutassa azokat a szertartásokat, imádságokat, énekeket, melyek a számunkra oly kedves kegyhely sajátosságai, s melyek a pócsi Máriát köszöntik.

OSL17 – A PÜNKÖSDÖT KÖVETŐ VASÁRNAPOK NÉHÁNY KIVÁLASZTOTT EVANGÉLIUMI SZAKASZÁNAK EXEGÉZISE

Oktató: Gánicz Endre

A kurzus a szinoptikus evangéliumokból és János evangéliumából származó néhány szakasz alapos exegézisét akarja nyújtani. Ahol lehetséges, a párhuzamos részek vizsgálatára is sor kerül a szövegmagyarázat különböző módszereivel.

OSL18 – A HÉTKÖZNAPOK ÉS HÉTKÖZNAPI ÜNNEPEK KIVÁLASZTOTT EVANGÉLIUMI SZAKASZAINAK EXEGÉZISE

Oktató: Gánicz Endre

A kurzusnak az az elsődleges célja, hogy a hétköznapok és hétköznapi ünnepek néhány evangéliumi szakaszának exegézisét nyújtsa, amelynek segítségével jobban meg lehet érteni annak jelentőségét. Az eredeti, görög nyelv használata segítséget nyújt a szöveg jobb megértésében.

OSL19 – A KELETI EGYHÁZAK LITURGIKUS ÉS SZENTSÉGI JOGA

Oktató: Dr. Szabó Péter

Tematika: I. Liturgikus jog: 1. Alapfogalmak. 2. A liturgikus jogalkotás fejlődésének rövid történeti áttekintése. 3. A jogalkotás területe és az arra illetékes hatóságok. 4. A magyar görögkatolikus egyház liturgikus joga. 5. A szokásjog értéke a liturgikus jog terén. 6. A keleti egyházak liturgikus fegyelmének reformjára vonatkozó jogszabályok. 7. Aktuális kérdések a liturgikus fegyelem témaköréből. II. A szentségek joga: 1. A szentségek jogi arculata; 2. Általános normák és illetékes hatóságok a szentségi fegyelem terén. 3. A szentségi fegyelem rövid áttekintése, különös tekintettel a konstantinápolyi tradíció sajátos vonásaira. 4. A keresztyén beavatás szentségei (válogatott kérdések): a) A „közös jog” szabályai (CCEO). b) A magyar görögkatolikus egyház részleges szabályai. c) A kérdés jogrendközi aspektusai (latin és akatolikus viszonylatban). 5. A bűnbánat szentsége: a) A „közös jog” szabályai (CCEO). b) A magyar görög katolikus egyház részleges szabályai. c) A kérdés jogrendközi aspektusai (latin és akatolikus viszonylatban). 6. Az egyházi rend szentsége: a) A „közös jog” szabályai (CCEO). b) A magyar görögkatolikus egyház részleges szabályai. c) A kérdés jogrendközi aspektusai (latin és akatolikus viszonylatban). 7. Rövid összehasonlító házasságjogi excursus. 8. A szentségek és az egyház küldetése - a szentségek és a kánoni büntetőjog. 9. Szentségjogi kazuisztika.

OSL20 – KELETI KÖZÖSSÉGEK A KATOLIKUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYJOGI SZERKEZETÉBEN

Oktató: Dr. Szabó Péter

Tematika: I. „Keleti közösségek”: 1. Alapfogalmak (keleti közösség, sajátjogú egyház, rítus és tradíció). 2. A keleti közösségek katolikus egyházba

történő reintegrációjának folyamata (ekkleziológiai-jogi kérdések): a) Az első évezred modelljei. b) Az uniós zsinatok és a Trentói Zsinat kora. c) A XIII. Leó-féle fordulat. d) A II. Vatikánum egyháztana (LG, CD, OE). e) A keleti kódex ekkleziológiai látásmódjának lényegi jellemzői. 2. A keleti egyházak integrációja a Katolikus Egyházba: 1. A *communio Ecclesiarum* modell, s annak Zsinat utáni elmélyítése. 2. A „kommúnió” mint a keleti közösségek Katolikus Egyházba történő integrációjának eszköze (teológiai aspektusok). 3. Az Apostoli Szentszék és a keleti közösségek: a) Az Apostoli Szentszék mint lényegi szerkezeti elem és annak funkciója az Egyház (*communio Ecclesiarum*) javára: a) Általános szempontok. b) A római kúria központi hatóságai és a keleti egyházak. c) Az Apostoli Szentszék és a keleti egyházak közötti jogi kapcsolatok, különös tekintettel a sajátjogú autonómia különböző fokaira. 4. A sajátjogú egyházak közötti „horizontális” kapcsolatok. 3. Ökumenikus távlatok: lehetőségek és azok belső-doktrínális határai. Összegzés: A „katolikus” jelző kánonjogi szemszögű jelentése a keleti egyházak elnevezésében.

Keleti nyelvek

LIO1 – LITURGIKUS ÉS BIZÁNCI GÖRÖG NYELV

Oktató: Dr. Orosz Atanáz

LIO2 – ARAB NYELV

Oktató: Dr. Fodor György

LIO3 – SZÍR NYELV

Oktató: Dr. Fodor György

LIO4 – EGYHÁZI SZLÁV NYELV

Oktató: Dr. Bohács Béla

A licenciátusi szakdolgozat

A licenciátusi szakdolgozatot a „szakszeminárium” keretében kell kidolgozni. Ez a második ciklus eredményességének elsődleges mutatója. A licenciátusi szakdolgozatnak nem feltétlenül kell saját, új eredménnyel hozzájárulnia a teológiai kutatáshoz. Bizonyítania kell azonban, hogy a hallgató képes egy keleti teológiai témát feldolgozni, ismeri a helyes módszertant és a vonatkozó szakirodalmat, elsajátította a kritikai olva-

sás gyakorlatát, képes magát szabatosan és következetesen kifejezni. A licenciátusi szakdolgozat ezenfelül a tudományos kutatásra való valódi képességet is bizonyítja, különösen a munka módszertana (a módszer megértése, az alkalmazásában mutatott következetesség, a precíz fogalmazás) szempontjából. A licenciátusi szakdolgozatot azon tanár irányítása alatt kell kidolgozni, aki a „szakszemináriumot” vezette. A licenciátusi szakdolgozat szövegének legalább 50 oldal terjedelműnek kell lennie, a lábjegyzetek és az irodalomjegyzék nélkül. A munkának eszerint egy színvonalas tudományos folyóirat-cikk terjedelmével kell rendelkeznie.

A licenciátusi záróvizsga

A záróvizsgán a hallgatónak bizonyítania kell, hogy elsajátította az adott specializációs iránynak megfelelő, megbízható tudományos képzettséget (vö. *Sapientia Christiana*; *Ordinationes* 53. cikkely). Csak az jelentkezhet erre a záróvizsgára, aki letette a második ciklus összes vizsgáját, s elnyerte a licenciátusi szakdolgozat jóváhagyását. A második ciklus záróvizsgával végződik, amely írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli záróvizsgára a hallgatónak minimum 2 óra áll rendelkezésre. A szakdolgozatot vezető tanár 2 témát jelöl ki. Az írásbeli vizsga napján a rektor az egyiket kijelöli a hallgató számára. A szóbeli záróvizsgára a specializációknak megfelelően 15 témakör kerül kijelölésre (a 18 engedélyezettből), melyeket legalább egy hónappal a vizsga előtt ismertetnek a hallgatókkal. A záróvizsgára történő felkészülés a jelöltnek alkalmat nyújt arra, hogy összegző teológiai látásmódot alakítson ki, ezzel bizonyítva az oktatásra való alkalmasságát is. A szóbeli záró vizsga témáit a specializáció tanárai jelölik ki, a PIO dékánjának vagy rektorának jóváhagyásával, s ezeket a egy hónappal a vizsga előtt adják meg a jelölteknek. A szóbeli záróvizsga 45 percig tart, minimálisan három tanár közreműködésével. (Gyakorlatilag három tanár kérdez 10-10 percig, ill. a Témavezető-kérdező 15 percig. Külön kérdező esetén vagy a Dogmatikával vagy a Történelemmel kapcsolatos kérdezővel oszlik meg az idő 7+8 perc arányban.) A záróvizsga júniusban tehető le, melyre május 15-ig kell írásban jelentkezni.

THEOLINGUA

EGYHÁZI SZAKNYELVI VIZSGA

A vizsga leírása

A Theolingua államilag elismert, háromfokozatú, kétnyelvű egyházi szaknyelvi vizsga, mely angol, német és olasz nyelvekből tehető le a Vizsgaközpontban, és a Vizsgahelyeken.

Az állami elismertség (akkreditáció) azt jelenti, hogy a Theolingua vizsgabizonyítvány birtokosa ugyanolyan előnyöket élvez, mint azok, akik más, államilag elismert általános vagy szaknyelvi vizsgát tettek. Ezek közül a legfontosabbak – a nyelvtudáson kívül – a felsőfokú intézményekbe való jelentkezés pontszámának emelése, a diploma (illetve a PhD) feltételének teljesítése és a nyelvpótlék-jogosultság megszerzése.

A Theolingua egyházi szaknyelvi anyaggal bővített kétnyelvű nyelvvizsga a vizsgázók tudását, nyelvi készségeit három szinten - alap-, közép- és felsőfokon – méri, az Európai Unióban használatos B1, B2 és C1 szintnek megfelelően. A vizsgafeladatok típusa és terjedelme igazodik az adott szint követelményrendszeréhez, és tükrözi a fent említett három szinten elvárt nyelvi készségeket.

A vizsga menete

Az írásbeli feladatok esetében alapfokon nem kell magyarról idegen nyelvre, valamint idegen nyelvről magyarra fordítani, és nincs teszt sem, mivel úgy ítéltük meg, hogy az ilyen feladatok megoldása indokolatlan nehézséget okozhat alapfokú vizsgázóinknak, s nem illeszkedne a már elsajátított nyelvi készségeikhez. Van viszont olvasott szöveg értése magyar nyelvű feladatlappal, és idegen nyelvű szöveg összefoglalása magyarul. Ugyancsak része az írásbeli alapfokú vizsgának a levélírási feladat, de itt a vizsgázónak mindössze egy egyszerű, köznapi szituációkban gyakrabban előforduló kommunikáci-

ős helyzetet kell megoldania. Középfokon az olvasott szöveg értésén túl már van fordítási feladat idegen nyelvről magyarra, de a magyar nyelvű szöveget nem kell fordítani, hanem össze kell foglalni az adott nyelven. Végül kisebb fogalmazást is kell írni megadott szempontok alapján. Felsőfokon van teszt, és a fordítási-, illetve szövegösszefoglalási feladat mellett a levél–fogalmazást felváltja az esszé jellegű szöveg alkotása, mely a szövegalkotás magasabb és bonyolultabb szintjét kívánja meg a vizsgázótól, a középfoknál hosszabb terjedelemben.

A vizsgázók nyelvtani felkészültségét külön nyelvtani teszttel nem vizsgáljuk, a nyelvhelyesség csupán az egyik értékelési szempont a szövegösszefoglalási és a fogalmazási feladatban.

A vizsga szóbeli részében mindhárom szinten szerepel hallás utáni értés gépi hang alapján. Alap- és középfokon ezt követi a beszélgetés személyes témákról, beszélgetés kép alapján, valamint a helyzetmegoldás (szituáció) feladat. Középfokon a vizsgázónak magasabb szinten, igényesebben és komplexebb módon kell megfogalmaznia mondandóját. Példa: alapfokon a vizsgázónak csak a képet kell leírnia, középfokon már elvárjuk, hogy önállóan fejtsse ki gondolatait a képhez kapcsolódó témáról. Felsőfokon a vizsgázó a szakmai témájú beszélgetést követően két szakmai téma közül választ, és az egyiket részletesen ki kell fejtenie. Új feladattípusként jelentkezik felsőfokon a szóbeli vizsgán felolvasott magyar nyelvű szöveg összefoglalása az adott idegen nyelven.

A vizsgarendszerben részvizsga-bizonyítvány is szereshető. A szóbeli és az írásbeli vizsga külön-külön, eltérő időpontban is letehető. Bármely más – általános – nyelvvizsga részvizsgálója (szóbeli vagy írásbeli) párosítható a Theolingua szaknyelvi vizsgával, tehát letehető pl. a sikeres ITK írásbeli után Theolingua szóbeli, és a kettő együtt kiadja a komplex (C típusú) nyelvvizsgát.

Követelmények, témakörök

A vizsgakövetelményeket, illetve a vizsgára való felkészülés tudnivalóit a jelentkezési lappal együtt a Vizsgahelyen megkaphatja. A felkészüléshez komplett tananyagok vásárolhatók a Vizsgahelyen. Kérésre postán is elküldjük!

Témakörök jegyzéke – B1
Szakmai témák személyes vonatkozásokkal

1. Személyes adatok, információk. A jövőre vonatkozó elképzelések. Személyes tulajdonságok. Felekezeti hovatartozás.
2. A szűkebb család. Családi élet, szülők, gyerekek. Családi munkamegosztás. Vallásgyakorlás a családban. Napi imádságok.
3. A tágabb család. Rokonok, keresztszülők, keresztyermek.
4. Egyházi vonatkozású és egyéb családi összejövetelek, ünnepek. (Születés- és névnap, keresztelő, elsőáldozás, konfirmáció, bérmelegítés, más felekezetek kitüntetett alkalmai, egyházi esküvő.)
5. Az otthon. Lakás, háztípus, helyiségek, berendezés. Egyházi szimbólumok a lakásban.
6. Lakóhely, lakókörnyezet. A település, az utca, a környék bemutatása. Környékbeli templom, más egyházi intézmények a lakóhelyen.
7. Tanulás. Az iskola/az egyetem. Tantárgyak. Nyelvtanulás. Egyházi vonatkozású és egyéb iskolai élmények. Egyházi iskolák. Hit-tanulás.
8. Munkatevékenység a munkahelyen / diákmunka. Élmények, tapasztalatok. Gyakori foglalkozások. Fontosabb egyházi tisztségek.
9. Emberi kapcsolatok. Levezetés. Diáktársak, barátok, kollégák. Munkatársak egyházi kapcsolatokban.
10. Társas élet. Vendégek fogadása. Közös tevékenységek (pl. kórus, egyesület, klub.) Kapcsolat az egyházközség / gyülekezet tagjaival.
11. Vásárlás, üzletek. Ünnepi öltözet. Ajándékvásárlás. Egyházi vonatkozású ajándékok.
12. Napirend. Hétköznapok, vasárnap, csendes nap. Istentisztelet, mise.
13. Ünnepek. A Mikulás ünneplése. Szent Miklós püspök történelmi alakja.
14. A karácsony, mint keresztény ünnep. Az adventi időszak. A karácsony megünneplése a családban és az iskolában / munkahelyen.
15. A húsvét, mint zsidó és keresztény ünnep. Húsvéti szokások. A húsvét megünneplése a családban.
16. Étkezés. Ételek egyházi ünnepi alkalmakon. A böjt.
17. Egészség, betegségek. Sportolás, kirándulás, egészséges élet. A hit

- és az egészséges élet kapcsolata.
18. Szabadidő, kedvtelések, kultúra, szórakozás. Múzeumok, kiállítások, koncertek. Gyülekezeti programok.
 19. Olvasás. Könyvtár. Internet. Vallásos témájú olvasmányélmények.
 20. Tévénézés, mozi, színház. Vallásos témájú színházi vagy filmélmények.
 21. Magyarország, Budapest, a vidék nevezetességei. Fontosabb egyházi vonatkozású látnivalók hazánkban. Gyülekezeti kirándulások.
 22. Utazás külföldön. Utazással kapcsolatos szolgáltatások. Közlekedés. Úti élmények. Utazások során látott egyházi nevezetességek.

Témakörök jegyzéke – középfok B2
Szakmai témák személyes vonatkozásokkal

1. Személyes adatok, információk: A jövőre vonatkozó elképzelések. Személyes tulajdonságok. Felekezeti hovatartozás.
2. A vallási élet kitüntetett alkalmai: keresztség, elsőáldozás, bérmálás, konfirmáció – a szertartások jelentősége.
3. A hit a mindennapokban: Vallásgyakorlás a hétköznapokon és vasárnap. Legismertebb imádságaink.
4. A szűkebb család: Családi élet, egyházi házasságkötés, nagy és kis családok, az anya szerepe, gyász a családban.
5. A család és a hit: Vallásos nevelés a családban.
6. A tágabb család: Keresztszülők, egyházi vonatkozású és egyéb családi összejövetelek, ünnepek.
7. Az otthon és a közvetlen környezet bemutatása: Lakókörnyezet, az egyházközség bemutatása. A helyi templom (imaház, zsinagóga, stb.) külső és belső leírása.
8. A gyülekezet és emberi kapcsolatok: Programok a gyülekezetben és a partneryülekezetekben különböző társadalmi csoportok részére. A gyülekezetek szerepe személyes krízisek esetén (munkanélküliség, magány, gyász, öregség).
9. Tanulás és hit: Vallásos nevelés az egyházi oktatási intézményekben. Hitoktatás.

10. Istentisztelet, mise, szentségek, liturgia. A szentségek jelentősége mai életünkben.
11. Munka: Munkatevékenység az egyházon belül és kívül. Munkatársak egyházi kapcsolatokban. Fontosabb egyházi tisztségek.
12. Vásárlás, üzlet: Egyházi vonatkozású ajándékok, vásárlási szokások, vásárlási lehetőségek.
13. Fontosabb egyházi ünnepek: A vallási ünnepek üzenete. Az ünnepekhez kapcsolódó szokások és szimbólumok.
14. Étkezés: Étkezési előírások. Böjt. Jeles vallási ünnepeken hagyományosan fogyasztott ételek.
15. Egészség, betegségek: Testi és lelki egészség. Korunk jellegzetes betegségei. Szenvedélybetegségek (drog-, alkohol-, nikotin- és számítógép-függőség). A hit szerepe az egészség megőrzésében, ill. a gyógyulásban.
16. Szabadidő, kedvtelések, szórakozás egyházi vonatkozásokkal: Vallási vonatkozású olvasmány és filmélmények
17. A keresztény művészet jelentősége: A vallás megjelenése a médiában. Közismert bibliai és egyéb vallási témájú könyvek, filmek, színdarabok, képzőművészeti és zenei alkotásokkal kapcsolatos élmények.
18. A Biblia: Közismert bibliai történetek és üzenetük.
19. A legismertebb magyar szentek.
20. A média: A vallás megjelenése a médiában. Közkezdvelt vallási műsorok
21. Magyarország, Budapest, a vidék nevezetességei: Fontosabb egyházi vonatkozású látnivalók
22. Utazás külföldön: Utazással kapcsolatos szolgáltatások. Közlekedés. Zarándokhelyek, a történelmi egyházak híres és fontos templomai, műemlékei. Utazás.
23. Vallások Magyarországon: Kapcsolat más vallásokkal. Az ökumenikus gondolkodás jelentősége, megvalósításának színterei.
24. A természet világa: ember, állat és növény a teremtésben. Az ember beavatkozása a teremtett környezetbe. A környezetünket fenyegető veszélyek.
25. A nagy világvallások: Rokon vonások és különbségek.

Témakörök jegyzéke– felsőfok C1

1. A kereszténység jelentősége a magyar történelemben
2. Egyházi és nemzeti jelképeink
3. Állami és egyházi ünnepeink
4. Az egyházak tevékenységi területei. Igehirdetés, diakónia, nevelés, rendek, kolostorok
5. Az egyházak missziós tevékenysége
6. Az egyházak feladatai a XXI. században
7. Az egyházak és a globalizáció
8. Az egyházak szerepe korunk szenvedélybetegségeinek megelőzésében és gyógyításában
9. Az egyházak szerepe az esélyegyenlőség megvalósításában
10. A pápaság intézménye
11. Az állam és az egyház kapcsolata
12. Az Európai Unió és az egyházak
13. A történelmi egyházak szerepe a célnyelv országában
14. Az egyházi sajtó és média
15. A keresztény etika. A keresztény ember viszonyulása embertársaihoz, a másik ember elfogadása
16. A felebaráti szeretet parancsolata és az áldozatvállalás
17. A bűn/ bűncselekmény értelmezése a hívő ember számára
18. Életcélok, hivatásválasztás, egyházi hivatások
19. A házasság szentsége
20. A keresztszülők szerepe
21. Az élet és halál felfogása a hívő ember szempontjából
22. Hit, hiszékenység, babona
23. A egyházművészet jelentősége
24. Vallásos témájú irodalmi alkotások
25. Világvallások alapvető jellemzői

Jelentkezés

A vizsgára a jelentkezési lapot a vizsgadíj befizetését igazoló csekkszelvény-nyel együtt vagy a Vizsgaközponthoz, vagy a kiválasztott vizsgahelyhez kell eljuttatni, személyesen vagy postán, a fenti határidőig. Az írásbeli és szóbeli

vizsga időpontjáról a Vizsgaközpont, ill. vizsgahely írásban értesíti a vizsgázót.

A vizsgarendről és a vizsga folyamatáról teljes körű információt kaphat a (42) 597-600 és a (20)-576-26-26-os telefonszámokon, az atanaz@atanaz.hu és az inantsypapagnes@gmail.com e-mail címeken, illetve személyesen a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán Dr. Szilágyiné Inántsypap Ágnes vizsgahely vezetőnél.

Vizsgadíjak

	A vizsga szintje		
	Szóbeli (A)	Írásbeli (B)	Komplex (C)
Alapfok	6.000	8.000	14.000
Középfok	9.000	11.000	20.000
Felsőfok	12.000	15.000	27.000

Felkészülés, tananyagok

Felkészülést segítő tankönyvek angol, német, olasz és francia nyelveken:

Az elrejtett kincs. A könyv ára 2.400 Ft, tartozik hozzá munkafüzet (1.300 Ft), hanganyag CD (950 Ft), video anyag DVD (3.000 Ft). Megvásárolhatók: KRE INyL (1088 Budapest, Reviczky u. 4.)

Theolinguia jegyzet angol és német nyelveken. Megvásárolhatók: SZAG-KHF Tanulmányi Osztályán (4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 13-19.)

Vizsgaeredmények

A szóbeli vizsga eredményét a vizsganap végén, a vizsga helyszínén kifüggesztjük. A szóbeli vizsga összesített pontszáma, valamint az írásbeli vizsga összpontszámát a vizsgázó – kódja segítségével – a vizsgát követő 30 napon belül tekintheti meg a honlapon. A vizsgahelyek a vizsgázókat postai úton is értesítik a vizsgaeredményeikről. Lehetőséget adunk az értékelt dolgozatok

megtekintésére, illetve felülvizsgálati kérelem benyújtására is.

A sikeres vizsgához minden részvizsga (írásbeli, szóbeli) maximális pontszámának legalább 60%-át kell elérni. Ezen túl minden készség maximális pontszámának minimum 40%-át. Ezt hívjuk teljesítési minimumnak. Teljesítési minimumok: B₁ (alapfok): írásbeli 36 pont, szóbeli 51 pont; B₂ (középfok): írásbeli 48 pont, szóbeli 51 pont; C₁ (felsőfok): írásbeli 60 pont, szóbeli 54 pont.

Vizsgahelyek

A Vizsgaközpont

Károli Gáspár Református Egyetem Idegen Nyelvi Lektorátus
1088 Budapest
Reviczky utca 4.
I. emelet 109.
telefon: 1/483-2918, e-mail: theolingua@kre.hu

Vizsgahelyek

Gál Ferenc Hittudományi Főiskola (Szeged)
6720 Szeged
Dóm tér 6.
Felvilágosítással szolgál: Dr. Varga Tibor Róbert
e-mail: theolingua@gfhf.hu

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola

4400 Nyíregyháza
Bethlen G. utca 13-19.

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

7621 Pécs
Papnövelde utca 1-3.

Gödöllői Református Líceum Gimnázium és Kollégium

2100 Gödöllő
Szabadság tér 9.

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola fontosabb szabályzatai

- **Tanulmányi és vizsgaszabályzat**
- **A 2. tanulmányi ciklus (licencia) szabályzata**
- **Könyvtárhasználati szabályzat**
- **Az Idegennyelvi Lektorátus szabályzata**
- **A Hallgatói Önkormányzat szabályzata**
- **Hallgatói jogorvoslati szabályzat**
- **Hallgatói fegyelmi és kártérítési szabályzat**

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzata

2012. augusztus 1-jétől egységes szerkezetbe foglalt hatályos szövege

Bevezetés

[A 2006. augusztus 31-én elfogadott és többször módosított Tanulmányi és Vizsgaszabályzat hatályos szövege]

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola (továbbiakban: Főiskola) Szenátusa a főiskola Hallgatói Önkormányzati Testületével (továbbiakban: HÖT) egyetértésben a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. Törvény (továbbiakban: Törvény) 154.§.(4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a 79/2006.(IV.5.) Kormányrendelet (továbbiakban: Rendelet) rendelkezéseit figyelembe véve, a Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatát (továbbiakban: Szabályzat) az alábbiakban határozza meg.

TANULMÁNYI
ÉS VIZSGA-
SZABÁLYZAT

I.

Általános rendelkezések

1. §

A Szabályzat hatálya

A Szabályzat hatálya kiterjed a Törvény 39.§.(1) és (2) bekezdésében meghatározott

- BA alapszakon,
- mesterképzésben (MA),
- osztatlan képzésben,

– licencia képzésben valamennyi képzési formában és tagozaton a Főiskola székhelyén és azon kívül tanulmányokat folytató főiskolai hallgató tanulmányi- és vizsgaügyeire.

2. §

A Tanulmányi és Kreditátviteli Albizottság

1. A hallgatók tanulmányi- és vizsgaügyeiben első fokon a Főiskola Szenátusa jár el. Döntéseinek meghozatala előtt kikéri a szakfelelős, valamint a gyakorlati képzési és szakmódszertani csoport vezetőjének véleményét.
2. A Tanulmányi és Kreditátviteli Albizottság (továbbiakban: TKB) tagjainak delegálása, megbízása.
A TKB oktató tagjai: a főiskola mindenkori rektora és a két rektor-helyettes. Kinevezésüket az Intézmény fenntartójától kapják. Létszáma összesen három fő.
A TKB tanácskozási joggal rendelkező titkára a Tanulmányi Osztály (továbbiakban: TO) vezetője.
3. A TKB a munkáját a Szabályzat alapján végzi. Feladatát az alábbiak szerint látja el:
 - a.) kialakítja a Szabályzat alkalmazásának gyakorlatát, a TKB ügyrendjét;
 - b.) meghatározza az átruházott elsőfokú döntés meghozatalára jogosult személyek körét és az átadható ügyeket;
 - c.) ellenőrzi az átruházott jogkörben hozott elsőfokú döntéseket;
 - d.) szükség esetén kezdeményezi a Szabályzat módosítását.
4. A TKB döntési jogköre elsőfokon:

A főiskolai rektor véleményének figyelembe vételével

 - a.) intézményváltoztatási kérelmek elbírálása;
 - b.) korábbi tanulmány alapján kreditbeszámítás az aktuális képzésbe;
 - c.) a hallgatói jogviszony visszaállítása.;
 - d.) szakváltoztatás, tagozatváltoztatási kérelmek elbírálása;
 - e.) minden egyéb, a hallgatók tanulmányi ügyeit érintő panasz, kérelem, bejelentés elbírálása.

5. Átruházott hatáskörben döntést hozók:
- a.) Az államilag támogatott képzésbe történő átvételről a főiskolai rektor dönt.
 - b.) A szakdolgozat címének, témavezetőjének megváltoztatását, valamint a TDK dolgozat szakdolgozatként való elfogadását a szakfelelős engedélyezi.
 - c.) A hiányzások ellenőrzése, igazoltatása és a pótlás módjának meghatározása a tantárgy oktatójának jogköre. Teológus hallgatók esetében a prefektus is gyakorolja ezen jogkört.
 - d.) Más felsőoktatási intézménybe történő átvételt, és a hallgató által kérelmezett jogviszony megszüntetést (törlést) a TO vezetője a főiskolai rektor jóváhagyásával engedélyezi.

Az átruházott hatáskörben és a 4. pontban foglaltak szerint meghozott döntések határozatait a TKB elnöke, vagyis a főiskolai rektor írja alá.

6. Jogorvoslat
- a.) A hallgató – a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó értékelések kivételével – a döntés, intézkedés vagy mulasztás ellen (továbbiakban: döntés) a hallgatói jogviszonyára vonatkozó rendelkezések megsértésére hivatkozva felülbírálati kérelemmel élhet a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutástól számított 15 napon belül. A felülbírálati kérelmet a Főiskolai Szenátusnak címezve, a bizottság elnökének kell benyújtani.
 - b.) A hallgató a másodfokú határozat bírósági felülvizsgálatát kérheti, annak közlésétől számított 30 napon belül jogszabálysértésre, illetve hallgatói jogviszonyára vonatkozó rendelkezések megsértésére hivatkozással.

7. A jogerős döntések

Az intézmény döntése jogerős, ha az (6) bekezdés a.) pontjában meghatározott időn belül nem nyújtottak be felülbírálati kérelmet, vagy a kérelem benyújtásáról a hallgató lemond. A másodfokú döntés a közléssel válik jogerőssé. A jogerős határozat végrehajtható, kivéve, ha a hallgató a bíróság felülvizsgálatát kérte. Az egyenlő bánásmód követelményét sértő döntés semmis. A semmisség megállapítását a bíróságtól lehet kérni.

3. §

A hallgatói jogviszony

1. A hallgatói jogviszony a felvételt követő első beiratkozáskor, további (párhuzamos) hallgatói jogviszony létesítésekor, más felsőoktatási intézményből átvételkor, vendéghallgatói jogviszony létesítésekor jön létre, és annak megszűnéséig áll fenn.
2. Vendéghallgatói jogviszony más felsőoktatási intézménnyel létesíthető résztanulmányok folytatására, amennyiben az intézmény – mellyel a hallgató hallgatói jogviszonyban áll – hozzájárul. A vendéghallgatói jogviszony létesítése akkor tagadható meg, ha az ilyen jogviszony keretében szerzett kreditek nem számíthatók be a hallgató tanulmányaiba. A Főiskolán akkor létesíthet más felsőoktatási intézmény hallgatója vendéghallgatói jogviszonyt, ha 30 kreditet teljesített, a résztanulmányok tantárgyait első alkalommal veszi fel, valamint a főiskola befogadóképessége és egyéb objektív körülmények azt lehetővé teszik.
3. További (párhuzamos) hallgatói jogviszony másik szakképzettség (oklevél) megszerzése céljából létesíthető. BA-alapszakon további hallgatói jogviszony csak sikeres felvételi után létesíthető.
4. A hallgatói jogviszony szünetelése.
 - a.) A hallgató minden tanulmányi félév szorgalmi időszaka második hetének végéig köteles bejelenteni az arra rendszeresített nyomtatványon hallgatói jogviszonyának szüneteltetését. A szüneteltetés ideje alatt az adott félév passzívnak minősül. Amennyiben a hallgató ezen időpontig nem kéri tanulmányainak szünetelését, az adott félév – kreditindex nélküli – aktív félévnek minősül akkor is, ha a hallgató nem vesz fel tantárgyat, nem vesz részt a foglalkozásokon és nem tesz eleget egyetlen tantervi követelménynek sem. A költségtérítéssel hallgatók erre a félévre is kifizetik a költségtérítés összegét.
 - b.) A hallgatói jogviszony szüneteltetésére csak akkor kerülhet sor, amennyiben a hallgató az első félévben legalább 15 kreditet akkumulált.
 - c.) A hallgató képzési ideje alatt szüneteltetheti hallgatói jogviszonyát,

írásban benyújtott kérelemben megindokolva azt. (A teológus-papnövendék hallgatók esetében a tanulmányok szüneteltetését mind a főiskolai rektornak, mind a szemináriumi rektornak engedélyeznie kell, valamint az Intézmény fenntartójának is hozzá kell járulnia.)

- d.) A b.) és c.) pontban meghatározott korlátozások alól mentesül a hallgató ha szülés, baleset, betegség miatt kéri jogviszonyának szüneteltetését, illetve fegyelmi büntetésként eltiltják a tanulmányok folytatásától.
5. A hallgatói jogviszony megszűnése.
Megszűnik a hallgatói jogviszony
- a.) Tanulmányi okokból megszűnik a hallgatói jogviszonya annak, aki
- a képzés első két aktív féléve alatt 15 kreditnél kevesebbet gyűjtött össze;
 - annak, aki további párhuzamos hallgatói jogviszony keretében az új szakon a beszámított krediteken felül nem gyűjtött össze 15 kreditet az első két aktív félévben;
 - egy tantárgyat háromszor felvett, de nem szerzett sikeres vizsgajegyet.
- b.) másik felsőoktatási intézménybe történő átvételkor az átvétel napján;
- c.) a hallgató írásos bejelentése alapján a bejelentés napján;
- d.) amennyiben a hallgató államilag támogatott képzésben nem folytathatja, és írásos nyilatkozata alapján költségtérítéssel képzésben sem kívánja folytatni tanulmányait;
- e.) az adott képzési ciklust illetve a szakirányú továbbképzés esetén az utolsó képzési időszakot követő első záróvizsga-időszak utolsó napján;
- f.) fizetési hátralék miatt – a hallgató eredménytelen felszólítását és a hallgató szociális helyzetének vizsgálatát követően – a megszüntetés tárgyában hozott határozat jogerőre emelkedésének napján;
- g.) az intézményből kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján;
- h.) a Szabályzatban, illetve a mintatantervben rögzített tanulmányi kötelezettség teljesítésének hiányakor;

- i.) amennyiben a hallgató egymást követő két alkalommal (5§ 1.pont) nem jelentkezett be a következő tanulmányi félévre;
 - j.) akkor, ha a hallgatói jogviszony szünetelését követően – a mulasztás jogkövetkezményeit is tartalmazó kétszeri írásbeli felszólítás után – bejelentési kötelezettségét elmulasztja, nem kezdi meg tanulmányait a hallgató;
6. Azt a hallgatót, akinek jogviszonya megszűnt, törölni kell a hallgatói névsorból.
 7. Nem szűnik meg a hallgatói jogviszonya annak, aki a többciklusos képzés következő szakaszában ugyanabban az intézményben folytatja tanulmányait.
 8. Az államilag támogatott és a költségtérítéssel képzés
A Főiskolán folyó képzés lehet államilag támogatott vagy költségtérítéssel képzés. Az államilag támogatott képzés költségeit az állami költségvetés, a költségtérítéssel képzés költségeit a hallgató viseli. A felvételtől szóló döntés határozza meg, hogy a hallgató államilag támogatott vagy költségtérítéssel képzésben vesz részt.
 - a.) 2006 szeptemberétől felvételi döntéssel tanulmányait kezdő hallgató 12 féléven át folytathat tanulmányokat államilag támogatott képzésben, beleértve a felsőfokú szakképzést is. A fogyatékkal élők támogatási ideje – a hallgató írásos kérelmére – 4 félévvel megnövelhető.
 - b.) A BA, MA képzésben a képesítési és kimeneti követelményekben meghatározott államilag támogatott képzési idő 2 félévvel lehet hosszabb.
 - c.) Amennyiben a hallgató BA alapszakon, MA mesterszakon vagy osztatlan képzésben a támogatási idő alatt nem fejezi be tanulmányait, akkor azt költségtérítéssel képzési formában folytathatja. A költségtérítéssel képzési formában a tanulmányi félévek száma nem korlátozott, a hallgató azonban 16 félévig –beleértve az államilag támogatott képzés idejét is - veheti igénybe a kedvezményeket, a Törvényben meghatározott ingyenes szolgáltatásokat.
 - d.) A költségtérítéssel, főiskolai alapképzésben részt vevő hallgató a vonatkozó képesítési követelményben meghatározott képzési időig (6., 7., 8., 10. félév) félévente teljes költségtérítést fizet.
 - e.) A képzési időt meghaladó időszakokra (7., 8., 9., 11. félévtől) a félév

évente felvett kreditek arányában a hatályos „A Főiskola Térítési és Juttatási Szabályzata”-ban (a továbbiakban: TJSZ) szabályozott egy kreditre meghatározott összeg alapján állapítandó meg a félévente fizetendő költségtérítés.

- f.) Az államilag támogatott főiskolai alapképzésben részt vevő hallgató a vonatkozó képesítési követelményben meghatározott képzési időn túl 6 féléves, vagy annál rövidebb képzési idő esetén további két félévig, 8 féléves vagy azt meghaladó képzési idő esetén további három félévig nem fizet költségtérítést.
- g.) Az e.) pontban megjelölt időszak eltelte után az államilag támogatott hallgató is költségtérítésessé válik (9., 10., 11., 13. félévtől) és a felvett kreditek arányában állapítandó meg a félévente fizetendő költségtérítés összege.
- h.) Államilag támogatott (BA) képzésben akkor folytathatja tanulmányait a hallgató, amennyiben a képzési idő első 4 félévében 80 kreditet akkumulált. Ennek hiányában az ötödik félévtől költségtérítésessé válik.
- j.) A költségtérítés összegét, az ezért járó szolgáltatásokat, a költségtérítés befizetésének határidejét és a befizetés módját a TJSZ határozza meg.

II.

A tanulmányokra vonatkozó rendelkezések

4. §

A tanév időbeosztása

1. A tanév időbeosztását félévente a rektor határozza meg, a fenntartó javaslata és jóváhagyása alapján.
A szorgalmi időszakot úgy kell meghatározni az egységes, osztatlan MA-képzésben, a BA-képzésben, illetve a MA-képzésben, hogy egy szakon nappali tagozaton, félévente 65 tanítási nap megtartása biztosítható legyen. Esti és levelező tagozaton (részidős képzésben) ennek 30 %-a a konzultációs kontakt óra. A vizsgaidőszak félévente legalább 4 hét.
2. A rektor tanévenként legfeljebb 6 nap tanítási szünetet rendelhet el.

3. Egy tanóra időtartama 45 perc, kivéve a kántor BA alapképzési szak mintatantervében megjelölt egyéni tantárgyakat, ahol egy egyéni tanítási óra időtartama 30 perc.

5. §

A hallgató beiratkozási, bejelentési kötelezettsége és tantárgyfelvétele

1. A felvételt nyert hallgató tanulmányai megkezdésekor köteles beiratkozni a Főiskolára. A további félévekben a tanulmányok folytatására vonatkozó szándék bejelentésének az minősül, ha a hallgató az adott félévre kitölti a beiratkozási lapját és befizeti az egyszeri regisztrációs díjat. Ezután az adott félév aktív félévnek minősül. (A hallgatói jogviszony szüneteltetés bejelentésének elmulasztása esetén (3.§ 4.a.) akkor is aktív a hallgatói jogviszony, ha a hallgató nem vesz fel tantárgyat és nem vesz részt a foglalkozásokon.)
2. A költségtérítéses képzésben tanulmányokat folytató hallgató a beiratkozásakor köteles aláírni a Főiskola és a hallgató között létrejött szerződést, valamint minden hallgatónak nyilatkozni kell az Intézményi Tanulmányi Tájékoztató átvételéről és tartalmának megismeréséről. A költségtérítéses hallgató a beiratkozási lap kitöltésekor és leadásakor köteles a költségtérítés díját egy összegben befizetni – kivéve, ha a részletfizetésre, vagy a költségtérítés díjának mérséklésére – írásos kérelmére – rektori engedélye van.
3. A beiratkozott hallgatóról a TO törzslapot állít ki.
4. A hallgatói jogviszony fennállása alatt újabb beiratkozásra nincs szükség, amennyiben a többciklusos képzés következő szakaszában, vagy a felsőfokú szakképzést követően az alapszakon folytatja tanulmányait a hallgató a Főiskolán. Az adatokban történt változást a szorgalmi időszak első hetének végéig köteles a TO-nak bejelenteni a hallgató.
5. Amennyiben a hallgató a Főiskolán – sikeres felvételt követően – újabb szakot vesz fel, ennek tényét az eredeti beiratkozási lapon a TO előadója tünteti fel.
6. A hallgató június és január hónapban kialakítja a következő félév elő-

zetes tanrendjét. A tantárgyfelvétel véglegesítése a szorgalmi időszak első hetének végéig történhet. Ezt követően tantárgyfelvételre nincs lehetőség. Félévente a szorgalmi időszak első hónapjának végéig a felvett tantárgyakat a leckekönyvbe is be kell jegyezni.

7. A felvett tantárgy törlését félévente a szorgalmi időszak ötödik hetének végéig kérvényezheti a hallgató.
8. A szabálytalanul felvett tantárgyat a TO törli a hallgató leckekönyvéből a szorgalmi időszak ötödik hetének végéig.
9. Az első évfolyamra felvételt nyert hallgató a szorgalmi időszak első hetének végéig alakítja ki a félév tanrendjét. A leckekönyvben a személyes adatok kitöltése és a felvett tantárgyak bejegyzése a szorgalmi időszak első hónapjának végéig történik.
10. A hallgató egy tantárgyat háromszor vehet fel tanulmányai során, az előírt tanulmányi rend betartásával. Egy tantárgyfelvétel alkalmával háromszor tehet vizsgát, és a minősített aláírás, gyakorlati jegy megszerzését kétszer kísérheti meg.
11. A felvett és sikertelenül teljesített tantárgyat a vizsgaidőszak végén a TO törli a hallgató leckekönyvéből, a „törölve” bejegyzéssel. A hallgató a felvett, de nem teljesített tantárgyak miatt kreditenként a TJSZ szerinti díjat fizeti meg.
12. A tanulmányi ügyekre vonatkozó kérelmek benyújtási határideje: félévente a szorgalmi időszak második hetének utolsó napja. A költségterítés mérséklésére, részletfizetésére vonatkozó kérelmek benyújtásának határideje: félévente a szorgalmi időszak második hetének utolsó munkanapja.
13. A költségterítés mérsékléséről, részletfizetés engedélyezéséről a hallgató tanulmányi eredménye és szociális helyzetének mérlegelése után a főiskolai rektor a Szenátussal egyetértésben dönt.

6. §

Tantervi, tantárgyi követelmények, kreditbeszámítás

1. Egy kredit 30 tanulmányi munkaórával egyenértékű, mely tartalmazza a hallgató tanórai és egyéni tanulmányi munkáját is.

2. A képzési és kimeneti követelmények szerint kialakított mintatanterveket (kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyak; a tantárgyi követelmények teljesítéséért szerorzhető kredit; a tantárgyak felvételéhez szükséges előtanulmányi rend; a tantárgyak számonkérésének formája, a tantárgyleírások) az intézményi Tanulmányi Tájékoztató tartalmazza, mely a Főiskola honlapján is elérhető.
3. A hallgató tanulmányait a Szabályzatban foglaltak figyelembe vételével egyéni tanulmányi rend szerint ütemezheti, a tantárgyak felvételének, teljesítésének sorrendjét a képzési időn belül maga határozza meg.
4. Térítésmentesen veheti fel az államilag támogatott képzésben a hallgató az összes előírt kreditet 10 %-kal meghaladó kreditértékű tantárgyat.
5. A hallgató egy félévben egy szakon 40 kredittől többet csak a TKB engedélyével vehet fel.
6. A Főiskolán a végzettség, illetve szakképzettség megszerzéséhez az alábbi kreditértékek akkumulálása szükséges:
 - a.) 6 féléves BA alapszakon folytatott képzésben 180 kredit; egyetemi – főiskolai szintű 10 – 8 féléves képzésben 300 kredit; mesterképzési szakon (MA) a 289/2005.XII.22. számú Kormányrendelet 12. és 13.§-ában meghatározottak szerinti kredit, valamint a KKK-ban előírt kredit
 - b.) szakpáros képzésből egyszakos kimenet engedélyezése esetén (6 félév) – 180 kredit;
 - c.) szakirányú továbbképzésben 2/3/4/5 féléves képzésben legalább 60/90/120 kredit.
7. Egy adott ismeretanyag elsajátításáért egy alkalommal adható kredit. A hallgató más felsőoktatási intézményben vagy az intézményen belül más szakon kredittel elismert tanulmányi teljesítményét – amennyiben annak előfeltétele fennáll – el kell ismerni, ha az összevetett ismeretek legalább 75 %-ban megegyeznek.
8. Oklevelet akkor szerorzhet a hallgató, amennyiben az adott képzésben megszerzendő kredit legalább 40 %-át a Főiskolán teljesítette.
9. Más felsőoktatási intézményben, valamint más szakon teljesített és a Főiskola által kreditátviteli eljárásban elismert tantárgyak kreditérté-

ke nem haladhatja meg az adott képzésben teljesítendő kreditmeny-nyiség 60 %-át.

10. További (párhuzamos) hallgatói jogviszonyban folytatott tanulmányok esetén a korábban megkezdett szakon teljesített kreditek elismerhetők a másik szak kreditakkumulációjában.
11. A külföldi felsőoktatásban résztanulmányokat folytató hallgató kreditelismerése a Főiskola (vagy a hallgató) és a külföldi felsőoktatási intézmény közötti szerződésben meghatározottak alapján történik. A szakon beszámítható tantárgyak tekintetében a szak főiskolai mintatanterve az irányadó. A külföldi felsőoktatási intézményben teljesített tantárgyi kreditet, amely a hallgató mintatantervével nem feleltethető meg, a mintatanterv szabadon választható tantárgyi kreditjeinek ismerhető el.
12. A korábbi tanulmányok vagy munkatapasztalatok kreditértékként történő elismerése esetén a megszerzendő összes kreditekből legalább 30 kreditet köteles az intézményben teljesíteni a hallgató az abszolutórium megszerzéséhez.

7. §

Idegen nyelvi követelmények

1. A felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél kiadásának előfeltétele – a sikeres záróvizsga mellett
 - a.) a képesítési-, képzési és kimeneti követelményekben meghatározott idegen nyelvi követelmény teljesítése,
 - b.) felsőfokú szakképzésben az adott szakmai vizsgakövetelményekben előírt idegen nyelvi követelmények teljesítése;
 - c.) szakirányú továbbképzésben a képesítési követelményekben meghatározott idegen nyelvi követelmény.
2. Az 1. bekezdésben foglaltakat – a záróvizsga kivételével – nem kell alkalmazni, ha a képzés idegen nyelv szakon folyt.
3. A nyelvvizsga követelmények teljesítése alól mentesülnek azok a hallgatók, akik tanulmányaik első évfolyamon történő megkezdésének évében legalább a negyvenedik életévüket betöltik.

4. A 3. pont szerinti mentesség a 2015/2016. tanévben záróvizsgázók esetében alkalmazható utoljára BA, BSc, MA, MSc képzésben. A 2013/2014. tanévben kezdik meg tanulmányaikat az utoljára mentességben részesíthető hallgatók.
5. A fogyatékossgal élők nyelvvizsga mentességi kérelmének elbírálásakor a Rendelet 18.§.(3) c.) (4) b.) (5) bb.) bc.) pontja, valamint a Főiskolai SzMSz szerinti szabályozásnak megfelelően kell eljárni.
6. Az idegen nyelvi követelményeket részletesen a Nyelvi Lektorátus Szabályzata tartalmazza.

8. §

Részvétel a foglalkozásokon

1. Az előadások a képzés szerves részét képezik, így a Főiskola a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon.
2. A gyakorlati foglalkozásokon, összefüggő gyakorlatokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke három alkalom, levelező tagozaton tantárgyanként a konzultációs óraszám egyharmada. Ezek túllépése esetén az aláírás illetve érdemjegyszerzés megtagadható.
3. Vizsgakurzus felvételére és a tantárgyi követelmények teljesítésére akkor van lehetőség, ha az adott tantárgy előadásain korábbi félévben már részt vett a hallgató, de abból eredményes érdemjegyet szerezni nem tudott.
4. Az e-learning rendszerben meghirdetett tantárgyakra az 1.) 2.) pontban meghatározott követelmények nem alkalmazandók. Ezekben az esetekben a tantárgyfelelős által meghatározottak és a tantárgyleírásban rögzítettek az irányadók.
5. A hallgató részvételét az összefüggő szakmai gyakorlatokon a szakmai gyakorlatok leírása tartalmazza.
6. Óralátogatás alóli felmentés kivételes esetben (elhúzódó betegség, párhuzamos képzés folytatása más felsőoktatási intézményben) a tantárgy oktatóinak hozzájárulásával a főiskolai rektor engedélyezhet, a hallgató írásos kérelme alapján. A kérelem benyújtásának határidejét

a TVSZ 5.§ (12) bekezdése tartalmazza. Ettől eltérni csak betegség esetén lehet.

9. §

Átvétel, tagozatváltoztatás, szakváltoztatás

1. A Főiskolára főiskolai alapképzésre az a hallgató vehető át, akinek a hallgatói jogviszonya nem tanulmányi okokból eredő elbocsátás vagy fegyelmi határozattal kizárás miatt szűnt meg. Az átvétel feltétele az utolsó tanulmányi félévben legalább 15 kredit teljesítése. Az átvételt nyert hallgató költségtérítéses képzésben folytathatja tanulmányait.
2. BA alapszakra átvétel – azonos képzési területen belül – legalább 15 kredit teljesítése esetén engedélyezhető. Az átvételt nyert hallgató költségtérítéses képzésben folytathatja tanulmányait.
3. Főiskolai alapképzésből az a hallgató vehető át BA alapszakra, akinek legalább az egyik szakja megegyezik a választott BA alapszak képzési területével, és tanulmányai során legalább 15 kreditet gyűjtött össze. A hallgató olyan finanszírozási formára vehető át, amelyben korábban tanulmányokat folytatott.
4. Az átvételről és a kreditelfogadásról - a szakfelelős véleményét figyelembe véve - a TKB dönt. A határozatnak tartalmaznia kell a befogadott tantárgyak listáját és kreditértékeit.
5. A Főiskolán belül tagozatváltoztatás legalább 15 kredit akkumulálása esetén engedélyezhető.
6. Amennyiben a hallgató tanulmányait átvétellel más felsőoktatási intézményben folytatja, a hallgatói jogviszony megszűnésének tényét határozatban ki kell adni és a lecke-könyvbe is be kell vezetni. A lecke-könyvet a hallgatói jogviszony megszűnését követő 15 napon belül át kell adni az átvevő intézménynek.

III.

Az ismeretek ellenőrzésével kapcsolatos rendelkezések

10. §

A vizsgaidőszak

1. A vizsgaidőpontoknak a vizsga előtt legalább 3 héttel történő meghirdetéséért a tantárgy oktatója a felelős.
2. A vizsgaidőpontokat úgy kell meghirdetni, hogy a tantárgyat felvett hallgatók létszámának kétszerese számára biztosított legyen a vizsgaidőszakban a vizsgára jelentkezés, és a sikertelen vizsgák javítása is teljesíthető legyen.
3. A vizsgára jelentkezés a NEPTUN-rendszeren (a pedagógia-pszichológia blokk esetében), illetve a Tanulmányi Osztályon keresztül, a vizsga napját megelőző utolsó munkanapon 16 óráig történik. Eddig az időpontig a vizsgára jelentkezés visszavonható.
4. Tanulmányi szerződés alapján - hallgatói mobilitásban - külföldön tanulmányokat folytató hallgatók részére vizsgaidőszakon kívüli vizsgát – indokolt esetben – a főiskola szenátusa engedélyezhet.

11. §

A vizsgáztatás rendje

1. A hallgató egyéni vizsgaterv alapján szóban és írásban vizsgázhat, melyet a tantárgyleírásban kell meghatározni.
2. A vizsgázó számára lehetővé kell tenni a szóbeli felelet előtti rövid felkészülést.
3. A fogyatékosággal élő hallgatók vizsgáztatásakor a Rendelet 18.§-ában, valamint a Főiskolai SzMSz-ben meghatározottak szerint kell eljárni.
4. A vizsgák zavartalanságáért, a nyugodt légkör megteremtéséért a vizsgáztató, illetve a vizsgabizottság elnöke a felelős.
5. A hallgató csak leckekönyvvel vizsgázhat. A leckekönyv a vizsga be-

fejezéséig a személyazonosság igazolására szolgál. A leckekönyvet a nappali tagozatos hallgató minden vizsga után leadja a Tanulmányi Osztályon. Levelező tagozatos hallgató a vizsgaidőszak kezdetével veszi fel a leckekönyvet s legkésőbb január 31. illetve június 30-ig leadja a Tanulmányi Osztályon.

6. A vizsgaeredményt be kell vezetni a hallgató leckekönyvébe, valamint rögzíteni kell a vizsgalapon. A bejegyzés és a rögzítés a vizsgáztató oktató, vagy a Tanulmányi Osztály feladata, írásbeli vizsga esetén legkésőbb a vizsgát követő egy héttel, szóbeli vizsga alkalmával a vizsga napján.
7. A hallgató a jelentkezés szerinti időpontban a vizsgán köteles megjelenni. A távolmaradás három munkanapon belül igazolható a vizsgáztató oktatónál. A vizsgáról való igazolatlan távolmaradás esetén elégtelen érdemjegy nem szerezhető. A vizsgáról való távolmaradást a „nem jelent meg” bejegyzéssel kell jelezni.
8. Az érdemjegy meghatározása a tantárgyleírásban meghirdetett értékelési rend szerint történik.
9. A leckekönyvben tévesen bejegyzett érdemjegyet a tantárgy oktatója, illetve a tanszékvezető jogosult javítani.
10. Amennyiben a leckekönyvben és a vizsgalapon rögzített érdemjegy nem azonos, a leckekönyvi bejegyzésre módosítja a TO az érdemjegyet a vizsgalapon.
11. A nem teljesített tantárgy miatt kreditenként a TJSZ szerinti díjat köteles a hallgató megfizetni.

12. §

Az ismeretek ellenőrzésének és értékelésének formái

1. A tananyag ismeretének ellenőrzésére a következőket írhatja elő a mintatanterv:
 - szigorlat (a továbbiakban: szigorlat)
 - kollokvium (a továbbiakban: vizsga)
 - gyakorlati jegy (félévközi jegy)
 - minősített aláírás

2. Az értékelés vizsga és gyakorlati jegy esetében ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes, (3), elégséges (2), elégtelen (1).
A minősített aláírás értékelése háromfokozatú: jól megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1).
Az értékelés ellen jogorvoslatnak nincs helye.
3. A hallgatónak az összefüggő és a kötelező szakmai gyakorlatát a min-tatanterv alapján öt- vagy háromfokozatú minősítéssel kell értékelni.
4. A záróvizsgára bocsátás kredit nélküli kritérium-feltételeinek teljesítését a leckekönyvben aláírással kell igazolni.
5. A szigorlat a szakképzettség, szakképesítés megszerzéséhez szükséges kiemelt tantárgy(ak) több félévi anyagát lezáró ellenőrzés. A szigorlat tal kapcsolatos előírások a következők:
 - a.) A szakon előírt szigorlatok számát és tartalmát a képesítési követelmények rendelkezései alapján kell megállapítani.
 - b.) A szaktanár a szigorlatra köteles tételsort biztosítani, és azt a vizsgaidőszak kezdete előtt egy hónappal a tanszéki honlapon közzétenni, illetve a hallgató számára biztosítani annak elérését a Tanulmányi Osztályon keresztül.
 - c.) A tantárgy természetétől függően a szigorlatnak lehet írásbeli része is, melyet a szigorlat eredményébe részjegyként kell beszámítani. A szigorlati tételsor közzétételekor ismertetni kell a hallgatókkal, hogy az elégtelen írásbeli eredmény kizárja-e a szóbeli vizsga megkezdésének lehetőségét. Amennyiben a szigorlat több tantárgy számonkérését foglalja magában, a tantárgyleírásban kell meghatározni azt, hogy a javításkor a részeredmények beszámításra kerülhetnek-e, vagy a szigorlat minden része megismétlendő.
6. A vizsga valamely tantárgy egy félévet átfogó ismeretanyagának számonkérése szóbeli, írásbeli vagy mindkét formában. A vizsgával kapcsolatos előírások a következők:
 - a.) A vizsgával záruló tantárgy előírt követelményeinek teljesítését a tantárgy oktatója érdemjegy bejegyzésével igazolja és az érdemjegyet vizsgalapon is rögzíti.
 - b.) Amennyiben az előtanulmányi rend együtt felvehető tantárgyként gyakorlati jeggyel (félévközi jeggyel) záruló tantárgyat jelölt

- meg, akkor a sikeres gyakorlati jegy (félévközi jegy) megszerzése a vizsga megkezdésének feltétele.
- c.) Az évközi ellenőrzés módját (zárthelyi dolgozatok, otthoni munkával készített feladatok) a tantárgyleírásban kell rögzíteni, és az adott félévre vonatkozó időrendjét a szorgalmi időszak első hetében ismertetni kell a hallgatókkal. Amennyiben a hallgató ezen félévi követelményrendszerben előírtaknak nem tesz eleget, nem bocsátható vizsgára, leckekönyvébe az „aláírás megtagadva” bejegyzés kerül.
7. Gyakorlati jegyet (félévközi jegyet) írhat elő a mintatanterv, ha a tantárgy gyakorlati alkalmazása, az alkalmazási készség értékelése a képzési cél szempontjából lehetséges és szükséges. A gyakorlati jeggyel (félévközi jeggyel) kapcsolatos előírások a következők:
- a.) A gyakorlati jeggyel záruló tantárgy előírt követelményeinek teljesítését a tantárgy oktatója a gyakorlati jegy bejegyzésével értékeli. Ha a hallgató meg sem kísérelte a követelmények teljesítését, akkor a gyakorlati jegy elégtelen.
- b.) A gyakorlat sikeres teljesítésének feltételeit a szorgalmi időszak első hetében ismertetni kell, s azt a honlapon kell megjeleníteni. Itt kell közzétenni azt is, hogy a sikertelen gyakorlati jegy javítható-e a vizsgaidőszakban. Ezt a lehetőséget csak kivételes esetben (pl.: laboratóriumi gyakorlatok, műhelygyakorlatok esetén) lehet megtagadni.
- c.) A gyakorlati jegyet a hallgatónak a szorgalmi időszakban kell megszereznie. Nappali tagozaton az oktatónak a vizsgaidőszak első napjáig kell bejegyezni a hallgató leckekönyvébe. Levelező tagozaton a gyakorlati jegy bejegyzése a vizsgaidőszak végéig történhet úgy, hogy a Szabályzat szerint a javításra biztosított idő rendelkezésre álljon.
8. A mintatanterv minősített aláírást is meghatározhat ellenőrzési formaként, melyre a gyakorlati jeggyel kapcsolatos előírásokat kell alkalmazni (kivétel: ötfokozatú értékelés).
9. A kötelező szakmai gyakorlatok, összefüggő gyakorlatok teljesítésének tartalmi követelményeiről, határidejéről, számonkérésének és értékelésének módjáról a tantárgyleírás rendelkezik.

10. A zárótanítások, zárófoglalkozások rendjéről, értékeléséről a tantárgyleírás rendelkezik. Sikertelen zárótanítást, zárófoglalkozást javítani a következő aktív félévben lehet.

13. §

Javítóvizsga, ismétlő javítóvizsga

1. A hallgató egy tantárgyból egy vizsgaidőszakban összesen háromszor kísérheti meg a vizsga teljesítését. Gyakorlati jeggyel (félévközi jeggyel), minősített aláírással záruló számonkérés esetén tantárgyfelvételenként kétszer kísérheti meg az eredményes teljesítést a hallgató. Amennyiben a tantárgy jellege nem teszi lehetővé a javítást (12.§.7.b) a vizsgaidőszakban a gyakorlati jegy és a minősített aláírás nem javítható.
2. A sikertelen vizsga megismétlését (2. vizsga) a hallgató térítésmentesen teljesítheti. Vizsgakísérletnek számít az is, ha a hallgató a vizsgára bejelentkezett, de nem jelent meg.
3. Egy tantárgyból a harmadik és minden további vizsgára a TJSZ-ben meghatározott díj befizetését követően lehet jelentkezni, mely független attól, hogy a harmadik vizsgát hányadik tantárgyfelvétel alkalmával kísérel meg a hallgató.
4. A második és a harmadik vizsgára a hallgató vizsgabizottságot kérhet. A bizottságot a szakfelelős jelöli ki. A bizottság tagja lehet a tantárgy oktatója függetlenül attól, hogy vizsgáztatta-e már a hallgatót.
5. Teológus-papnövendék hallgató esetében a Papnevelő Intézetből és a Főiskoláról való elbocsátást vonja maga után, ha a hallgató 12 ismétlő vizsgát gyűjt össze a képzés ideje alatt.

14. §

A sikeres érdemjegy javítása

1. A hallgató félévente egy tantárgyból jelentkezhet sikeres érdemjegynek javítására, ha a tantárgy jellege és a tantárgy oktatója ezt lehetővé teszi. Az így megszerzett jegy végleges, azt be kell jegyezni a lecke-

könyv „megjegyzés” rovatába. További sikeres érdemjegy javítására nincs lehetőség. A sikeres érdemjegy javításáért a TJSZ 2. számú mellékletében meghatározott díjat kell fizetni.

2. A korábbi félévekben sikeresen teljesített tantárgyat érdemjegy javítás céljából még egyszer nem lehet felvenni.
3. Sikeres zárótanítás, zárófoglalkozás nem javítható.

15. §

Kreditbeszámítás korábbi tanulmányok alapján

1. Más felsőoktatási intézményből átvételt kérő, valamint szakváltoztató, tagozatváltoztató hallgató a korábbi tanulmányai során teljesített tantárgyak kreditbeszámítását kérvényezheti az adott félévi szorgalmi időszak második hetének utolsó munkanapjáig.
2. Az elfogadott kreditértéknek meg kell egyeznie annak a mintatantervi követelménynek a kreditértékével, amelyet teljesítettnek minősítettek. (Amelyik szak mintatanterve szerint beszámításra került.)
3. A korábbi tanulmányok során megszerzett érdemjegy a tantárgyak kreditelismerésekor nem módosítható.
4. A kreditelismerésről – a szakfelelős véleményét figyelembe véve – a TKB dönt. Az erről szóló határozatot a hallgató leckekönyvébe be kell vezetni.
5. Szabadon választható tantárgyként (legfeljebb 2 kredittel) akkor is befogadható egy korábbi tanulmányok során teljesített tantárgy, ha nem szerepel a mintatantervek szabadon választható tantárgyai között. A kreditbeszámítást - a szakfelelős véleményét figyelembe véve – a TKB engedélyezi.
6. Újabb diplomás főiskolai alapképzésben a tanulmányi idő legfeljebb két félévvel rövidíthető, amennyiben a beszámított kreditek száma legalább 60.

16. §

A kreditindex, a (halmozott) súlyozott tanulmányi átlag

1. A Főiskolán a hallgató félévi teljesítményének mennyiségi és minőségi megítélésére a kreditindexet alkalmazzuk.
Kiszámítása: az adott félévben teljesített tantárgyak kreditértékének és érdemjegyének szorzatából képzett összeget az átlagos előrehaladás esetén egy félév alatt teljesítendő harminc kredittel kell osztani.
2. A hallgató I. félévi teljesítményének meghatározására a súlyozott tanulmányi átlag szolgál. A tanulmányok egy félévnél hosszabb időszakra, vagy a tanulmányok egészére (halmozott) súlyozott tanulmányi átlagot kell számítani.
Kiszámítása: az adott időszakban teljesített tantárgyak kreditértékét és az érdemjegyek szorzatából képezett összeget a teljesített tantárgyak kreditjeinek összegével kell osztani.
3. A kreditindexet a vizsgaidőszak utolsó napjától számított egy héten belül a TO állapítja meg, és gondoskodik a leckeönyvbe történő bevezetésről.
Amennyiben a hallgató az adott félévben nem teljesített legalább 15 kreditet, nem számítható kreditindex.
4. A hallgató leckeönyve „Kreditindex-szel nem rendelkezik” bejegyzéssel zárható le.
5. Más intézményben, valamint korábbi tanulmányok során teljesített tantárgyak érdemjegyei a kreditindexbe és a súlyozott tanulmányi átlagba nem számíthatók be.
6. A hallgatói jogviszony megszűnésekor a leckeönyvet a hallgató rendelkezésére kell bocsátani.
7. Félévente egy alkalommal a hallgató ingyenesen hiteles kivonatot kérhet a leckeönyvéről. A további kivonatok kiadásáért a TJSZ-ben meghatározott díjat kell fizetni.

17. §**Tanulmányok folytatása a hallgatói jogviszony megszűnését követően**

1. BA képzésből tanulmányi okból elbocsátott hallgató csak új, sikeres felvételi eljárást követően, új beiratkozással folytathatja tanulmányait.
2. A hallgatói jogviszony megszűnését követően tanulmányait főiskolai alapképzésben folytató hallgató tantárgyfelvételére az 5.§. 10. bekezdésében foglaltak az irányadók. Amennyiben a hallgató nem teljesítette sikeresen a tantárgyak követelményeit, az adott szakon tanulmányait nem folytathatja a Főiskolán.

IV.**A szakdolgozatra, a végbizonyítványra, a záróvizsgára és az oklevélre vonatkozó rendelkezések****18. §****A szakdolgozat**

1. A hallgatóknak a képesítési követelményekben, valamint a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint szakdolgozatot kell készíteni.
2. A szakdolgozat készítését témavezető (konzulens) irányítja. A témavezető az intézmény főállású vagy további közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktatója, illetve az illetékes tanszékvezető engedélyével külső, egyetemi diplomával rendelkező szakember is lehet. A szakdolgozat formai követelményének teljesülését a tanszékvezető ellenőrzi.
3. A szakdolgozati cím választás előzetes feltétele főiskolai alapképzésben, hogy a hallgató tanulmányai során összegyűjtsön 6 féléves vagy annál rövidebb képzési idejű képzésben, valamint BA alapszakon 60 kreditet, 10 féléves képzésben 120 kreditet. Amennyiben a hallgató a fenti kreditet akkumulálta, a szakdolgozati cím választására jogosult.

4. Szakdolgozati címek meghirdetésének és jóváhagyásának rendjét, a témára való jelentkezés szabályait, a szakdolgozat tartalmi és formai követelményeit, az értékelés szempontjait, a beadás határidejét és a szakdolgozat megvédésének módját a főiskola által elfogadott szakdolgozati útmutatóban határozzák meg.
5. A szakdolgozathoz rendelt kreditértékről (amennyiben nem kredit nélküli kritériumfeltétel) a szak képesítési követelménye, a kidolgozáshoz előírt félévekről pedig a mintatanterv rendelkezik.
6. Az elkészült és határidőre beadott szakdolgozatot – a tanszékvezető vagy az általa felkért – bíráló(k) értékeli(k), s javaslatot tesz/tesznek a szakdolgozat minősítésére.
7. Amennyiben a bíráló (két bíráló esetén mindkét bíráló) a szakdolgozatot elégtelenre minősítette, azt a hallgató leghamarabb a következő tanulmányi félévben pótolhatja. A bíráló(k) által elégtelenre minősített szakdolgozatot pótolni a tanulmányok ideje alatt csak egy alkalommal lehet.
8. A szakdolgozat megvédése a záró-(képesítő)vizsga részeként, azzal azonos helyen és időben történik. A szakdolgozat érdemjegyét a záró-(képesítő)vizsga-bizottság állapítja meg.
9. A hallgató kérheti tudományos diákköri dolgozatának szakdolgozatként történő elfogadását. Erre a tanszékvezető javaslata alapján a TKB adhat engedélyt a szak képesítési követelményeinek, képzési és kimeneti követelményeinek figyelembe vételével.

19. §

A felsőfokú tanulmányok lezárása

1. Az egyetemi képzés, a főiskolai alapképzés, a BA alapszakon folytatott képzés, az MA képzés lezárásaként a hallgató részére végbizonyítványt kell kiállítani.
2. A végbizonyítvány (abszolutórium) a mintatantervben előírt tanulmányi- és vizsgakötelezettség és az előírt szakmai gyakorlatok teljesítését – az idegen nyelvi követelmény kivételével – az előírt kreditek megszerzését igazolja.

3. A záró-(képesítő)vizsgára bocsátás feltétele:
 - a végbizonyítvány megszerzése,
 - a mintatantervben előírt tanulmányi- és vizsgakövetelmények, szakmai gyakorlatok teljesítése – az idegen nyelvi követelmény kivételével –,
 - a képesítési-, képzési és kimeneti követelményekben meghatározott kreditek teljesítése,
 - a szakdolgozat benyújtása és elfogadása.
4. A végbizonyítványt a hallgató leckekönyvében a főiskolai rektor írja alá.

20. §

A záró-(képesítő)vizsga

1. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, melynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.
2. A főiskolai alapképzésben, egyetemi képzésben a tanári végzettséget és képesítést nyújtó szakokon tanári képesítő vizsgát is tesz a hallgató. (A továbbiakban: záró-(képesítő)vizsga.)
3. A záró-(képesítő)vizsgára az erre a célra rendszeresített nyomtatványon kell jelentkezni. A záró-(képesítő) vizsgára 1 hónappal a záró-(képesítő)vizsgaidőszak kezdete előtt kell bejelentkeznie annak, aki a hallgatói jogviszony megszűnését követően kívánja azt teljesíteni. A bejelentkezést írásban kell benyújtani – a fenti határidőig – a TO előadójának.
4. A záró-(képesítő)vizsga a főiskolai alapképzésben a végbizonyítvány megszerzését követő záróvizsga-időszakban az érvényes képesítési követelmények szerint teljesíthető, és eredményét is az ebben meghatározottak szerint kell megállapítani. Az eredményt a vizsga napján ki kell hirdetni.
5. A BA képzésben a hallgató a záróvizsgán komplex szóbeli vizsgát tesz, és megvédi szakdolgozatát. A záróvizsga eredményét a komplex szó-

beli felelet és a szakdolgozat védés érdemjegyének egyszerű számtani átlaga adja, két tizedesjegy pontossággal.

6. MA mesterszakon a tanári záróvizsga (TZV):
 - a 2 féléves képzéshez kapcsolódó dogmatikai és morális komplex szóbeli vizsgából, valamint a leadott és értékelt portfólió megvédéséből áll
 - a 4 féléves képzésben hasonló szabályok érvényesülnek
7. A záró-(képesítő)vizsga a hallgatói jogviszony megszűnését követően is teljesíthető a hatályos képesítési követelményekben meghatározottak szerint. A hallgatói jogviszony megszűnését követő hét év eltelte után csak akkor teljesíthető, amennyiben a Főiskolán folyik olyan szakon képzés, melyben a hallgató jogviszonyának megszűnése előtt tanulmányokat folytatott.
8. A záró-(képesítő) vizsgát bizottság előtt kell tenni:
 - a.) A záró-(képesítő)vizsga-bizottság elnökből, társelnökből és legalább 2 tagból áll;
 - b.) a záró-(képesítő)vizsga-bizottság elnöke vagy társelnöke a főiskola rektora, vagy a főiskola egyetemi tanára, főiskolai tanára vagy főiskolai docense vagy a szakterület elismert külső szakembere lehet.
9. A záró-(képesítő)vizsga a Főiskola tanévenkénti időrendi mutatójában közzétett záró-(képesítő)vizsga-időszakban tehető minden év júniusában. Levelező tagozaton pedig minden év februárjában, júniusában és októberében.
10. A záró-(képesítő)vizsgáról a Rendeletben meghatározott jegyzőkönyvet kell kiállítani. A jegyzőkönyvbe és a lecke-könyvbe a záróvizsga eredményét, az oklevél minősítését, valamint a végzettség és szakképzettség megnevezését be kell vezetni.
11. A szakfelelősök a záró-(képesítő)vizsga témaköreit minden záró-(képesítő)vizsga-időszak előtt legalább 3 hónappal közléstesszik a honlapon, és a hallgató rendelkezésére bocsátja a Tanulmányi Osztályon.

21. §**A sikertelen záró-(képesítő)vizsga javítása**

1. Javító záró-(képesítő)vizsga a záróvizsga-időszakban tehető a 20.§.3. bekezdésében meghatározott írásbeli jelentkezés benyújtása után.
2. A hallgatói jogviszony megszűnését követően javító záró-(képesítő) vizsga összesen két alkalommal tehető.

22. §**Az oklevél, a bizonyítvány**

1. A sikeres záró-(képesítő)vizsgát és a képesítési-, képzési és kimeneti követelményekben meghatározott nyelvvizsga teljesítését követően a Főiskola a jelölt számára oklevelet állít ki magyar és angol nyelven.
2. Az oklevél a Magyar Köztársaság címerével ellátott közokirat, amely tartalmazza a Törvény 62.§.(5) bekezdésében meghatározott adatokat. Az oklevelet a záró-(képesítő)vizsga-bizottság elnöke és a Főiskola rektora írja alá.
3. A főiskolai alapképzésben sikeresen teljesített szakirányokról az oklevélhez betétlapot kell kiállítani.
4. Amennyiben az oklevél kiadására azért nincs lehetőség, mert a hallgató a nyelvvizsga-bizonyítványt nem tudta bemutatni, a Főiskola igazolást állít ki. Az igazolás végzettséget és szakképzettséget nem igazol, tanúsítja a záróvizsga eredményes letételét.
5. A bizonyítvány elkészítésére, kiállítására, tartalmára, a kiadott bizonyítványok nyilvántartására a szakképzésre vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni.
6. A Főiskola rektora – a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott feltételek szerint – arany, gyémánt, vas, illetve rubin díszoklevelet adományozhat annak, aki ötven, hatvan, hatvanöt vagy hetven éve szerezte meg az oklevelét az intézményben, és életpályája alapján közmegebecsülésre méltó.

23. § Az oklevélmelléklet

1. Az alapképzésben (BA) és mesterképzésben (MA) szerzett oklevél mellé a Törvényben foglaltak szerint ki kell adni az Európa Bizottság és az Európa Tanács által meghatározott oklevélmellékletet magyar és angol nyelven.
2. A főiskolai alapképzésben az oklevélmellékletet a hallgató kérésére akkor kell kiadni, ha tanulmányait kreditrendszerű képzésben folytatta.
3. Az oklevélmellékletet az oklevél megszerzését követő 60 napon belül ki kell állítani és a kiadást rögzíteni kell az erre a célra rendszeresített nyilvántartó könyvbe.
4. Az oklevélmelléklet másodlat kiállításának költségét a TJSZ-ben meghatározottak szerint kell megtéríteni.

24. § Az oklevél minősítése

1. Az oklevél minősítését az alábbiak szerint kell meghatározni két tizedesjegy pontossággal:
 - a.) BA-s képzés esetében, a katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszakon a diploma minősítés számítása: a 2 szigorlat, a szakdolgozat és a záróvizsga 2 érdemjegyének átlaga
 - b.) BA-s képzés esetében, a kántor alapszakon a diploma minősítés számítása: a 2 szigorlat, a szakdolgozat, a diplomaliturgia és a záróvizsga összesített érdemjegyének átlaga
 - c.) MA-s képzés esetében a diploma minősítés számítása: a főiskolai diploma minősítésének, a mesterképzés tanulmányi átlagának, a portfóliónak és a 2 záróvizsga részjegyének átlaga
 - d.) Osztatlan teológus képzés esetében a diploma minősítés számítása: az 5 szigorlat érdemjegyének összege, a vizsgatanítás érdemjegye és a záróvizsga érdemjegyének átlaga
2. Az oklevél minősítése az 1. bekezdés szerint meghatározott átlageredmény alapján:
 - Kiváló 5,00

- Jeles 4,51 – 4,99
 - Jó 3,51 – 4,50
 - Közepes 2,51 – 3,50
 - Elégséges 2,00 – 2,50
3. Kitüntetéses oklevelet kap az, akinek a záróvizsga átlaga 5,00, valamint a teljes tanulmányi időszakra számított (halmozott) súlyozott tanulmányi átlaga is 5,00.
 4. A sikeres záró-(képesítő)vizsga és a képesítési-, képzési és kimeneti követelményekben előírt idegen nyelvi követelmény teljesítésének igazolását követő 30 napon belül az intézmény kiállítja és kiadja az oklevelet a jogosult részére.

V.

Vegyés és záró rendelkezések

25. §

Meghatározások

A Szabályzat alkalmazásában:

- a.) **aktív félév:** az a képzési időszak, melyben a hallgató legalább egy tantárgyat felvesz. (Kivétel: 3.§ 4.a. - hallgatói jogviszony szüneteltetés bejelentésének elmulasztása.)
- b.) **passzív félév:** olyan félév, melyben a hallgató – bejelentése alapján – szünetelteti hallgatói jogviszonyát, egyetlen tantárgyat sem vesz fel
- c.) **félévközi jegy (gyakorlati jegy):** a hallgató félévközi teljesítményének kifejezésére szolgáló érdemjegy, amely a szorgalmi időszakban szerezhető meg
- d.) **kredit:** a hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, amely a tantárgy vonatkozásában kifejezi azt a becsült időt, amely a meghatározott ismeretek elsajátításához, a követelmények teljesítéséhez szükséges; egy kredit harminc tanulmányi munkaórát jelent.
- e.) **kreditindex:** az adott félévben teljesített tantárgyak kreditértékének és érdemjegyének szorzatából képzett összeget az átlagos előrehaladás esetén egy félév alatt teljesítendő harminc kredittel

- kell osztani
- f.) **(halmozott) súlyozott tanulmányi átlag:** az adott időszakban teljesített tantárgyak kreditértékét és az érdemjegyek szorzatából képzett összeget a teljesített tantárgyak kreditjeinek összegével kell osztani
- g.) **mintatanterv:** a képzésben teljesítendő tantárgyak elosztása félévekre. Az átlagos ütemben mintatanterv szerint haladó hallgató a képesítési, képzési és kimeneti követelményekben meghatározott idő alatt fejezheti be tanulmányait.
- h.) **képzési idő:** az előírt kreditek, a végzettségi szint, szakképzettség, szakképesítés megszerzéséhez jogszabályban meghatározott idő
- i.) **képzési időszak (félév):** a képzési idő tagolása szorgalmi időszakra és a hozzá tartozó vizsgaidőszakra
- j.) **tanóra (kontakt óra):** a mintatantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció – 45 perc)
- k.) **részidős képzés:** esti és levelező tagozaton folytatott képzés
- l.) **vizsgakurzus:** olyan kurzus, melynek felvételére a hallgató akkor jogosult, ha a vizsgával záruló tantárgy előadásain korábbi tanulmányai során részt vett, de sikertelen vizsga miatt kényszerül az adott tantárgy ismételt felvételére

26. §

Hatálybalépés

Ez a Szabályzat 2012. augusztus hó 1. napján lép hatályba.

Nyíregyháza, 2012. augusztus 1.

A Szenátus nevében:

Dr. Véghseő Tamás
rektor

A Második tanulmányi ciklus (licenciátus) általános szabályai

1. § A Második ciklus céljai

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola (a továbbiakban: Intézet) a második tanulmányi ciklussal közvetlen célként a teológiai ismereteknek a teológiatudomány egy meghatározott területén belüli elmélyítését és kiteljesítését, valamint a hallgatóknak a kutatási módszerekbe történő elméleti és gyakorlati bevezetését tűzi maga elé. A két ciklus szervesen kötődik egymáshoz, ugyanakkor a második ciklus világosan elkülönül az elsőől.

Az első ciklus alapvetés, mely a hallgató számára összképet ad a keresztény misztériumról és a fő teológiai tárgyakról. A második ciklus specializáció. Célja a megértésnek és az ezzel összefüggő módszertani kérdések jelentőségének elmélyítése.

2. § Keleti teológiai licenciátus

Az Intézet két specializációs irányban teszi lehetővé a keleti teológiai licenciátus megszerzését: teológiai-patrisztikus, illetve egyháztörténelmi-liturgikus irányban.

3. § Felvételi követelmények

1. A felvételhez az alábbi dokumentumok benyújtása szükséges:
 - a) a végzett tanulmányok teljeskörű igazolása, a filozófiában és az első teológiai ciklusban, illetve az ötéves filozófiai-teológiai tanulmányok során katolikus fakultáson végzett, vagy más jóváhagyott intézmény hatéves tanulmányi rendjében végzett kurzusok igazolása, az ott szerzett érdemjegyek jegyzékével együtt;
 - b) az antik és modern nyelvek ismeretének hivatalos igazolása, a 4.

pontban foglaltak szerint.

2. Az Intézetnek saját teológiai bakkalaureátussal rendelkező hallgatói a második ciklusra bocsáthatóak.
3. Az Intézet a második ciklusra bocsátja azokat a hallgatókat, akik más katolikus fakultásokon szereztek teológiai bakkalaureátust, tudomásul véve az oktatási rend és szempontrendszer esetleges különbségeit.
4. Az Intézet a második ciklus jelöltjeivel szemben az alábbi nyelvi követelményeket támasztja:
 - a) a latin és a liturgikus görög nyelvnek megfelelő igazolással, vagy az Intézetnél lehető vizsgával bizonyított ismerete. (Ez a tanulmányokról szóló igazolásban is szerepelhet.)
 - b) egy modern (európai) nyelvből államilag elismert középfokú „C típusú” nyelvvizsga.

4. § A második ciklus időtartama

1. A második ciklus időtartama két év, mely minimum négy, a beiratkozástól számított maximum nyolc félév alatt teljesíthető.
2. A jelölt a kétéves ciklust az első szemeszter elején kezdheti meg. A licenciához szükséges összes tanulmányi kötelezettségének teljesítését vállalnia kell (időtartam, szemeszterek és kreditek száma stb.).

5. § A kurzusok

1. A kurzusok és a szemináriumok teljesítésének alapegysége a „kredit”, amely Intézetünkben egy szemeszter heti egy óra oktatási egységnek felel meg. A licenciátusi fokozathoz 48 kredit teljesítése szükséges: 40 kredit szerezhető a kurzusokért és a szemináriumokért, 4 kredit a záróvizsgáért, 4 kredit pedig a licenciátusi szakdolgozatért.
2. Az Intézet a licenciátus megszerzéséhez közös (kötelező) és választható (opcionális) kurzusokat ír elő. Ezeket az alábbi rend szerint kell felvenni: 16 kreditet szükséges felvenni a közös (kötelező) kurzusokból, és ugyancsak 16 kreditet a választható (opcionális) kurzusok közül. – A licencia valamennyi kurzusa 2 kredit értékű, hacsak másként nincs jelezve. Amikor adott az első ciklus kurzusaiból történő választás le-

- hetősége, ezek is 2 kredittel számolandóak el.
3. A közös kurzusokat a hallgatók évente veszik fel a tanrendi megjelölés szerint. Ezek a kurzusok a keleti teológia szempontjairól és központi kérdéseiről szólnak. A licencia két specializációs irányában azonban (a teológiai-patrisztikus és az egyháztörténelmi-liturgikus specializáció) a kurzusokkal kapcsolatban bizonyos további megkötések lehetségesek. A megkötések célja minden esetben az, hogy – bizonyos találkozási pontok és szintézisek bemutatása révén – megkönnyítsék az egyes licenciátusi specializációknak a különböző teológiai tárgyak keretén belül történő elhelyezését.
 4. A hallgatók a szabadon választható (opcionális) kurzusokból saját maguk választanak, amihez a licencia minden specializációs iránya kapcsán megfelelő javaslatokat kapnak. A kreditek teljesítésére a másik specializációs irány számára meghirdetett kurzusokból is választhatnak. A főállású tanárok évenként különböző kurzusokat hirdetnek. A meghívott és megbízott tanárokat évente kéri fel olyan, szakterületüknek megfelelő kurzusok megtartására, melyek kiegészíthetik a kétéves oktatási rendet.
 5. Az Intézet megköveteli hallgatóitól, hogy legalább egy szemeszteren keresztül egy keleti nyelvet is tanuljanak, mely a licenciátusi diploma kritériumfeltétele.
 6. Az első három szemeszterben a jelölteknek mindig legalább négy kurzust és egy szemináriumot fel kell venniük. A kétéves tanrend negyedik szemeszterében elegendő lehet két kurzus felvétele (a hozzá kötődő vizsgákkal). A tanulmányi követelmények teljesítésének időtartama a specializációban nem lehet rövidebb, mint négy szemeszter.

6. § A szemináriumok

1. A második ciklus kétéves programja alatt a hallgatónak az előzetesen meghirdetett licencia-irányokból egy szemináriumot (teológiai, patrisztikus, egyháztörténelmi, liturgikus) kell választania, és végig ezt kell látogatni.
2. Ennek első szemesztere az „első szeminárium” (2 kredit). Ezt a kétéves oktatási rend első szemeszterében kell felvenni. Ennek a szemeszternek a végén szemináriumi dolgozatot kötelező benyújtani. A szemi-

- nárium vezetője a részvételt és a dolgozatot egyetlen érdemjegyen értékeli.
3. Az erre épülő további szemináriumok – a „szakszeminárium” – (2-2-2 kredit) a licenciátusi szakdolgozat kidolgozására készítene fel, és az első év második szemeszterében kezdődnek, s a szeminárium vezetője által jelzett módon a második év végéig folytatódnak.
 4. A szemináriumi foglalkozások és kurzusok látogatása kötelező. Három hiányzás a szemináriumot érvényteleníti.
 5. A szemináriumok felvétele az Intézet Tanulmányi Osztályán történik.

7. § A kurzusok és a szemináriumok oktatási nyelve

1. A közös kurzusok oktatási nyelve rendszerint a magyar nyelv.
2. A többi kurzuson az oktatás idegen nyelven is folyhat.

8. § A licenciátusi szakdolgozat

1. A licenciátusi szakdolgozatot a „szakszeminárium” keretében kell kidolgozni. Ez a második ciklus eredményességének elsődleges mutatója.
2. A licenciátusi szakdolgozatnak nem feltétlenül kell saját, új eredményre hozzájárulnia a teológiai kutatáshoz. Bizonyítania kell azonban, hogy a hallgató képes egy keleti teológiai témát feldolgozni, ismeri a helyes módszertant és a vonatkozó szakirodalmat, elsajátította a kritikai olvasás gyakorlatát, képes magát szabatosan és következetesen kifejezni. A licenciátusi szakdolgozat ezenfelül a tudományos kutatásra való valódi képességet is bizonyítja, különösen a munka módszertana (a módszer megértése, az alkalmazásában mutatott következetesség, a precíz fogalmazás) szempontjából.
3. A licenciátusi szakdolgozatot azon tanár irányítása alatt kell kidolgozni, aki a „szakszemináriumot” vezette.
4. A licenciátusi szakdolgozat szövegének legalább 50 oldal terjedelműnek kell lennie, a lábjegyzetek és az irodalomjegyzék nélkül. A munkának eszerint egy színvonalas tudományos folyóiratcikk terjedelmével kell rendelkeznie.

5. A jelöltnek a licenciátusi szakdolgozathoz két bekötött példányt kell benyújtania a Tanulmányi Osztályon: egy példányt a könyvtár, egy példányt pedig a dolgozat konzulense számára.
6. A licenciátusi záróvizsga júniusi dátuma miatt a licenciátusi szakdolgozatot május 15-ig bezárólag kell benyújtani.

9. § Vizsgák

1. Minden kurzust a hozzá kötődő vizsga követ. A vizsga formáját a tanár határozza meg.
2. Elégtelen eredmény esetén a vizsga csak egy alkalommal ismételhető meg. Amennyiben az ismétlés eredménytelen, a hallgató másik kurzust vehet fel, s vizsgázhat belőle.

10. § Licenciátusi záróvizsga

1. A záróvizsgán a hallgatónak bizonyítania kell, hogy elsajátította az adott specializációs iránynak megfelelő, megbízható tudományos képzettséget (vö. Sapientia Christiana; Ordinationes 53. cikkely). Csak az jelentkezhethet a záróvizsgára, aki letette a második ciklus összes vizsgáját, s elnyerte a licenciátusi szakdolgozat jóváhagyását.
2. A második ciklus záróvizsgával végződik, amely írásbeli és szóbeli részből áll.
 - a) Az írásbeli záróvizsgára a hallgatónak minimum 2 óra áll rendelkezésre. A szakdolgozatot vezető tanár 2 témát jelöl ki. Az írásbeli vizsga napján a rektor az egyiket kijelöli a hallgató számára.
 - b) A szóbeli záróvizsgára a specializációknak megfelelően 15 téma kerül kijelölésre (a 18 engedélyezettből), melyeket legalább egy hónappal a vizsga előtt ismertetnek a hallgatókkal. A záróvizsgára történő felkészülés a jelöltnek alkalmat nyújt arra, hogy összegző teológiai látásmódot alakítson ki, ezzel bizonyítva az oktatásra való alkalmasságát is.
3. A szóbeli záróvizsga témáit a specializáció tanárai jelölik ki, a PIO dékánjának vagy rektorának jóváhagyásával, s ezeket egy hónappal a vizsga előtt adják meg a jelölteknek.

4. A szóbeli záróvizsga 45 percig tart, minimálisan három tanár közreműködésével. (Gyakorlatilag három tanár kérdez 10-10 percig, ill. a Témavezető-kérdező 15 percig. Külön kérdező esetén vagy a Dogmatikával vagy a Történelemmel kapcsolatos kérdezővel oszlik meg az idő 7+8 perc arányban.)
5. A záróvizsga júniusban tehető le, melyre május 15-ig kell írásban jelentkezni.

11. § A vizsgák összesített értékelése

1. A licenciátusi fokozat végső minősítése az öt következő érdemjegy átlaga: a licenciátusi szakdolgozaté, a szóbeli záróvizsgáé, az írásbeli záróvizsgáé, a többi vizsga átlagáé és a bakkalaureátus végső érdemjegyé.
2. A licenciátusi diploma összesített minősítése lehet: summa cum laude (4,6-5,0), magna cum laude (3,6-4,5), cum laude (2,6-3,5), rite (2,0-2,5).

Könyvtárhasználati szabályzat

A Könyvtár alapszolgáltatásai

A Könyvtárhasználót beiratkozás nélkül és ingyenesen illetik meg a következő alapszolgáltatások:

- a) a könyvtárlátogatás,
- b) a Könyvtár által kijelölt gyűjteményrészek helyben használata – védett állományrész kutatása (Múzeális dokumentumok használati rendje),
- c) hagyományos/nyomtatott állományfeltáró eszközök (katalógusok) használata,
- d) tájékoztatás/szaktájékoztatás,
- e) elektronikus/online állományfeltáró eszközök (katalógusok) használata,
- f) információ a Könyvtár és a könyvtári rendszer szolgáltatásairól,
- g) a Könyvtár honlapján keresztül elérhető regisztrációhoz nem kötött szolgáltatások.

A d-g) pontokban foglalt alapszolgáltatásokat az interneten keresztül bárki elérheti.

Beiratkozáshoz nem kötött szolgáltatások

A Könyvtár beiratkozáshoz nem kötött szolgáltatásai:

- a) irodalomkutatás,
- b) reprográfiai szolgáltatások (fénymásolás, nyomtatás, szkennelés) a ebben a pontban felsorolt tevékenységek - térítés ellenében - bárki által igénybe vehető szolgáltatások,
- c) az olvasóterem használata,
- d) helyben használat.

a) Irodalomkutatás

Amennyiben a Könyvtárhasználó egy meghatározott – könyvtárunkban is fellelhető - téma szakirodalmát szeretné feltérképezni, irodalomkutatást igényelhet: ehhez meg kell adnia a téma részletes leírását. A könyvtárosok összeállítanak egy irodalomjegyzéket az adott témakörben – a könyvtári állományban megtalálható, témához kapcsolódó dokumentumok bibliográfiai tételeiről –, amit felhasználhat pl. egy dolgozat megírásához. A munka során saját állományból összegyűjtik a megfelelő tanulmányokat, monográfiákat, folyóiratcikkeket. Az irodalomjegyzék elkészítése kb. 1-2 napot vesz igénybe.

Az egyeztetett határidőre összeállított irodalomjegyzék térítési díja:

- Témafelvétel alapdíja (személyesen a könyvtárban fizetve): 200.- Ft
- Találatonkénti díj (bibliográfiai tételenként, szintén személyesen fizetve): 10.-Ft
- Nyomtatás: 15.-Ft/A/4-es lap

A szolgáltatás alapdíjának és az elkészített jegyzékek kifizetésének, valamint átvételének módja: kizárólag személyesen a könyvtárban lehetséges.

A szolgáltatást bárki igényelheti: a könyvtárban a tájékoztató könyvtárosoknál vagy a honlapon keresztül az irodalomkutatás kérése űrlap kitöltésével. Ebben az esetben az elkészült bibliográfiáról e-mailben értesítjük a kutatást kérő személyt. Az irodalomjegyzéket személyesen kapják meg a felhasználók nyomtatott formában – külön kérésre, a térítési díj kiegyenlítése után elektronikus úton továbbítjuk az összeállított anyagot.

b) Reprográfiai szolgáltatások (fénymásolás, szkennelés):

A nem kölcsönözhető dokumentumok esetében lehetőséget biztosítunk arra, hogy - a szerzői jogok tiszteletben tartása mellett, kizárólag a könyvtári másológépen - másolatok készülhessenek.

A reprográfiai úton sokszorosítható dokumentumok körét és az adott dokumentum sokszorosítására igénybe vehető reprográfiai eljárást - tekintettel a dokumentum értékére, állapotára vagy egyéb állományvédelmi szempontokra - a Könyvtár határozza meg.

A Könyvtár állományának bizonyos részére a Könyvtárhasználó – a szer-

zői jog szabályainak tiszteletben tartása mellett – megbízást adhat a Könyvtárnak a magáncélú sokszorosítás ellenérték fejében történő elvégzésére. A Könyvtár alkalmazottai minden olyan intézkedést jogosultak megtenni, amelyek alkalmasak arra, hogy a szerzői jogi jogsértéseket megakadályozzák. A Könyvtár alkalmazottai szerzői jogi jogsértés gyanúja esetén a megbízás teljesítését megtagadják.

A Könyvtár nem engedélyezi a dokumentumok magán eszközzel történő reprodukálását, sokszorosítását.

A másolás térítési díjhoz kötött, melyet az állományvédelmi és szerzői jogi szempontok figyelembe vételével szolgáltatunk. A reprográfiai szolgáltatás részleteiről érdeklődjön a Könyvtárban.

Fekete-fehér (fénymásolás, szkennelés)

könyvtári dokumentumokból

A/4 - 10 Ft

A/4 kétoldalas - 20.- Ft

A/3 - 30 Ft

A/3 kétoldalas - 60.- Ft

saját – hozott – dokumentumokból

A/4 - 15 Ft

A/4 kétoldalas - 30.- Ft

A/3 - 30 Ft

A/3 kétoldalas - 60.- Ft (Az árak az ÁFÁ-t is tartalmazzák!)

Nyomtatás

A nyomtatási szolgáltatás – helyben – elérhető a könyvtár Olvasótermében található munkaállomásokról, és az internettel rendelkező összes olvasótermi számítógépről. A központi nyomtatóra küldött dokumentumokat a kölcsönző-pultnál veheti át az olvasó.

Fekete-fehér (nyomtatás)

A/4 - 15.- Ft

A/3 - 30.- Ft (Az árak az ÁFÁ-t is tartalmazzák!)

c) Az olvasóterem használata

Az olvasónak – a bejárat melletti asztalon, a statisztikai füzetben – aláírásával kell regisztrálnia a könyvtárba való belépés időpontját. Az olvasóterem

nyilvános, a könyvtár könyv-, folyóirat- és hangzódokumentum-állományát, ill. keresőprogramját bárki helyben használhatja. A külön-gyűjteményt az olvasók csak előzetes engedéllyel használhatják. Az internet használata csak a nappali tagozatos teológia szakos hallgatók, és a 2006-tól elindított BA képzésben részt vevő nappali tagozatos hallgatók számára engedélyezett. A használat idejét és a gép számát az internetes statisztikai füzetben kell rögzíteni.

A Könyvtárhasználók a Könyvtárnak csak meghatározott helyiségeibe léphetnek be.

A Könyvtárhasználók elől elzárt helyiségekbe, közlekedési útvonalakra a belépés tiltott.

A Könyvtárhasználó köteles a Könyvtár javainak (könyvtári dokumentumok, eszközök, berendezési tárgyak) használata során körültekintően, kellő óvatossággal, kíméletesen eljárni.

Tilos a könyvtári dokumentumoknak maradandó változtatásokkal vagy sérülésekkel járó használata, így különösen a nyomtatott dokumentumok lapjainak összegyűrése, hajtogatása, kitépése; a szöveg aláhúzása, kiemelése, kopírozása; a dokumentum lapjaira történő írás, rajzolás, az optikai adathordozók (CD, DVD) felületének megkarcolása.

Kép vagy hangfelvételt - függetlenül a készítés módjától és az elkészítésre szolgáló eszköz jellegétől - csak a Könyvtár által meghatározott helyen, módon és mértékben lehet készíteni.

A Könyvtár megtilthatja a Könyvtárhasználó birtokában lévő bármilyen olyan dolog (eszköz, tárgy, berendezés) használatát, amely alkalmas arra, hogy másokat a szolgáltatások rendeltetésszerű igénybevétele során zavarjon. A Könyvtár jogosult az ilyen eszközök használatát meghatározott helyiségekre korlátozni.

A Könyvtár megtilthatja az olyan eszközök másokat zavaró módon történő használatát, melyek használata egyébként engedélyezett a Könyvtárban.

A Könyvtárhasználó a Könyvtárba behozott tárgyait köteles a könyvtári alkalmazottak felszólítására bemutatni, azokat ellenőrzés céljából átadni.

Könyvtár helyiségeiben képfelvétel rögzítésére és tárolására alkalmas biztonságtechnikai rendszer működik.

d) Helyben használat

A raktárban elhelyezett, nem kölcsönözhető könyveket az Olvasóterembe kérheti ki az olvasó helyben használatra. A könyv raktári számát az elektronikus katalógusból kell kikeresni, ezt feljegyezni és a kérést az Olvasóteremben leadni. Az ún. védett dokumentumokat szintén az Olvasóteremben lehet igényelni, tudományos kutatás céljából –meghatározott kikötések mellett, melyet a *Muzeális dokumentumok használati rendje* tartalmaz.

A helyben használható dokumentumokról meghatározott szabályok szerint, csak a könyvtárban készülhet másolat.

Gyűjteményegységek		Hol használhatók?
Külön-gyűjtemények	Katona-hagyaték könyvei: (pl.: Krúdy-gyűjtemény, helytörténeti gyűjtemény)	Zárt állományrész, nem hozzáférhető
	Ant jelzetű könyvek Ms jelzetű könyvek	Olvasóteremben, tudományos kutatás céljából (Kutatási kérelem űrlapja)
	Timkó-hagyaték	Kölcsönözhető állomány, bizonyos része csak az Olvasóteremben használható
Kézirattári dokumentumok	Disszertációk, hagyatéki anyagok, szakdolgozatok gyűjteménye	Olvasóterem
Olvasótermi, kézikönyvtári gyűjtemények		Olvasóterem, a lelőhely
Folyóiratok, hírlapok, időszaki kiadványok		Folyóíratattár, az Olvasóterem

A Könyvtár beiratkozáshoz kötött szolgáltatásai

Az előbbi alapszolgáltatásokon túl, a Könyvtár egyéb, meghatározott szolgáltatásait csak a beiratkozott Könyvtárhasználók vehetik igénybe.

- a) a Könyvtár által kijelölt állományrészek kölcsönzése (továbbiakban: kölcsönzés),
- b) hosszabbítás,
- c) előjegyzés,
- d) korlátozott internethasználat (csak a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola beiratkozott nappali tagozatos hallgatói számára elérhető),
- e) a Könyvtár által a könyvtári gépekre telepített programok használata.

Beiratkozás

Beiratkozni csak személyesen, a kölcsönzői pultnál, a beiratkozási nyilatkozat kitöltésével és aláírásával lehet.

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolával érvényes hallgatói jogviszonyban álló személyek, a főiskola dolgozói valamint a Nyíregyházi Főiskola hittanár szakos hallgatói külön feltételek nélkül iratkozhatnak be a könyvtárba.

Könyvtári olvasójegy váltásához a következők szükségesek:

- személyi igazolvány, laccímka, nem magyar állampolgárok számára útlevel vagy tartózkodási engedély,
- kitöltött beiratkozási nyilatkozat
- beiratkozási díj (500.- Ft 365 napra)
- Kívülálló számára a mindenkori főiskolai rektor írásbeli engedélyéhez kötött a beiratkozás.
- Kérelem a beiratkozáshoz - a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola rektorának engedélye.

A beiratkozási nyilatkozat aláírásával a Könyvtárhasználó kijelenti, hogy a Szabályzat rendelkezéseit megismerte, tudomásul vette és magára nézve kötelezőnek fogadta el; továbbá, hogy a beiratkozás során megadott adatainak kezeléséhez hozzájárul.

Könyvtárhasználó köteles a beiratkozáskor közölni és megfelelően igazolni:

- a) családi és utónevét, születési családi és utónevét,
- b) születési helyét,
- c) születési idejét,
- d) anyja születési családi és utónevét,
- e) lakcímét
- d) e-mail címét.

Az adatok igazolására különösen az érvényes személyazonosító igazolvány, a kártyaformátumú vezetői engedély, az útlevél és a tartózkodási engedély; valamint az érvényes lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya) vagy a régi típusú személyazonosító igazolvány alkalmas.

A Könyvtár a beiratkozásnál felkéri a Könyvtárhasználót, hogy önként adja meg telefonszámát, mely kapcsolattartást segítő adatként szolgál. Ezen adat megadását a Könyvtárhasználó megtagadhatja, illetve törlését a későbbiekben bármikor kérheti.

Könyvtár a Könyvtárhasználó adatait a hatályos adatvédelmi jogszabályok tiszteletben tartása mellett jogosult és köteles kezelni. A Könyvtárhasználó a beiratkozás tényével hozzájárul ahhoz, hogy a Könyvtár a beiratkozás során megadott adatait kezelje.

Az olvasói adatokat a Könyvtár mindaddig kezelheti, amíg a Könyvtárhasználó írásban nem rendelkezik arról, hogy a Könyvtár szolgáltatásait a jövőben nem kívánja igénybe venni (könyvtári tagságát megszünteti). Az olvasójegy érvényességi idejének lejártát követő 5 év elteltével vélelmezni kell, hogy a Könyvtárhasználó a tagságát meg kívánja szüntetni, kivéve, ha a Könyvtárhasználó bármilyen jogcímen tartozik a Könyvtárnak.

A beiratkozott Könyvtárhasználó köteles a személyes adataiban bekövetkezett változást a lehető legrövidebb időn belül – maximum 30 napos határidővel – a Könyvtár tudomására hozni.

A beiratkozott Könyvtárhasználók részére a Könyvtár olvasójegyet állít ki. Az olvasójegy az Olvasó tulajdona, azt másra átruházni tilos.

Az olvasójegy érvényességi ideje - a Könyvtárhasználó beiratkozáskor tett nyilatkozata szerint a kiállításától számított 365 nap elteltével jár le.

Az olvasójegy érvényességi idejét a Könyvtárhasználó személyesen, a beiratkozáshoz szükséges adatainak igazolásával meghosszabbíthatja. A beiratkozási díj 500.- Ft/év.

Az olvasójegy érvényességi idejének meghosszabbítása előtt a Könyvtárhasználó köteles az általa kikölcsönzött és lejárt kölcsönzési határidejű könyvtári dokumentumait visszaszolgáltatni és a pénztartozásait kiegyenlíteni.

Elveszett olvasójegy pótlása személyesen, az olvasói adatok igazolására alkalmas érvényes okirat bemutatásával történhet. A pótlás díja minden beiratkozott olvasó számára egységesen 500.- Ft.

a) Könyv/média kölcsönzése

A Könyvtár az állományának meghatározott részét kölcsönözhetővé teszi. Könyvek esetében a kölcsönzés díjtalan.

A beiratkozott Könyvtárhasználó a kölcsönző-pultnál kölcsönözhet.

A kölcsönzési határidőről a Könyvtárhasználó minden esetben emlékeztetőt, igazolólapot kap a lejárat dátummal ellátva.

A kikölcsönzött dokumentumot a kölcsönzés napjától számított határidőn belül vissza kell szolgáltatni. Aki a határidőt elmulasztja, a kiszabott késedelmet köteles megfizetni.

Csak beiratkozott, érvényes olvasójeggyel rendelkező olvasók vehetik igénybe a kölcsönzést a könyvtár nyitvatartási idejében.

A kölcsönözhető dokumentumok köréről, számáról, a kölcsönzés határidejéről a Könyvtár a kölcsönzés helyén tájékoztatja olvasóit.

A kölcsönzési határidő 30 nap, de indokolt esetben - olvasónként - rövidebb vagy hosszabb határidőt is meg lehet szabni.

Egy olvasónál maximum 6 db kikölcsönzött könyvtári dokumentum lehet. A kölcsönzési határidő (annak lejártá előtt) egyszer hosszabbítható meg – személyesen, telefonon, levélben vagy e-mailben, illetve on-line a honlapról. A kölcsönzési határidő lejártá után késedelmi díj kiszabására kerül sor. A postai úton történő értesítés teljes díja is az olvasót terheli. A kikölcsönzött dokumentumok megrongálódása vagy elvesztése esetén az olvasó köteles azt pótolni, ill. – a könyvtár vezetőjével való egyeztetést követően - a kárt a kiadvány forgalmi értékében megtéríteni.

Késedelmi díj, felszólítások rendje:

A kölcsönzési határidőn túl visszahozott könyvekre, valamint a média-állomány adathordozóira késedelmi díj kerül kiszabásra, melynek összege naponta kötetenként 10.- Ft/db, (mely a késedelmi díj rendezéséig, illetve a dokumentumok visszahozataláig naponta nő (+ a felszólító levél postaköltsége). Nem mentesít a késedelmi díj kifizetése alól, ha valamely okból az olvasó nem kapja meg az emlékeztető levelet.

A kölcsönzési határidő követése és betartása az olvasó kötelessége. A késelemben levő dokumentumok visszaadására a Könyvtár felszólítja olvasóit (I. felszólító levél, első héten egy alkalommal e-mailben, II. felszólító szintén e-mailben, III. felszólító postai úton +150,-Ft adminisztrációs költséggel); a többszöri felszólításra sem rendezett tartozások behajtására az ügyet jogi útra tereli. Azon könyvtárhasználók, akik nem rendelkeznek e-mail címmel, postai úton kapnak értesítést késedelmükről. A Főiskola dolgozóinak, hallgatóinak a Főiskolával való jogviszonyuk megszűnte előtt könyvtári tartozásaikat rendezniük kell.

Késedelmes olvasók számára, a késedelmi díj rendezéséig újabb dokumentum nem kölcsönözhető!

A határidő elmulasztásának következményei minden további körülménytől és feltételtől – így különösen a könyvtári értesítés elküldésének vagy kézhezvételének tényétől – függetlenül beállnak.

Nem tekinthető mulasztásnak, ha a Könyvtárhasználót e kötelezettségének teljesítésében valamely köztudomású természeti esemény vagy más elháríthatatlan akadály gátolta (*vis maior*). Amennyiben a Könyvtárhasználó a határidőt önhibáján kívül mulasztotta el, igazolással mentheti ki magát. Az igazolási kérelmet a határidő utolsó napjától számított 15 napon belül lehet előterjeszteni. Ha a mulasztás ténye csak később jut a Könyvtárhasználó tudomására, vagy az akadály csak később hárul el, az igazolási kérelem 15 napos határideje a tudomásszerzéssel vagy az akadály megszűnésével veszi kezdetét.

Az igazolási kérelmet a mindenkori könyvtárigazgató a benyújtást követő 8 napon belül bírálja el.

Az elvesztett vagy megrongált könyvek pótlása:

Az elvesztett vagy megrongált dokumentumot egy másik – azonos kiadású – példány érdemben pótolja.

A dokumentum keménypapír fedéllel bekötött másolata érdemben helyettesítheti az eredeti dokumentumot. A másolat költsége a kölcsönvevőt terheli. Ha az elvesztett dokumentum nem pótolható, a Könyvtár a dokumentum eszmei/gyűjteményi értékének pénzben való megtérítését követelheti (könyvoldalanként 15.- Ft + kötési díj 1500.- Ft).

b) Kölcsönzés hosszabbítása

A kölcsönzési határidő, amennyiben a mű nincs előjegyezve, illetve nem kéri többet, legfeljebb egy alkalommal meghosszabbítható. Kölcsönzést csak abban az esetben lehet meghosszabbítani, ha az olvasó tartozással nem rendelkezik.

A könyvtárból kikölcsönzött dokumentumokat az olvasók meghosszabbíthatják

- személyesen,
- telefonon (42-597-600/310-es mellék),
- e-mailben konyvtar@atanaz.hu vagy a könyvtár honlapján található egyéb elektronikus címeiken,
- on-line a honlapról (OPAC, Bejelentkezés menüponton keresztül),
- levélben.

A könyvtári dokumentum akkor hosszabbítható meg, ha:

- az a könyvtári szabályzat alapján nem lépte túl az aktuális lejárat dátumot, nem volt még hosszabbítva,
- nincs a dokumentumon előjegyzés,
- semmi olyan körülmény nem áll fent a hosszabbítást kérő olvasóval szemben, ami azt megakadályozhatná (lejárt beiratkozás, pénztartozás stb.)

A fenti problémák bármelyike esetén a távoli hosszabbítás nem lehetséges. Ebben az esetben a könyvtárostól - személyesen, telefonon vagy e-mailben - kell felvilágosítást kérni arról, teljesíthető-e és milyen feltételekkel a hosszabbítási kérelem.

A szolgáltatás igénybevételéhez minden esetben szükséges az olvasójegy száma. Ha az Ön által aktuálisan kölcsönvett dokumentumok nincsenek előjegyezve másnak, ebben az esetben egyszer kérhető a kölcsönzési idő meghosszabbítása, mely a könyvek esetében 30 napra, egyéb dokumentumtípusok (média) esetében 5 napra szól.

A kérés beérkezését követően a könyvtáros meghosszabbítja az olvasónál levő dokumentumok lejárat idejét; majd válaszlevélben tudatja a felhasználóval az új kölcsönzési határidőt, illetve tájékoztatja arról is, ha valamilyen okból nem lehetséges a hosszabbítás.

c) Előjegyzés

A más Könyvtárhasználók által kikölcsönzött dokumentumokra előjegyzés kérhető, mely könyvtári szolgáltatás díjtalan.

Az előjegyzett dokumentum kölcsönzési határidejét nem lehet meghosszabbítani. Az előjegyzett dokumentumot - visszahozatalát követően - csak az előjegyzést felvetető Könyvtárhasználó (továbbiakban: Előjegyző) kölcsönözheti ki.

A Könyvtár e-mailben értesíti az Előjegyzőt, ha a kért dokumentumot visszahozták és az ismét kölcsönözhetővé válik. Az Előjegyzőt - kérésére és költségére - más módon is értesítheti a Könyvtár. (E-mail cím hiányában - postai értesítésnél - a kézbesítési díj az olvasót terheli.)

Az előjegyzett és visszahozott dokumentumokat a Könyvtár az értesítéstől számított legfeljebb 5 napig teszi félre az Előjegyző számára. A határidő leteltét követően a dokumentum ismét bármely Könyvtárhasználó által kölcsönözhetővé válik; vagy – több Előjegyző esetén – a sorban következő Előjegyzőt értesíti ki a Könyvtár.

A könyvtárhasználó saját maga is előjegyezheti a könyvet az interneten keresztül, ha az adott könyv éppen kölcsönzésben van. Előjegyzést csak beiratkozott olvasó kérhet, melyet megtehet személyesen a kölcsönző-pultnál, telefonon, e-mail-ben, illetve honlapunkon keresztül az Előjegyzés kérése űrlap kitöltésével.

d) Könyvtári számítógépek használata

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára fontos szempontnak tartja, hogy a főiskola hallgatói és az intézmény olvasói számára minél szélesebb körű lehetőséget biztosítson internetes és egyéb elektronikus információforrások eléréséhez, valamint folyamatosan bővülő számítógépes szolgáltatásaival segítse az oktatási-kutatási tevékenységet.

A könyvtár elektronikus katalógusát (Corvina) bárki térítésmentesen használhatja, és helyben a keresőgépek segítségével érheti el.

Az Olvasóteremben elhelyezett – internetes eléréssel is rendelkező – hallgatói számítógépeket csak a nappali tagozatra beiratkozott személyek használhatják. Az internetes hozzáféréshez a belépés jelszóval és felhasználói név megadásával történik. A hallgatók a gépekre saját pendrive-val is csatlakozhatnak.

Az internet elérése számos adatbázis, elektronikus folyóirat-gyűjtemény megismerését lehetővé teszi a hallgatók számára (pl. magyar kiadású folyóiratok, az Akadémiai Kiadó szótárai, lexikonok stb.).

A könyvtár állományában levő multimédia CD-ROM-ok és DVD-k használatára a könyvtárba beiratkozott olvasók jogosultak. Ezeket az Olvasóteremben elhelyezett számítógépeken lehet használni.

Az Olvasóterem szabadpolcos térében valamennyi olvasói gépen elérhető nagyító funkció, amivel a gyengénlátók olvashatják a képernyő feliratait. Ingyenesen igénybe vehető, akadálymentesített számítógép szolgálja a látássérült hallgatókat és minden látássérült személyt, aki a Könyvtárat használja, látogatja.

e) Informatikai szolgáltatások (számítógép- és internethasználat)

A Könyvtár honlapján keresztül elérhető elektronikus Corvina katalógust bárki használhatja.

Csak a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola hallgatói vehetik igénybe az alábbi informatikai szolgáltatást:

- internethasználat (a szükséges egyedi felhasználói azonosítót és jelszót a Főiskola a hallgatói beiratkozás során bocsátja a felhasználó rendelkezésére).

A Könyvtárhasználó köteles az informatikai szolgáltatások igénybevétele során a tőle elvárható gondossággal és körültekintéssel eljárni.

A Könyvtárhasználó köteles minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében, hogy a felhasználói azonosítójáról vagy jelszaváról harmadik személy ne szerezhesen tudomást.

A Könyvtárhasználó köteles az informatikai szolgáltatások igénybevétele során az általa tapasztalt rendellenességeket haladéktalanul jelezni a könyvtári alkalmazottaknak.

A Könyvtárhasználónak tilos:

- a) informatikai szolgáltatást jogosultság nélkül igénybe venni,
- b) a könyvtári alkalmazottak számára fenntartott munkaállomásokat használni,
- c) aktív hálózati eszközöket a könyvtári hálózatra kapcsolni,
- d) olyan programokat használni, amelyek másokat zavarnak vagy a könyvtári szolgáltatások igénybevételeiben akadályoznak,
- e) másokat zavaró vagy másokban megbotránkozást keltő tartalma-

- kat megjeleníteni, hallhatóvá tenni vagy forgalmazni,
- f) idegen felhasználói azonosítót és jelszót használni,
- g) idegen jelszót kideríteni, azzal bármilyen módon visszaélni,
- h) saját felhasználói azonosítót és jelszót mások tudomására hozni,
- i) az informatikai eszközöket (hardver és szoftver) módosítani, át-konfigurálni (pl. programokat telepíteni, a gépek burkolatát meg-bontani, vezetékeket kihúzni, az eszközöket máshova áthelyezni),
- j) az informatikai hardver-eszközök közelében enni és inni,
- k) az informatikai szolgáltatásokkal bármely más módon visszaélni.

A Könyvtárhasználó teljes felelősséggel tartozik az általa a Könyvtár in-formatikai hálózatán elhelyezett és mozgatott adatokért, információkért, tartalmakért.

A Könyvtár korlátozhatja a Könyvtár informatikai hálózatán keresztül elérhető adatok, információk, tartalmak körét.

A Könyvtárhasználó, amennyiben másokat a szolgáltatások rendeltetés-szerű igénybevételében nem zavar vagy akadályoz, másokban megbotrán-kozást nem kelt, - kizárólag a könyvtár igazgatójának előzetes engedélyével - használhatja saját hordozható számítógépét, valamint csatlakoztathatja azt a Könyvtár elektromos hálózatára.

A Könyvtárhasználók részére nyújtott szolgáltatások korlátozhatók. A korlátozásra műszaki vagy forgalmi okok, illetve a Szabályzat rendelkezé-seinek megsértése esetén kerülhet sor. A korlátozás vonatkozhat a hálózati sáv szélességre, a felhasználható tárterületre és az egyes szolgáltatások igény-bevételének időbeli korlátozására vagy időszakos letiltására.

Elektronikus könyvtári szolgáltatások elérése otthonról

A Könyvtár otthoni hozzáférést kínál bizonyos szolgáltatásaihoz beirat-kozott, érvényes olvasójeggyel – ezáltal egyedi felhasználói névvel és jelszóval - rendelkező olvasói számára.

On-line szolgáltatásaink:

- keresés – on-line katalógusban,
- kölcsönzés hosszabbítása - megtekintése,
- előjegyzés kérése,
- irodalomkutatás kérése (átvétel és térítés csak személyesen a könyvtárban).

A szolgáltatások igénybevételéhez néhány módosítás elvégzése szükséges

az otthon használt böngésző beállításában.

A böngésző internetkapcsolatának beállításánál adja meg a következő URL-t: <http://www.lib.atanaz.hu>

Indítsa újra a böngészőt, majd a megjelenő Bejelentkezés ablakban – vagy az online katalógus Olvasói adatok menüpontjában – adja meg felhasználói névként az érvényes olvasójegyének vonalkódját (a vonalkód száma pl. 00001234). Első belépéskor az alapértelmezett jelszó a születésnap: születési idejének a hónapja és a napja (pl. ha Ön január 3-án született, akkor az alapértelmezett jelszava: 0103).

Minden esetben ellenőrizze a kikölcsonzött dokumentumok lejáratú dátumát, illetve olvassa el az Olvasói adatok fölött az esetleges hibáüzenetet!

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola könyvtárában őrzött muzeális dokumentumok használati rendje

Muzeális gyűjtemény a nemzeti kulturális örökség miniszter 22/2005. (VII.18.) NKÖM rendelete alapján

- A NKÖM rendelete alapján muzeálisnak nyilvánított könyvek és folyóiratok,
- Kézirattár (1850 előtti manuscriptumok),
- Nem muzeális, de az ajándékozó által védetté nyilvánított gyűjtemények:
- Krúdy-gyűjtemény
- Helytörténeti-gyűjtemény.

Általános kutatási szabályok

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára (továbbiakban: Könyvtár) korlátozottan nyilvános egyházi szakkönyvtár. Őrzött gyűjteményeiben, muzeális és védett dokumentumaiban a 47/2001. (III.27.) Korm. rendelet értelmében minden jogi, vagy 18. életévét betöltött természetes személy kaphat kutatási engedélyt és végezhet kutató munkát.

Kutatásnak minősül minden tudományos vizsgálat, adatgyűjtés és információszerzés – függetlenül attól, hogy a kutatás vagy a publikáció a konkrét

anyag közlése, felhasználása, vagy csak a belőlük szerzett információk, adatok következtetések felhasználására irányul.

A kutatás a Könyvtár olvasótermében, illetve a könyvtárosok által megjelölt helyen folytatható.

A kutató első kutatási napján köteles a kutatólap kitöltéséhez a személyi okmányait bemutatni, valamint kutatási témáját és céljait megadni. A kutatólapot a könyvtáros tölti ki.

A kutatólap tartalmazza a kutató személyi adatait (név, anyja neve, születési hely, személyi igazolvány száma), állandó lakcímét, telefon és/vagy e-mail címét, munkahelyét, valamint a kutatás tárgyát és célját.

A kutató a kutatás során saját tulajdonú technikai eszközöket (pl. laptop, Notebook) használhat, melyek munkáját segítik. Ezek használatát a kutatónak előre kell jeleznie a könyvtárosnak.

A könyvtár gyűjteményeiben folytatott kutatás díjmentes.

A könyvtár nyilvántartja a kutatásra átadott muzeális anyagot, statisztikát készít a kutatók számáról és a kutatási esetekről.

A muzeális jellegű gyűjtemény – 1850 előtti dokumentumok – használata

A könyvtár muzeális gyűjteményeiben kizárólag érvényes kutatási engedéllyel rendelkező személy végezhet kutatómunkát. A kutatási kérelem/engedély (link lehet a nyomtatványhoz) formanyomtatványa letölthető a könyvtár honlapjáról.

Kutatási engedély kérhető személyesen, levélben, e-mailben (konyvtar@atanaz.hu)

A kutatási engedélynek tartalmaznia kell:

- a kutató személy adatait (név, lakcím, személyi igazolvány száma, munkahely)
- a kutatás tárgyát, célját és időtartamát,
- a kutatni kívánt gyűjtemény megnevezését (a dokumentumok raktári jelzetét)

A kutatási engedély más személyre át nem ruházható, a könyvtár iktatószámmal látja el és egy példányát megőrzi.

A kutatni kívánt téma változása esetén új kutatási engedélyt kell kérni.

A kutató személyesen, e-mailben vagy telefonon érdeklődhet a könyvtár

munkatársainál, hogy megkapta-e a kutatási engedélyt.

A könyvtár használata a munkatársak és a kutatók számára egyaránt ingyenes és előzetes bejelentéshez kötött – egy kutatási alkalom időtartama maximum 5 munkanap. Ezt meghaladva, minden esetben új kutatási engedélyt kell kérni. A könyvtári állomány könyveit a kutatók kizárólag helyben olvashatják.

A könyvtár használata munkanapokon 8.30-tól 16.30-ig lehetséges.

A kutatók számára az előzetesen egyeztetett időpontra a könyvtárosok készítik elő a kutatási anyagot, melyet kizárólag helyben használhatnak, a műtárgyvédelmi szempontok figyelembe vételével. Kölcsönzésre semmilyen körülmények között nincs lehetőség.

Muzeális gyűjteményi dokumentumból – állományvédelmi okokból – fénymásolatot nem készítünk! Digitális vagy fotómásolat igényelhető – indokolt esetben – kizárólag rektori hozzájárulással. Amennyiben a másolat készítése károsítja a fotózandó anyag fizikai állapotát, a könyvtár vezetője megtagadhatja a másolat elkészítését.

A kutatóknak a kutatási témájukat az erre a célra rendszeresített füzetben kell rögzíteniük.

A muzeális dokumentumok használatával készített publikációk és dolgozatok esetében a szerzőnek fel kell tüntetnie a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtárát, mint a forrásanyagok tulajdonosát, és lehetőség szerint a publikációk egy példányát át kell adniuk a könyvtár gyűjteménye számára.

Időpontok egyeztetése, bejelentkezés az alábbi elérhetőségeken lehetséges:
E-mail: konyvtar@atanaz.hu vagy tel.: (06)-42/597-600 /310-es mellék.

Könyvtári szolgáltatások díjtételei

Beiratkozási díj (egy évre, vagyis 365 napra)	500 Ft
Beiratkozási díjak az intézmény által kedvezményezetteknek	
Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola tanárainak és dolgozóinak	ingyenes
Hajdúdorogi Püspöki Hivatal dolgozóinak	ingyenes
Hajdúdorogi Egyházmegyéhez és a Miskolci Apostoli Exarchátushoz tartozó görögkatolikus lelkészeknek	ingyenes
Elveszett olvasójegy pótlásának díja	500 Ft
Késedelmi díjak	napi
Könyv	10 Ft/db
Felszólítások adminisztrációs költségei (postai úton történő kézbesítés esetén)	
I. felszólító adminisztrációs költsége	150 Ft
II. felszólító adminisztrációs költsége	150 Ft
III. felszólító adminisztrációs költsége	150 Ft
Elveszett könyv megtérítésének díja	
azonos kiadású példányt biztosít az olvasó vagy	
(gyűjteményi érték) könyvoldalanként	15 Ft
+ kötési díj	1 500 Ft
Elveszett olvasójegy pótlásának díja	
darabonként	300 Ft
Irodalomkutatás díjai	
Témafelvétel	200 Ft

	Találatonkénti díj	10 Ft/rekord
	Nyomtatás	15 Ft/lap
Nyomtatás díjai		
	A/4 lap fekete-fehér egyoldalas	15 Ft
	A/4 lap fekete-fehér kétoldalas	30 Ft
	A/3 lap fekete-fehér egyoldalas	30 Ft
	A/3 lap fekete-fehér kétoldalas	60 Ft
Másolat/Szkennelés díjai		
	A/4 lap fekete-fehér egyoldalas (könyvtári dokumentumból)	10 Ft
	A/4 lap fekete-fehér kétoldalas (könyvtári dokumentumból)	20 Ft
	A/3 lap fekete-fehér egyoldalas (könyvtári dokumentumból)	30 Ft
	A/3 lap fekete-fehér kétoldalas (könyvtári dokumentumból)	60 Ft
	A/4 lap fekete-fehér egyoldalas (nem könyvtári dokumentumból)	15 Ft
	A/4 lap fekete-fehér kétoldalas (nem könyvtári dokumentumból)	30 Ft
	A/3 lap fekete-fehér egyoldalas (nem könyvtári dokumentumból)	30 Ft
	A/3 lap fekete-fehér kétoldalas (könyvtári dokumentumból)	60 Ft

Nyíregyháza, 2012.08.31.

A Szenátus nevében:

Dr. Véghseő Tamás
rektor

Az Idegennyelvi Lektorátus szabályzata

I. A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Idegennyelvi Lektorátusának (továbbiakban: Lektorátus) jogköre, feladatai:

1. A Lektorátus elsődleges feladata a modern nyelvek oktatásának (angol, francia, német, olasz, orosz) koordinálása, a nyelvoktatás és vizsgáztatás megszervezése, lebonyolítása, valamint az államilag elismert nyelvvizsgák letételére való felkészítés biztosítása a tanórák keretén belül.
- 2.1. A Lektorátus a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola integráns egysége. Szabályzatának megtervezése, avagy módosítása az intézmény belső szabályzatának, valamint a felsőoktatási törvény idevonatkozó szabályainak, rendelkezéseinek figyelembevételével történik.
- 2.2. A Lektorátus köteles tájékoztatni az intézmény vezetőit az alapszabályban rögzített előírások, szabályok kilátásba helyezett módosításairól.
- 2.3. A szabályzat módosítása a Kari Tanács, az intézmény vezetőségének beleegyezésével történik a Lektorátus vezetőjének indítványára.
- 2.4. A módosítás előterjesztésére akkor kerülhet sor, ha a Lektorátus vezetője előzetesen tájékoztatja a nyelvtanárokat a várható módosítások okairól és azok feltételeiről, valamint az oktatás addigi menetét befolyásoló esetleges következményeiről.
3. A Lektorátus a hatályban lévő központi rendeletek és jogszabályokat (2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról, 137/2008.(V.16.) korm. rendelet, 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról) figyelembe véve határozza meg, hogy milyen nyelvvizsgákat fogad el a képesítési követelmények feltételeként.

II. A Lektorátus vezetőjének feladatai, jogköre:

1. Elsődleges feladata az intézmény által biztosított modern európai nyelvek oktatásának megszervezése, az oktatás előzetesen meghatározott szintjének felügyelete, ellenőrzése.
2. Kötelessége továbbá a kapcsolatteremtés, kapcsolatfenntartás más fel-

sőoktatási intézmények nyelvi lektorátusaival, valamint a regionális idegen nyelvi központokkal a folyamatos információcsere érdekében.

3. A Lektorátus vezetőjének hivatalánál fogva kötelessége a Kari Tanács és a nyelvtanárok tájékoztatása a kormányrendeletek nyelvoktatásra vonatkozó módosításairól és minden olyan a nyelvoktatást érintő körülményről, ami belső szabályzat-módosítást kíván.

4. Kötelessége tájékoztatni a Kari Tanácsot az intézmény nyelvoktatásának helyzetéről, az elért eredményekről, a hallgatók munkájáról.

5. Félévenként két értékelést állít össze a főiskolai, szemináriumi rektor és a prefektus részére, amelyben tájékoztatást ad a hallgatók által elért eredményekről és javaslatokat tesz az esetleges változtatásokra (pl. csoportbontás, stb.).

6. Minden félév elején és végén értekezletet hív össze, amelyek során az elvégzendő feladatok megtárgyalására, illetve azok értékelésére kerül sor.

III. A Lektorátus tanárainak feladatai, jogköre:

1. Minden nyelvtanár a félévkezdéstől számított 10 napon belül elkészíti a féléves tematikát, amit bemutat a Lektorátus vezetőjének.

2. A tematikát a nyelvtanárok saját belátásuk szerint az adott nyelvi csoport tudásszintjének megfelelően állítják össze figyelembe véve a tankönyvek felépítését, javasolt módszereit.

3. Alapvető cél a sikeres szigorlat letétele és a nyelvvizsgára való felkészítés. Ennek megfelelően a tematikák összeállítása a fent említett vizsgák elérésére kell, hogy irányuljon.

4. Minden félév végén a féléves munkáról egy összefoglaló írásbeli értékelést készítenek, amelyben elemzik az elért eredményeket, az előzetesen benyújtott tematikák alapján.

5. Tanév végén megállapodás szerinti határidővel a következő évi tantárgyleírások elkészítése szükséges.

6. Javaslatokat tehetnek a szigorlati követelmények módosítására és indítványozhatnak egyéb módosítási javaslatokat a Lektorátus vezetőjénél.

IV. A Lektorátus nyelvi vizsgákra vonatkozó szabályzata

1. A 2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról 51. § (1) amely szerint „a felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél kiadásának előfeltétele a sikeres záróvizsga, továbbá - ha e törvény másképp nem rendelke-

zik - az előírt nyelvvizsga letétele. Ha a képzési és kimeneti követelmény szigorúbb feltételt nem állapít meg, az oklevél kiadásához a hallgatónak be kell mutatnia azt az okiratot, amely igazolja, hogy

- a) alapképzésben egy középfokú, „C” típusú általános nyelvi vagy középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex
- b) mesterképzésben a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott

államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgát tett (a továbbiakban: nyelvvizsga). A tantervben a felsőoktatási intézmény meghatározhatja, hogy milyen nyelvekből tett nyelvvizsgát fogad el, azzal a megkövetéssel, hogy a középiskolai érettségi bizonyítvány által tanúsított, illetve az érettségi vizsgaként elfogadott nyelvvizsgát általános nyelvi nyelvvizsgaként köteles elfogadni.”

2. Bologna-rendszerű képzésben:

2.1 Alapképzésben (BA) és Mesterképzésben (MA) az oklevél megszerzéséhez egy középfokú, „C” típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga megszerzése szükséges.

A Magyarországon kiadott nyelvvizsga bizonyítványok közül azok államilag elismertek, melyeken az alábbi kifejezések valamelyike szerepel, s amelyek kibocsátója az arra jogosult intézmény:

- „Állami nyelvvizsga”, kiadója az Állami Nyelvvizsga Bizottság
- „Állami nyelvvizsgával egyenértékű”, kiadója az Állami Nyelvvizsga Bizottság
- „Államilag elismert nyelvvizsga”, kiadója valamely akkreditált nyelvvizsgaközpont
- „Államilag elismert nyelvvizsgával egyenértékű”, kiadója a Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ.

Az államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvány kiadására jogosult, akkreditált nyelvvizsga-központok listája megtalálható a www.nyak.hu címen. Nappali tagozatos kántor és katekéta-lelképásztori munkatárs alapszakos hallgatók számára a BA-diploma megszerzéséhez 4 félévnyi szaknyelv teljesítése kötelező a következőket figyelembe véve:

Az I. évfolyamos hallgatók az első tanítási héten szintfelmérőt írnak a választott nyelvből. Ezen teszt eredménye alapján a Lektorátus vezetője eldönti, hogy szükséges-e számára az általános nyelv 2 félévnyi alapozó tanulása, vagy ettől eltekinthetünk, s kezdheti a szaknyelv tanulását.

2.2 Nappali tagozatos teológia-lelkész/lelkipásztori munkatárs szakirányon tanuló általános vagy szaknyelvi nyelvvizsgával rendelkező hallgatók számára az MA fokozat megszerzéséhez intézményünkben min. 4 félév idegen nyelv tanulása kötelező. A választható nyelvek: angol egyházi szaknyelv, francia egyházi szaknyelv, német egyházi szaknyelv, olasz egyházi szaknyelv. Azon hallgatókra, akik a beiratkozás évében még nem rendelkeznek nyelvvizsgával a kántor/katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszakos hallgatókra vonatkozó nyelvi követelmény-rendszer érvényes.

A fenti nyelvi követelmények teljesítése mellett a Főiskola hallgatói számára lehetőséget kínál orosz nyelv tanulására is, intézményesített keretek (kötelező órahallgatás és gyakorlati jegy-szerzés) között.

Mentesülnek a nyelvvizsga követelmények teljesítése alól, akik a beiratkozás évében legalább 40. életévüket betöltik, továbbá azok a hallgatók, akik a vonatkozó törvény hatálybalépése (2003. június 17.) előtt kezdték meg tanulmányaikat, és a képesítési követelmény szerinti képzési idő alatt betöltik 40. életévüket. A 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról 107.§ (1) bekezdése értelmében: „...a követelmény teljesítése alól (ti. a nyelvvizsga megléte) mentesülnek azok a hallgatók, akik tanulmányaik első évfolyamon történő megkezdésének évében legalább a negyvenedik életévüket betöltik. Ez a rendelkezés azoknál alkalmazható utóljára, akik a 2015/2016. tanévben tesznek záróvizsgát.”

2.3. Levelező tagozatos hallgatók esetében az Intézmény lehetőséget biztosít a nappali tagozatos nyelvi órák hallgatására az aktív hallgatói jogviszony fennállásának ideje alatt.

2.4. A 2012. január 1-jével életbe lépett 2011. évi CCIV törvény a nemzeti felsőoktatásról rendelkezései alapján a nyelvi követelmény a következőképpen módosul: 2012 szeptemberétől felmenő rendszerben az osztatlan teológus MA-képzésben, a katekéta lelkipásztori munkatárs és a kántor alapszakos képzéseken a diploma megszerzésének feltétele 4 félévnyi szaknyelvi nyelv abszolválása és egy belső lektorátusi záró szigorlat letétele, amely írásbeli és szóbeli részből áll.

Nyíregyháza, 2012.08.31.

A Szenátus nevében:

Dr. Véghseő Tamás
rektor

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Hallgatói Önkormányzatának Szervezeti és Működési szabályzata

I. §

A Hallgatói Önkormányzat és alapegysége

I. A HÖK helye az intézményben és az általános tagság

- a) A Hallgatói Önkormányzat (a továbbiakban: HÖK) a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola részeként működik.
- b) A Hallgatói Önkormányzat tagja a Főiskola minden beiratkozott hallgatója függetlenül attól, hogy tanulmányait milyen formában végzi.

II. A HÖK alapegységei

- a) a Tagság,
- b) a Hallgatói Önkormányzati Tanács (a továbbiakban: HÖT).

III. A HÖK működése

- a) A HÖK a Főiskola hallgatóinak érdekképviseletére vonatkozó jogszabályait (döntési, javaslattevési, véleményező és ellenőrző jogköreit) gyakorolhatja, amennyiben megválasztotta tisztségviselőit, és jóváhagyta az alapszabályát.
- b) A HÖK működésének rendjét az alapszabálya határozza meg.
- c) A HÖK dönt saját működéséről, működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, a tájékoztatási rendszer létrehozásáról és működtetéséről.
- d) A HÖK működésének méltónak kell lennie a Főiskola szellemiségéhez.
- e) A HÖK működéséhez és a feladatai elvégzéséhez a Főiskola biztosítja a feltételeket, amelynek jogszerű felhasználását jogosult ellenőrizni - ilyen szinten a Hallgatói Önkormányzatnak számadási kötelezettsége van a Főiskola vezetősége felé.

IV. A HÖK neve és címe

Neve: Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Hallgatói Önkormányzata

Rövidítése: SZAGKHF HÖK

Címe: 4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor utca 13-19.

2.§

Az Önkormányzat célja és feladatai

I. Általános rendelkezések

- a) A hallgatók érdekképviselésének ellátása valamennyi őket érintő kérdésben a főiskolai és az országos fórumokon.
- b) Segíteni a hallgatókat a főiskolai ügyek intézésében, és lehetőségeik minél jobb kihasználásában.
- c) Tájékoztatni a hallgatókat az Önkormányzat tevékenységéről, a Főiskola életével kapcsolatos kérdésekről, programokról, pályázatokról.
- d) Előmozdítani és működtetni a párbeszédet a hallgatók és az iskolai vezetőség között.
- e) Közreműködni az oktatók oktatói tevékenységének hallgatói véleményezésében.
- f) A Főiskola és a Nyíregyházi Papnevelő Intézet közötti kapcsolat és harmonikus együttműködés segítése.
- g) A szellemi-, kulturális-, sport-, és közösségi élet megszervezése, rendezvények támogatása.
- h) Támogatni a hallgatók tudományos munkáját és egyéb közösségi tevékenységét, a hallgatói önképzőkörök működését.
- i) Javaslattétel szabadon választható tantárgyak, szemináriumok bevezetésére.
- j) Javaslattétel külső oktatók, előadók meghívására.
- k) Pályázatok és adományok, valamint egyéb lehetőségek útján előteremteni az Önkormányzat céljainak eléréséhez szükséges gazdasági hátteret, törekedve ezáltal saját anyagi függetlenségére.
- l) A Főiskola szellemével összhangban lévő vállalkozásokat folytatni.
- m) Együttműködni más felsőoktatási intézmények önkormányzataival, a hazai (HÖÖK), és nemzetközi hallgatói szervezetekkel.

- n) Legalább évente, vagy ahogy a szükség kívánja, megszervezni a hallgatókat képviselő tisztségviselők választását, és munkájukhoz biztosítani az ahhoz szükséges infrastrukturális hátteret.

II. Az Önkormányzat egyetértést gyakorol

- a) A Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat elfogadásakor, illetve módosításakor.
b) A térítési és juttatási szabályzat elfogadásakor, illetve módosításakor.
c) Az oktatás hallgatói véleményezésének rendjére alkotott intézményi szabályzat elfogadásakor, illetve módosításakor.

III. Valamint

- a) Részvétel a kollégiumok (diákotthonok) vezetésében.
b) Képviselők küldése az intézményi tanácsba (tanári konferenciákra), valamint más vezetői testületekbe.
c) A HÖT szabályosan előtárt javaslataira, kérdéseire az iskola vezetőségének választ kell adnia.

3.§

A HÖT tisztségviselői

I. A HÖT tisztségviselőinek megválasztása

- a) A HÖT tagjait a hallgatók választják a Főiskola bármely évfolyamának hallgatói közül titkos választással (kiv.: az alelnök).
b) A választás érvényes, ha azon a hallgatók legalább 20 százaléka részt vett.
c) A szavazások során személyi ügyekben kétharmados többség szükséges, egyébként a többség szavazata a döntő.
d) Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
e) Amennyiben nincs meg a kétharmados többség, újabb szavazás következik, ahol az első forduló után a két legtöbb szavazattal rendelkező jelölt indul, és az egyszerű többség dönt (50%+1).
f) A HÖT tisztségviselőinek mandátuma egy évre szól, választása nyílt pályázat útján történik.
g) A HÖT tisztségviselőit az első szemesztert követő vizsgaidőszak vége után legkésőbb három héten belül meg kell választani.

- h) Ha évközben nem érkezik be pályázat egy adott tisztségre az előző mandátum lejárásiáig, az aktív tisztségviselő egy újabb éven keresztül hivatalban marad, amennyiben a Vezetőség jóváhagyja.

II. Személyi határozatok

1. Az elnök

- Az elnök személyére bármely beiratkozott hallgató jelölhető.
- Választása nyílt pályázat útján történik, a pályázók közül az elnök személyéről a Vezetőség dönt.
- Rendhagyó esetben a Főiskola hallgatói döntenek az elnök személyéről titkos szavazás formájában.
- Szavazategyenlőség esetén a Főiskola rektora dönt.

2. Az alelnök kinevezési joga kizárólagosan az elnököt illeti meg.

3. Az egyes évfolyamok legalább egy-egy hallgatót, legfeljebb a legkevesebb hallgatót magába foglaló évfolyam 2 százalékának megfelelő számú hallgatót delegálhatnak a HÖT-be.

4. Az intézmény sajátos jellegéből fakadóan a hallgatók által delegált személyeken kívül a HÖT állandó tagja még a Papnevelő Intézetben betöltött tisztség alapján: a főduktor.

5. Tagok

- A HÖT tagjai közül legalább egynek civil hallgatónak kell lennie.
- Szükség esetén a HÖT-be felvehetők rendkívüli tagok is.

4.§

A HÖT felépítése

I. A HÖT a Hallgatói Önkormányzat döntéshozó és végrehajtó szerve

II. A HÖT alapegységei

- Vezetőség
- Bizottságok
- Közgyűlés

III. A Vezetőség tagjai

- az elnök
- az alelnök (jegyző)

- c) a főduktor
 - d) a HÖT bizottságainak vezetői
- A Vezetőség a Vezetőségi Ülésen tanácskozik.

IV. A HÖT bizottságai

- a) tanulmányi és kulturális bizottság
- b) gazdasági és sportbizottság
- c) kommunikációs bizottság

5.§

A HÖT működési rendje

I. A Közgyűlések működési irányelvei

- a) A Közgyűlést az elnök hívja össze szükség esetén, melyen minden HÖT tagnak jelen kell lenni (kivételt csak hivatalos távollét esetén lehet tenni).
- b) Rendkívüli Közgyűlést bármely HÖT tag kezdeményezhet, de ilyen esetben is az elnök hívja össze a vezetőséggel történt megbeszélés után.
- c) A Közgyűlésen részt vesznek a rendes tagok, valamint tanácsadóként meghívhatók a Főiskola rektora, vezetői és a Papnevelő Intézet előjárói.
- d) A Közgyűlés helyét, idejét, napirendjét a tagokkal és a meghívottakkal az összejövetelt megelőzően legalább három nappal közölni kell.
- e) Az alelnök rendkívüli esetben - az elnök tartós távolléte vagy akadályoztatása esetén - önállóan hívhat össze Közgyűlést.
- f) Határozatképtelen a Közgyűlés, ha a tagok több mint fele nincs jelen a szavazáson. Ilyen esetben egy héten belül új Közgyűlést kell összehívni, amelyen a létszámtól függetlenül a többségi szavazat dönt.
- g) A Közgyűlés üléseiről az alelnök jegyzőkönyvet készít, melyet két jelenlévő HÖT tag aláírásával hitelesít.
- h) A Közgyűlés a határozatokat a tagok kérése alapján nyílt, vagy titkos szavazással hozza meg.
- i) A Közgyűlés üléseinek jegyzőkönyve illetve határozatai a hallgatók számára nyilvánosak.

II. Vezetőségi ülés

- a) A Vezetőség hatáskörét a Vezetőségi Ülésen gyakorolja.
- b) A Vezetőségi Ülést az elnök hívja össze legalább havonta, illetve ahogy a szükség kívánja.
- c) A Vezetőségi Ülés zárt ülés.
- d) A Vezetőségi Ülésről jegyzőkönyv készül, amelyet az alelnök vezet, az elnök kézjeggyével ellát, és két jelenlévő HÖT tag aláírásával hitelesít.

6. §

A tisztségviselők feladatai és jogai

I. Az elnök

- a) Az önkormányzati választások, a közgyűlések és a vezetőségi ülések kiírása, összehívása, levezetése.
- b) Kapcsolatfenntartás a Főiskola és a Papnevelő Intézet vezetésével, más felsőoktatási intézmények önkormányzataival, a hazai (HÖÖK), és nemzetközi hallgatói szervezetekkel.
- c) Az Önkormányzat nevében aláírási és bélyegzőhasználati joga van.
- d) Kizárólagos joga az Önkormányzat alelnökének kinevezése.
- e) Az egyes tisztségviselők személyére javaslattevési joga van.
- f) A teljes önkormányzati munka összehangolását végzi.
- g) A hallgatói önkormányzatot az elnök képviseli belső és külső fórumokon egyaránt.
- h) Jogában áll önmagát képviseltetni más testületi tagokkal.
- i) A Főiskola vezetősége hallgatóságot érintő döntéseiben tájékoztatja az elnököt.

II. Az alelnök

- a) Kötelessége a Vezetőségi Ülésekről jegyzőkönyvet készíteni.
- b) A kommunikációs bizottságot vezeti.
- c) Az elnökkel való előzetes egyeztetés alapján kapcsolatfenntartás más felsőoktatási intézmények önkormányzataival, a hazai (HÖÖK), és nemzetközi hallgatói szervezetekkel.
- d) Összehangolja az egyes bizottságok tevékenységét.
- e) Gyakorolja a teljes elnöki jogkört annak tartós távolléte vagy akadá-

lyoztatása esetén.

- f) Az elnök felkérésére megszervezi az önkormányzati választásokat és a Közgyűléseket.

III. A tanári megbízott

- a) A HÖT tagjai véleményének figyelembe vételével elvi álláspontokat fogalmaz meg tanulmányi ügyekben.
- b) Véleményezi a Főiskola tanulmányi- és vizsgarendjét.
- c) Kapcsolatot tart fenn a Főiskola vezetősége és a Papnevelő Intézet elöljárói között és részt vesz a tanulmányi ügyek és az egyes napirendi pontok egyeztetésében.

IV. A tanulmányi és kulturális bizottság vezetője

- a) A hallgatók tudományos munkájának támogatása.
- b) A hallgatók és az iskolai vezetők közötti párbeszéd előmozdítása és működtetése.
- c) Feladta a hallgatói önképzőkörök, szabadon választható tantárgyak, szemináriumok igény szerinti megszervezése, működtetése,
- d) Feladata a különböző tagozatokon vagy képzésben részesülő hallgatók közötti kapcsolat előmozdítása és fenntartása.
- e) Feladata a kulturális programok Főiskolához méltó megszervezése (színházlátogatás, filmklub, hangverseny, előadók meghívása, stb.), és az azokon való részvétel lehetővé tétele, szorgalmazása.
- f) Kapcsolatot tart a Hajdúdorogi Egyházmegyei Ifjúsági Irodával, ill. tájékoztatni a hallgatókat az iroda által szervezett programokról.

V. A gazdasági és sportbizottság vezetője

- a) Irányítja és vezeti a HÖT gazdasági ügyeit.
- b) Pályázatok és egyéb lehetőségek útján biztosítja a HÖT működésének anyagi feltételeit.
- c) Megtervezi és ellenőrzi a HÖT által szervezett programok pénzügyi vonatkozásait.
- d) Feladata a Főiskola szellemével megegyező vállalkozások koordinálása.
- e) Az egyes bizottságok vezetői rajta keresztül intézik a pénzügyi be- és kivételezést, és felé elszámolási kötelezettségük van.
- f) Tanév végén zárszámadást és éves költségvetést készít.
- g) A sportrendezvényeket szervez és bonyolít le.

- h) Feladata a sporttal kapcsolatos meghívások előterjesztése és az azokon való részvétel lehetővé tétele, szorgalmazása.

VI. A kommunikációs bizottság vezetője

- a) Feladata a HÖT-nek mint szervezetnek a hallgatókkal való kapcsolat-tartásának megszervezése (faliújság, főiskolai lap, honlap, stb.).
- b) Feladata az együttműködés és kapcsolatfenntartás más felsőoktatási intézmények önkormányzataival, a hazai (HÖÖK), és nemzetközi hallgatói szervekkel.

7. §

A bizottságok működésének irányelvei

- a) A bizottságok vezetőit az elnök javaslattétele után a Közgyűlés választja meg.
- b) A bizottságok tagjait a Közgyűlés tagjaiból kéri fel az egyes bizottsági vezetők.
- c) A bizottságok tagságának jogában áll az illető bizottság vezetőjének leváltását kezdeményezni. Ilyen esetben az ügy a Közgyűlés elé kerül.
- d) A bizottságok tagsága munkájában segíti és ellenőrzi az illető bizottság vezetőjét.
- e) A bizottságok vezetői a Közgyűlésen beszámolnak az előző Közgyűlés óta eltelt munkájukról.

8. §

Az Önkormányzat hatásköre

- a) Az elnök megválasztása, beszámoltatása és felmentése.
- b) Javaslattétel a bizottságok vezetőinek személyére, illetve azok felmentésére.
- c) Az Önkormányzat szabályzatának módosítása és elfogadása a rektorral történt egyeztetés után.
- d) Az Önkormányzat rendes és időközi választásainak kiírása.
- e) Döntés megszűnés és átalakulás kérdésében.

9. § Egyéb rendelkezések

I. Megszűnik a tagsága valakinek:

- a) főiskolai tanulmányainak befejezésével,
- b) a Főiskoláról történt elbocsátás esetén,
- c) az Önkormányzattól való kizárás esetén,
- d) önkéntes lemondással,
- e) visszahívás esetén, ha az Önkormányzat nem utasítja el.

II. Kizárható az Önkormányzattól a tag, amennyiben:

- a) rendszeresen vagy tartósan nem jelenik meg az üléseken,
- b) nem tartja be a szabályzatban rögzített tagsági feltételeket,
- c) bármilyen formában akadályozza, vagy gátolja az Önkormányzat rendeltetésszerű működését.

III. A tisztségviselőkkel szemben alkalmazható szankció:

- a) Ha a HÖK bármelyik tisztségviselőjének munkájával kapcsolatban panasz merül fel, annak hivatalos előterjesztése után, bárki kezdeményezheti az adott személy rendkívüli beszámoltatását.
- b) A Közgyűlés egyszerű többséggel (50%+1) javasolhatja a tisztségviselő felmentését, a Vezetőség pedig kétharmados többséggel dönthet a tisztségviselő felmentéséről.

Nyíregyháza, 2012.08.31.

A Szenátus nevében:

Dr. Véghseő Tamás
rektor

Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola hallgatói jogorvoslati szabályzata

Bevezetés

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Szenátusa a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (Ftv.) rendelkezései szerint Hallgatói Jogorvoslati Szabályzatát a következők szerint alkotja meg:

I.

Általános rendelkezések

I. §

A Szabályzat hatálya

- (1) A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Hallgatói Jogorvoslati Szabályzata (a továbbiakban: Szabályzat) hatálya kiterjed a Főiskolán folyó alapképzés, mesterképzés és egységes, osztatlan képzés nappali és levelező tagozatain tanulmányokat folytató magyar - és ha a jogszabály vagy nemzetközi megállapodás eltérően nem rendelkezik - külföldi állampolgárságú hallgatók (a továbbiakban: hallgató) jogorvoslati ügyeire.
- (2) A Szabályzat hatálya kiterjed arra a hallgatóra is, akinek hallgatói jogviszonya szünetel ugyan, de az ügyében hozott főiskolai döntés, intézkedés vagy mulasztás (a továbbiakban: döntés) a hallgatói jogviszonyára vonatkozó rendelkezéseket sérti.
- (3) Felülbírálati kérelemmel élhet a hallgató a Főiskola döntései ellen a hallgatói jogviszonyára vonatkozó rendelkezések megsértésére hivatkozással a Szabályzatban meghatározott eljárás keretében.
- (4) Hallgatói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésen a törvény, a kormány-, és miniszteri rendelet, illetve a Főiskola szabályzatainak a hallgatók jogait és kötelezettségeit érintő szabályait kell érteni.
- (5) E Szabályzat hatálya alá tartoznak - a tanulmányi követelmények teljesí-

tésére vonatkozó értékelés kivételével - a Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában meghatározott hallgatói ügyek, amelyekben első fokon a Főiskolai Tanulmányi Bizottság, vagy a Tanulmányi Osztály vezetője, illetve más személyek hoznak döntést.

(6) A Szabályzat hatálya alá tartoznak továbbá a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola hallgatói részére nyújtható támogatások és az általuk fizetendő díjak, térítések szabályzatában meghatározott ügyek.

(7) A hallgatók fegyelmi, kártérítési és balesetvédelmi ügyeiben e Szabályzat rendelkezéseit a Főiskolai Hallgatói Fegyelmi, Kártérítési és Balesetvédelmi Szabályzatában foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A hallgató fegyelmi, kártérítési és balesetvédelmi ügyében hozott elsőfokú határozat ellen benyújtott felülbírálati kérelmet másodfokon a Hallgatói Jogorvoslati Bizottság bírálja el.

(8) A Főiskolára alapképzésre, mesterképzésre vagy egységes, osztatlan mesterképzésre jelentkezők a felvételt megtagadó első fokon hozott döntés ellen e Szabályzat rendelkezései szerint élhetnek jogorvoslattal.

(9) A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezéseivel szabályozott hallgatói jogok és kötelezettségek elbírálása esetén a jogorvoslati eljárás megindítására és lefolytatására e Szabályzat rendelkezései az irányadóak.

II.

A felülbírálati (jogorvoslati) jogkör gyakorlása

2. §

Hallgatói Jogorvoslati Bizottság

(1) A hallgatók felülbírálati kérelmeinek másodfokú elbírálására a rektor Hallgatói Jogorvoslati Bizottságot (a továbbiakban: HAJOB vagy Bizottság) hoz létre.

(2) A HAJOB 6 tagból áll, melynek tagjai: a rektor, a 2 rektorhelyettes, a szemináriumi rektor, az általános helynök és 1 fő hallgató (általában a HÖT-elnöke). A feladatra a rektor bízza meg mindannyiukat. Az oktatók megbízása öt, a hallgatóé egy évre szól. A Bizottságba való kijelölés a mandátum lejáratá után megismételhető. Alkalmatlanság miatt a rektor a megbízást bármikor visszavonhatja.

(3) A HAJOB elnöke a rektor.

(4) A HAJOB elnökének jogkörét - tartós távolléte, illetve akadályoztatása

esetén - a HAJOB által megválasztott elnökhelyettes gyakorolja.

(5) A HAJOB a testületen belüli munkamegosztás rendjét, a hatásköröket a működés rendjét saját maga szabályozza.

3. §

Kizárás

- (1) A Bizottság munkájában nem vehet részt az a személy,
- a) aki a megtámadott döntést hozta, vagy a döntéshozatalt elmulasztotta, vagy
 - b) aki az (a) pontban megjelölt személy Ptk. 685.§ (b) pontja szerinti közeli hozzátartozója, vagy
 - c) akitől az ügy tárgyilagossága elbírálása nem várható el.
- (2) A kizárásról a HAJOB elnöke dönt, ha a kizáró ok a HAJOB elnökét érinti, kizárásáról a HAJOB által választott elnökhelyettes határoz és jelöli ki az ügyben eljáró személyt a Bizottság tagjai közül.

III.

A felülbírálati eljárás

4. §

Az eljárás megindítása

(1) A felülbírálati eljárás kérelemre indul. A hallgató a Főiskola döntése vagy intézkedése ellen, illetve intézkedésének elmulasztása esetén a közléstől, ennek hiányában a tudomásra jutástól számított 15 napon belül nyújthatja be – kivéve a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntés – felülbírálati kérelmét az elsőfokú döntéshozó testülethez vagy személyhez, de a Hallgatói Jogorvoslati Bizottságnak címezve. A felülbírálati kérelem az elsőfokú döntés végrehajtását illetően halasztó hatállyal bír.

Eljárás indítható a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntés ellen is, ha a döntés nem a Főiskola által elfogadott követelményekre épült, illetve a döntés ellentétes a Főiskola szervezeti és működési szabályzatában foglaltakkal, vagy megszegték a vizsga megszervezésére vonatkozó rendelkezéseket.

(2) A kérelmet tartalma szerint kell elbírálni. A kérelem elintézését nem lehet megtagadni azért, mert elnevezése nem egyezik meg tartalmával.

(3) Az első fokon eljáró a kérelmet haladéktalanul továbbítja a Jogorvoslati

Bizottság elnökéhez, az elsőfokú eljárásban keletkezett iratokkal együtt.

(4) Ha az ügy nem tartozik a Szabályzat hatálya alá, a Jogorvoslati Bizottság a beadványt átteszi az ügy elintézésére hatáskörrel rendelkező illetékes szervhez, és erről írásban értesíti a beadvány benyújtóját.

(5) Ha a felülbírálati kérelem elkésett, vagy azt nem a jogosult terjesztette elő, a másodfokú jogkör gyakorlója a kérelmet elutasítja.

5. §

Az elintézési határidő

(1) Az érdemi határozatot a kérelem előterjesztésétől számított 30 napon belül meg kell hozni.

(2) A Bizottság elnöke a határidőt indokolt esetben, egy ízben legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja. Erről a kérelmet benyújtó hallgatót írásban értesíteni kell.

6. §

Jegyzőkönyv

(1) A hallgató, a tanú, a szakértő meghallgatásáról és a szemle lefolytatásáról - ha a hallgató kéri vagy az eljárás érdekében egyébként szükséges -, továbbá a tárgyalásról egyidejűleg jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a Jogorvoslati Bizottság megnevezését, a jegyzőkönyv készítésének helyét és idejét, a meghallgatott személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét, a jogokra és a kötelezettségekre való figyelmeztetést, továbbá az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, végül - írásban készült jegyzőkönyv esetén - a meghallgatott személynek, a Bizottság elnökének és a jegyzőkönyv-vezetőnek az aláírását.

(3) Az (1) bekezdésben felsorolt eljárású cselekményekről feljegyzést kell készíteni, ha jegyzőkönyv nem készül. A feljegyzés a (2) bekezdésben meghatározott adatokat és a nyilatkozatok lényegét tartalmazza.

7. §

Idézés

(1) Azt, akinek személyes meghallgatása az eljárás során szükséges, a Bizottság arra kötelezheti, hogy előtte vagy a megjelölt helyen jelenjen meg, erre a

Bizottság határidőt vagy határnapot jelöl meg. A hallgató nem kötelezhető megjelenésre az általa kezdeményezett eljárásban.

(2) Az idézést úgy kell közölni, hogy azt az idézett a meghallgatást megelőzően legalább öt nappal megkapja és megjelenése őt a munkájában lehetőleg ne zavarja.

(3) Az idézésben meg kell jelölni, hogy a Bizottság az idézett személyt milyen ügyben és milyen minőségben (kérelmező, tanú, stb.) kívánja meghallgatni. Az idézett személyt figyelmeztetni kell a megjelenés elmulasztásának következményeire.

(4) Idézni írásban lehet.

(5) Az írásbeli idézéssel azonos hatályú, ha az eljárás során jelenlévő személyt a Bizottság elnöke más időpontra való megjelenésre kötelezi, ezt az iratra feljegyzi, és a megidézettel aláírhatja.

(6) Amennyiben az idézett a Főiskola dolgozója vagy hallgatója, az idézésnek köteles eleget tenni. Ha az idézett személy az idézésnek nem tesz eleget, vagy meghallgatása előtt az eljárás helyéről engedély nélkül eltávozik, és távollmaradását vagy eltávozását megfelelően nem igazolja, közalkalmazotti, illetve hallgatói jogviszonyából folyó lényeges kötelezettségét szegi meg. Ilyen esetben a Bizottság elnöke fegyelmi felelősségre vonást kezdeményezhet.

8. §

Képviselő

(1) A hallgató helyett az ügyben meghatalmazottja, illetve ügyvéd is eljárhat.

(2) Az iratokat a hallgató részére, ha pedig írásban meghatalmazott képviselője van, az ő részére kell kézbesíteni, az idézés kézbesítése azonban a megidézett részére történik, képviselőjének egyidejű értesítésével.

(3) A képviselői meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

9. §

A tényállás tisztázása

(1) A Bizottság köteles a határozathozatalban szükséges tényállást tisztázni.

(2) Az eljárás során a felülbírálati kérelmet benyújtó hallgatót legalább egy ízben személyesen meg kell hallgatni. Ha a hallgató szabályos értesítés ellenére sem jelenik meg a Bizottság ülésén, úgy a személyes meghallgatásától el lehet tekinteni, illetve kérelmére lehetővé kell tenni számára, hogy észrevételeit

írásban megtehesse.

(3) Ha a tényállás tisztázott a rendelkezésre álló adatok alapján a Bizottság érdemi határozatot hoz. Ha a határozathozatalban a rendelkezésre álló adatok nem elegendők, a Bizottság hivatalból vagy a hallgató kérelmére bizonyítási eljárást folytat le.

10. § A tárgyalás

(1) A Bizottság a bizonyítási eljárást tárgyaláson folytatja le. A tárgyalást az eljáró Bizottság elnöke vezeti, aki ügyel a Szabályzat rendelkezéseinek megtartására, a tárgyalás rendjének megóvására és arra, hogy az eljárásban résztvevő személyek jogaikat gyakorolhassák.

(2) Ha az eljárást kezdeményező hallgató szabályszerű idézése ellenére nem jelent meg a tárgyaláson és magát előzetesen elfogadható indokkal nem mentette ki, a tárgyalás távollétében is megtartható. Amennyiben a hallgató távolmaradását elfogadható indokkal igazolta, a tárgyalás egy alkalommal legfeljebb nyolc munkanappal elnapolható. Ennek az eljárási határidőkre nézve halasztó hatálya van. Tartós akadályoztatása esetén az eljárást fel kell függeszteni.

11. §

(1) A tárgyalás nyilvános, de - közérdekből, vagy a hallgató kérelmére - a Bizottság a hallgatóságot a tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárhatja.

(2) A Bizottság elnöke a megjelentek számbavétele és személyazonosságuk igazolása után - ha a tárgyalás megtartásának nincs akadálya - felhívja a tanukat a helyiség elhagyására. Ezek után az elnök ismerteti az eljárás alapjául szolgáló adatokat, majd a Bizottság meghallgatja a felülbírálati kérelmet benyújtó hallgatót.

(3) A hallgató meghallgatása alatt - ha a Bizottság egy eljárásban több hallgató kérelmét bírálja el - a többi hallgató, illetve a tanuk nem lehetnek jelen.

(4) Ha bizonyítás válik szükségessé, a Bizottság meghallgatja a tanukat, szükség esetén a szakértőt, és ismerteti az ügyben beszerzett iratokat.

(5) A Bizottság által hivatalosan ismert és köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.

(6) A Bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességében értékeli és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

(7) Amennyiben az ügy a tárgyaláson nem volt tisztázható, további nyolc napon belül újabb tárgyalást kell tartani.

12. §

Bizonyítási eszközök

(1) Bizonyítási eszközök különösen: a hallgató nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemle és a szakértői vélemény.

13. §

A kérelem előterjesztőjének nyilatkozata

(1) A felülbírálati kérelmet előterjesztő hallgatónak joga van ahhoz, hogy az eljárás során írásban vagy szóban nyilatkozatot tegyen, vagy a nyilatkozattételt megtagadja. Ha a hallgató nem nyilatkozik vagy a kért adatot nem közli, a Bizottság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt, vagy az eljárást megszünteti. Erre a hallgatót figyelmeztetni kell.

(2) A Bizottság köteles a hallgatót meghallgatása előtt a szükséges tájékoztatással ellátni, továbbá jogaira és kötelezettségeire figyelmeztetni. A Bizottság az eljárás során gondoskodik arról, hogy a hallgatót a jogszabályok és belső szabályzatok ismeretének hiánya miatt ne érje hátrány.

(3) A Bizottság nem hívhatja fel a hallgatót olyan adat közlésére, amelyet a Főiskola jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásának tartalmaznia kell.

14. §

Irat

(1) A Bizottság a tényállás megállapítása céljából a kérelem előterjesztőjét okirat vagy más irat bemutatására hívhatja fel, illetve ennek érdekében más szerveket megkereshet.

(2) Az aránytalanul nehezen beszerezhető irat helyett a hallgató a bizonyítani kívánt tényről nyilatkozatot tehet.

(3) Az iratra vonatkozó rendelkezések irányadóak minden olyan tárgyra, amely - általában műszaki vagy vegyi úton - adatokat rögzít (fénykép, film-, hangfelvétel, mágneslap, mágnesszalag, elektronikus dokumentum stb.)

15. §**Tanú**

- (1) Az ügyre vonatkozó tény tanúval is bizonyítható.
- (2) A tanúként megidézett főiskolai dolgozó vagy hallgató köteles a meghallgatása végett megjelenni, és tanúvallomást tenni a 7.§ (6) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények terhe mellett.
- (3) Tanúként nem hallgatható meg:
 - a) az, akitől bizonyítékként értékelhető tanúvallomás nem várható,
 - b) védett adatnak vagy hivatásbeli titoknak minősülő tényről az, aki a titoktartás alól – az arra jogosított szervtől vagy személytől – nem kapott felmentést.
- (4) A tanúvallomás megtagadható, ha a tanú a kérelmet benyújtó hallgatónak hozzátartozója.
- (5) A tanúvallomás megtagadható az olyan kérdésben, amelyben vallomással a tanú saját magát vagy hozzátartozóját fegyelmi vétség vagy bűncselekmény elkövetésével vádolná.

16. §

- (1) A meghallgatás kezdetén meg kell állapítani a tanú személyazonosságát. A tanúnak nyilatkoznia kell arról, hogy a felülbírálati kérelmet benyújtóval milyen viszonyban van, nem elfogult-e. A tanút figyelmeztetni kell jogaira, kötelezettségeire és a hamis tanúzás törvényes következményeire.
- (2) A még meg nem hallgatott tanú nem lehet jelen a felülbírálatot kérő hallgató, szakértő és más tanú meghallgatásakor.
- (3) Ha a Bizottság a tanút tárgyaláson kívül hallgatja meg, a meghallgatásra a tárgyalás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

17. §**Szemle**

- (1) A tényállás tisztázására szemle rendelhető el. Ennek megtartása során
 - a) a szemletárgy birtokosa a szemletárgy felmutatására kötelezhető,
 - b) helyszíni szemle tartható.
- (2) Ha a szemle eredményét az érdekeltek előzetes idézése vagy értesítése veszélyeztetné, a szemle elrendelését megkezdése előtt szóban kell közölni.
- (3) A szemletárgy birtokosa a szemletárgy felmutatását megtagadhatja, ha őt

a szemletárgyra vonatkozóan titoktartás kötelezi, és ez alól nem kapott felmentést.

18. § Szakértő

(1) Szakértőt kell meghallgatni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához, megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő a szakértő meghallgatását.

(2) Szakértőként a Bizottság elsősorban megfelelő szakértelemmel rendelkező főiskolai dolgozót von be, vagy a jogszabályban meghatározott szervet megkeresi. A szakértő személyére a felülbírálati kérelmet benyújtó hallgató is tehet javaslatot.

(3) A hallgató kérelmére a Bizottság a felkért szakértőn kívül - akár véleményének meghallgatása előtt, akár utána - más szakértőt is meghallgathat, feltéve, hogy a szakértő költségét a hallgató előlegezi és viseli.

19.§

(1) Szakértőként nem járhat el az, akivel szemben kizárási ok (3.§) áll fenn, aki tanúként nem hallgatható meg, vagy aki a tanúságtételt megtagadhatja /15.§(3)-(5) bekezdése/.

(2) A szakértővel közölni kell mindazokat az adatokat, amelyekre feladatának teljesítéséhez szüksége van. Evégből a szakértő az ügy iratait megtekintheti, a hallgató és a tanú meghallgatásánál, a tárgyaláson és a szemlén jelen lehet, a hallgatóhoz, a tanúhoz és a szemletárgy birtokosához kérdéseket intézhet.

(3) A szakértőt a véleményadás előtt figyelmeztetni kell a hamis véleményadás következményeire.

(4) Ha a Bizottság a szakértőt tárgyaláson kívül hallgatja meg, a meghallgatásra a tárgyalás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(5) Ha a szakértő főiskolai dolgozó, hamis véleményadása esetén vele szemben a 7.§ (6) bekezdése szerinti jogkövetkezmény alkalmazható.

20. § Tolmács

(1) Idegen nyelv használata esetén - ha azt a Bizottság tagjai nem beszélik - tolmácsot kell alkalmazni.

(2) A tolmácsra megfelelően irányadóak a szakértőre vonatkozó rendelkezések. A tanúzás, a szakértői közreműködés megtagadásának, valamint a szemle akadályozásának következménye

21. §

(1) Amennyiben a tanú, a szakértő vagy a szemletárgy birtokosa - a Főiskola dolgozója vagy hallgatója - és a vallomástételt, a közreműködést, a véleménynyilvánítást illetőleg a szemletárgy felmutatását következményekre történt figyelmeztetés után elfogadható ok nélkül megtagadja, fegyelmi vétséget követ el és a 7.§ (6) bekezdése szerinti jogkövetelmények alkalmazhatók vele szemben.

22. §

Az eljárás felfüggesztése

(1) Ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, a Bizottság az eljárást felfüggeszti. Ha a más szerv előtti eljárás megindítására a felülbírálatot kérő hallgató jogosult, erre megfelelő határidő tűzése mellett fel kell hívni. Ha a hallgató a felhívásnak nem tesz eleget, a Bizottság az eljárást megszünteti, vagy a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.

(2) A felfüggesztés tartama az elintézési határidőbe (5.§) nem számít be.

23. §

A határidő számítása

(1) A napokban megállapított határidőbe a közlés, a kézbesítés, a hirdetmény kifüggesztésének és levételének napja nem számít be.

(2) Ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a Főiskolán a munka szünetel, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le.

(3) A postán küldött beadvány előterjesztési ideje a postára adás napja.

(4) A határidőt kétség esetén megtartottnak kell tekinteni.

24. §

Igazolási kérelem

(1) Aki a határnapon nem jelent meg, vagy a határidőt önhibáján kívül elmulasztotta, a Bizottságnál igazolási kérelmet terjeszthet elő. Az igazolási kérel-

met az eljáró Bizottság bírálja el.

(2) Az igazolási kérelmet az elmulasztott határnapról, illetőleg az elmulasztott határidő utolsó napjától számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni. Ha a mulasztás a felülbírálati kérelmet benyújtó hallgatónak később jutott tudomására, vagy az akadály később szűnt meg, a határidő a tudomásra jutástól, illetőleg az akadály megszűnésétől kezdődik.

(3) Az elmulasztott határnapról, illetőleg az elmulasztott határidő utolsó napjától számított hat hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.

(4) Határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egyidejűleg pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, amennyiben ennek feltételei fennállnak.

(5) Ha a Bizottság az igazolási kérelemnek helyt ad, az eljárást folytatja, és - az eljárás eredményétől függően - korábbi határozatát hatályában fenntartja, módosítja vagy visszavonja.

25. §

Az iratokba való betekintés

(1) A felülbírálati kérelmet benyújtó hallgató és képviselője az eljárás során keletkezett iratokba betekinthez, és azokról másolatot készíthet.

(2) A Jogorvoslati Bizottság a hallgatón és képviselőjén kívül más személynek is megengedheti az iratokba való betekintést vagy másolat készítését, ha igazolja hogy az iratok tartalmának ismerete jogának érvényesítése, illetve jogszabályn vagy hatósági határozaton alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges.

(3) Nem lehet betekinteni a zárt tanácskozásról és a szavazásról készített jegyzőkönyvbe, a határozatok tervezetébe és azokba az iratokba, amelyek államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmaznak. Szolgálati titok címen nem lehet megtagadni az olyan iratokba való betekintést vagy arról másolat készítését, amelyen az érdemi határozat alapul.

IV.

A hallgatói jogorvoslati bizottság határozata

26. §

Határozathozatal

(1) A Bizottság határozatát zárt ülésen hozza meg. Minden tagnak egy szavazata van. A szavazás nyíltan történik. A határozathozatalról jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) Az eljárás során a Bizottság a vizsgálat eredményeként a következő másodfokú döntéseket hozhatja:

- a) a kérelmet elutasítja,
- b) a döntés elmulasztóját döntéshozatalra utasítja,
- c) az elsőfokú határozatot megváltoztatja,
- d) az elsőfokú határozatot megsemmisíti és az első fokon eljárt szervezetet vagy személyt új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

27. §

A határozat alakja és tartalma

(1) A Bizottság mind az ügy érdemében, mind az eljárás során eldöntendő kérdésekben határozatot hoz.

(2) A határozatnak tartalmaznia kell:

- a) a Bizottság megnevezését, a kérelmet előterjesztő hallgató nevét, tanulmányi szakjának, tagozatának, a képzés finanszírozási formájának megjelölését, lakcímét, az ügy számát, tárgyának megnevezését,
- b) a rendelkező részben a Bizottság döntését, továbbá a bírósági felülvizsgálat lehetőségéről való tájékoztatást,
- c) az indoklásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kérelmet előterjesztő hallgató által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait és azokat a jogszabályokat, illetve belső szabályokat, amelyek alapján a Bizottság a határozatot hozta, továbbá
- d) a határozat hozatalának helyét és idejét, a határozat aláírójának (elnök) nevét és tisztségét, valamint a Főiskola bélyegzőlenyomatát.

(3) Ha a határozat kötelezést tartalmaz, a teljesítésre határidőt vagy határnapot kell megállapítani.

28. §

A határozat közzéte

(1) A Bizottság határozatát a felülbírálati kérelmet benyújtó hallgatóval és minden más érdekelttel kézbesítés útján közli.

(2) A tárgyaláson hozott határozatot egyébként meghozatalát követően szóban is ismertetni kell, annak kihirdetését jegyzőkönyvbe kell foglalni. A kihirdetett határozatot az érdekelteknek nyolc napon belül kell írásban megküldeni.

(3) A határozat közzétének napja az a nap, amelyen azt kézbesítették.

29. §**A határozat kijavítása, kicserélése és kiegészítése**

- (1) A Bizottság a határozatot név, szám vagy számítási hiba és más hasonló elírás esetén – a szükséghez képest, az érdekelt meghallgatása után – kijavíthatja vagy kicserélheti.
- (2) A Bizottság hivatalból vagy az érdekelt kérelmére a határozatot kiegészítheti, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott. A kiegészítés a határozat egyéb rendelkezéseit nem érintheti.
- (3) A kijavítást és a kiegészítést az alaphatározat eredeti példányára és lehetőleg kiadmányaira is fel kell jegyezni és az alaphatározatra előírt módon az érdekelttel közölni kell.
- (4) Nincs helye a határozat kiegészítésének, ha jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.

30. §**A határozat jogerőssé válása**

- (1) A Bizottságnak az ügyben hozott határozata a közléssel válik jogerőssé.
- (2) A jogerős határozat végrehajtható, kivéve, ha a hallgató bírósági felülvizsgálatát kérte.

31. §**Bírósági felülvizsgálat**

- (1) A hallgató a Bizottság másodfokú határozatának bírósági felülvizsgálatát kérheti, annak közlésétől számított 30 napon belül (az 1952. évi III. törvény XX. fejezetében foglalt rendelkezések szerint).
- (2) A bíróság a Bizottság által meghozott másodfokú főiskolai döntést megváltoztathatja.
- (3) A bíróság az ügyet soron kívül bírálja el.
- (4) A keresetlevél benyújtásáról a hallgatónak a Főiskolát a keresetlevél egy példányának megküldésével értesíteni kell.

32. §**A határozat módosítása vagy visszavonása**

- (1) Ha a Bizottság megállapítja, hogy a bíróság által még el nem bírált határo-

zata jogszabályt sért, a határozatot módosítja vagy visszavonja.

(2) A Bizottság a hallgató jogorvoslati kérelme esetén a határozatot akkor is módosíthatja vagy visszavonhatja, ha a jogorvoslati kérelemben foglaltakkal egyetért, feltéve, hogy az ügyben nincs ellenérdekű fél.

(3) A határozat módosítására vagy visszavonására a Bizottság csak egy ízben, a határozat közlésétől számított egy éven belül jogosult.

33. § Semmis döntés

(1) A fenntartói irányítás, illetőleg az intézményi hatáskörben, a gyakorlati képzés során a hallgató ügyeiben hozott, az egyenlő bánásmód követelményét sértő döntés semmis. A semmis döntés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat.

(2) A semmisség megállapítását, ha a döntést a Főiskola hozta, az 1.§-32.§-ban szabályozott eljárás keretében, illetve ha a döntést a gyakorlati képzés résztvevője vagy a fenntartó hozta, a bíróságtól lehet kérni.

(3) Az 1.§-33.§-ig nem rendezett és a semmisség megállapítására vonatkozó kérdésekben a 2005. évi CXXXIX. törvény 74.§-75.§-ban foglaltak az irányadók.

V. Záró rendelkezések

34. §

(1) Ez a Szabályzat 2012. január 10-én lép hatályba.

(2) E Szabályzatban nem rendezett kérdésekben a közigazgatósági hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) E Szabályzatban foglaltakat nem lehet alkalmazni a Főiskola fenntartója által hozott hallgatói eltanácsolás ügyében, papnövendék esetében.

Nyíregyháza, 2012. január 10.

A Szenátus nevében:

Dr. Véghseő Tamás
rektor

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola hallgatói fegyelmi és kártérítési szabályzata

Bevezetés

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola (a továbbiakban: főiskola) Szenátusa a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvényben (Ftv.) kapott felhatalmazás alapján, a Főiskola Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzatát a következőkben határozza meg:

A Szabályzat hatálya

- (1) A Főiskola Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzatának (a továbbiakban: Szabályzat) hatálya kiterjed a főiskolán folyó valamennyi alapképzés, mesterképzés teljes idejű (nappali) és részidős (levelező) képzésben tanulmányokat folytató magyar és - ha a jogszabály, vagy nemzetközi megállapodás eltérően nem rendelkezik - külföldi állampolgárságú hallgatók (a továbbiakban: hallgatók) fegyelmi és kártérítési ügyeire.
- (2) A Szabályzat hatálya nem terjed ki a hallgatóknak a Papnevelő Intézet és a Szent Zsófia Leánykollégium sérelmére elkövetett vétségeire.

Első rész

Fegyelmi eljárás szabályai

I. Általános rendelkezések

1. §

A fegyelmi vétség

- (1) A Szabályzat hatálya alá tartozó fegyelmi vétséget követ el az a hallgató - és ezért fegyelmi büntetésben részesíthető - aki a jogszabályokban, a főiskolai

szabályzatokban meghatározott kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, vagy aki hallgatóhoz nem méltó magatartást tanúsít.

(2) Hallgatóhoz nem méltó magatartást tanúsít az, akinek életmódja, magatartása a Főiskola erkölcsi tekintélyét súlyosan sérti, illetőleg az összeegyeztethetetlen a Főiskola hallgatójával szemben támasztható fokozott erkölcsi elvárásokkal.

(3) Nem tekinthető fegyelmi vétségnek az olyan kötelességszegés, amelyhez a tanulmányi és vizsgaszabályzat fűz hátrányos következményeket.

(4) Nem lehet fegyelmi eljárást indítani, ha a fegyelmi vétségről való tudomásszerzés óta egy hónap, illetőleg a vétség elkövetése óta három hónap már eltelt. E rendelkezések alkalmazásában tudomásszerzés az, amikor az eljárásra okot adó körülmény a fegyelmi eljárás megindítására jogosult tudomására jutott.

(5) Ha a hallgató ellen ugyanabban az ügyben büntetőeljárás folyik, a (4) bekezdésében meghatározott határidőket a büntetőeljárás jogerős befejezésétől kell számítani.

(6) Ha a fegyelmi eljárás alá vont személy ellen ugyanabban az ügyben büntetőeljárás folyik, annak jogerős befejezéséig, illetve, ha a fegyelmi eljárás alá vont személy meghallgatása, tárgyaláson való részvétele önhibáján kívüli okból nem lehetséges legfeljebb az akadály megszűnéséig a fegyelmi eljárást fel kell függeszteni.

2. §

Fegyelmi büntetések és intézkedések

(1) A hallgató fegyelmi határozattal a következő fegyelmi büntetésben részesíthető:

- a) megrovás;
- b) szigorú megrovás,
- c) a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola hallgatóinak juttatási és térítési szabályzatában meghatározott kedvezmények és juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- d) határozott időre - legfeljebb két félévre – szóló eltiltás a tanulmányok folytatásától,
- e) kizárás a főiskoláról.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott büntetés időtartama a hat hónapot nem haladhatja meg, a juttatáscsökkentés legkisebb mértéke 10 % lehet. Fegyelmi büntetésként szociális támogatást megvonni nem lehet.

- (3) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés ideje alatt a hallgatói jogviszony szünetel.
- (4) Az (1) bekezdés d) – e) pontjaiban meghatározott büntetés kiszabása együtt jár a hallgatói jogviszonnyal összefüggő juttatások, kedvezmények végleges, illetve időszakos megvonásával.
- (5) A fegyelmi büntetés megállapításánál a cselekmény összes körülményeire – így különösen a sérelmet szenvedettek körére, a következményeket, a jogsértő magatartás ismétlésére, az elkövetett cselekmény súlyára kell figyelemmel lenni.
- (6) E § rendelkezéseit a Papnevelő Intézetben és a Szent Zsófia Leánykollégiumban is alkalmazni kell, az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott kivétellel. Az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott büntetés helyett a kizárás a kollégiumból büntetés alkalmazható.

3. §

- (1) Fegyelmi büntetés kiszabása helyett - az eljárás megszüntetése mellett - figyelmeztetés alkalmazható, ha az elkövetett fegyelmi vétség az eset összes körülményeire - különösen a hallgató személyére, cselekménye indítékára és az elkövetés módjára - tekintettel olyan csekély súlyú, hogy a legenyhébb fegyelmi büntetés kiszabása is szükségtelen.
- 2) A figyelmeztetéssel a fegyelmi eljárás megindítására jogosult személy felhívja a hallgató figyelmét magatartásának helytelenségére, továbbá arra, hogy a jövőben tartózkodjék minden olyan cselekménytől, amely újabb fegyelmi eljárásra adhat alapot.
- (3) A figyelmeztetés nem fegyelmi büntetés, de a figyelmeztetés ellen is – jelen szabályzat rendelkezései szerint - lehet jogorvoslattal élni.
- (4) A fegyelmi büntetés tényét a hallgató törzslapjára rá kell vezetni.

4. §

Mentesülés a fegyelmi büntetés alól

- (1) A hallgató a fegyelmi büntetéshez fűződő hátrányos következmények alól - kérelem és erre vonatkozó határozat nélkül - mentesül:
- a) a 2. § (1) bekezdésének a)-b) pontjában foglalt fegyelmi büntetés esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított öt hónap elteltével;
- b) a 2. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt fegyelmi büntetés esetén a jogerős határozatban kiszabott büntetés lejártával;

- c) a 2. § (1) bekezdésének d) pontjában foglalt fegyelmi büntetés esetén az eltiltás lejártával.
- (2) A hallgató írásbeli kérelmére a fegyelmi ügyben első fokon eljáró bizottság – különösen méltányolható körülmények figyelembe vételével – a hallgatót az (1) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott idő előtt mentesítheti a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól.
- (3) Kizárás esetén a Főiskolai Szenátus a volt hallgató kérelmére mentesítő határozatot hozhat, feltéve, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől legalább három év már eltelt.
- (4) Mentésülés esetén a fegyelmi határozatot a nyilvántartásból törölni kell. A törlés úgy történik, hogy a hallgató személyi anyagában elhelyezett határozatra az első fokú bizottság intézkedése alapján rájegyzik a mentesülés tényét.

II. A fegyelmi jogkör gyakorlói

5. §

- (1) A fegyelmi eljárás megindítását a főiskola mindenkori rektora, akadályoztatása esetén a rektor-helyettesek, valamint a Papnevelő Intézet rektora és a Szent Zsófia Leánykollégium vezetője rendelheti el.
- (2) A fegyelmi jogkört első fokon a Főiskolai Szenátus gyakorolja.
- (3) A fegyelmi jogkört másodfokon a Főiskolai Szenátus a rektor által kijelölt tagokkal kibővítvé gyakorolja.

6. §

- (1) Nem vehet részt a fegyelmi jogkör gyakorlásában az,
- a) akitől az ügy elfogulatlan megítélése nem várható,
 - b) illetve az eljárás alá vont hallgató Ptk. 685. § b) pontja szerinti közele hozzátartozója.
- (2) A fegyelmi jogkör gyakorlásából való kizárásra vonatkozó rendelkezést a jegyzőkönyv-vezetőre is alkalmazni kell.
- (3) Akivel szemben összeférhetlenségi ok áll fenn, azt haladéktalanul köteles bejelenteni a főiskola rektorának.

III. A fegyelmi eljárás

8. §

A fegyelmi eljárás megindítása

- (1) A fegyelmi eljárás bejelentésre, vagy hivatalos tudomásszerzés alapján indul.
- (2) A fegyelmi eljárást a főiskola mindenkori rektora, akadályoztatása esetén a rektor-helyettesek, valamint a Papnevelő Intézet rektora és a Szent Zsófia Leánykollégium vezetője rendelheti el, amit megküld a Főiskolai Szenátusnak az eljárás alá vont hallgató (és meghatalmazottja) írásbeli egyidejű értesítése mellett.
- (3) A fegyelmi eljárást elrendelő intézkedés tartalmazza a fegyelmi eljárás alá vont hallgató nevét, lakcímét, a szak megjelölését, valamint az eljárás alapjául szolgáló cselekmény rövid leírását.
- (4) A fegyelmi eljárást – a 1. § (6) bekezdésében foglaltak kivételével - az elrendeléstől számított egy hónapon belül be kell fejezni.

9. §

- (1) Ha a fegyelmi eljárás során bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja merül fel, a főiskola mindenkori rektora feljelentést tesz az illetékes hatóságoknál.
- (2) Amennyiben a fegyelmi vétség súlya ezt szükségessé teszi, illetve indokolja, a hallgatót a fegyelmi eljárás tartamára a főiskolai intézmények látogatásától és szolgáltatásainak igénybevételétől el lehet tiltani, amelyről a Főiskolai Szenátus dönt.
- (3) A fegyelmi eljárás során a hallgatót meg kell hallgatni, és biztosítani kell, hogy álláspontját, védekezését előadja. A meghallgatásra jogosult személy a fegyelmi eljárás elrendelője is lehet. A meghallgatásról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyről a meghallgatásra jogosult köteles gondoskodni. Ha a meghallgatáskor a hallgató vitatja a terhére rótt kötelességszegést, vagy a tényállás tisztázása egyébként is indokolja, tárgyalást kell tartani. A tárgyalásra a hallgatót meg kell hívni.

10. §

A fegyelmi tárgyalás

- (1) A konkrét fegyelmi ügyben eljáró három tagú testület (a továbbiakban: Testület) a Főiskolai Szenátus tagjaiból áll (rektor, és 2 rektor-helyettes).
- (2) A fegyelmi tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy arról az érintettek az idézést a tárgyalás előtt legalább öt munkanappal megkapják.
- (3) A Testület munkájába tanácsadóként a főiskola jogi képviselője is bevonható.
- (4) A Testület jegyzőkönyvvezetőjét - aki szavazati joggal nem rendelkezik - a rektor biztosítja.

11. §

- (1) A tárgyalásra az eljárás alá vont hallgatót, a tanút és a szakértőt írásban kell megidézni. Az idézésben meg kell jelölni a fegyelmi eljárás alá vont hallgató nevét, a fegyelmi tárgyalás helyét és idejét, valamint azt is, hogy a címetet milyen ügyben és milyen minőségben idézik. A megidézett figyelmet fel kell hívni arra, hogy a személyazonosító igazolványát, illetőleg az ügyre vonatkozó esetleges bizonyítékait hozza magával.
- (2) A fegyelmi eljárás alá vont hallgatót az idézésben figyelmeztetni kell arra, hogy jogában áll védekezését írásban benyújtani. Utalni kell a védő (hallgató, oktató, jogi képviselő, stb.) választásának lehetőségére, valamint arra, hogy kellő indok nélküli, igazolatlan távolmaradása a tárgyalás megtartását és a határozathozatalt nem akadályozza.
- (3) Az eljárás alá vont hallgató védelmét - megbízása alapján - jogi képviselő (ügyvéd) is elláthatja.
- (4) A hallgató és a védő jogai:
 - a) betekinthes az eljárási iratokba;
 - b) indítványokat terjeszthet elő;
 - c) a tanúkhöz, szakértőhöz kérdéseket intézhet.

12. §

- (1) A fegyelmi tárgyalást a Testület elnöke (aki egyben a főiskola mindenkoros rektora) vezeti. Az elnök ügyel jelen szabályzat rendelkezéseinek megtartására, a tárgyalás rendjének megóvására és gondoskodik arról, hogy az eljárásban résztvevő személyek jogaikat gyakorolhassák.

(2) Ha a fegyelmi eljárás alá vont hallgató a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg - és magát előzetesen, elfogadható indokkal nem mentette ki - a fegyelmi tárgyalás távollétében is megtartható. Amennyiben a hallgató távolmaradását előzőleg elfogadható indokkal igazolta, az ülés egy alkalommal, legfeljebb nyolc munkanappal elnapolható. Ennek az eljárási határidőkre nézve halasztó hatálya van. Tartós akadályoztatása esetén az eljárást fel kell függeszteni.

13. §

(1) A fegyelmi tárgyalás nyilvános, - közérdekből vagy az eljárás alá vont hallgató kérésére - a Testület a hallgatóságot a tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárhatja.

(2) A Testület elnöke a megjelentek számbavétele és személyazonosságuk igazolása után - ha a tárgyalás megtartásának nincs akadálya - felhívja a tanúkat a helyiség elhagyására. Ezután az elnök ismerteti a fegyelmi tárgyalás alapjául szolgáló adatokat, majd a bizottság meghallgatja az eljárás alá vont hallgatót.

(3) A fegyelmi eljárás alá vont hallgató meghallgatása alatt, az ugyanazon fegyelmi eljárás alá vont - még ki nem hallgatott - más hallgatók, valamint a tanúk nem lehetnek jelen.

(4) Ha az eljárás alá vont hallgató a fegyelmi vétség elkövetését a tárgyaláson beismeri, és a beismeréshez nem fér kétség, a további bizonyítást mellőzni lehet.

(5) Ha további bizonyítás válik szükségessé, a Testület meghallgatja a tanúkat, szükség esetén a szakértőt, és ismerteti a beszerzett iratokat, egyéb bizonyítékokat.

(6) A tanútól meg kell kérdezni, hogy az ügyben érdekelt vagy elfogult-e, figyelmeztetni kell igazmondási kötelezettségére és a hamis tanúzás következményeire.

(7) Ha a tanú vallomása a fegyelmi eljárás alá vont hallgató védekezésével vagy más tanú vallomásával ellentétes, ennek tisztázását - szükség esetén - szembesítéssel kell megkísérelni.

(8) Amennyiben az ügy a tárgyaláson nem volt tisztázható, további nyolc napon belül újabb tárgyalást kell tartani.

14. §

(1) A fegyelmi tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet a

Testület elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá.

(2) A jegyzőkönyvben foglaltakat a meghallgatott személyekkel ismertetni kell, akik kötelesek nyilatkozni, hogy a jegyzőkönyvben foglaltakkal egyet értenek-e. Egyet nem értés esetén a meghallgatott személy a jegyzőkönyv kiegészítését vagy helyesbítését kérheti. A nyilatkozatot a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(3) A jegyzőkönyvet a fegyelmi iratokhoz kell csatolni.

(4) Amennyiben a jegyzőkönyv a tárgyalásról felvett hangfelvétel alapján készül, azt három munkanapon belül írásba kell foglalni.

15. §

A fegyelmi határozat

(1) A Testület határozatát a bizonyítási eljárás lefolytatása után, zárt ülésen, szavazással hozza meg. A zárt ülésen csak a Testület tagjai, valamint a jegyzőkönyvvezető lehet jelen.

(2) A határozat fegyelmi büntetést kiszabó, vagy a fegyelmi eljárást megszüntető határozat lehet.

(3) A Testület a határozatot kizárólag a fegyelmi tárgyaláson közvetlenül megvizsgált bizonyítékokra alapozhatja. Kétséget kizáróan nem bizonyított tény a fegyelmi eljárás alá vont hallgató terhére értékelni nem lehet.

(4) A határozat bevezető részében meg kell jelölni az ügy számát, továbbá annak a hallgatónak a nevét, aki ellen a fegyelmi eljárást elrendelték, valamint a fegyelmi tárgyalás helyét, idejét, és azt, hogy a tárgyalás nyilvános volt-e. (A határozat mintát az 1. sz. melléklet tartalmazza.)

16. §

(1) Büntetést kiszabó határozatot kell hozni, ha a Testület megállapítja, hogy az eljárás alá vont hallgató fegyelmi vétséget követett el, és ezért vele szemben fegyelmi büntetés kiszabását látja szükségesnek.

(2) A büntetést kiszabó határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:

- a) a fegyelmi felelősségre vont hallgató nevét és egyéb személyi adatait;
- b) az elkövetett fegyelmi vétség megnevezését;
- c) az alkalmazott fegyelmi büntetést;
- d) tájékoztatást a felülbírálati kérelem előterjesztésének lehetőségére és az előterjesztés határidejére.

(3) A büntetést kiszabó határozat indokolásának tömören tartalmaznia kell:

- a) a megállapított tényállást;
- b) a bizonyítékok megjelölését és értékelését;
- c) annak kifejtését, hogy az elkövetett cselekmény milyen vétséget valósít meg, és annak elkövetésében a hallgató mennyiben vétkes;
- d) a büntetés kiszabásánál figyelembe vett enyhítő és súlyosbító körülményeket;
- e) hivatkozást azokra a rendelkezésekre, amelyek a fegyelmi büntetés alapjául szolgáltak.

17. §

- (1) A Testület megszüntető határozatot hoz, ha:
- a) az elkövetett cselekmény nem fegyelmi vétség vagy azt nem az eljárás alá vont hallgató követte el;
 - b) a fegyelmi vétség elkövetése nem bizonyítható;
 - c) nem állapítható meg a hallgató vétkessége;
 - d) a fegyelmi vétség elévült;
 - e) az eljárás alapjául szolgáló cselekményt fegyelmi úton már jogerősen elbírálták;
 - f) a Testület a hallgatóval szemben büntetés helyett figyelmeztetést alkalmaz.
- (2) A megszüntető határozat rendelkező részének tartalmaznia kell :
- a) a fegyelmi eljárás alá vont hallgató nevét és egyéb személyi adatait;
 - b) a fegyelmi vétség megjelölését, amely miatt a fegyelmi eljárást elrendelték;
 - c) a fegyelmi eljárás megszüntetésének kimondását;
 - d) a megszüntetés okának megjelölését;
 - e) utalást - erre irányuló döntés esetén - a figyelmeztetés alkalmazására;
 - f) tájékoztatást a felülbírálati kérelem előterjesztésének lehetőségére és az előterjesztés határidejére.
- (3) A megszüntető határozat indokolásában röviden elő kell adni a megállapított tényeket és bizonyítékokat. Ki kell térni azokra az okokra, amelyek a Testületet az eljárás megszüntetésére indították. Hivatkozni kell az (1) bekezdés azon pontjára, amelyre a fegyelmi eljárás megszüntetését alapozták.

18. §

- (1) A Testület elnöke a zárt ülésen meghozott fegyelmi határozatot kihirdeti.
- (2) A kihirdetés során fel kell olvasni a határozat - zárt ülésen írásba foglalt – rendelkező részét, és ismertetni kell a határozat indokolásának lényegét.
- (3) A határozat kihirdetése után a Testület elnöke felhívja a felülbírálati kérelem előterjesztésére jogosult hallgató figyelmét jogorvoslati kérelem benyújtási lehetőségére.
- (4) A fegyelmi határozatot az érintett távollévőkkel kézbesítés útján kell közölni.

19. §

- (1) A Testület határozatát a kihirdetéstől számított három munkanapon belül írásba kell foglalni.
- (2) Az írásba foglalt fegyelmi határozatot és megfelelő számú másolati példányát az eljáró Testület elnöke írja alá.
- (3) A határozatot az eljárás alá vont hallgatónak és a védőnek akkor is kézbesíteni kell, ha azt velük kihirdetés útján már közölték.
- (4) A Testület a kihirdetett határozatát nem változtathatja meg. A határozat érdemével össze nem függő hibákat (név-, szám-, számítási hiba vagy más hasonló elírásokat) azonban kijavíthatja.

20. §

Jogorvoslat

- (1) Az első fokú érdemi határozat ellen a fegyelmi eljárás alá vont hallgató, illetve képviselőjében védője a Hallgatói Jogorvoslati Szabályzatban meghatározottak szerint terjeszthet elő halasztó hatályú felülbírálati kérelmet.
- (2) Akivel a Testület határozatát a fegyelmi tárgyaláson kihirdetés útján közli, felülbírálati kérelmét nyomban bejelentheti, vagy felülbírálat előterjesztési jogáról lemondhat, illetve gondolkodási időt kérhet.
- (3) Az elsőfokú érdemi határozat ellen a fegyelmi eljárás elrendelője is nyújthat be felülbírálati kérelmet az (1)-(2) bekezdésben meghatározottak szerint.
- (4) A felülbírálati kérelem benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén a Hallgatói Jogorvoslati Szabályzatban meghatározottak szerint lehet igazolással élni.

21. §

- (1) A fegyelmi eljárás során hozott határozat elleni felülbírálati kérelmet a Hallgatói Jogorvoslati Bizottsághoz (a továbbiakban: HAJOB) címezve, a Testülethez kell benyújtani.
- (2) A Testület elnöke a felülbírálati kérelmet az első fokú eljárásban keletkezett iratokkal együtt - a felülbírálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidő leteltét követően - haladéktalanul felterjeszti a HAJOB elnökéhez.
- (3) A HAJOB, mint másodfokú fegyelmi bizottság eljárására a Hallgatói Jogorvoslati Szabályzat rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- (4) A jogorvoslati kérelem elbírálója nem lehet az
- a) aki a megtámadott döntést hozta, vagy a döntéshozatalt elmulasztotta,
 - b) aki az a) pontban megjelölt személy közeli hozzátartozója,
 - c) akitől az ügy tárgyilagosa elbírálása nem várható el.
- (5) A másodfokú fegyelmi bizottság eljárása során a következő másodfokú döntéseket hozhatja:
- a) a kérelmet elutasítja,
 - b) az első fokú határozatot megváltoztatja,
 - c) az első fokú határozatot megsemmisíti és az első fokon eljáró Testületet új eljárás lefolytatására utasítja.

22. §

Határozat jogerőre emelkedése

- (1) Végrehajtani csak jogerős határozatot lehet.
- (2) Az első fokú határozat azon a napon emelkedik jogerőre, amelyen:
- a) a felülbírálati kérelem előterjesztésére jogosultak úgy nyilatkoztak, hogy nem kívánnak felülbírálati kérelemmel élni, illetve kérelmüket visszavonták,
 - b) a jogorvoslati határidő felülbírálati kérelem benyújtása nélkül telt el.
- (3) A másodfokú határozat a közlése napján emelkedik jogerőre. A jogerős határozat végrehajtható, kivéve, ha a hallgató bírósági felülvizsgálatát kérte.
- (4) A jogerőre emelkedett határozatra záradékul rá kell vezetni, hogy a határozat jogerős és végrehajtható, valamint, hogy mely napon emelkedett jogerőre.
- (5) A jogerős határozatot nyilvántartásba kell venni. A határozat egy másolatát a hallgató személyi anyagában kell elhelyezni.

23. §

A jogerős fegyelmi határozatok kezelése

- (1) Ha a Testület határozata első fokon jogerőre emelkedik, a határozatot a testület elnöke megküldi a fegyelmi eljárás elrendelésére jogosult személy, valamint az iktatás részére.
- (2) A jogerős másodfokú határozatot a HAJOB elnöke küldi meg az első fokon eljáró Testület elnökének, illetve a fegyelmi eljárás elrendelésére jogosult személy részére.
- (3) A Testület elnöke intézkedik, hogy a jogerős fegyelmi határozatot valamennyi érintett megkapja, és elhelyezzék azt a hallgató személyi anyagába.
- (4) A jogerős fegyelmi határozatot meg kell küldeni a Tanulmányi Osztály részére is, hogy a fegyelmi büntetés végrehajtásával (pl. kedvezmény- megvonás, juttatáscsökkentés, eltiltás illetve kizárás esetén) kapcsolatos feladataiknak eleget tudjanak tenni.
- (5) A határozatot a (4) bekezdésben foglaltakon túl csak akkor lehet bármely főiskolán belüli vagy külső szervnek megküldeni, ha az hivatalos kérelemmel fordul ez ügyben a rektorhoz, aki az érintett hallgató egyidejű értesítése mellett engedélyt ad a megküldésére. Amennyiben a hallgató a fegyelmi büntetés alól mentesül, erről is értesíteni kell mindazokat, akik a határozatot megkapták.

24. §

Új eljárás kezdeményezése

- (1) A hallgató a jogerős határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül új eljárás lefolytatása iránti kérelmet terjeszthet elő. A kérelem kizárólag a fegyelmi eljárás során fel nem merült tényekre (új tények), illetőleg az ott fel nem használt bizonyítékokra (új bizonyítékok) alapítható.
- (2) Az új eljárás iránti kérelmet az első fokon eljáró Testület elnökéhez kell benyújtani. A kérelemről az első fokon eljáró Testület határoz.

Második rész

Kártérítési eljárás szabályai

I. A kártérítési felelősségre vonatkozó általános rendelkezések

25. §

(1) Ha a hallgató a tanulmányai folytatásával összefüggően a főiskolának, a kollégiumnak illetőleg a szakmai gyakorlaton való részvétel során a foglalkoztatónak kárt okoz, jelen Szabályzat rendelkezései szerint kártérítési felelősséggel tartozik.

(2) A kártérítés mértéke a következő lehet:

a) Gondatlan károkozás esetén a kártérítés mértéke nem haladhatja meg a károkozás napján érvényes legkisebb kötelező munkabér (minimálbér) egyhavi összegének ötven százalékát.

b) Szándékos károkozás esetén a hallgató a teljes kárt köteles megtéríteni, e mellett fegyelmi úton is felelősségre vonható.

c) A hallgató a jegyzékkel vagy átvételi elismervénnyel visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett dolgokban bekövetkezett hiányért, kárért teljes kártérítési felelősséggel tartozik, feltéve, hogy azt állandóan őrizetében tartja, kizárólagosan használja, vagy kezeli. Mentesül a felelősség alól, ha a hiányt elháríthatatlan ok idézte elő.

(3) Kártérítési kötelezettség megállapítása esetén - a hallgató kérelmére - indokolt esetben részletfizetés engedélyezhető. Erről az első, illetve másodfokú határozat meghozatalára jogosult rendelkezhet az általa hozott határozatban.

(4) Ha a hallgatót hallgatói jogviszonyával, kollégiumi felvételi jogviszonyával, vagy a gyakorlati képzéssel összefüggésben kár éri, a főiskola, a kollégium illetve a gyakorlati oktatás foglalkoztatója vétkességre tekintet nélkül köteles részére a teljes kárt megtéríteni, kivéve, ha bizonyítja, hogy a kárt a károsult elháríthatatlan magatartása okozta, vagy azt a kártérítésre kötelezett működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.

(5) Ha a hallgató hallgatói szerződést kötött, a gyakorlati képzés szervezőjének illetve a hallgatónak okozott kár megtérítésére a szakképzési törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) Az anyagi felelősség egyéb kérdéseiben a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek a kártérítésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

26. §

A kártérítési jogkör gyakorlói

- (1) A kártérítési jogkört első fokon a hallgató által a főiskolán vagy a kollégiumban okozott kár esetében a főiskola rektora, a kollégiumvezető, illetve a szemináriumi rektor, a könyvtárban a könyvtárigazgató gyakorolja.
- (2) A kártérítési jogkört másodfokon a Hallgatói Jogorvoslati Bizottság gyakorolja.
- (3) A hallgató meghallgatása nélkül lehet kártérítési határozatot hozni (egyszerűsített kártérítés) azokban az esetekben, amikor a hallgató az általa átvett dolgokban bekövetkezett kárért köteles helytállni (pl. elveszett könyvtári könyvért). A hallgató azonban ilyen esetben is élhet jogorvoslati lehetőséggel.
- (4) Ugyancsak egyszerűsített kártérítést kell alkalmazni a tizenötezer forintot meg nem haladó kár esetében, ha a hallgató a károkozást és annak mértékét a károkozásról felvett jegyzőkönyvben elismeri.
- (5) A hallgatót a főiskolán ért kárának megtérítéséről első és másodfokon az (1) - (3) bekezdésekben meghatározottak döntenek.
- (6) Kártérítési ügyekben, első fokon 30 napon belül, határozatot kell hozni. Kivételes esetben, ha az ügy elbírálása ezt szükségessé teszi, a határidőt az első fokú döntést hozó további 15 nappal meghosszabbíthatja.

II. A kártérítési eljárás szabályai

27. §

A kártérítési igény bejelentése és elbírálása

- (1) A hallgató által okozott, a jelen Szabályzatban meghatározott kárról - amennyiben az nem tartozik a 26. §-ban meghatározott egyszerűsített kártérítés hatálya alá - a károkozás helyén jegyzőkönyvet kell felvenni. Ezt a kárt okozó hallgatóval is alá kell íratni olyan nyilatkozattal, amely tanúsítja, hogy elismeri-e a károkozás tényét és vállalja-e a kár megtérítését. Nyilatkozatát a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A károkozásáról szóló jegyzőkönyv felvételéről az okozott kárral érintett szervezeti egység vezetője gondoskodik.
- (2) A károkozásról készült jegyzőkönyvet a rektornak kell megküldeni, illetve átadni.
- (3) A tizenötezer forintot meghaladó kártérítés esetén, vagy amennyiben a

hallgató ezt kéri, a kártérítési jogkör gyakorlója köteles a hallgatót meghallgatni. A meghallgatásról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(4) A kártérítési határozatnak tartalmaznia kell

- a) a kártérítési jogkör gyakorlójának megnevezését,
- b) a határozat számát, keltét,
- c) a határozat rendelkező részében a kárt okozó hallgató személyi adatain kívül meg kell határozni az okozott kár, a kártérítés összegét, rendelkezni kell az esetleges részletfizetésről, utalni kell a halasztó hatályú jogorvoslati lehetőségre,
- d) a határozat indoklásában részletesen le kell írni az okozott kárt, a kártérítést megállapításának indokait, a figyelembe vett körülményeket, meg kell jelölni azokat a rendelkezéseket, amelyek a kártérítési határozat alapul.

28. §

(1) A hallgató a főiskolán őt ért kárának megtérítését a rektortól kérheti írásban. A kérelemben részletesen le kell írni a kár jellegét, keletkezésének körülményeit, becsült vagy - ha ez ismert - valóságos értékét.

(2) A kérelmet a rektor kivizsgálásra, véleményezésre és a válasz előkészítésére megküldi a gazdasági igazgatónak. A gazdasági igazgató által kijelölt ügyintéző az érintett szervezeti egységgel együttműködve vizsgálja meg a hallgatói kérelem tartalmát, körülményeit és javaslatot tesznek a döntésre. A vizsgálat-hoz szükség szerint kérni lehet más szervezeti egység közreműködését, és meg kell hallgatni a kérelmező hallgatót is. A vizsgálat megállapításait figyelembe véve a kérelem tárgyában a gazdasági igazgató dönt.

29. §

Jogorvoslati eljárás

(1) A hallgató által okozott, illetve a hallgatót ért kár tárgyában hozott első fokú határozatok ellen a hallgató a határozat közlésétől számított 15 napon belül halasztó hatályú kérelemmel fordulhat a HAJOB-hoz a Hallgatói Jogorvoslati Szabályzatban foglaltak szerint.

(2) A HAJOB másodfokú döntését a Hallgatói Jogorvoslati Szabályzat rendelkezései szerint, az ott meghatározott eljárás lefolytatásával hozza meg és hoz határozatot.

(3) A HAJOB másodfokú határozata ellen a hallgató bírósági felülvizsgálatot

a Hallgatói Jogorvoslati Szabályzat rendelkezései szerint kérhet. Erről a hallgatót a másodfokú határozatban tájékoztatni kell.

30. §

A jogerős kártérítési határozatok kezelése

- (1) A kártérítési határozatok jogerőre emelkedésére vonatkozóan megfelelően alkalmazni kell a 22. § rendelkezéseit.
- (2) A jogerős kártérítési határozatot a kártérítés ügyében első fokon döntést hozó útján kell megküldeni az érintetteknek, valamint a rektornak.
- (3) A jogerős kártérítési határozatot az érintett hallgatón kívül meg kell küldeni annak a szervezeti egységnek, ahol a károkozás történt, és mindazoknak az igazgatási és gazdasági (Rektori Hivatal, Könyvtár, Papnevelő Intézet, Szent Zsófia Leánykollégium, Tanulmányi Osztály) szervezeti egységeknek, amelyeknek a kártérítés behajtásával, illetve kifizetésével, ezek nyilvántartásával kapcsolatban feladatai vannak.
- (4) A kártérítési határozat egy példányát el kell helyezni a hallgató személyi anyagában is.

Záró rész

31. §

- (1) Jelen Fegyelmi és Kártérítési Szabályzatot a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Szenátusa elfogadta. A szabályzat 2012. január 10. napjától lép hatályba.

Nyíregyháza, 2012. január 10.

A Szenátus nevében:

Dr. Véghseő Tamás
rektor